περιεχόμενα

2 **Αντί προλόγου**

Εκπαιδευτική & πολιτική συγκυρία

3 Ένα πεδίο βολής φθηνό...

6 Διακήρυξη για την εκπαιδευτική & πολιτική συγκυρία *Εκπαιδευτικός Όμιλος*

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ

9 Αντιδραστικοί μηχανισμοί αποδόμησης και κατηγοριοποίηση των δημόσιων σχολείων *Γ. Καββαδίας*

13 Νεοφιλελεύθερα οράματα και αντιδραστικές αλλαγές στην εκπαίδευση *Γ. Μελιόπουλος*

17 Λύκειο σκληρό, ανταγωνιστικό, με αναβάθμιση των εξετάσεων *Χ. Κάτσικας*

18 Αλήθειες & Ψέματα για τους πραγματικούς στόχους των εξαγγελιών Γαβρόγλου *ΠΟΡΕΙΑ*

21 Νέο Λύκειο *Αγωνιστική Παρέμβαση Ν. Ηρακλείου*

22 Για το νέο Λύκειο *Σύλλογος Διδακτικού Προσωπικού Φιλοσοφικής ΕΚΠΑ*

23 Ιστορίες πολιτικής αγυρτείας *Γ. Καββαδίας*

26 20 χρόνια μετά την κατάργηση της επετηρίδας Η μόνιμη εργασία και οι «διορισμοί» *Β. Πετράκης*

28 Φτάνει πια ο εμπαιγμός *Παρεμβάσεις Δ.Ε.*

29 Κόμικ: Δύσκολα θέματα *Λ. Παπαθανάσης*

30 Άγριος καπιταλισμός & «υπερτουρισμός» διαλύουν τη ζωή των εκπαιδευτικών *Δ. Παπαδημητρίου*

31 Κάνουμε κάτι λάθος; *Χ. Δάμαλος*

32 Το όραμα του Μητσοτάκη για την Παιδεία

33 Του Κυριάκου δεν του αρέσει το Νηπιαγωγείο

34 Ο αποκλεισμός των εξοστρακισμένων *Χ. Κάτσικας*

35 Οι εκπαιδευτικοί να πάρουν την υπόθεση στα χέρια τους *Γ. Μελιόπουλος*

37 Για την εκπαίδευση των προσφυγόπουλων *Παρεμβάσεις Δ.Ε*

38 Η ΔΑΚΕ διασύρει την ΕΛΜΕ Λέσβου *Αγωνιστική Παρέμβαση*

39 Όχι στο ξεπούλημα της Δημόσιας Περιουσίας *Παρέμβαση Δ.Ε. Ιωαννίνων*

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

40 Ο Κώστας Παπαδάκης απαντάει στα ερωτήματα των «α» για τη δίκη της Χρυσής Αυγής

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

43 ΚΥΠΡΟΣ: Μεγάλες κινητοποιήσεις εκπαιδευτικών *Π. Σεμιτκόλου*

48 ΤΟΥΡΚΙΑ: Οι συνέπειες του πραξικοπήματος στην εκπαίδευση

49 ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ: Οι σχολικοί αποκλεισμοί δημιουργούν μαθητές - κρατουμένους *Χ. Κωστούλα*

ΑΠΟΨΕΙΣ

51 Μνημονικοί τόποι της Αντίστασης στη Νίκαια *Κ. Παπαθανασοπούλου*

55 Σημείωμα για το φόνο του Ζακ Κωστόπουλου *Λ. Παπαθανάσης*

56 Πάμε να πάρουμε καθαρό αέρα! *Γ. Μελιόπουλος*

57 Στον Τάσο Κατιντσάρο *Θ. Τσιριγώτης*

58 Το πρόγραμμα της ΝΔ για την ασφάλιση *Γ. Σόφης*

60 Η κρίση του αστικού σχολείου και οι ταξικοί φραγμοί *Θ. Τσιριγώτης*

ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΓΕΙΑ

62 Το φάρμακο στα χρόνια του μνημονίου *Σ. Σαρίκα*

69 Για τις υπηρεσίες Υγείας- Περίθαλψης *Η Εντατική Μονάδα*

74 **ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ** *Α. Στράνη*

77 **ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ** *Ε. Καβαλλάρη*

79 **ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ** *Ν. Ζερβός*

αντί προλόγου

Περάσαμε από την κοιλάδα των δακρύων στην περιοχή των Σειρήνων, που μπορεί να την πεις και προεκλογική περίοδο. Αυτό το πεδίο, είναι σαν το σούρουπο· μισοφέγγει και το μπόι των πραγμάτων μακραίνει. Ακόμα και τα αυτονόητα, όπως είναι ένας αξιοπρεπής μισθός, φαντάζουν «ανεμοδαρμένα ύψη». Ωστόσο, καταφθάνει ο άρχοντας, ετούτος κι ο ερχόμενος, με το μικρό καλάθι τους γεμάτο υποσχέσεις: Αρκεί, Βασίλη, να κάτσεις φρόνιμος ώστε να γίνεις νοικοκύρης.

Αναγνώστη, καλά το ψυλλιάστηκες, την ανθίστηκες τη δουλειά, που θα 'λεγε ο Τσιφόρος, μπήκαμε στο προεκλογικό πανηγύρι, κάτι σαν πολιτικές Απόκριες όπου πολλαπλασιάζονται οι μάσκες· οι αστοί πολιτικοί θα σε εγκωμιάζουν, μέχρι το μαγικό χαρτάκι να πέσει στην κάλπη κι εσύ στο απύθμενο έλος.

Ο ΣΥΡΙΖΑ σφαδάζει αλλά κανοναρχεί, η ΝΔ σαν γριά αλεπού περιμένει το ορνιθοκοπάδι στη γωνία, τροχίζοντας νεοφιλελεύθερα κοπίδια.

Πίσω της, αλλά όχι μακριά, το μαύρο σκοτάδι, ευφημισμός θα πεις. Εκείνοι πάλι, οι παλιοί σοσιαλδημοκράτες, σαν ξεπουπουλιασμένα κοκόρια έχουν φτάσει στην... Κακαβιά. Είναι στα σύνορα του ενός και του άλλου· ηχούν τα τριάκοντα αργύρια. Στην Ευρώπη τα σύννεφα συσσωρεύονται. Οι νεοφασίστες με γραβάτες βρίσκονται ήδη σε πολλές κυβερνήσεις και στις υπόλοιπες χώρες, μ' αφορμή τη φτώχεια και τη μετανάστευση, ο νεοφασισμός βρήκε λιπασμένο έδαφος για να ρίξει ρίζες και σπόρους.

Όλο το παλιό γερασμένο και παρηκμασμένο πολιτικό σύστημα βγάζει πύον, τύφο, πανούκλα· μόνο ένα ρωμαλέο κίνημα με σχέδιο, αφοβιά, εργατολαϊκή βάση και μαζική πολιτική μπορεί να μπει φραγμός στα σχέδια που εξυφαίνονται.

Τι να το κάνεις το όνομα όταν θες να μπεις στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ; Αυτό σκεφτήκαμε με αφορμή τον Μακεδονισμό που είναι δώθε-κείθε η ανώτατη μορφή του ντόπιου εθνικισμού. Βεβαίως, οι βόρειοι γείτονές μας έχουν το δικαίωμα να λέγονται Σλαβομακεδόνες, για όποιον ξέρει δυο δράμια πολιτικής ιστορίας. Αλλά βεβαίως κι εμείς έχουμε κάθε δικαίωμα να τους λέμε πως ο αλυτρωτισμός, ο εθνικισμός (δώθε-κείθε ξαναλέμε), η ΕΕ και το ΝΑΤΟ, όπως και οι κλεψιές της ιστορίας, δεν είναι «καλά πράγματα». Εκείνο που προάγει την καλή γειτονία και την ευημερία των λαών είναι η ειρήνη, η αμοιβαία αναγνώριση, η καλή συνύπαρξη, το αμοιβαίο όφελος, ο σεβασμός των συνόρων, η μη ανάμειξη στα εσώψυχα του δίπλα. Ακριβώς ό,τι δεν κάνουν οι ισχυροί του πλανήτη και κάτι περιφερειακοί «τσαμπουκάδες», όπως η Τουρκία και το Ισραήλ.

Κι αντί να λέει τα παραπάνω, η διδασκόμενη ιστορία αλά Γαβρόγλου βρήκε να τα βάλει με τα «πεθαμένα» Λατινικά.

Για όλους εμάς, εκπαιδευτικούς της τάξης και της πρώτης γραμμής (των αγώνων), το βαθύ ζήτημα είναι οι ταξικοί φραγμοί, δηλαδή πώς θα μαθαίνει γράμματα το παιδί του φτωχού, του εργάτη, του αγρότη, του μετανάστη. Λιγότερα παιδιά στο σχολείο, λιγότερα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σημαίνει «αμόρφωτος λαός». Αν προσθέσει κανείς στα παραπάνω και τη φτώχεια που σέρνεται στους δρόμους, θα καταλάβει ότι το θέμα είναι η μόρφωση για τους πολλούς· να μαθαίνει ο κόσμος και να πλαταίνει ο νους του. Αλλάζει το παραπάνω τον σύμπαντα κόσμο; Όχι. Αλλά αναμφίβολα βοηθάει στην αλλαγή του.

Ο θάνατος του Ζακ Κωστόπουλου μέρα μεσημέρι στο κέντρο των Αθηνών, κάτω από τις φρικιαστικές συνθήκες που είδαμε, δεν μπορεί παρά να γεννά αποτροπιασμό σ' όσους θέλουν να στέκονται στο έδαφος του ανθρώπινου πολιτισμού. Ταυτόχρονα όμως δημιουργεί σειρά σκέψεων και προβληματισμών για το σήμερα και το αύριο των κοινωνικών σχέσεων και την πολιτική διαχείρισή τους, που πρέπει να «εμβολιάσουν» την κοινωνία και ιδιαίτερα τη νεολαία, αν δεν θέλουμε να μεταβληθούμε σε μία ζούγκλα στην οποία επικρατεί το homo hominis lupus (ο άνθρωπος για τον άνθρωπο λύκος).

Είναι φανερό, από κάθε άποψη, ότι βαδίζουμε σ' έναν εκβαρβαρισμό ηθών. Ένας πληγωμένος άνθρωπος, ματωμένος και αβοήθητος, δέρνεται, προπηλακίζεται και εν τέλει δολοφονείται, με την ανοχή ή και τη συνδρομή περαστικών. Πρόκειται για μία έκφραση εκφασισμού της κοινωνίας που τροφοδοτείται από πολλές πλευρές. Πρωτίστως από τη βαθειά οικονομική κρίση που φτωχοποίησε ραγδαία ευρύτατα κοινωνικά στρώματα, που τρέφει τη μισαλλοδοξία και βρίσκει διέξοδο στο «τσαλάκωμα του διπλανού». Αντί να αναζητηθεί η πολιτική–κοινωνική λύση στο σύστημα που γεννά τη φτώχια και γιγαντώνει την αλλοτρίωση, οπλίζει τα χέρια εναντίον του συνανθρώπου και μάλιστα του κοινωνικά ανίσχυρου.

Την ίδια ώρα που τα κυρίαρχα ΜΜΕ προβάλλουν και εκστασιάζονται μπροστά στη χλιδή των δισεκατομμυριούχων, διοργανώνουν «γκάλοπ» για την αυτοδικία και το θάνατο των αδυνάμων. Ακριβώς όπως έκανε ο SKY του εκατομμυριούχου Αλαφούζου και κάτι τηλεπαρουσιαστές των σκουπιδοεκπομπών.

Αυτοί που «κόβονται» για το δικαίωμα στην ιδιοκτησία δεν έπραξαν το ίδιο όταν κυβέρνηση και αντιπολίτευση επιτέθηκαν με λύσσα ενάντια στο μισθό, τη σύνταξη, τις συλλογικές συμβάσεις. Όταν εξόρισαν χιλιάδες νέους και έριξαν στην πυρά κατακτήσεις δεκάδων χρόνων.

Ελάχιστη σημασία έχουν τα κίνητρα ενός ανθρώπου όπως ο Ζακ Κωστόπουλος. Οι εικόνες του «πλήθους» που ποδοπατούσε έναν αιμόφυρτο τραυματία παραπέμπουν ευθέως στο μεσαίωνα και διαγράφουν ένα ζοφερό μέλλον, αν δεν συναντήσουν ένα ισχυρό κοινωνικό τείχος, ενάντια στη Χρυσή Αυγή που μαχαιρώνει τον Π. Φύσσα και τους μετανάστες, ενάντια στο σύστημα που τρέφει το φασισμό, την εξάρτηση, την εκμετάλλευση, την περιθωριοποίηση.

✓ Χρειαζόμαστε ένα κίνημα που θεωρεί τους ανθρώπους μη αναλώσιμους.

✓ Που αγωνίζεται για να εξασφαλιστεί ζωή, εργασία, κατοικία για όλους και μ' αξιοπρέπεια.

✓ Που αντιλαμβάνεται τις βαθειές αιτίες της κρίσης και δεν μιλάει για τα επιφαινόμενα.

✓ Που στα βήματα της προόδου και της ισότητας αναγνωρίζει το διαφορετικό.

✓ Που αγωνίζεται ενάντια σ' όλες τις εκφάνσεις του φασισμού.

✓ Έτσι που ο θάνατος ενός ανθρώπου να γίνει αφετηρία προόδου.

Ενα πεδίο βολής φθηνό...

Η κυβέρνηση συνέταξε, λοιπόν, τον κρατικό προϋπολογισμό 2019 σε δυο εκδοχές! Περικοπή (με την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς) ή ΌΧΙ των συντάξεων, αυτό είναι το επίμαχο ζήτημα που διαφοροποιεί τα εναλλακτικά σενάρια. Η τελική απόφαση θα ληφθεί το Νοέμβριο, σε έκτατο Eurogroup. Από ποιους; Από τους δανειστές, βεβαίως, απορρίπτοντας ή αποδεχόμενοι τις ικεσίες και τις εκλογικές σκοπιμότητες της ελληνικής κυβέρνησης. Ευθέως ή εμμέσως, και αν χρειαστεί σε συνδυασμό με την «παρέμβαση» των περίφημων «αγορών», που αναλαμβάνουν την εκτέλεση των πολιτικών αποφάσεων των ιμπεριαλιστών, ρίχνοντας στα τάρταρα τους «ανυπάκουους». Η τελευταία κατάρρευση των τραπεζικών μετοχών και κατ΄ επέκταση του ελληνικού χρηματιστηρίου είναι ενδεικτική των όπλων που διαθέτει η ιμπεριαλιστική φαρέτρα. Εξ άλλου, ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας φρόντισε με αυστηρό μήνυμά του να «υπενθυμίσει» πως οι κυβερνώντες *«θα πρέπει πρώτα να συζητήσουν με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς».* Οι «μονομερείς» ενέργειες απαγορεύονται! Ανάλογα με τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις λοιπόν (τις παγκόσμιες, τις ευρωπαϊκές, τις βαλκανικές και τις ελληνικές) που κυλούν ορμητικά σε αχαρτογράφητα νερά, οι «εταίροι» θα αποφανθούν επί του ζητήματος, με μοναδικό γνώμονα το τι επιτάσσουν τα συμφέροντά τους. **Η επιτροπεία είναι πάντα εδώ, πανίσχυρη και ανηλεής.**

Το διπλό προσχέδιο, εκτός από άθλια-σαδιστική επιχείρηση ψηφοθηρίας και πολιτικής ομηρίας των παλιών συνταξιούχων και διχασμού του ελληνικού λαού πάνω σε διλήμματα διαχείρισης της κλιμακούμενης φτώχιας και εξαθλίωσής του, είναι η πιο κραυγαλέα, έμπρακτη ομολογία, εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης, πως **αποδέχεται ότι η δημοσιονομική πολιτική της χώρας καθορίζεται από τους δανειστές.** Πως όλοι οι κυβερνητικοί ισχυρισμοί ότι η Ελλάδα είναι πλέον «κανονική χώρα» που «ορίζει τις τύχες και το μέλλον της» και ότι οι «εξωτερικοί καταναγκασμοί» αποτελούν πλέον μνημονιακό παρελθόν είναι **ένα πελώριο ψέμα, μια τεράστια απάτη.**

Η αγωνία και η ανασφάλεια των παλιών συνταξιούχων θα συνεχιστεί μέχρις ότου οι επικυρίαρχοι αποφασίσουν. Δεδομένο, όμως, είναι πως και οι δυο εκδοχές του προϋπολογισμού υπηρετούν τη διαιώνιση της μνημονιακής βαρβαρότητας, με διαφορετική διαχείριση-αναδιανομή της φτώχιας. Θηριώδη πλεονάσματα, που προκύπτουν από την αφαίμαξη του λαϊκού εισοδήματος μέσω μιας άνευ προηγουμένου φορομπηξίας, αιματηρή λιτότητα, δραστική περικοπή των κοινωνικών δαπανών, ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου κλπ. Έτσι δημιουργείται ο περίφημος δημοσιονομικός χώρος για την άσκηση της «φιλολαϊκής πολιτικής», για την οποία κομπάζει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, παριστάνοντας την κοινωνικά ευαίσθητη, έχοντας κατά νου την εκλογική της επιβίωση και μόνο.

Ενεργούμενο των ιμπεριαλιστών

Η υπό διεθνή επιτροπεία Ελλάδα βρίσκεται σε ένα γεωπολιτικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από το σφοδρό ανταγωνισμό των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων (ΗΠΑ, Ρωσίας, Κίνας, ΕΕ), από επεκτεινόμενες και εντεινόμενες πολεμικές συγκρούσεις, από διάλυση κρατών και επαναχάραξη συνόρων.

Η ευρύτερη Μέση Ανατολή φλέγεται, με τη σύγκρουση ΗΠΑ-Ρωσίας να κλιμακώνεται. Οι εστίες έντασης, εθνικισμών και αλυτρωτισμών στα Βαλκάνια (αλβανικός μεγαλοϊδεατισμός, συμφωνία των Πρεσπών, προωθούμενη ανταλλαγή εδαφών μεταξύ Σερβίας και Κοσσυφοπεδίου) αναζωπυρώνονται, με την κραυγαλέα παρέμβαση ΗΠΑ, ΝΑΤΟ και ΕΕ που επιχειρούν **τη μετατροπή των κεντροδυτικών Βαλκανίων σε ένα τεράστιο προτεκτοράτο-βάση των ιμπεριαλιστικών τους συμφερόντων και των επιθετικών τους σχεδιασμών,** αποκλείοντας οποιαδήποτε επιρροή της Ρωσίας και της Κίνας. Η τουρκική ολιγαρχία κλιμακώνει την επιθετικότητά της απέναντι στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή και το Κυπριακό εισέρχεται -εκ νέου- σε κρίσιμη φάση, με τις μεγάλες δυνάμεις να υπογραμμίζουν τη «μεγάλη γεωστρατηγική αξία» του νησιού, δρομολογώντας επικίνδυνες εξελίξεις για τον κυπριακό λαό.

Μεγάλα ρήγματα και βαθιοί διχασμοί εμφανίζονται στους κόλπους του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Τα φαινόμενα αποσάθρωσης και κλυδωνισμού της ΕΕ επιτείνονται στη μετά Brexit εποχή. Ακόμη αναζητείται σχέδιο και λύση για τον επικείμενο ακρωτηριασμό της. Η πολιτική κρίση στην ηγέτιδα Γερμανία εντείνεται επίσης, το ιταλικό ζήτημα εξελίσσεται με απρόβλεπτο τρόπο κλονίζοντας την Ευρωζώνη και την ΕΕ, η Γαλλία ασθμαίνει. Το ανερχόμενο αντιδραστικό ρεύμα του εθνικισμού, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, ενισχυμένο μετά την εκλογή Τραμπ στις ΗΠΑ, διευρύνεται, ενισχύει τις φυγόκεντρες δυνάμεις και ωθεί σε αντιδραστικές ανατροπές.

Η διαδικασία μετασχηματισμού του παγκόσμιου γεωπολιτικού χάρτη έχει αρχίσει. Διανύουμε μια ιστορική περίοδο μεταβολών και ανακατατάξεων στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο, με την αμερικανική υπερδύναμη να έχει περάσει από το απόγειο της δύναμής της, την Κίνα να ανέρχεται ορμητικά και τη Ρωσία να επανακάμπτει δυναμικά. Οι συνθήκες αυξημένης αβεβαιότητας και ρευστότητας επικρατούν πλέον σε πλανητικό επίπεδο, με την παγκόσμια οικονομική καπιταλιστική κρίση να συνεχίζεται, τον ανταγωνισμό των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων να παροξύνεται και το διχασμό των αστικών τους τάξεων να βαθαίνει.

Σε αυτόν τον ταραγμένο, ασταθή και μεταλλασσόμενο κόσμο, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχει αναδειχθεί σε δραστήριο διεκπεραιωτή των αμερικανικών συμφερόντων και σχεδιασμών, **μετατρέποντας τη χώρα μας σε αλώνι και ορμητήριο των ΗΠΑ και εμπλέκοντάς την στη δίνη των ενισχυόμενων ιμπεριαλιστικών ανταγωνισμών.** Όσο και αν ο Τσίπρας και η κυβέρνησή του προσπαθούν να παρουσιάσουν την Ελλάδα σαν παράγοντα «σταθερότητας» και «ασφάλειας» και τις εξελίξεις σαν «ευκαιρία αναβάθμισής» της, κομπάζοντας μάλιστα πως οι ΗΠΑ είναι ο «καλύτερος στρατηγικός σύμμαχος στην περιοχή», για να κρύψουν την ακραία υποτέλειά τους**, η πραγματικότητα είναι πως η χώρα μας γίνεται όλο και πιο ευάλωτη, εκτεθειμένη σε πολλαπλούς κινδύνους. Η πολιτική των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, πολιτική υποταγής στις ΗΠΑ, το ΝΑΤΟ και την ΕΕ και ταύτισης με τις δυνάμεις της επίθεσης και του πολέμου, δεν αποτρέπει, αλλά τροφοδοτεί επικίνδυνες εξελίξεις για το λαό μας.** Αυτή η «κυβέρνηση των λύσεων», που επαίρεται πως έχει καταστήσει την Ελλάδα «ηγέτιδα δύναμη των Βαλκανίων», μετά το φιάσκο του δημοψηφίσματος στην πΓΔΜ, που εξελίχθηκε σε κόλαφο για την ιμπεριαλιστική Δύση και τις υποτελείς της κυβερνήσεις σε Σκόπια και Αθήνα, σπεύδει πάλι να εκτελέσει -πειθήνια- τις εντολές των ΗΠΑ και της ΕΕ για επιβολή της Συμφωνίας των Πρεσπών ενάντια στην εκφρασμένη θέληση του γειτονικού λαού. Προς δόξαν της «Δημοκρατίας» τους, η διατεταγμένη επικύρωση της Συμφωνίας και στις δυο χώρες προωθείται μέσα από υπόγειες διεργασίες εξαγοράς βουλευτών, αφού δεν υπάρχουν ούτε καν οι επιβαλλόμενες κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες. Παλιά, δοκιμασμένη, αν και όχι πάντα επιτυχής, μέθοδος. Τα αποτελέσματα των δημοψηφισμάτων, λοιπόν, γίνονται σεβαστά μόνο αν εναρμονίζονται και εξυπηρετούν τα σχέδια και τις αποφάσεις των ισχυρών. Διαφορετικά ανατρέπονται. Ο Τσίπρας έχει πλούσιο βιογραφικό και εδώ.

Να, λοιπόν, πώς η ελληνική κυβέρνηση «πρωταγωνιστεί στην εξεύρεση λύσεων στην περιοχή»! Σαν εντολοδόχος και ενεργούμενο των πατρώνων της ιμπεριαλιστών. Η, κατά ΣΥΡΙΖΑ, «λύση» των προβλημάτων περνάει μέσα από τις ΗΠΑ, το ΝΑΤΟ και την ΕΕ και η «σταθερότητα» της περιοχής διασφαλίζεται μέσα στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ. Μέσα στα άντρα αυτών που σφαγιάζουν λαούς, ισοπεδώνουν και διαλύουν χώρες.

Κατευθυνόμενη μεγάλη πτώση των τραπεζικών μετοχών, με στόχο «κόκκινα δάνεια» και αντιλαϊκά μέτρα

Με τίτλους "καταρρέουν οι τραπεζικές μετοχές, σε ελεύθερη πτώση το Χρηματιστήριο", που βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή των ειδήσεων έγινε γνωστό πως "ισχυρή τραπεζική βουτιά βύθισε το Χρηματιστήριο". Η ανησυχία από το "ξαφνικό" γεγονός ήταν έκδηλη στους τραπεζιτικούς κύκλους και στα κυβερνητικά επιτελεία, που επιχείρησαν να κρατήσουν χαμηλά τη σχετική ενημέρωση, (για προφανείς λόγους). Η κυβέρνηση εμφανίζει το βύθισμα ως "αναντίστοιχο με τα θεμελιώδη μεγέθη των τραπεζών και της ελληνικής οικονομίας" και εκτιμά ότι "η κατάσταση οφείλεται σε κερδοσκοπικές πιέσεις"...

Η είδηση ήλθε να σπάσει το απατηλό κλίμα για "επαναφορά στην οικονομική σταθερότητα και στην ανάπτυξη μετά το τέλος των μνημονίων" και να δείξει ότι η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να βαδίζει με αδύναμα, σαθρά πόδια και να παραμένει ευάλωτη και εύθραυστη σε κάθε οικονομική αναταραχή ή πίεση. Το "μαζικό ξεπούλημα χαρτιών των τραπεζών" θεωρήθηκε από ως "αψυχολόγητη πτώση" και "χωρίς καμιά λογική" και ότι "η "κατάσταση στο ελληνικό χρηματιστήριο ξεπερνά κατά πολύ μια αρνητική αντίδραση". Οι σχολιασμοί αυτοί δείχνουν έναν αιφνιδιασμό(;), το βαρύ κλίμα και την ανησυχία που έχει δημιουργηθεί στους τραπεζίτες και τους κυρίαρχους οικονομικούς κύκλους. Καθώς βυθίστηκαν οι μετοχές και των 4 μεγαλύτερων τραπεζών, η "αρνητική αντίδραση" προδίδει και χαρακτηριστικά μιας κίνησης που έβαλε υπό ισχυρή πίεση όλο, ουσιαστικά, το τραπεζικό σύστημα της χώρας. Οι πρώτες προσπάθειες από αστικά κέντρα να "εξηγήσουν" γιατί επήλθε "βίαιο ξεπούλημα" των τραπεζικών μετοχών, συμπεριέλαβε εικασίες που αναμιγνύουν μια σειρά λόγους: Το ότι επέδρασαν οι κίνδυνοι "μη εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων" και "μετάδοσης της ιταλικής κρίσης", η "ανεπάρκεια" κεφαλαίων των τραπεζών (...παρά τις τρεις ανακεφαλαιοποιήσεις) και η "μη ικανοποιητική μείωση" των "κόκκινων δανείων" τους, η αδυναμία των ελληνικών τραπεζών να προσφύγουν στις "αγορές" λόγω ληστρικών επιτοκίων κλπ συναφή.

Δεν μπορεί, ωστόσο, να διαφύγει της προσοχής μας ότι η "βουτιά" "συγχρονίστηκε με τρία συμβάντα: 1. Με την παρουσίαση του κυβερνητικού προσχεδίου του κρατικού Προϋπολογισμού 2019. 2. Με τη δημοσίευση έκθεσης της Capital Economics (μιας από τις μεγαλύτερες διεθνείς εταιρείες παροχής οικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, που συνδέεται με ισχυρά χρηματοοικονομικά κέντρα) που προβλέπει *"δημοσιονομικό εκτροχιασμό της Ελλάδας"* το 2019 (κάνοντας αναφορά και στο "σενάριο" μη περικοπής των συντάξεων) και *"επιβράδυνση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας"*. 3. Με την έκθεση της Goldman Sachs για τις ελληνικές τράπεζες, που αναφέρεται στην *"περιορισμένη ικανότητα του τραπεζικού κλάδου να αντέξει σε οποιοδήποτε σοκ (εσωτερικό ή εξωτερικό, οικονομικής ή πολιτικής φύσεως)"*.

Οι συμπτώσεις αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν ούτε τυχαίες ούτε αθώες. Είναι εμφανές ότι το βούλιαγμα του Χρηματιστηρίου ήλθε να προστεθεί σαν ένας ακόμη "μοχλός" για την πειθήνια εφαρμογή των επιταγών της πολιτικής που έχει συμφωνήσει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ -ΑΝΕΛ με τους εποπτεύοντες "θεσμούς των δανειστών", ανάμεσα στις οποίες έμφαση σ' αυτήν τη φάση δίνεται στο θέμα της δραστικής και γρήγορης μείωσης του αριθμού των "κόκκινων δανείων".

Το γεγονός ότι ξένα μεγάλα κέντρα οικονομικής πληροφόρησης έδωσαν αμέσως διεθνώς την είδηση και το αμερικάνικο "Bloomberg" με τον τίτλο *"το ξεπούλημα προειδοποιεί τις ελληνικές τράπεζες μέχρι την άνοιξη να καθαρίσουν τους ισολογισμούς τους"* και με ρεπορτάζ ότι οι μεγάλες ελληνικές τράπεζες έχουν δεσμευτεί στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ότι θα μειώσουν τα "κόκκινα δάνεια" κατά 60% ως το 2021 και κατά 27% ως το τέλος του 2018, κάνει ολοφάνερο πως ένας βασικός στόχος της πρόκλησης κατάρρευσης των μετοχών των τραπεζών είναι το πρεσάρισμα για την ταχύρρυθμη κι εκτεταμένη μείωση των "κόκκινων δανείων", είτε με κατασχέσεις, είτε με πώλησή τους σε κεφαλαιοκρατικές-εταιρείες (funds), που επιδίδονται στην αρπαγή περιουσιακών στοιχείων των οφειλετών.

Τα "κόκκινα δάνεια" ανέρχονται σε 88,6 δις, σχεδόν το μισό ΑΕΠ

της Ελλάδας, και αποτελούν μια μεγάλη λεία για κερδοσκοπικά funds. Το 14,4% αυτών των δανείων (12,75δις) έχει περιέλθει σε καθεστώς αίτησης για υπαγωγή σε νομική προστασία. Όμως από 15 Σεπτέμβρη μπήκε σε ισχύ νομοθετική διάταξη για υποχρεωτική άρση του τραπεζικού απορρήτου, που χρησιμοποιείται για να πεταχτούν οφειλέτες από το καθεστώς της νομικής προστασίας. Επιπλέον στις 31/12/2018 λήγει το καθεστώς νομικής προστασίας, **οπότε από το 2019 ανοίγει διάπλατα ο δρόμος για μαζικούς πλειστηριασμούς και κατασχέσεις.** Η κυβερνητική πολιτική σφίγγει τη μέγκενη προς αυτήν την κατεύθυνση – και θα τη σφίξει περισσότερο μετά τις νέες πιέσεις που δημιουργεί η κατάρρευση των τραπεζικών μετοχών. Κι αυτό δεν προκύπτει μόνο από τα μέτρα που έχουν δρομολογηθεί για την άρση της νομικής προστασίας και τις δεσμεύσεις προς την ΕΕ και μια μεγάλη μείωση των "κόκκινων δανείων" στη διετία του 2019-2021, αλλά και από την ένταση των αυταρχικών ενεργειών της που έχουν σκοπό να ανακόψουν τις αντιδράσεις για τους πλειστηριασμούς. Τελευταία απόδειξη γι' αυτό η παραπομπή σε δίκη του δάσκαλου Η. Σμήλιου για τις διαμαρτυρίες του ενάντια σε πλειστηριασμούς και οι κλήσεις σε απολογία του Π. Λαφαζάνη από το "τμήμα Προστασίας του Κράτους και του Δημοκρατικού Πολιτεύματος" και την Εισαγγελία Πλημμελειοδικών. αντιτετράδια

Το ελπιδοφόρο (για τον πόλεμο) κίνημα των Τραμπίστας, αντριεύει και θεριεύει.

Σε ό,τι αφορά το σύνολο του Προϋπολογισμού 2019, αρκεί να πούμε πως μέσα του αποτυπώνονται οι αντιλαϊκές πτυχές τριών Μνημονίων, 714 εφαρμοστικών νόμων, χιλιάδων προεδρικών διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων και τροπολογιών, αλλά και η ενσωμάτωση νέων μέτρων. Ολόκληρο "το αφήγημα» της ανάπτυξης" είναι βασισμένο στην πρωτοφανή φορολοστεία και στις τεράστιες περικοπές των κοινωνικών δαπανών και των προνοιακών επιδομάτων. Η κυβέρνηση δεν μιλά πλέον για «καθαρή έξοδο», εγκαταλείποντας τη ρητορική πως η Ελλάδα *«θα ελέγχεται μόνον αν πιάνει τους στόχους και όχι με ποια μέσα το κάνει»*.

Τα ποσοστά της επίσημης ανεργίας αναμένονται στο 18,2%. Εδώ αρκεί να πούμε πως *«απασχολούμενος είναι άτομο ηλικίας πάνω από 15 ετών το οποίο την εβδομάδα αναφοράς εργάστηκε έστω και μία ώρα, με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος»*. Με αυτά τα τερτίπια η ανεργία μειώνεται σημαντικά.

Οι νέες επενδύσεις ενισχύονται σε ποσοστό 11,9% του ΑΕΠ, δηλ. κατά 2,26 δις € μέσω των αθρόων παροχών της κυβέρνησης και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μειωμένου κατά 300 εκατ. €. Θυμίζουμε και τις παροχές των εξαγγελιών Τσίπρα στη ΔΕΘ, όπως π.χ. α) τη μείωση του εταιρικού φορολογικού συντελεστή στα επιχειρηματικά κέρδη κατά τέσσερις μονάδες, από το 29% στο 25% σε βάθος τετραετίας, αρχής γενομένης από το 2019.

Το όφελος που καρπούνται τα μεγάλα συμφέροντα αγγίζει το μισό δισεκατομμύριο ευρώ σύμφωνα με το ΜΠΔΣ 2018-20, β) την κρατική επιδότηση του συνόλου των ασφαλιστικών εισφορών για νέους μισθωτούς έως 25 ετών, σε ορίζοντα διετίας, 50% από 1/1/19 και 100% από 1/1/20. Το μέτρο αυτό που φθάνει τα 103 εκατ. €, συνδέεται με την εκκίνηση των διαδικασιών για την κατάργηση του υποκατώτατου μισθού και την αύξηση του κατώτατου μισθού με βάση τον πιο αντεργατικό νόμο Βρούτση (ΝΔ), που προβλέπει ότι ο μισθός θα καθορίζεται με κυβερνητική απόφαση και κριτήριο τα συμφέροντα των κερδών των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με το προσχέδιο, οι αναμενόμενες «αυξήσεις» στους μέσους ονομαστικούς μισθούς για το 2019 αναμένονται μόλις στο 1,4%. Όταν όμως ανακοινώνεται ότι ο επίσημος πληθωρισμός για το 2019 θα ανακάμψει, στο 1,2%, τότε ακόμη και τα ψίχουλα των αυξήσεων των ονομαστικών μισθών εξανεμίζονται.

Περιττό να σημειώσουμε πως τις πραγματικά αθρόες παροχές προς το κεφάλαιο, καλείται να τις πληρώσει, μέσω του Προϋπολογισμού, ο λαός. Η συνολική μάζα των κρατικών εσόδων αναμένεται στα 53,8 δις € (αυξημένα κατά 500 εκατ. €), οι δε έμμεσοι φόροι (ΦΠΑ, φόροι κατανάλωσης κ.ά.) αναμένεται να εκτοξευθούν στα 27,6 δις € (700 εκατ. € πάνω). Οι ασφαλιστικές εισφορές προβλέπονται στα 21,6 δις € από 21,2 δις € φέτος. Τέλος για τα αναδρομικά δικαστικών και ενστόλων θα διανεμηθούν περί τα 800 εκατ. €, δηλ. ένα σοβαρό ποσό σε σχέση με το «πρωτογενές πλεόνασμα» που αναμένεται να προκύψει.

αντιτετράδια

Εκπαιδευτικός Όμιλος
αντιτετράδια της εκπαίδευσης

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ

Καμία αυταπάτη – κανένας εφησυχασμός!

Οργάνωση – Ταξική Ανασυγκρότηση – Αγώνας για: Δημόσιο Δωρεάν Σχολείο, σταθερή Μόνιμη Εργασία για όλους τους εκπαιδευτικούς, για να ανατραπεί η πολιτική κυβέρνησης – ιμπεριαλιστών – ολιγαρχίας

Η πολιτική συγκυρία

Μπαίνουμε αναμφίβολα σε προεκλογική περίοδο.

Η τραγωδία του καλοκαιριού στο Μάτι, με τους δεκάδες νεκρούς και τις ασύλληπτες καταστροφές από τις φονικές πυρκαγιές, ανέκοψε πρόσκαιρα τις κυβερνητικές φιέστες του ΣΥΡΙΖΑ για την περίφημη *"έξοδο από τα μνημόνια"*. Μόνο πρόσκαιρα όμως... Πρώτα η Ιθάκη, μια κακόγουστη αναπαραγωγή του Καστελόριζου, μετά οι αλλεπάλληλες παροχολογίες για τις... επικείμενες αυξήσεις στους μισθούς από το βήμα της ΔΕΘ, οι συνεχείς υποσχετικές και εγγυήσεις πως δεν θα περικοπούν οι συντάξεις, το κλείσιμο του ματιού και ο νέος εκβιασμός απέναντι στους δεκάδες χιλιάδες συμβασιούχους και αδιόριστους εκπαιδευτικούς για υποτιθέμενους διορισμούς με ορίζοντα και χρονοδιάγραμμα την επόμενη τετραετία(!), δείχνουν ότι η κυβερνητική πτέρυγα οργανώνει και μεθοδεύει ένα νέο κύκλο σκληρών κάλπικων διλημμάτων με φόντο τις τριπλές κάλπες.

Απέναντί της η παράταξη της ΝΔ, με την ακραία δεξιά και νεοφιλελεύθερη πολιτική και ρητορική, επιχειρεί να συσπειρώσει την γενικευμένη αγανάκτηση και το ακροδεξιό ακροατήριο με πατριδοκάπηλα συνθήματα. Και τί δεν υποσχέθηκε με τη σειρά του ο Μητσοτάκης στη ΔΕΘ! Με τον ξεφτισμένο μανδύα της διαβόητης *"ανάπτυξης"* και των *"επενδύσεων"*, παρέχει πλήρη ασυλία και ελεύθερο πεδίο για κάθε είδους ασυδοσία στο μεγάλο κεφάλαιο, ντόπιο και ξένο. «Αξιολόγηση παντού και όλων», πλήρη αποσάθρωση της δημόσιας εκπαίδευσης, ακόμα βαθύτερες αντιδραστικές τομές στην κοινωνική ασφάλιση, εγγυήσεις στη μεγαλοεργοδοσία για τη σταθεροποίηση της κάθε είδους μαύρης και ευέλικτης μορφής εργασίας.

Το τοπίο είναι στημένο, τα χαρτιά σημαδεμένα. Οι δύο πυλώνες του αστικού πολιτικού συστήματος, ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ, μοιάζουν τόσο όσο οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, αφού και οι δύο έχουν προεξοφλήσει πως, είτε με μνημόνια είτε έξω από αυτά, η βάρβαρη πολιτική –που εδώ και μια δεκαετία σαρώνει εργατικές κατακτήσεις και δικαιώματα, συνθλίβει την Υγεία, την Παιδεία, την Πρόνοια, την Κοινωνική Ασφάλιση και εκποιεί τη Δημόσια περιουσία στα ξένα αρπακτικά για έναν αιώνα– θα παραμείνει ακέραια.

Ταυτόχρονα και οι δύο καθημερινά διαγκωνίζονται για το ποιος αποτελεί τον καλύτερο εγγυητή των συμφερόντων των μεγάλων ιμπεριαλιστικών κέντρων (ΗΠΑ – ΕΕ) και της ντόπιας ολιγαρχίας, ποιος μπορεί να διασφαλίσει τη σταθερότητα του καθεστώτος της ιμπεριαλιστικής εξάρτησης και της υποτέλειας.

Από την άποψη αυτή, οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, τα πλατιά λαϊκά στρώματα, η νεολαία, ανάμεσά τους κι εμείς οι εκπαιδευτικοί δεν έχουμε τίποτα να περιμένουμε, αν παραμείνουμε θεατές στο θέατρο του νέου διπολισμού, των νέων αυταπατών και των κάλπικων "ρεαλιστικών" προσδοκιών που στήνουν ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ.

Η διεθνής καπιταλιστική κρίση – και η όξυνση των ενδοϊμπεριαλιστικων ανταγωνισμών

Δέκα χρόνια μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης και πάνω σ' αυτό ακριβώς το έδαφος, οι λαοί βρέθηκαν –και συνεχίζουν να βρίσκονται– μπροστά σε μια εφιαλτική πραγματικότητα. Οι αδυσώπητες αντιθέσεις ανάμεσα στα μεγάλα ιμπεριαλιστικά κράτη εντείνονται και οξύνονται. Βρισκόμαστε αντιμέτωποι με ένα αντιδραστικό ρεύμα που σαρώνει και κατεδαφίζει εργατικές κατακτήσεις πολλών δεκαετιών στα καπιταλιστικά κράτη. Οι άδικοι, βάρβαροι και κατακτητικοί πόλεμοι των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων μαίνονται και στο στόχαστρο μπαίνουν όσοι λαοί αντιστέκονται, όσοι ορθώνουν ανάστημα στα καταστροφικά και ληστρικά τους σχέδια.

Η πρόσφατη συμφωνία των "Πρεσπών", που υπέγραψε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με την αντίστοιχη της πΓΔΜ και η οποία υπαγορεύθηκε ευθέως από τους Αμερικάνους και Ευρωπαίους ιμπεριαλιστές, αποτελεί την πιο έμπρακτη επιβεβαίωση πως τα Βαλκάνια και οι λαοί τους μετατρέπονται για μια ακόμα φορά σε πεδίο εκδήλωσης των εντεινόμενων ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών ανάμεσα στις ΗΠΑ – ΕΕ και τη Ρωσία.

Μόνο ένα πλατύ αντιπολεμικό – αντιιμπεριαλιστικό κίνημα μπορεί να ανακόψει την ξέφρενη πορεία των ιμπεριαλιστών, να βάλει φραγμούς στα κατακτητικά και καταστροφικά τους σχέδια, να ανακόψει την άνοδο των φασιστικών δυνάμεων και το ακροδεξιό παραλήρημά τους.

Η εκπαίδευση αντιμέτωπη με το ίδιο μνημονιακό κάτεργο

Στην αντιεκπαιδευτική πολιτική που επέβαλαν τα πρώτα χρόνια της μνημονιακής καταστροφής, οι (συν)κυβερνήσεις ΝΔ και ΠΑΣΟΚ, προστίθενται τα δυσβάστακτα βάρη που φορτώνει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, αδιάκοπα πάνω από τρία χρόνια τώρα. Οι υπουργικές εξαγγελίες για τις αλλαγές στο Λύκειο –παραμονές μάλιστα του πρώτου σχολικού κουδουνιού– θυμίζουν ξαναζεσταμένο φαγητό, από την εποχή των Παπανδρέου και Αρσένη, με συνταγές παρμένες από τις ντιρεκτίβες του ΟΟΣΑ και της ΕΕ. Η νέα τομή της ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας, είναι πως για πρώτη φορά ομολογεί κυνικά και σε αντίθεση με όλους τους προκατόχους της πως το Λύκειο –και μάλιστα η τελευταία τάξη του– μετατρέπεται πλέον σε **"***προπαρασκευαστικό έτος***"** για το πανεπιστήμιο. **Το περιεχόμενο και ο προσανατολισμός των υποσχόμενων εξαγγελιών παραμένει ο ίδιος. Σχολείο ακόμα πιο αυταρχικό – αριστοκρατικό – σκληρό – ταξικό, για λίγους κι εκλεκτούς.**

Η κυβερνητική κοροϊδία και ο εμπαιγμός δεν έχουν όρια! Ο Γαβρόγλου, όπως και ο Φίλης, όπως και ο Μπαλτάς, όπως ακόμα και ο Λοβέρδος, σφυρίζει πονηρά πως έρχονται διορισμοί! Εκβιασμός του χειρίστου είδους απέναντι στους δεκάδες χιλιάδες εκπαιδευτι-

κούς, που ζουν μια δεκαετία τώρα ως εσωτερικοί μετανάστες με μια βαλίτσα στο χέρι, από τον Έβρο ως τη Γαύδο, όμηροι του καθεστώτος της αδιοριστίας. Δεν δικαιούται να πανηγυρίζει η κυβέρνηση και το υπουργείο Παιδείας για τους χιλιάδες αναπληρωτές που προσέλαβε φέτος. Το δυσθεώρητο νούμερο σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αποτελούν την πιο κυνική ομολογία των τραγικών αδιεξόδων και κενών που υπάρχουν σ' όλη την κλίμακα της εκπαίδευσης.

Η πολιτική της ηγεσίας του υπουργείου Παιδείας συνιστά, έμμεση πλην όμως σαφή, άρση της μονιμότητας στη Δημόσια Εκπαίδευση.

Μπορεί ο Μητσοτάκης να αποτελεί την πιο κραυγαλέα έκφραση της νεοφιλελεύθερης πολιτικής και να απαιτεί την εδώ και τώρα επιβολή της αξιολόγησης, όμως η πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ έχει τα ίδια ακριβώς αποτελέσματα. Με επικοινωνιακά τεχνάσματα και με «αναβαπτίσεις» όρων προωθεί ταχύτατα την αξιολόγηση σε όλο το εύρος της εκπαίδευσης, περιλαμβάνοντας εκπαιδευτικούς και σχολεία. Μόνο που για να καθησυχάσει τους εκπαιδευτικούς, βαφτίζει την αξιολόγηση "αποτίμηση". Το κέλυφος μόνο αλλάζει. Το περιεχόμενο παραμένει το ίδιο αντιδραστικό.

Μόνο ένα ισχυρό ενιαίο πανεκπαιδευτικό μέτωπο μπορεί να αντικρούσει τις αντιεκπαιδευτικές "τομές" και να υπερασπίσει το Δημόσιο Δωρεάν Σχολείο για όλα τα παιδιά, το δικαίωμα στη σταθερή και μόνιμη εργασία για όλους τους εκπαιδευτικούς, με όπλο τα σωματεία και τις μαζικές γενικές συνελεύσεις.

Δεν είναι ίδιες όλες οι κάλπες!

Τη φετινή χρονιά οι εκπαιδευτικοί (δάσκαλοι και καθηγητές) θα βρεθούν μπροστά στις κάλπες αρκετές φορές. Πρώτος σταθμός οι επερχόμενες εκλογές για τα υπηρεσιακά συμβούλια, για την ανάδειξη των αιρετών εκπροσώπων σε ΠΥΣΔΕ/ΠΥΣΠΕ, ΑΠΥΣΔΕ/ΑΠΥΣΠΕ, ΚΥΣΔΕ/ΚΥΣΠΕ. Έπονται οι εκλογές για την ανάδειξη των νέων ΔΣ των ΕΛΜΕ και ΣΕΠΕ και οι εκλογές ολοκληρώνονται με την ψήφιση αντιπροσώπων για τα συνδικαλιστικά συνέδρια των εκπαιδευτικών Ομοσπονδιών στα τέλη της σχολικής χρονιάς.

Ανάμεσα στα άλλα θα πρέπει να συμπεριληφθούν και οι σταθμοί των τριπλών εκλογικών διαδικασιών (βουλευτικές, αυτοδιοικητικές, ευρωεκλογές) που εμπλέκουν το σύνολο της κοινωνίας.

Βεβαίως, **δεν είναι όλες οι κάλπες ίδιες**. Από τη νομή της κυβερνητικής εξουσίας ως τις εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων των εργαζομένων, η απόσταση είναι πολύ μεγάλη και το χάσμα δυσθεώρητο. Οι πρώτες αφορούν στην αστική διαχείριση της εξουσίας και ως εκ τούτου ο λαός δεν μπορεί και δεν πρέπει να προσδοκά "θετικές" αλλαγές. Η υπόθεση όμως που αφορά στη συγκρότηση, ή καλύτερα στην ανασυγκρότηση με αγωνιστικούς και ταξικούς όρους, των σωματείων, των εργαλείων πάλης των εργαζομένων, αφορά πρωτίστως τους ίδιους. Κατά συνέπεια πρέπει να γίνονται σωστά οι διακρίσεις με ματιά ψύχραιμη, κριτήριο ταξικό και επαγρύπνηση απέναντι στα σχέδια που καταστρώνουν τα επιτελεία των ντόπιων αστών και των ιμπεριαλιστών πατρώνων τους.

Ας κάνουμε μια αναγκαία επισήμανση για τα Υπηρεσιακά Συμβούλια. Έχουμε υπογραμμίσει πολλές φορές πως η υπόθεση των Υπηρεσιακών Συμβουλίων (Υ/Σ) στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση αποτελεί την κακέκτυπη αναπαραγωγή ενός, λαθεμένου κατά τη γνώμη μας, αιτήματος ρεφορμιστικής κοπής, για τη «*συμμετοχή των εργαζομένων στα κέντρα λήψης αποφάσεων*». Μέσα στην –σχεδόν– 40χρονη λειτουργία τους, η εμπειρία που συσσωρεύεται είναι πολύτιμη για το συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών, σχετικά με το χαρακτήρα και το ρόλο που αυτά διαδραματίζουν. Τα Υ/Σ ήταν και παραμένουν όργανα επιβολής της κυρίαρχης πολιτικής στην εκπαίδευση. Στόχος τους ήταν και παραμένει η δημιουργία κλίματος συναίνεσης και νομιμοποίησης στη συνείδηση των εκπαιδευτικών της αντεργατικής πολιτικής που επιβάλλεται στην εκπαίδευση. Έτσι, για παράδειγμα, καθίσταται υπεύθυνος ο εκπαιδευτικός που είναι υπεράριθμος και δεν έχει σχολείο και ώρες για να διδάξει και όχι η κυρίαρχη πολιτική, που στο όνομα της *"εξοικονόμησης πόρων"* αυξάνει το διδακτικό ωράριο και ταυτόχρονα κλείνει 1500 σχολεία, καρατομεί τμήματα και στοιβάζει τους μαθητές σε υπεράριθμα τμήματα. Την ίδια ώρα τα Υ/Σ λειτουργούν, επίσης, και ως μηχανισμοί ρουσφετολογικών μικροεξυπηρετήσεων, που αναπαράγουν και διαιωνίζουν το πελατειακό καθεστώς. Και οι φιλοκυβερνητικοί αιρετοί (ΔΑΚΕ – ΣΥΝΕΚ και ΠΑΣΚ-ΠΕΚ) έχουν να επιδείξουν πλούσια βιογραφικά στο επίπεδο αυτό.

Τι ζητούν όμως οι ταξικές δυνάμεις και η εκπαιδευτική αριστερά σε ένα τέτοιο στημένο και ναρκοθετημένο τοπίο; Ως Εκπαιδευτικός Όμιλος θεωρούμε πως θα τρέφαμε και θα καλλιεργούσαμε μεγάλες αυταπάτες αν διακηρύτταμε πως τα Υ/Σ μπορούν να αλλάξουν ρόλο και χαρακτήρα, να *"εκδημοκρατιστούν"*, να *"μεταρρυθμιστούν"* ή ακόμα καλύτερα να γίνουν όργανα στην υπηρεσία των εκπαιδευτικών αν αλλάξουν οι υπάρχοντες αριθμητικοί συσχετισμοί σ' αυτά σε βάρος του αστικού κράτους και του διοικητικού μηχανισμού! Τέτοια ευθύνη αναλαμβάνουν οι κυβερνητικές - ρεφορμιστικές δυνάμεις μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα [ΣΥΝΕΚ – ΠΑΣΚ – ΔΑΚΕ, εν πολλοίς και η ηγεσία του ΠΑΜΕ], με ηγεμονεύουσα όμως φωνή την παράταξη του ΣΥΡΙΖΑ, που διακηρύττει ψευδώς πως θα πράγματα θα άλλαζαν *"αν οι εκπαιδευτικοί είχαν το πάνω χέρι στα Υ/Σ"*, ένα αίτημα που καλλιεργεί μύριες αυταπάτες και αποσιωπά την αποστολή των Υ/Σ. Μια τέτοια αντίληψη φαίνεται πως γοητεύει και αγωνιστικές δυνάμεις, που βλέπουν στην πρόταση αυτή την έμπρακτη εφαρμογή των περίφημων μεταβατικών προγραμμάτων του *"εργατικού ελέγχου"* και της *"κοινωνικοποίησης των τραπεζών, του Δημοσίου κλπ"*.

Ως Εκπαιδευτικός Όμιλος είμαστε καθαροί απέναντι σε κάθε είδους στρεβλώσεις και αυταπάτες στο θέμα αυτό. Η πολιτική μας βρίσκεται στον αντίποδα όσων καλλιεργούν και αναπαράγουν αιτήματα ρεφορμιστικής κοπής. Η καρδιά και ο νους μας χτυπά στα σωματεία και στις γενικές συνελεύσεις, ενώνεται και συναντιέται με τις αγωνίες και τους αγώνες των δεκάδων χιλιάδων εκπαιδευτικών. Από αυτήν την άποψη η συμμετοχή μας στις διαδικασίες αυτές μέσα από τα σχήματα των Παρεμβάσεων γίνεται διότι, είτε το θέλουμε είτε όχι, αποτελεί ένα βήμα μαζικής παρέμβασης που αφορά περίπου 140.000 εκπαιδευτικούς σε πανελλαδική κλίμακα. Έχοντας ανοιχτό μέτωπο αντιπαράθεσης με όλες τις δυνάμεις που καλλιεργούν τη συναίνεση, την υποταγή, τη συνδιαλλαγή και τη συνδιαχείριση, που με τη στάση και την πολιτική τους νομιμοποιούν την κυρίαρχη αντιδραστική πολιτική, **παρεμβαίνουμε, αποκαλύπτουμε, καταγγέλλουμε το πραγματικό περιεχόμενο του θεσμού, απαιτούμε οι αιρετοί να αποτελούν τη φωνή και το άγρυπνο βλέμμα του σωματείου, να καταγγέλλουν κάθε φαινόμενο παραγοντισμού, αδιαφάνειας, ρουσφετιού και κάθε είδους αυθαιρεσίας της διοίκησης, να απολογούνται και να λογοδοτούν στον κλάδο και στα συλλογικά του όργανα, να μην μετατρέπονται σε πιόνια νομιμοποίησης της αντιεκπαιδευτικής πολιτικής (αξιολόγηση, κλείσιμο σχολείων, βίαιες μετακινήσεις εκπαιδευτικών κλπ). Αυτά, άλλωστε, πράξαμε πάντοτε, όσες φορές βρεθήκαμε σε αυτές τις θέσεις.**

Για την αγωνιστική ανασυγκρότηση του συνδικαλιστικού κινήματος

Η κρίση που περνά το εργατικό – συνδικαλιστικό κίνημα είναι πρω-

τοφανής ως προς το βάθος, την ένταση και τη διάρκειά της. Οι χειρότερες προβλέψεις για τις οδυνηρές συνέπειες της πολιτικής των αυταπατών που καλλιέργησε ο ΣΥΡΙΖΑ επιβεβαιώθηκαν με δραματικό τρόπο στο πολλαπλάσιο.

Σήμερα που ο μαζικός παράγοντας βρίσκεται σε τόσο μεγάλη υποχώρηση, γίνεται έκδηλη όλη η γύμνια **της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, του κυβερνητισμού που ακούει στο τρίπτυχο ΣΥΝΕΚ – ΔΑΚΕ – ΠΕΚ(ΠΑΣΚ). Οι δυνάμεις αυτές αποτελούν τους καλύτερους υπηρέτες και τα φερέφωνα αναπαραγωγής της αντιδραστικής πολιτικής στην εκπαίδευση.**

Την ίδια ώρα, οι δυνάμεις του ΠΑΜΕ, βαυκαλίζονται, αναγορεύοντας τους εαυτούς τους σε *"ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα"*, επιμένοντας στην ίδια αδιέξοδη και ταυτόχρονα επιζήμια πολιτική, που διασπά την ενότητα των εργαζομένων και πιο ειδικά των εκπαιδευτικών. Πίσω από τις μεγαλόστομες αντικαπιταλιστικές ντουφεκιές και τα θολά ρεφορμιστικά σχήματα της *«λαϊκής εξουσίας και οικονομίας»* **κρύβει την πλήρη εγκατάλειψη και απαξίωση της μαζικής και εξωκοινοβουλευτικής πάλης, αφού για την ηγεσία του κάθε αίτημα, κάθε διεκδίκηση θεωρεί ως προαπαιτούμενο το *"δυνάμωμα του ΠΑΜΕ"*.**

Φαίνεται πως η έρημος που πρέπει να διανυθεί είναι μεγαλύτερη και γι' αυτό όλες οι πραγματικά ταξικές δυνάμεις πρέπει να οπλιστούν με επιμονή, υπομονή και αγωνιστική αισιοδοξία πως τα πράγματα μπορούν να πάνε αλλιώς. Με το βλέμμα, την αγωνία και την προσπάθειά μας στραμμένη προς τη μαζικοποίηση των εκπαιδευτικών σωματείων, με στόχο και προσανατολισμό την αγωνιστική και ταξική τους ανασυγκρότηση, **καλούμε όλους τους ταξικούς αγωνιστές και τις δυνάμεις της Εκπαιδευτικής Αριστεράς να συμβάλουν με τη δράση τους ώστε να μπει ένα τέλος στην παρατεταμένη υποχώρηση και αποστράτευση. Παλεύουμε για τον ταξικό αναπροσανατολισμό του και την πύκνωση των αγωνιστικών γραμμών του.** Στην κατεύθυνση αυτή αγωνιζόμαστε για την **αλλαγή των συσχετισμών προς όφελος της πραγματικά αριστερής πτέρυγας του σ/κ.** Αντικρούοντας τη γραμμή του ρεφορμισμού και του κυβερνητισμού, που καλλιεργούν το συμφιλιωτισμό και το συμβιβασμό μέσα στο σ/κ, επιδιώκουμε να στρέψουμε και να μετατοπίσουμε τη συνείδηση και την πράξη των εργαζομένων σε ταξική κατεύθυνση ενισχύοντας την αγωνιστική γραμμή.

Ταυτόχρονα **εργαζόμαστε για να προσανατολίσουμε την πάλη του σ/κ ενάντια στην ΕΕ, το ΔΝΤ, το ΝΑΤΟ, για να σπάσουν τα δεσμά της ιμπεριαλιστικής εξάρτησης, για την ανατροπή του ντόπιου αντιδραστικού καθεστώτος που χαλκεύει για το λαό απανωτά μνημόνια εξαθλίωσης.**

Παλεύουμε για τη **συμμετοχή όλο και περισσότερων εργαζομένων στις Γενικές Συνελεύσεις, στις επιτροπές αγώνα, στις εκλογές του σωματείου και τις δράσεις του, στις απεργίες, τις κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις.**

Αγωνιζόμαστε – διεκδικούμε!

- ✓ **Ενιαίο Δημόσιο Δωρεάν Δωδεκάχρονο σχολείο και δίχρονη προσχολική αγωγή**
- ✓ **Όλα τα παιδιά και όλοι οι εκπαιδευτικοί στο σχολείο**
- ✓ **Όχι στο σχολείο των ταξικών φραγμών**
- ✓ **Αξιοπρεπείς μισθούς και συντάξεις. Κανένας εκπαιδευτικός με λιγότερα από 1000€**
- ✓ **Μαζικοί διορισμοί μονίμων εκπαιδευτικών – Κάτω ο νέος εργασιακός μεσαίωνας.**
- ✓ **Κλαδικές συλλογικές συμβάσεις των εκπαιδευτικών Ομοσπονδιών**
- ✓ **Παιδαγωγική ελευθερία - Εργασιακή δημοκρατία στα σχολεία**
- ✓ **Όχι στην αξιολόγηση – χειραγώγηση – απόλυση.**
- ✓ **Αγωνιστική – ταξική ανασυγκρότηση του σ/κ**
- ✓ **Σωματεία ισχυρά, μαζικά αγωνιστικά – οι αγώνες στα χέρια των εκπαιδευτικών**
- ✓ **Ένα συνδικάτο εκπαίδευσης**
- ✓ **Κάτω η βάρβαρη πολιτική κυβέρνησης – ΕΕ – ΔΝΤ – ολιγαρχίας**
- ✓ **Κάτω τα δεσμά του ιμπεριαλισμού**
- ✓ **Έξω η Ελλάδα από ΕΕ – ΔΝΤ – ΝΑΤΟ.**

«Αντεπίθεση της Διαλεκτικής»

Είναι απόλυτα σαφές και κατανοητό ότι το αστικό σύστημα προσπαθεί να εκμεταλλευτεί την -προσωρινή- υποχώρηση των ιδεών της αριστεράς και ν' ανασυνταχτεί. Σ' αυτόν το δρόμο επιδιώκει να «μολύνει» τα μυαλά των ανθρώπων με ό,τι σαπροειδές διαθέτει. Πλασάρει στην κοινωνία ως μέθοδο ανάλυσης την αποσπασματική πληροφορία, το ασύνδετο, το τυχαίο, το «ό,τι μου λάχει και ό,τι καταλαβαίνω». Είναι προφανές ότι έτσι υποτιμάται και παραγκωνίζεται το υλιστικό και διαλεκτικό κριτήριο, η αναλυτική και συνθετική μεθοδολογία· τη θέση της παίρνει η «μεταμοντέρνα λεπτομέρεια», ασύνδετη από το γενικό πλαίσιο, μόνη κι έρημη, «σαν καλαμιά στον κάμπο».
Ως Εκπαιδευτικός Όμιλος – αντιτετράδια της εκπαίδευσης και ως μαχόμενοι και μάχιμοι εκπαιδευτικοί σ' αυτήν την αντιπαράθεση αναλάβαμε την πρωτοβουλία έκδοσης και επανέκδοσης βιβλίων για μία σειρά ζητήματα που αφορούν στη διαμόρφωση σταθερών και διαλεκτικών κριτηρίων.
Έτσι εκδώσαμε: α) «Τα αίτια της παρακμής της Αρχαίας Ελλάδας», του καθηγητή Κοράντο Μπαρμπαγκάλο, β) «Την καταγωγή των θρησκειών», του Ανατόλ Λουνατσάρσκι, γ) «Το αλάτι της γης», του Β. Χουνγκ, το οποίο αναφέρεται στο γυναικείο ζήτημα, δ) «Το Ελληνικό Έθνος», του καθηγητή Νίκου Σβορώνου, με μία εκτεταμένη εισαγωγή για το έθνος, ε) «Τι είναι και τι θέλει το ΕΑΜ», του Δημήτρη Γληνού.
Και θα συνεχίσουμε την εκδοτιμή μας προσπάθεια.

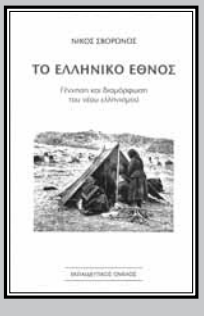

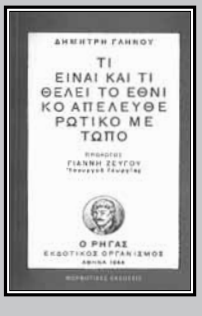

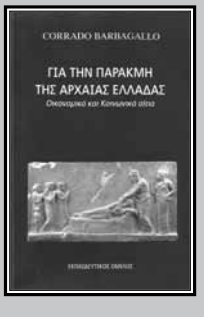

Τα βιβλία κοστίζουν 5€ και μπορείτε να τα προμηθευτείτε στο τηλ. 6974438720

Αντιδραστικοί μηχανισμοί αποδόμησης και κατηγοριοποίησης των δημόσιων σχολείων

γράφει ο Γιώργος Καββαδίας

Από την «αυτοαξιολόγηση», στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών

Όποιες διακηρύξεις, όποιων κυβερνήσεων και να διαβάσει κανείς για την αυτοαξιολόγηση θα διαπιστώσει ότι προβάλλεται σαν το μαγικό ραβδί «δια πάσαν νόσον» που θεραπεύει με αυτόματο τρόπο όλα τα προβλήματα της εκπαίδευσης.

Η αυτοαξιολόγηση όμως, όχι μόνο δεν είναι «αθώα», όπως εκ του πονηρού διαδίδουν οι πρόθυμοι υποτακτικοί της κυβέρνησης, αλλά συνδέεται άρρηκτα με την αξιολόγηση. Όπου εφαρμόστηκε και παρά την επένδυση με χίλιες δυο «αθώες» έννοιες, συνδέθηκε με ένα ασφυκτικό σύστημα αξιολόγησης, που αποτελεί κεντρικό μηχανισμό ανατροπής εργασιακών σχέσεων, ιδεολογικής χειραγώγησης και κατηγοριοποίησης σχολείων - εκπαιδευτικών και μαθητών, εργαλείο βαθμολογικής - μισθολογικής καθήλωσης και απολύσεων.[1]

Το Υπουργείο Παιδείας, με βάση τις σχετικές διατάξεις του νόμου 4547/18 για τις λεγόμενες «νέες δομές στην εκπαίδευση», επιχειρεί να προωθήσει την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας (αξιολόγηση στελεχών, προγραμματισμός – αποτίμηση εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων).

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ, εφαρμόζοντας τις πολιτικές του ΟΟΣΑ, επιδιώκει σε πρώτη φάση την εμπέδωση «κουλτούρας αξιολόγησης», στοχεύοντας να καταστήσει όλους τους εκπαιδευτικούς «αξιολογητές», για να τους μετατρέψει σε αξιολογούμενους σε επόμενη φάση, διαμορφώνοντας βαθμιαία ένα καθολικό πανοπτικό και αυταρχικό μοντέλο αξιολόγησης, με περιτύλιγμα συμμετοχικό και συνεργατικό. Με βάση το αξίωμα «σήμερα αξιολογείς εσύ το διευθυντή σου; Αύριο θα αξιολογήσει αυτός εσένα»!

Σε αυτήν την κατεύθυνση εντάσσονται η αξιολόγηση των στελεχών εκπαίδευσης με ποιοτική και ποσοτική κλίμακα, η συνέντευξη, η αξιολόγηση σε ετήσια βάση του διευθυντή από τους εκπαιδευτικούς τής σχολικής μονάδας, με ανώνυμα ερωτηματολόγια, η ενσωμάτωση της απεργοσπαστικής τροπολογίας Γεροβασίλη (που ψήφισε η κυβέρνηση μαζί με τη ΝΔ), που προβλέπει ότι όποιος δεν αξιολογήσει δεν μπορεί να θέσει υποψηφιότητα για θέση ευθύνης.

Είναι αποκαλυπτική για την προώθηση σε επόμενη φάση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, η ενίσχυση του επιτελικού ρόλου της Ανεξάρτητης Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.). Η ίδια η Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. αποδέχεται αυτό τον ρόλο σε σχετική έκθεσή της στις 21/3/2017, όπου αναγράφεται ότι είναι: ***«αρμόδια κατά νόμο τόσο για την εσωτερική αξιολόγηση (αυτοαξιολόγηση), όσο και για την εξωτερική αξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας».***

Επιπλέον στις αρμοδιότητες του ΙΕΠ περιλαμβάνεται και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

Εξάλλου η κυβερνητική επιδίωξη εφαρμογής της αξιολόγησης όλων των δημοσίων υπαλλήλων, αποδεικνύει ότι στην εκπαίδευση δεν μπορεί να περιοριστεί στην αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας και στην αξιολόγηση των στελεχών. Στόχος επόμενος η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών σύμφωνα με το πλαίσιο που έχει συμφωνήσει ήδη το υπουργείο με τον ΟΟΣΑ και την ΕΕ. Άλλωστε το πνεύμα του ΠΔ152 για τα επονομαζόμενα στελέχη (ποσοτική εκτίμηση με βάση την κλίμακα του 100, διαρθρωμένοι ιεραρχικά αξιολογικοί χαρακτηρισμοί -εξαίρετος, επαρκής, ανεπαρκής κλπ.), όπως και στον υπόλοιπο δημόσιο τομέα, ζει και βασιλεύει.

Ο ν. 4547/18 για τις νέες εκπαιδευτικές δομές εμπεδώνει ακόμη περισσότερο την ιεραρχία, το διοικητισμό και τον τεχνοκρατισμό, δημιουργώντας μια σειρά από ιεραρχικά διαμορφωμένα διοικητικά όργανα με στόχο την επιτήρηση και τον πειθαρχικό έλεγχο των συλλόγων διδασκόντων και

κάθε μεμονωμένου εκπαιδευτικού. Ένα πανοπτικό μοντέλο που όλοι ελέγχουν όλους μέσα από άκρως ιεραρχικές και εξουσιαστικές σχέσεις.

Προγραμματισμός και αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου

Από αυτή τη σχολική χρονιά επιχειρείται η έναρξη της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας, μέσα από το λεγόμενο «προγραμματισμό και την αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου». Η διαδικασία αυτή προβλέπεται από το νόμο 4547/18 (άρθρα 47,48) ότι θα γίνεται στη βάση θεματικών αξόνων, με ειδική φόρμα και δείκτες, που θα καθορίζονται με Υπουργική Απόφαση. Αμέτρητες θα είναι οι συνεδριάσεις που προβλέπονται από το Σεπτέμβριο στους συλλόγους διδασκόντων με την εντατικοποίηση της εργασίας των εκπαιδευτικών και τη γραφειοκρατία στους συλλόγους διδασκόντων να παίρνει μια νέα διάσταση.

Σχολικό συμβούλιο, ομάδες σχολείων, ΠΕΚΕΣ, ΚΕΣΥ, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, ΙΕΠ, Υπουργείο επιτηρούν και ελέγχουν το σχολείο και οι εκπαιδευτικοί λογοδοτούν για το επίπεδο συμμόρφωσής τους στην αντιδραστική αλλαγή της εκπαίδευσης.

Όλα αυτά, συγκροτούν τους όρους μιας διαδικασίας που καμία σχέση δεν έχει με εσωτερικές και ανατροφοδοτικές συλλογικές παιδαγωγικές λειτουργίες. Αντίθετα, διαμορφώνει μια δυναμική κωδικοποίησης, συγκρισιμότητας, διαφοροποίησης, κατάταξης και ανταγωνισμού των σχολικών μονάδων, που θα πάρει σαφέστερα χαρακτηριστικά με την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων που θα ορίσουν φόρμες και δείκτες αξιολόγησης. Αυτή η διαδικασία θα οδηγήσει και στην αξιολόγηση - κατηγοριοποίηση των εκπαιδευτικών.

Η αυτοαξιολόγηση/αξιολόγηση διαμορφώνει μια δυναμική κωδικοποίησης, συγκρισιμότητας, διαφοροποίησης, κατάταξης και ανταγωνισμού των σχολικών μονάδων. Οδηγεί τους εκπαιδευτικούς σε ένα κυκεώνα συνεδριάσεων και γραφειοκρατικών διαδικασιών. Είναι μια διαδικασία αλλοτρίωσης και χειραγώγησης.

Καταρρίπτεται κάθε ψευδαίσθηση ότι ο προγραμματισμός κάθε σχολικής μονάδας και η τελική έκθεση ανατροφοδοτικής αποτίμησης είναι υπόθεση του συλλόγου διδασκόντων, παρά τις όσες διακηρύξεις για «παιδαγωγική αυτονομία», αφού θα καθορίζονται κεντρικά.

Στην κατάρτιση του εκπαιδευτικού σχεδίου / προγραμματισμού κάθε σχολείου και τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της αυτοαξιολόγησης εμπλέκεται και η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Κάθε Περιφερειακό Κέντρο Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕΚΕΣ) θα είναι υπεύθυνο για τη σύνταξη συνολικής έκθεσης της περιφέρειας ευθύνης. Έτσι παίρνει σάρκα και οστά ο ν. 3848 της Α. Διαμαντοπούλου σε ένα μοντέλο περιφερειακής και ταξικής κατηγοριοποίησης των σχολείων.

Αντίστοιχα, η διαμόρφωση ομάδων σχολείων για τον καλύτερο συντονισμό των αξιολογικών διαδικασιών και των επιμέρους σχολικών προγραμματισμών, υπό την αποκλειστική ευθύνη των διευθυντών, που θα πρέπει να λειτουργούν πλέον με όρους managers, η τακτική παρακολούθηση του σχεδίου δράσης κάθε σχολείου και η πιθανή τροποποίησή του μετά από τακτικές συνεδριάσεις του συλλόγου διδασκόντων, με τη συμβολή και καθοδήγηση των ΠΕΚΕΣ προσανατολίζουν το όλο πλέγμα «αποτίμηση-τυποποίηση-έλεγχος», στην κατεύθυνση της λειτουργίας του σχολείου με τους όρους της αγοράς. Ο προγραμματισμός των σχολείων θα καθορίζεται, όχι με βάση την εκτίμηση του συλλόγου διδασκόντων για τις μορφωτικές ανάγκες των παιδιών, αλλά λαμβάνοντας αποκλειστικά υπόψη του τις αρχές της επιχειρησιακής διοίκησης, την προκαθορισμένη στοχοθεσία και τη διαρκή παρακολούθηση και επίτευξη του αρχικού σχεδίου δράσης από τα ΠΕΚΕΣ.[2]

Η «αυτοαξιολόγηση» των σχολείων μετατρέπεται σε μια καρικατούρα συμμετοχής των εκπαιδευτικών και των άλλων φορέων στη λειτουργία του ταξικού σχολείου και των μηχανισμών αξιολόγησης. Ένα «αδειανό πουκάμισο», μια ψευδαίσθηση συμμετοχής, που νομιμοποιεί την κρατική εξουσία και τον έλεγχο. Η κλασική συνταγή της σοσιαλδημοκρατίας για τη συνδιοίκηση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών θεσμών, που συμπυκνώνουν την κυριαρχία των κυρίαρχων τάξεων και στρωμάτων, χρησιμοποιείται και αξιοποιείται απ' τη νεοφιλελεύθερη πολιτική και τους «αριστερούς» εκσυγχρονιστές υποστηρικτές της στην κοινωνία και την εκπαίδευση. Έτσι η αυτοαξιολόγηση λειτουργεί ως «φύλλο συκής» ενός αυταρχικού, ιεραρχικού, συγκεντρωτικού και κομματικά ελεγχόμενου διοικητικού μηχανισμού της εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση με βάση τις επιδόσεις των μαθητών!

Η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων σε επίπεδο περιφέρειας δε θα εντείνει απλώς την κοινωνική διαφοροποίηση των σχολικών μονάδων, αλλά θα οξύνει επιπλέον και το πνεύμα ανταγωνισμού, στην κατεύθυνση της ακόμη μεγαλύτερης αποδοχής τού προτεινόμενου αξιολογικού πλαισίου και των σύστοιχων στόχων της κυρίαρχης εκπαιδευτικής πολιτικής.

Ας σημειωθεί ότι σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η θεσμοθέτησε περιφερειακών εξετάσεων για το «Νέο Λύκειο», που εξήγγειλε πρόσφατα ο Υπουργός Παιδείας Κ. Γαβρόγλου και μάλιστα με απώτερο στόχο τη σύνδεση των επιδόσεων των μαθητών με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

Ο υπουργός Γαβρόγλου, αναφερόμενος στο νέο Λύκειο δήλωσε ότι ***«το διαγώνισμα του Ιανουαρίου θα είναι ένας τρόπος να δούμε αν οι δάσκαλοι και οι καθηγητές είναι αποτελεσματικοί. Διότι κι αυτοί οι άνθρωποι καμιά φορά δεν είναι τόσο αποτελεσματικοί».***

Με τη δήλωση αυτή ουσιαστικά αποκαλύπτεται ότι στις προθέσεις του υπουργείου Παιδείας είναι να καθορίζονται ως κριτήρια αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και των σχολικών μονάδων τα μαθησιακά αποτελέσματα, δηλαδή οι επιδόσεις των μαθητών.

Μια παρόμοια πρόθεση εκδηλώθηκε, αλλά δεν προχώρησε, το Μάρτιο του 2013, όταν επιχειρήθηκε να εισαχθεί στον ν. 4142/2013 «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (ΑΔΙΠΠΕ)» τροπολογία για την αξιολόγηση σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που όριζε με σαφήνεια, ανάμεσα σε άλλα, ότι η αξιολόγηση–κρίση των εκπαιδευτικών θα γίνεται με βάση τις επιδόσεις των μαθητών τους.

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, *«η αξιολόγηση της σχολικής μονάδας, του εκπαιδευτικού, καθώς και τα τυποποιημένα τεστ για την αξιολόγηση των μαθητών σε εθνικό επίπεδο, πρέπει να εξεταστούν μαζί, έτσι ώστε όχι μόνο να είναι αποτελεσματικές οι νέες πολιτικές όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του πλαισίου αξιολόγησης, αλλά και να δημιουργούν συμπληρωματικότητες, να αποφεύγεται η αλληλοεπικάλυψη και να προλαμβάνεται η ασυνέπεια μεταξύ των στόχων».*

Η λεγόμενη αυτοαξιολόγηση θα αρχίσει με απογείωση του γραφειοκρατικής δουλειάς του εκπαιδευτικού (συμπλήρωση εντύπων, φορμών με δείκτες, τυποποιημένες απανωτές συνεδριάσεις συλλόγων, κλπ) και θα καταλήξει στη χειραγώγηση, τον επιθεωρητισμό και την απόλυση. Και αυτά δεν αποτελούν «μελλοντολογία», αλλά διαπιστώσεις της εκπαιδευτικής κοινότητας σε χώρες που υπάρχει η αυτοαξιολόγηση, καθώς είναι γνωστό ότι η αυτοαξιολόγηση είναι η οργανική εξέλιξη του επιθεωρητισμού στο «μεταμοντέρνο» σχολείο.

Η ιστορία της εκπαίδευσης και η συγκριτική παιδαγωγική καταδεικνύουν ότι όπου εφαρμόστηκε η αξιολόγηση οδήγησε στην εξωτερική αξιολόγηση των μαθητών, δηλαδή σε εξετάσεις. Η γενίκευσή της και η μετατροπή της σε βασική πηγή αξιολόγησης για τον εκπαιδευτικό (όπως συμβαίνει στις παραπάνω χώρες) θα μετατρέψει τα σχολεία σε φροντιστήρια εκγύμνασης εν όψει εξετάσεων και θα καταστρέψει όποια μορφωτική αξία έχει διατηρήσει το σχολείο. Έτσι μέσα από την αλυσίδα των ωφελιμοθηρικών αντιλήψεων, το «μαθαίνω» μεταφράζεται σε «αποστηθίζω», η παιδεία συρρικνώνεται σε καταναγκαστικό βαθμοθηρικό μηχανισμό και στο τέλος δε σώζεται ένα κομματάκι ψυχής και πνεύματος για να τρυπώσουν η απόλαυση της ανάγνωσης, η χαρά της αναζήτησης και της εύρεσης, η τέρψη της γνώσης.

Οι νέοι επιθεωρητές είναι εδώ!

Οι νέοι επιθεωρητές ονομάζονται πια Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου, ενώ οι Σχολικοί Σύμβουλοι καταργούνται. Ο ελεγκτικός τους, νέο – επιθεωρητικός ρόλος είναι σαφής και προδιαγράφεται από τον ν. 4547/18, άρθρο 5, παράγραφος 6 σύμφωνα με το οποίο αποφασίζουν εκτός των άλλων για:

«την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγραμματισμού, κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, με σκοπό την επανεξέταση και ανατροφοδότηση του προγραμματισμού (...) την τελική αποτίμηση του ετήσιου προγραμματισμού, κατά τη λήξη του σχολικού έτους (...)»

Όλα αυτά σημαίνουν ότι η αξιολόγηση/αυτοαξιολόγηση των σχολικών μονάδων μετονομάζεται σε αποτίμηση και ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου αξιολογεί το βαθμό επίτευξης των στόχων. Μια επιλογή που καταδεικνύει ξεκάθαρα την προσπάθεια της κυβέρνησης να ελέγξει το εκπαιδευτικό έργο και τους εκπαιδευτικούς μέσα από την πολυδιαφημιζόμενη «αυτονομία της σχολικής μονάδας.»

Εκπαιδευτικοί – λάστιχο!

Το πρώτο βήμα στην πορεία προς την αυτοαξιολόγηση έγινε με τη ρύθμιση του θεσμικού πλαισίου και τη γνωστή εγκύκλιο για την παραμονή των εκπαιδευτικών στο σχολείο για 30 ώρες, που προβλέπει το νέο καθήκον του προγραμματισμού και της αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου.

Με το άρθρο 245 του Νόμου 4512/2018 αντικαταστάθηκε η παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 1566/1985 (Α΄ 167) για τα εξωδιδακτικά καθήκοντα και το ωράριο των εκπαιδευτικών,ως εξής:

«8. Οι εκπαιδευτικοί των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παραμένουν υποχρεωτικά στο σχολείο τους στις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, όχι όμως πέρα από έξι (6) ώρες την ημέρα ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα και με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του Κεφαλαίου ΣΤ΄ του άρθρου 11, για την προσφορά και άλλων υπηρεσιών που ανατίθενται από τα όργανα διοίκησης του σχολείου και συνδέονται με το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο, όπως:

- *η προετοιμασία του εποπτικού εκπαιδευτικού υλικού και των εργαστηριακών ασκήσεων,*
- *η διόρθωση εργασιών και διαγωνισμάτων,*
- *η καταχώρηση-ενημέρωση της αξιολόγησης των μαθητών,*
- *η συμμετοχή στην προετοιμασία και την πραγματοποίηση εορταστικών, αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων,*
- *ο προγραμματισμός και η αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου,*
- *η επικοινωνία με δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου,*
- *η συνεργασία με εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στο ίδιο τμήμα ή που διδάσκουν τα ίδια γνωστικά αντικείμενα,*
- *οι παιδαγωγικές συναντήσεις για την κατάρτιση ομαδικών ή εξατομικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης συγκεκριμένων μαθητικών ομάδων ή μαθητών,*
- *η επίβλεψη σχολικών γευμάτων,*
- *η ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων,*
- *η τήρηση βιβλίων του σχολείου,*
- *η εκτέλεση διοικητικών εργασιών».*

Από τα παραπάνω, τα νέα εξωδιδακτικά καθήκοντα των εκπαιδευτικών είναι:

προγραμματισμός και αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου, επικοινωνία με δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου, συνεργασία με εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στο ίδιο τμήμα ή που διδάσκουν τα ίδια γνωστικά αντικείμενα, παιδαγωγικές συναντήσεις για την κατάρτιση ομαδικών ή εξατομικευμένων προγραμμάτων υποστήριξης συγκεκριμένων μαθητικών ομάδων ή μαθητών.

Αυτά τα καθήκοντα θα εξειδικευθούν με Υπουργικές Αποφάσεις που αναμένονται.

Κάποια όμως από τα παραπάνω καθήκοντα είναι σύνθετα και περιλαμβάνουν μια σειρά άλλων καθηκόντων/ενεργειών που θα πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Έτσι για παράδειγμα ο προγραμματισμός και η αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου αναλύεται ενδεικτικά σε ενέργειες όπως:

✓ Σύνταξη σχεδίων δράσης με σκοπούς και ειδικούς στόχους

✓ Οργάνωση κριτηρίων, στρατηγικές και ενέργειες εφαρμογής σχεδίων δράσης

✓ Οργανωτικές δομές

✓ Αρμοδιότητες προσώπων και μηχανισμοί συνεργασίας και συντονισμού. Συνεργασία με νέες δομές.

✓ Παρεμβάσεις σε επίπεδο σχολείου ή σχολικής τάξης

✓ Διαμορφωτικές παρεμβάσεις στην οργάνωση και τον συντονισμό της σχολικής ζωής και σε εκπαιδευτικές πρακτικές. Εφαρμογή των δράσεων για επίτευξη των στόχων.

✓ Συναντήσεις ομάδων εργασίας, συλλογή και επεξεργασία στοιχείων κ.ά.

✓ Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης

✓ Προσδιορισμός μεθοδολογικών εργαλείων που απαιτούνται για τη συλλογή/καταγραφή δεδομένων (ημερολόγια, σχέδια παρατήρησης, φόρμες καταγραφής, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.λπ.).

✓ Διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης του σχεδίου δράσης

✓ Έκθεση των αποτελεσμάτων του σχεδίου δράσης

✓ Διαδικασίες σχεδιασμού και οργάνωσης των ομάδων εργασίας, διευθέτηση προβλημάτων χρόνου, επικοινωνίας και συνεργασίας, παρεκκλίσεις του αρχικού σχεδιασμού και αναθεωρήσεις του σχεδίου.

Όλα αυτά δείχνουν τον πολλαπλό, ασφυκτικό έλεγχο των εκπαιδευτικών και την εντατικοποίηση της εργασίας τους, που χά-

νει κάθε παιδαγωγικό χαρακτήρα και εξελίσσεται σε μια γραφειοκρατική διαδικασία υποταγής και συμμόρφωσης. Δείχνουν, επίσης, με σαφήνεια που πάνε τα πράγματα στο «ανοικτό» και «μεταμοντέρνο» σχολείο: στην πειθάρχηση του εκπαιδευτικού που διαφωνεί με την κυρίαρχη ιδεολογία και στη συμμόρφωσή του, όχι αυτή τη φορά από τον επιθεωρητή, αλλά από... το σύλλογο διδασκόντων που «αυτοαξιαλογείται», εκτελώντας χρέη «συλλογικού επιθεωρητή».

Αυτοαξιολόγηση – Χρηματοδότηση – Χορηγοί – Αυτονομία - Ευελιξία

Άμεσος στόχος, που αποκρύπτεται επιμελώς, είναι καταρχήν η εξεύρεση πόρων για την εκπαίδευση έξω από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αυτό οδηγεί στην προσαρμογή του επιπέδου της παρεχόμενης εκπαίδευσης στις οικονομικές δυνατότητες της τοπικής κοινωνίας, ενώ ταυτόχρονα μειώνει ακόμη πιο πολύ την κρατική επιχορήγηση και καταργεί σταδιακά τον όποιο ενιαίο και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Δηλαδή, ανοίγει διάπλατα τις πόρτες για ένα πιο φτωχό και διαφοροποιημένο περιεχόμενο σπουδών και αναλυτικό πρόγραμμα (ιδιωτικοποίηση - κατηγοριοποίηση σχολείων και εκπαιδευτικών).

Η επιδιωκόμενη οργανωτική αναδιάρθρωση του εκπαιδευτικού συστήματος με θεσμούς διοικητικής αποσυγκέντρωσης που δε θίγουν ουσιαστικά το συγκεντρωτικό διοικητικό μηχανισμό της εκπαίδευσης, αλλά τον αποσυμπυκνώνουν, προβάλλοντας μια ψευδή αποκέντρωση, επιδιώκει την απαλλαγή του αστικού κράτους από τα βάρη των κρατικών δαπανών για την εκπαίδευση.

Άλλωστε ο σημερινό Υπουργός Παιδείας, ως πρόεδρος τη Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων για τον Εθνικό Διάλογο δήλωνε: *«Στο σχολείο του 2016 δεν μπορεί όλα να περνάνε από το υπουργείο Παιδείας. Θα πρέπει να δοθεί ελευθερία στους συλλόγους διδασκόντων, στη διεύθυνση, αλλά και στους γονείς να παίρνουν κάποιες αποφάσεις. Για παράδειγμα, η χρηματοδότηση ενός σχολείου για εργασίες υποδομών από μια ιδιωτική εταιρία, θα μπορούσε να είναι μια απόφαση που θα ήταν –ίσως– καλύτερο να ληφθεί από το ίδιο το σχολείο»*

Η «αυτονομία» δεν αποσκοπεί σε μια ανοιχτή, ελεύθερη, εκπαιδευτική διαδικασία, ούτε στο «άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία». Η εκπαίδευση παραμένει αλυσοδεμένη στο άρμα της εξυπηρέτησης των συμφερόντων των κυρίαρχων τάξεων.

Άλλωστε ο αρχιτέκτονας των κυβερνητικών μεταρρυθμίσεων Α. Λιάκος δήλωνε κυνικά: *«Πράγματι, η εκπαίδευση είναι ένας τεράστιος χώρος που προσφέρεται για επικερδή επιχειρηματικότητα και χωρίς μεγάλες επενδύσεις».*[3]

Η διεθνής εμπειρία έχει αποδείξει ότι η εφαρμογή της αυτοαξιολόγησης οδήγησε παντού σε κατηγοριοποίηση και κλείσιμο σχολείων, στην λειτουργία των σχολικών μονάδων με όρους ανταγωνισμού και επιχειρηματικότητας. Κατέστρεψε το δημόσιο σχολείο και τα μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα, άνοιξε τον δρόμο για την είσοδο γονέων και δήμων σε αυτό, με ρόλο επόπτη του εκπαιδευτικού έργου.

Αποτέλεσμα της αξιολόγησης των σχολείων με βάση τις επιδόσεις των μαθητών, είναι και η διαφοροποίηση των προγραμμάτων τους. Χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Μ. Βρετανίας, όπου τα «καλά» σχολεία, διαφοροποιούνται από το αναλυτικό πρόγραμμα που ισχύει σε εθνική κλίμακα (national curriculum), ώστε να επιλέγουν οι μαθητές τις επιλογές μαθημάτων. Στις ΗΠΑ κυριαρχεί η λογική της περικοπής «δευτερευόντων μαθημάτων», όπως θεωρούν την αισθητική και τη φυσική αγωγή, προκειμένου να βρεθεί χρόνος για τη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών στα «προτυποποιημένα» τεστ γλωσσικών μαθημάτων. Σε όλες τις χώρες, η αξιολόγηση συνδέεται με τη δημιουργία σχολείων πολλών ταχυτήτων, όπου τελικά είναι η ταξική προέλευση και οι οικονομικές δυνατότητες των μαθητών που καθορίζουν τις επιδόσεις και τη σχολική τους πορεία.

Συλλογικότητα – Αντίσταση

Καμιά συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και άλλες διαδικασίες που εξωραΐζουν το αυταρχικό πρόσωπο μιας υποταγμένης κυβέρνησης που δια πυρός και σιδήρου υλοποιεί μια πολιτική εξαθλίωσης του λαού, κονιορτοποίησης δικαιωμάτων και κατακτήσεων ολόκληρου αιώνα, σύμφωνα με τα κελεύσματα ΕΕ και ΔΝΤ.

Το εκπαιδευτικό κίνημα οφείλει να αντισταθεί, με προσανατολισμό την ανατροπή των αντιεκπαιδευτικών αναδιαρθρώσεων και της πολιτικής κυβέρνησης - Ε.Ε. - Ο.Ο.Σ.Α. Να διεκδικήσει παράλληλα την κατάργηση του νόμου για τις νέες δομές και όλο το θεσμικό πλαίσιο της αξιολόγησης. Να προβάλει το αίτημα: Όχι στην αξιολόγηση – αυτοαξιολόγηση. Παιδαγωγική ελευθερία και δημοκρατία στο σχολείο.

Σημειώσεις – Βιβλιογραφία

*1. **Γιώργος Κ. Καββαδίας**, **Τρόμος και αθλιότητα της αυτοαξιολόγησης**, «**αντιτετράδια της εκπαίδευσης**», **τ.** 107, **Φθινόπωρο** 2014.*

***2. Γιώργος Καλημερίδης**, **Για την εμπέδωση μιας κουλτούρας αξιολόγησης: οι νέες δομές υποστήριξης του εκπαιδευτικού έργου**, **περιοδικό Σελιδοδείκτης**, **4ο τεύχος**.*

***3. Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής**, **Εθνικός και κοινωνικός διάλογος για την παιδεία**, **Διαπιστώσεις**, **προτάσεις και χρονοδιαγράμματα υλοποίησης** [πόρισμα Κ. Γαβρόγλου], **Αθήνα**, **Μάιος** 2016.*

***4. Αντώνης Λιάκος**: «**Αυτονομία του σχολείου...**», **Εφημερίδα των Συντακτών**, 6 **Ιουνίου** 2016.*

***5. Χρήστος Κάτσικας**, «Ψαλίδι» στις προσλήψεις και σχολική «αυτονομία», **Εφημερίδα των Συντακτών**, 16 **Μαΐου** 2016.*

ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΑ ΟΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

γράφει ο Γιάννης Μελιόπουλος

Σε μία περίοδο καταιγιστικών και άκρως επικίνδυνων εξελίξεων με επίκεντρο τη σκληρά δοκιμαζόμενη Συρία, με τον άγριο ανταγωνισμό ΗΠΑ και Ρωσίας στη Μ. Ανατολή, την Αν. Μεσόγειο και τα Βαλκάνια, με μια κατάσταση περίπλοκη στην οποία εμπλέκονται και περιφερειακές δυνάμεις (Τουρκία, Ισραήλ, Ιράν), με ισορροπίες δεκαετιών να αλλάζουν, να ανατρέπονται και να διαταράσσονται σε αναζήτηση νέων, σε ένα περιβάλλον εξαιρετικά θολό, ασταθές και ρευστό, με την καπιταλιστική κρίση στη χώρα να έχει αφήσει αποκαΐδια και ερείπια και να συνεχίζεται αμείωτη για τα εργατολαϊκά στρώματα, το ελάχιστο που θα μπορούσε κανείς να διαπιστώσει, παρά τις κυβερνητικές εξαγγελίες περί του αντιθέτου, είναι ένα εξαιρετικά ζοφερό, κλίμα και εξελίξεις απρόβλεπτες να παραμονεύουν σε κάθε γωνιά.

Στο πλαίσιο ενός τέτοιου κλίματος δεν πρέπει να μιλάμε με γρίφους, ούτε να μασάμε τα λόγια μας αλλά να ξεκαθαρίζουμε το σκηνικό. Άλλωστε και οι ταξικοί μας αντίπαλοι όχι μόνο δε μασούν τα λόγια τους, αλλ΄ αντίθετα δε χάνουν ευκαιρία να δείχνουν τακτικά τα νύχια και τα δόντια τους.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ και η αντιπολίτευση –που μέχρι πριν λίγα χρόνια βρισκόταν στη θέση της κυβέρνησης– εξακολουθούν να θεωρούν τα σχολεία λάφυρό τους, στον πόλεμο που έχουν κηρύξει και μαίνεται ασταμάτητα εδώ και χρόνια. Θεωρούν, και δεν υπάρχει καμία αμφιβολία γι΄ αυτό, το έμψυχο δυναμικό των σχολείων, δηλαδή εκπαιδευτικούς και μαθητές, νούμερα για τις στατιστικές τους. Αποδεικνύεται μάλιστα περίτρανα κάτι τέτοιο, αφού το επιβεβαιώνουν τα ίδια τα γεγονότα του τελευταίου διαστήματος στην εκπαίδευση, με τις κινητοποιήσεις των εκπαιδευτικών για μόνιμη, σταθερή και με δικαιώματα εργασία, μαζικούς διορισμούς ο χαρτοπόλεμος ανακοινώσεων από την πλευρά του υπουργείου για διορισμούς που άλλες φορές προσδιορίζονται σε βάθος τριετίας, άλλες φορές «εμποδίζονται» από τους «θεσμούς», τα παιχνίδια με την εφαρμογή της δίχρονης υποχρεωτικής Προσχολικής, τα γενικότερα ήξεις αφήξεις των στελεχών της κυβέρνησης, η διαρκής κατάσταση αναμονής και ομηρείας χιλιάδων εκπαιδευτικών και μαθητών.

Δεν είναι βέβαια μόνο το, κορυφαίο, ζήτημα της εργασίας και των διορισμών στο οποίο κυβερνώντες, αντιπολιτευόμενοι, ντόπιοι και ξένοι επενδύουν προπαγανδιστικά και επιδιώκουν να επιβάλουν ολοκληρωτικά τις θέσεις και αντιλήψεις τους.

Έρχεται και επανέρχεται στο προσκήνιο των εκπαιδευτικών ζητημάτων σε όλο του το μεγαλείο το νεοφιλελεύθερο «όραμα», στο σύνολό του θα λέγαμε, για την εκπαίδευση. Καθημερινά προβάλλονται, με ιδιαίτερη ένταση, οι θέσεις των ξένων προστατών και της ντόπιας άρχουσας τάξης για το σχολείο που επιθυμούν, ντύνοντας τις ανατροπές που επιχειρούν με «θετικό» μεταρρυθμιστικό μανδύα.

Είναι απαραίτητο να θυμίσουμε ότι από τις αρχές του 20ου αιώνα πραγματοποιήθηκαν μία σειρά μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση, ξεκινώντας με τη μεταρρύθμιση Βενιζέλου (με πρωτεργάτες Γληνό, Δελμούζο, Τριανταφυλλίδη), **με κορυφαία στιγμή της ιστορίας της εκπαίδευσης στη χώρα την εκπόνηση του προγράμματος για τη Λαϊκή Παιδεία του ΕΑΜ στην Ελεύθερη Ελλάδα**, τη μεταρρύθμιση του 1964 στην οποία οι ανάγκες της άρχουσας τάξης επέβαλαν τη διάδοση Παιδείας και εκπαίδευσης σε ευρύτερα λαϊκά στρώματα, τη μεταρρύθμιση του 1976 μεταπολιτευτικά, που με την ισχυρότατη πίεση ενός ανερχόμενου εκπαιδευτικού και λαϊκού κινήματος οδήγησε στην καθιέρωση της δημοτικής και τέλος την ολοκλήρωση (έστω και ατελώς) των αστικοδημοκρατικών αλλαγών το 1985.

Από το 1990 και έπειτα, το βέλος δείχνει στην αντίθετη κατεύθυνση, ως αποτέλεσμα των διεθνών εξελίξεων της περιόδου, της υποχώρησης του αριστερού και κομμουνιστικού κινήματος, της αλλαγής συσχετισμών στη χώρα και παγκόσμια.

Όλες οι προωθούμενες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, όλες οι αλλαγές στην εκπαίδευση έχουν πρόσημο αντιδραστικό! Γιατί άραγε οι σημερινές, ολοκληρωτικές, επιδιώξεις για πλήρη μετατροπη του αστικού σχο-

λείου να διαφέρουν ως προς αυτό;

Η αντιδραστική πορεία των εκπαιδευτικών ζητημάτων από το 1990 και εξής παρουσιάζεται με αιχμές κατά διαστήματα. Η περίοδος μάλιστα που βιώνουμε τα τελευταία χρόνια, η μνημονιακή περίοδος της βαθύτερης εξάρτησης και υποτέλειας στην οποία βυθίστηκαν λαός και χώρα, άνοιξε τις οδούς ώστε το σύνολο των αντιδραστικών αλλαγών που επιχειρούνται να παρουσιάζονται με μανδύα «σωτήριο» και οραματικό για την εκπαίδευση της χώρας. **Είναι όμως στ' αλήθεια σωτήριο αυτό το όραμα για την εκπαίδευση και ποιον αφορά;**

Το νεοφιλελεύθερο ιδανικό για την εκπαίδευση στην Ελλάδα, όταν απογυμνωθεί από τα φτιασίδια που το μεταμορφώνουν και το κάνουν αγνώριστο, κατάλληλο προς λαϊκή κα-

τανάλωση, δεν είναι παρά η πλήρης ή μερική (κρυφή κάποιες φορές) ιδιωτικοποίησή της.

Παρατηρώντας με προσοχή τις κατά καιρούς ανακοινώσεις, δηλώσεις αστών πολιτικών κάθε απόχρωσης που απηχούν τη θέληση ξένων και ντόπιων αφεντικών, γίνεται εύκολα αντιληπτή η προσήλωσή τους με φανατισμό στο ιδεώδες αυτό. Τι μας δηλώνει από το βήμα του συνεδρίου του κόμματός του ο πρόεδρος της ΝΔ, Κ. Μητσοτάκης. Ιδανικό του, για παράδειγμα η δυνατότητα *«οι καθηγητές των ΑΕΙ να μπορούν να ιδρύουν επιχειρήσεις»,* όχι βέβαια οποιαδήποτε επιχείρηση, αλλά εκπαιδευτική επιχείρηση! Δε χάνουν ευκαιρία αυτός και τα στελέχη του κόμματός του να εγκωμιάσουν για το σκοπό αυτό τα ιδιωτικά Πανεπιστήμια και τις υποτιθέμενες επιτυχίες και διεξόδους που η λειτουργία τους θα επιφέρει και μάλιστα με μαθηματική ακρίβεια. Αυτό βέβαια που παραλείπεται κάθε φορά είναι η αναφορά σε ποιους ακριβώς θα δώσει διεξόδους και ποιων επιτυχίες θα βοηθήσει...

Πάμπολλες φορές στο τραπέζι της πολιτικής και της επακόλουθης ζύμωσης των λαϊκών συνειδήσεων τίθεται η πρόταση τα σχολεία να μην εποπτεύονται από την Πολιτεία αλλά να αφεθούν «ελεύθερα» από περιορισμούς και όρια. Στην κατεύθυνση αυτή καλλιεργείται συστηματικά η ιδέα της «αυτονομίας» των σχολείων, έννοια ψευδεπίγραφη, πλαστή που σκοπεύει να κρύψει την πραγματική επιθυμία και επιδίωξη της ιδιωτικοποίησής τους. Ακούγοντας κανείς τη Ν. Κεραμέως, καθαρόαιμη νεοφιλελεύθερη και τοποτηρητή στη χώρα του αντιδραστικού οπλοστασίου του ΟΟΣΑ, μπορεί επίσης να αντιληφθεί ποιος είναι ο στόχος, η όσο το δυνατόν πιο σύντομη επιβολή όλων των αντιδραστικών αλλαγών και άμεσα της αυτοαξιολόγησης.

Από κοντά ασφαλώς και η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ προσπαθεί να παίξει το δικό της πολιτικό παιχνίδι, παρουσιάζοντας τον εαυτό της να κρατά αντιστάσεις και να προσπαθεί να στρέψει σε διαφορετική κατεύθυνση τη θέληση ΕΕ-ΟΟΣΑ και ντόπιας εξουσίας. Η ουσία όμως παραμένει ίδια, οι αλλαγές αποδεικνύονται και επί ΣΥΡΙΖΑ πως διαπνέονται από το ίδιο ακριβώς άρωμα αντίδρασης, πατώντας ακριβώς στα ίδια ιδανικά, πράγμα φυσικό αφού ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ ακολουθούν την ίδια ακριβώς πολιτική πορεία υποταγής στις εντολές ξένων και ντόπιων αφεντικών.

Ο όρος που επικρατεί και παρουσιάζει ανάγλυφα το ιδανικό του νεοφιλελευθερισμού για την εκπαίδευση στην Ελλάδα, όπως εκπορεύεται και επιδιώκεται η εφαρμογή του, είναι η περίφημη «αυτονομία» τον οποίο και χαρακτηρίσαμε πλαστό και ψευδεπίγραφο. Μιλώντας γι' αυτήν αναφέρονται σε:

- Ελευθερία στην οργάνωση
- Ελευθερία στη διαχείριση των πόρων
- Ελευθερία στην επιλογή προσωπικού
- Ελευθερία κατάρτισης προγράμματος σπουδών
- Ελευθερία στην επιλογή μεθόδων διδασκαλίας και κορωνίδα όλων
- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΑΝΤΟΥ!

Τα παραπάνω θα μπορούσαν κάλλιστα να χαρακτηριστούν Ευαγγέλιο του νεοφιλελευθερισμού και σύνοψη των προτάσεων ΟΟΣΑ!

Τι σημαίνει, λοιπόν, πραγματικά αυτονομία της σχολικής μονάδας;

-**Αυτονομία της σχολικής μονάδας σημαίνει πλήρης διαφοροποίηση στο περιεχόμενο του σχολείου, μετατροπή των σχολικών μονάδων σε μόνιμους κυνηγούς πόρων για τη λειτουργία τους.**

Το διαρκές αυτό κυνήγι ούτε μπορεί ούτε και θα έχει συνεχώς και για όλους ικανοποιητικά αποτελέσματα. Ας θυμηθούμε τη λαϊκή σοφία που επιμένει πως *«του κυνηγού και του ψαρά το πιάτο δέκα φορές είναι αδειανό και μια φορά γεμάτο»,* ρήση που ταιριάζει απόλυτα στην περίπτωσή μας. Αυτό που σίγουρα περιμένει τα σχολεία μας είναι ακόμη μεγαλύτερη, βαθύτερη φτώχεια! Σε καμία περίπτωση αυτού του είδους οι διακηρύξεις και επιδιώξεις δεν αποτελούν «σωτήριο» λόγο, «Ευαγγέλιο», μεταρρύθμιση προόδου, αλλά αντίθετα καταδίκη των σχολείων σε μία διαρκή Κόλαση.

Ποιοι θα είναι αυτοί που θα εμπλέκονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στην επιχείρηση χρηματοδότηση των σχολείων; **Οι ΠΑΝΤΕΣ και ο ΚΑΘΕΝΑΣ ξεχωριστά!**

Στην αναζήτηση πόρων θα εμπλακούν πρώτα και κύρια οι εκπαιδευτικοί αλλά και οι εκπαιδευόμενοι, γονείς συλλογικά ή και σαν ξεχωριστά άτομα, οι λεγόμενοι «τοπικοί» παράγοντες (θεσμικοί, οικονομικοί ή άλλοι) και παραγωγικοί φορείς κάθε είδους, καθένας από αυτούς ξεχωριστά ή και σε συνεργασία.

Είναι πλιού φαεινότερο ότι μια τέτοια αντίληψη «αυτόνομων», ξεχωριστών, διάσπαρτων (όπως τα νησιά στο Αρχιπέλαγος, μεγάλα, μέτρια, μικρά κι ακόμη μικρότερα) σχολικών μονάδων «πελατών», πρόκειται να διευρύνει σε άγνωστο βαθμό την αντίληψη πελάτη-αγοραστή, εκπαιδευτικού προϊό-

ντος, εμπορεύματος και να την υλοποιήσει στην πραγματικότητα. Μέσα από μία τέτοια διαδικασία δεν είναι μακριά η στιγμή που θα μιλάμε για πολλές συρρικνωμένες ή και εξαφανισμένες σχολικές μονάδες που θα βρίσκονται δίπλα σε ελάχιστες «αναπτυγμένες», για σχολικές μονάδες που θα χάνονται από τον εκπαιδευτικό χάρτη και που η ύπαρξη και επιβίωσή τους θα εξαρτάται απόλυτα από τον τρόπο διαχείρισης και προώθησης του προϊόντος προς πώληση! Κανείς λόγος, λοιπόν, δεν μπορεί να γίνεται για ανάπτυξη του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά για μία συνεχή πορεία φθοράς και διάλυσης.

Η συνεχής αναζήτηση νέων πόρων και χρηματοδότησης σημαίνει ασφαλώς νέα, πολύ βαρύτερα οικονομικά βάρη για τους ήδη καθημαγμένους γονείς. Αν μάλιστα συνυπολογίσουμε ότι παραδοσιακά οι Έλληνες γονείς επιζητούν με κάθε μέσο την όσο το δυνατόν πληρέστερη μόρφωση-εκπαίδευση για τα παιδιά τους (εκατοντάδες εκατομμύρια δαπανώνται στην παραπαιδεία), η εμπέδωση της «οικονομικής αυτονομίας» θα ανοίξει ακόμη πιο διάπλατα τις λεωφόρους της γονεϊκής χρηματοδότησης σε όλες τις βαθμίδες, αγγίζοντας ποσά και ποσοστά που δεν μπορούμε και να προβλέψουμε.

– Η αυτονομία της σχολικής μονάδας συνδέεται επίσης και με τη λεγόμενη «ελεύθερη επιλογή» του διδακτικού προσωπικού.

Πολύς λόγος έχει γίνει τις τελευταίες δεκαετίες για το εκπαιδευτικό προσωπικό, την ποιότητα και εργατικότητά του, καθώς και τον τρόπο που διορίζεται, επιλέγεται, τοποθετείται. Η εκπαιδευτική ιστορία δείχνει πως οι αλλαγές δε γίνονται απότομα, αβασάνιστα, απροετοίμαστα σε κανένα επίπεδο, αλλά πάντοτε προηγείται η, μακρόχρονη προετοιμασία και ζύμωση της ευπλαστης κοινής γνώμης. Πάντοτε ασφαλώς συνυπολογίζεται και η αντίσταση του εκπαιδευτικού κινήματος, η κάθε φορά δυναμική και δύναμη που έχει, οι αντιστάσεις του, που άλλοτε καταφέρνουν να σταματήσουν και άλλες φορές να φρενάρουν τις αντιδραστικές αλλαγές.

Η «ελευθερία επιλογής» προσωπικού ακούγεται ωραία στα άμαθα αυτιά, όπως άλλωστε κάθε πλαστή και ψευδεπίγραφη φράση που κρύβει πεισματικά την πραγματική της φύση. Όταν όμως κανείς την ξεγυμνώσει από τα ψεύτικα νοήματα, σημαίνει πλήρη εδραίωση μηχανισμών ρουσφετιού στην επιλογή και τοποθέτηση εκπαιδευτικών (είναι αμφίβολο βέβαια αν μπορούμε να μιλάμε για διορισμό και μονιμότητα σε ένα τέτοιο περιβάλλον, ιδίως σε περιόδους όπως η σημερινή που ο μόνιμος διορισμός είναι άπιαστο όνειρο και απαγορευμένος), που σε συνδυασμό με την επιδιωκόμενη εμπλοκή και των γονέων σε μια τέτοια διαδικασία θα αποδομήσει πλήρως οποιαδήποτε ιδέα δημόσιας εκπαίδευσης, καθώς δημόσιο σημαίνει ευθύνη και εποπτεία συλλογική, κοινωνική, ενώ «ελεύθερη επιλογή» σημαίνει ατομικότητα, ιδιωτικότητα, ιδιωτικοποίηση, κατακερματισμό.

Ενδιαφέρον έχει να παρακολουθήσει κάποιος την εξέλιξη τις τελευταίες μεταπολιτευτικές δεκαετίες στον τρόπο διορισμού και επιλογής των εκπαιδευτικών. Μέσα σε 4 δεκαετίες περάσαμε από το μόνιμο διορισμό μέσω επετηρίδας (με μοναδικό εφόδιο το πτυχίο) στο εξεταστικό σύστημα ΑΣΕΠ, χωρίς δηλαδή να είναι πλέον αρκετό εφόδιο το πτυχίο, γεγονός που συνιστά υποχώρηση από τη δημόσια, κρατική εποπτεία σε πιο ατομικές κατευθύνσεις μέσω «ανάθεσης» της επιτυχίας ή αποτυχίας στον εξεταζόμενο εκπαιδευτικό) και πλέον σε μία αρκετά μακρόχρονη περίοδο, που ταυτίζεται με την περίοδο των Μνημονίων, μηδενικών διορισμών, γιγάντωσης των ευέλικτων μορφών εργασίας, περίοδος ουσιαστικά προετοιμασίας για την εφαρμογή του επόμενου σταδίου της «ελεύθερης επιλογής» των εκπαιδευτικών.

Ο ΟΟΣΑ μάλιστα παραλλάσσει λιγάκι προτείνοντας να δοθεί η δυνατότητα στους διευθυντές να επιλέγουν αυτοί τους εκπαιδευτικούς κάθε μορφής στο σχολείο που διευθύνουν!

– Το σχολείο της «αυτονομίας» περιορίζει επίσης και τα όρια στα οποία εξ αντικειμένου επιτρέπεται να κινηθεί η παιδαγωγική και διδακτική αυτονομία και ελευθερία, αφού τις υποτάσσει και τις δύο σε επιχειρηματικές και μόνο λογικές.

Αποδεκτές, προτιμώμενες, αξιοποιήσιμες και αξιολογήσιμες διδακτικές και παιδαγωγικές μέθοδοι προφανώς σε ένα τέτοιο περιβάλλον θα αναδεικνύονται όσες συμβάλλουν με την εφαρμογή τους στην απαραίτητη εξεύρεση πόρων και μάλιστα σταθερά και αυξητικά. Μπορούμε βάσιμα να υποστηρίξουμε, ιδιαίτερα απέναντι σε όσους επηρεάστηκαν ή εξακολουθούν να επηρεάζονται από το ρεύμα του παιδαγωγισμού, (θεωρώντας ότι η εκπαίδευση και το σχολείο αποτελούν έναν κλειστό τόπο και σύστημα ανεπηρέαστο και έξω από την κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα που το καθορίζουν και το προσδιορίζουν), ότι η επιβολή και εφαρμογή ενός τέτοιου είδους σχολείου στο πλαίσιο του αστικού σχολείου, ανατρέπει τις αντιλήψεις αυτές, περιορίζει τις όποιες δυνατότητες, τις θολώνει και παράλληλα αποκαλύπτει ακόμη περισσότερο τις πραγματικές διαστάσεις και τα όριά τους.

– Η Έκθεση του ΟΟΣΑ

Η έκθεση του ΟΟΣΑ συγκεκριμενοποιεί και εξειδικεύει τις νεοφιλελεύθερες ιδέες για το σχολείο που ξένοι και ντόπιοι επιθυμούν να επιβάλουν, κάνοντας σκόνη και τα τελευταία υπολείμματα του δημόσιου σχολείου στη χώρα μας, όπως αυτό οικοδομήθηκε τις τελευταίες δεκαετίες με την πίεση των αγώνων εκπαιδευτικού και λαϊκού κινήματος. Απειλεί να εξαφανίσει οτιδήποτε θετικό υπήρξε και εξακολουθεί να υπάρχει για τα παιδιά των πλατιών εργατικών και λαϊκών μαζών, αλλά και για τους εμπλεκόμενους στην εκπαιδευτική διαδικασία, ό,τι τέλος πάντων απέμεινε όρθιο ύστερα από τη μνημονιακή επέλαση των τελευταίων ετών.

Είναι δεδομένο πως και η σημερινή κυβέρνηση αλλά και οποιαδήποτε αυριανή θα κινηθούν ακολουθώντας πλήρως τις συγκεκριμένες κατευθύνσεις και εντολές, ακόμη και όταν μεθοδεύουν, συσκοτίζουν ή παραπλανούν με τον ένα ή διαφορετικό τρόπο για τις προθέσεις και όσα εντέλει εφαρμόζουν.

Ο ΟΟΣΑ κάνει στην έκθεσή του λόγο για «χαμηλά επίπεδα αυτονομίας»,

προχωρεί σε αλλαγή του όρου «Σχολικές Μονάδες» χρησιμοποιώντας τη λέξη «Σχολεία» και αυτό το πράττει όχι τυχαία αλλά εσκεμμένα, καθώς ο πρώτος όρος αφήνει να εννοηθεί ένα σχετικά ομοιογενές και συνεκτικό σύνολο, ενώ ο δεύτερος «εξατομικεύει» την εκπαιδευτική δομή, την κατακερματίζει σπάζοντας τον όποιο ενιαίο χαρακτήρα αυτή διαθέτει στις ημέρες μας. Έτσι το ξεχωριστό σχολείο, το κάθε σχολικό κτίριο θα πρέπει να γίνει αντιληπτό όπως η κάθε ξεχωριστή επιχείρηση με αρμοδιότητες όπως

- *Ο διορισμός και η απόλυση του Διευθυντή της*
- *Η επιλογή του προσωπικού της*
- *Η αξιολόγησή της*
- *Ο προϋπολογισμός της.*

Η Έκθεση του ΟΟΣΑ διαφωνεί επίσης και με το μόνιμο διορισμό εκπαιδευτικών, παρά το θόρυβο ο οποίος σηκώθηκε για το αντίθετο, θεωρώντας τους μόνιμους διορισμούς

- *Δαπανηρή επιλογή για το κράτος*
- *Ενισχυτική της «ακαμψίας» και αντίθετη της «αυτονομίας» διαδικασία*
- *Ενισχυτική της δυσκολίας εφαρμογής της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού*

Προτείνει στη θέση των μόνιμων εκπαιδευτικών, πρόσληψη εκπαιδευτικών με

- *Πενταετείς συμβάσεις μειωμένης απασχόλησης*
- *Ακόμη μεγαλύτερο κατακερματισμό των εκπαιδευτικών, με διαφορετικές αμοιβές και ακόμη πιο διαφοροποιημένες εργασιακές συνθήκες απ΄ ό,τι οι σημερινές.*

Και βέβαια έξω από το κάδρο του ΟΟΣΑ δε μένουν οι ήδη μόνιμοι εκπαιδευτικοί, για τους οποίους προτείνεται να αλλάξουν οι εργασιακές σχέσεις ή αν αυτό δεν πραγματοποιηθεί, κάτι τέτοιο να ισχύσει για τους νεοπροσλαμβανόμενους.

Ακόμη και η δωρεάν παροχή των βιβλίων, μορφωτική κατάκτηση δεκαετιών του λαού μας, προτείνεται να «επανακαθοριστεί», στην ουσία να καταργηθεί, από ένα νέο σύστημα δανεισμού, που σημαίνει άνοιγμα προς την, έτσι κι αλλιώς επικερδή και πολλά ακόμη υποσχόμενη, αγορά του εκπαιδευτικού βιβλίου.

Συμπερασματικά, όλα τα παραπάνω, που παρουσιάζονται ντυμένα με τον απατηλό μανδύα της διεξόδου από τα αδιέξοδα, της εξέλιξης και του εκσυγχρονισμού από τους θεωρητικούς και πολιτικούς υπερασπιστές τους, αποπνέουν **τραγική οπισθοδρόμηση και βαθιά αντίδραση.**

Το νεοφιλελεύθερο ιδανικό για ένα «αποτελεσματικότερο» σχολείο προωθεί τον πιο σκληρό ανταγωνισμό μεταξύ των σχολικών μονάδων, βασίζεται στις πιο σκληρές αγοραίες αντιλήψεις και θα δημιουργήσει πολλές και διαφορετικές εκπαιδευτικές ταχύτητες και γκρίζες μορφωτικές ζώνες, στις ήδη σκοτεινές κοινωνικές ζώνες και σε ακόμη περισσότερες. Σε καμία περίπτωση δε θα υπάρξει η παραμικρή χαραμάδα - άνοιγμα στο ζοφερό τοπίο εκπαίδευσης που δημιουργεί και δεν πρέπει να υπάρξει η παραμικρότερη αυταπάτη ως προς αυτό.

Δεν πρόκειται για διέξοδο από τα εκπαιδευτικά αδιέξοδα που έχει δημιουργήσει ιδίως η μνημονιακή περίοδος με την αντιεκπαιδευτική επέλαση, αντίθετα αποτελεί το μεγαλύτερο κίνδυνο που η εκπαιδευτική κοινότητα, εκπαιδευτικοί και μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικό και λαϊκό κίνημα οφείλουν να αντιμετωπίσουν άμεσα, οργανωμένα, αποφασιστικά και αποτελεσματικά. αντιτετράδια

Γιατί έτσι πρέπει!

Σχετικά με την παραπομπή σε δίκη του δάσκαλου Ηλία Σμήλιου

Ώστε ο δάσκαλος Ηλίας Σμήλιος παραπέμπεται σε δίκη γιατί «υποκίνησε μία ομάδα 100 περίπου ατόμων που φωνασκούσαν, εμποδίζοντας την πρόοδο του πλειστηριασμού» και γιατί «εμπόδισε με βία τον ελεύθερο συναγωνισμό και κατέκλεισε(!) την αίθουσα του Ειρηνοδικείου και οδήγησαν στην ματαίωση του πλειστηριασμού».

Για φαντάσου!

Δηλαδή την ώρα που τα κοράκια της αγοράς εκποιούσαν το βιος μιας ζωής, ο δάσκαλος Ηλίας έπρεπε να κάθεται ήσυχος και να παρακολουθεί από το σπίτι του τους τηλεοπτικούς σκουπιδοντενεκέδες.

Δηλαδή όταν οι τράπεζες εφορμούν στη λαϊκή κατοικία, ο δάσκαλος Ηλίας έπρεπε να περπατάει αμέριμνος στην παραλία της Θεσσαλονίκης.

Δηλαδή όταν η αγορά αποφασίζει το ξεσπίτωμα, ο δάσκαλος Ηλίας έπρεπε να αναμασά το «τι με νοιάζει εμένα» και να χαϊδεύει ένα άρρωστο «εγώ».

Ύστερα να πάει στην τάξη του και να κλίνει σ' όλες τις πτώσεις τις λέξεις αξιοπρέπεια, αγώνας και αλληλεγγύη, τυφλός για όσα συμβαίνουν γύρω του και κουφός στο βογκητό των ανθρώπων. Ένα διχασμένο κορμί, μία σερνόμενη αντίφαση, ένας ασπόνδυλος δάσκαλος, δείγμα προς αποφυγή.

Αντ' αυτού ο δάσκαλος Ηλίας προτίμησε να βγει στο δρόμο, να ενωθεί με άλλους «δραστήριους δυσαρεστημένους», να σταθεί στο πλευρό των αδύναμων ανθρώπων και στο ύψος των περιστάσεων.

Δηλαδή να σαρκώσει το επάγγελμά του και να κοιμάται ήσυχος τα βράδυα, χωρίς να τον «τύπτει» η συνείδησή του.

- Να γιατί είμαστε δίπλα στο δάσκαλο Ηλία.
- Να γιατί λέμε «No passaran» στους δαίμονες της αγοράς.
- Γιατί έτσι πρέπει να ζουν οι δάσκαλοι.

Θ.Τ.

Νέο Λύκειο

Το νέο σύστημα πρόσβασης που άλλαξε όνομα

Λύκειο σκληρό, ανταγωνιστικό, με αναβάθμιση των εξετάσεων

Να ξεκαθαρίσουμε αρχικά ότι όσα εξήγγειλε ο Υπουργός Παιδείας για το νέο Λύκειο και το σύστημα εισαγωγής και όσα θα εξαγγείλει το επόμενο διάστημα για τους διορισμούς εκπαιδευτικών δεν αποτελούν παρά «επικοινωνιακό πυροβολικό» στην προεκλογική αρένα που έχει ήδη ανοίξει, που στοχεύει με την γλυκιά ταραχή που θα προκαλέσει ο θόρυβος να κρύψει περισσότερα από αυτά που αποκαλύπτει.

Οι εξαγγελίες που έκανε το υπουργείο Παιδείας περιγράφουν ένα Λύκειο ακόμα πιο προσδεδεμένο στην εισαγωγή στην Ανώτατη Εκπαίδευση, πιο ταξικό και απογυμνωμένο από γενικότερη μόρφωση, με διπλές εξετάσεις για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

1η Παρατήρηση

Ο Υπουργός Παιδείας, στην «υποσχετική» με την οποία συνόδευσε την εξαγγελία του νέου συστήματος εισαγωγής, έγραψε ότι το νέο Λύκειο και το σύστημα πρόσβασης 1. Δεν θα ακυρώνει παιδαγωγικά την Γ΄ Λυκείου και σε μεγάλο βαθμό και την Β΄ Λυκείου, 2. Δεν θα υποβαθμίζει το απολυτήριο Λυκείου σε «έγγραφο άνευ αξίας», 3. Δεν θα κοστίζει πανάκριβα στις οικογένειες και 4. Δεν θα οδηγεί τη μεγάλη πλειοψηφία των υποψηφίων σε κλάδους που δεν επιθυμούν να σπουδάσουν.

Για άλλη μια φορά στο πολυπαιγμένο εκπαιδευτικό δραματολόγιο, βρήκαν αγκυροβόλιο «υποσχετικές - καρμπόν» για «αύξηση του ενδιαφέροντος των μαθητών», «πτυχίο με αξία», για για περιορισμό ή και εξαφάνιση «της φροντιστηριακής εκπαίδευσης που εξανεμίζει τα οικονομικά της ελληνικής οικογένειας».

Επειδή τα γραπτά μένουν, δεν έχει κανείς παρά να διαβάσει τις διακηρύξεις των μεταρρυθμίσεων στο Λύκειο και στο σύστημα πρόσβασης από τη μεταπολίτευση και μετά.

Από τα μέσα της δεκαετίας του ΄70 μέχρι σήμερα ένα «φάντασμα» πλανιέται πάνω από την Ελληνική εκπαίδευση: το «εξεταστικό» ή με άλλα λόγια ο τρόπος και οι όροι πρόσβασης των νέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Πρόκειται για την πιο «ταραγμένη ζώνη» του σχολείου και αν κανείς τινάξει το εκπαιδευτικό «σώμα» των μεταρρυθμιστικών «επεισοδίων» των τελευταίων 40 χρόνων θα διαπιστώσει ότι όλα όσα προβλήθηκαν από τη μεριά των εκάστοτε ηγεσιών του Υπουργείου Παιδείας ως πρωτότυπα και μαγικά ελιξίρια για την ανανέωση του ελληνικού σχολείου αναφέρονταν στο εξεταστικό σύστημα.

Όλοι οι ισχυρισμοί αποδείχθηκαν ολωσδιόλου αβάσιμοι. Όλες οι αλλαγές αποτελούσαν έναν παραπλανητικό επίδεσμο στο ρημαγμένο σώμα της Λυκειακής εκπαίδευσης. Ουσιαστικά έμεινε άθικτος ο εξεταστικοκεντρικός προσανατολισμός του Λυκείου και οι εξετάσεις στην Γ΄ Λυκείου μετατράπηκαν σε κορυφαία πράξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, με αποτέλεσμα όλα μέσα στο Λύκειο, από την Α΄ τάξη μέχρι την Γ΄ να κινούνται γύρω από αυτές. Είναι φανερό ότι οι εξετάσεις παρακυβέρνησης του Λυκείου παραμένουν και μαζί τους και τα παρεπόμενά τους: η εκπαίδευση της αμάθειας, τα φροντιστήρια και η οικονομική εξουθένωση των πιο αδύναμων νοικοκυριών. Και μαζί η μαζική ανεργία των τίτλων σπουδών και των κομιστών τους, μιας και γι αυτήν δεν φταίνε καθόλου οι σπουδές. Παράλληλα, εφόσον στόχος δεν είναι να μάθει ο μαθητής αλλά να ξεπεράσει τους άλλους, ούτε ο ελεύθερος χρόνος του αυξάνεται, ούτε το φροντιστήριο ελαττώνεται.

2η Παρατήρηση

Είναι σαφές ότι αν μέχρι σήμερα το Λύκειο κατηγορούνταν ως άτυπος προθάλαμος των Πανεπιστημίων, αν χτυπιόταν από τη φροντιστηριακή προσφυγιά των μαθητών του, στο νέο Λύκειο και στο νέο σύστημα εισαγωγής τα παραπάνω χαρακτηριστικά θα είναι ενσωματωμένα στο DNA τους. Η Γ΄τάξη του Λυκείου θα σπάσει σε τρεις ομάδες μαθητών, σε αυτούς που θα διεκδικούν τις σχολές υψηλής ζήτησης (Ιατρικές, Πολυτεχνεία, Νομικές κλπ), σε αυτούς που θα αναζητούν ένα καταφύγιο σχολών χαμηλής ζήτησης, τις ίδιες ακριβώς στις οποίες εισάγονται σήμερα με 3,4,5 ή 7.000 μόρια και συνήθως εγκαταλείπονται (καθώς αποτελούν, συνήθως, στρέγαστρα ταξικής διαφοροποίησης ή ανάγκης) και σε μια Τρίτη ομάδα που θα εξαντλεί τη «δυναμική» τους μέχρι την απόκτηση του απολυτηρίου, που θα είναι σαφώς δύσκολη διαδικασία, καθώς τα θέματα θα μπαίνουν από μια καλυμμένη τράπεζα ερωτήσεων. Ουσιαστικά όσοι επιλέξουν να τελειώσουν το Λύκειο ή να κατευθυνθούν στις λεγόμενες σχολές χαμηλής ζήτησης θα πρέπει να πάρουν μέρος σε απολυτήριες εξετάσεις με όλα τα χαρακτηριστικά των Πανελλαδικών. (Τα θέματα δεν θα τα βάζει ο καθηγητής της τάξης, η διόρθωση δεν θα γίνεται από τον καθηγητή της τάξης). «Άλογα κούρσας» και «ουραγοί», ταξικά οριοθετημένοι, θα νομιμοποιούν με την επιλογή τους που θα μοιάζει ελεύθερη, το νέο αριστοκρατικό Λύκειο που ετοιμάζεται. Το νέο αριστοκρατικό Λύκειο για λιγότερους, καθώς οι μηχανισμοί αναχαίτισης, με τη μορφή του προγράμματος Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού, θα κατευθύνουν από νωρίς.

3η Παρατήρηση

Είναι σαφές, παρόλο που το Υπουργείο Παιδείας μιλάει για το παρακάτω θέμα σαν το Μαντείο των Δελφών. Οι αλλαγές που ανακοινώθηκαν δεν αφορούν την Γ΄ τάξη, τελεία και παύλα. Αφορούν το μαθητή από τα πρώτα τρυφερά χρόνια του Γυμνασίου. Γι αυτό το λόγο, η νέα Γ΄ Λυκείου και το σύστημα εισαγωγής αποτελούν μέρος ενός συνολικότερου σχεδίου και οι νέες ρυθμίσεις βαθμιαία θα επεκταθούν μέχρι και την Α΄ Γυμνασίου, ενώ συνδέονται τόσο με τις εξελίξεις στα Επαγγελματικά Λύκεια, όσο και με τη λειτουργία των Διετών Προγραμμάτων Σπουδών στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Το Υπουργείο Παιδείας δεν κρύβει πως οι αλλαγές αποτελούν κομμάτι των γενικότερων αλλαγών, τόσο στην Ανώτατη Εκπαίδευση, όσο και στην Τεχνικοεπαγγελματική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, όπου σταθερός στόχος παραμένει η μαζικοποίησή της, υπηρετώντας την ίδια στρατηγική: της δημιουργίας φτηνού εργατικού δυναμικού για τις ανάγκες της καπιταλιστικής ανάκαμψης. *«Δεν πρόκειται να γίνει κατανοητό το σύνολο του σχεδίου, εάν δεν τοποθετηθεί μέσα σε ένα πλέγμα μιας συνολικής εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Και η μεταρρύθμιση αυτή έχει σχέση και με τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και με την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και όπως θα δούμε και με την επιμόρφωση των καθηγητών»*, δήλωσε χαρακτηριστικά ο υπουργός Παιδείας. Και έχει απόλυτο δίκιο!

Γράφει ο Χρήστος Κάτσικας

Η εκπαίδευση στο στόχαστρο

Μαθητική - Φοιτητική ΠΟΡΕΙΑ

Αλήθειες & ψέματα

για τους πραγματικούς στόχους των εξαγγελιών Γαβρόγλου

Αν ο εμπαιγμός και η κοροϊδία αποτελούσαν επιστημονικά αντικείμενα, αναμφίβολα ο καλύτερος διδάξας θα ήταν το Υπουργείο Παιδείας. Και αυτό διότι οι εξαγγελίες Γαβρόγλου στις 3/9 για τις επιχειρούμενες αλλαγές στο Λύκειο και το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι γεμάτες από κούφιες εντυποσιωθηρικές λέξεις και ηχηρές περιγραφές, για να συγκαλύψουν ουσιαστικά τις βαθιά ταξικές αντιεκπαιδευτικές αλλαγές που (και) αυτή η κυβέρνηση προωθεί. Μετά τη δημοσίευση των πορισμάτων της επιτροπής Λιάκου και του «Εθνικού-Κοινωνικού Διαλόγου για την Παιδεία», ιδιαίτερα μετά την ψήφιση των νόμων για τις αλλαγές σε ΑΕΙ-ΤΕΙ τον Αύγουστο του 2017 και των αλλαγών στις δομές εκπαίδευσης τον Ιούνιο του 2018, έρχεται τώρα η σειρά τής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να μπει στην «κλίνη του Προκρούστη», για να εναρμονιστεί πλήρως με τις αντιλαϊκές μνημονιακές πολιτικές της ΕΕ και του ΟΟΣΑ.

Αλήθειες και ψέματα για τις νέες αλλαγές

• *«Ευνοούνται κυρίως οι μαθητές που δεν έχουν την οικονομική ευχέρεια για ιδιαίτερα και φροντιστήρια».* **Ψέμα.** Στην πραγματικότητα οι ταξικοί φραγμοί εντείνονται απροκάλυπτα, αφού πλέον οι μαθητές θα φτιάχνουν μηχανογραφικά από τη Β΄ Λυκείου, και με βάση τις επιλογές τους (οι οποίες θα μπορούν να αλλάξουν μέχρι τα μέσα της Γ΄ Λυκείου, μετά θα είναι οριστικές μέχρι και το τέλος της Γ΄ Λυκείου), οι σχολές θα χωρίζονται σε σχολές «χαμηλής» και «υψηλής» ζήτησης. Είναι βεβαίως προφανής ο σκοπός του διαχωρισμού των σχολών, δηλαδή η δημιουργία αυριανών εργαζόμενων που επίσης θα είναι «χαμηλής» ή «υψηλής» ζήτησης. Ακόμα, η όξυνση της εξειδίκευσης και του εξεταστικοκεντρικού χαρακτήρα του «νέου» Λυκείου, στο οποίο οι μαθητές θα καλούνται να διαλέγουν σχολή ήδη από τη Β΄ Λυκείου, είναι προφανές ότι πετάει έξω από την εκπαιδευτική διαδικασία τα παιδιά των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, τους μαθητές «των πίσω θρανίων», οι οποίοι δε θα έχουν πλέον θέση στο Λύκειο που μοναδικό σκοπό έχει την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και όχι την ολόπλευρη και σε βάθος μόρφωση της νέας γενιάς. Μάλιστα, για να ξεδιαλύνει τις όποιες αμφιβολίες, το Υπουργείο ξεκαθαρίζει ότι η κατάθεση μηχανογραφικού στη Β΄ Λυκείου δεν είναι υποχρεωτική για όλους τους μαθητές, παρά μόνο για εκείνους που θέλουν να εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, δείχνοντας με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο την πόρτα της εξόδου από το σχολείο για χιλιάδες μαθητές ή στην καλύτερη οδηγώντας αρκετούς από αυτούς στην απλήρωτη μαθητεία και τη δωρεάν εργασία.

• *«Εισάγεται η ελεύθερη πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση με την απόκτηση του απολυτηρίου».* **Ψέμα.** Οι μόνες σχολές στις οποίες θα υπάρχει «ελεύθερη» πρόσβαση θα είναι οι λεγόμενες σχολές «χαμηλής ζήτησης» και τα διετή προγράμματα σπουδών που δημιουργήθηκαν πέρυσι με το νόμο Γαβρόγλου. Όταν αναφερόμαστε, βέβαια, σε σχολές «χαμηλής ζήτησης» ή στα περίφημα διετή προγράμματα σπουδών που έχουν αρχίσει να θεσπίζονται σε διάφορα τμήματα ΤΕΙ, οφείλουμε να κάνουμε ξεκάθαρο πως πρόκειται για σχολές με πετσοκομμένα έως ανύπαρκτα επαγγελματικά δικαιώματα, με μοναδικό σκοπό τη δημιουργία αποφοίτων με πτυχία-κουρελόχαρτα και καταρτισμένων ελαστικών εργαζόμενων, χωρίς κατοχυρωμένα εργασιακά δικαιώματα.

• *«Η αύξηση των ωρών διδασκαλίας θα συνοδευτεί από μία λελογισμένη αύξηση της ύλης».* **Αλήθεια.** Πράγματι, το Υπουργείο Παιδείας δε θεωρεί ότι είναι αρκετή η επικέντρωση σε τέσσερα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα, δεν είναι αρκετή η αφαίρεση της Ιστορίας και της Βιολογίας από τη Γενική Παιδεία, δύο μαθημάτων που έδιναν τη δυνατότητα στους μαθητές να έρχονται σε επαφή και να αποκτούν γνώσεις για την εξέλιξη των κοινωνιών και για το φυσικό κόσμο, αλλά αυξάνει και την ύλη, μετατρέποντας το Λύκειο σε φροντιστήριο, που μοναδικό σκοπό έχει την ταχεία μετάδοση της ιδιαίτερα ογκώδους διδακτέας ύλης.

Τα Λατινικά, η Κοινωνιολογία και μια αναγκαία σημείωση

Οφείλουμε να κάνουμε μία σημείωση για το ζήτημα της κατάργησης των Λατινικών. Είναι καταρχήν φανερό ότι η συζήτηση γύρω από το συγκεκριμένο θέμα λειτουργεί εντελώς αποπροσανατολιστικά για το ουσιαστικό περιεχόμενο των επικείμενων αλλαγών και ως τέτοια πρέπει να ιδωθεί. Από την άλλη, δεν μπορεί το θέμα αυτό να αφήνεται βορά είτε στον ψευτομοντερνισμό του ΣΥΡΙΖΑ, είτε στην αρχαιοπληξία της ΝΔ. Απέναντι στην αρχαιολατρία και την προγονοπληξία, που προβάλλουν διάφοροι συντηρητικοί κύκλοι εντός και εκτός εκπαίδευσης, δεν αρκούν εύκολες αναγνώσεις και απόλυτες κρίσεις, κυρίως μάλιστα από οργανώσεις που (θέλουν να) αναφέρονται στο προοδευτικό κίνημα και την αριστερά. Αν συνδεθεί η κατάργηση των Λατινικών με τις εξελίξεις στις καθηγητικές σχολές και την προσπάθεια απόσπασης της διδακτικής επάρκειας από τα πτυχία και ιδιαίτερα με την υποβάθμιση των πτυχίων των αποφοίτων των σχολών Ανθρωπιστικών Σπουδών, τότε φαίνεται ακόμη πιο έντονα πως σκοπός του συγκεκριμένου μέτρου είναι να πλήξει περαιτέρω τα επαγγελματικά δικαιώματα των εκπαιδευτικών και να αιτιολογήσει με τον τρόπο αυτό λιγότερες προσλήψεις φιλολόγων, να θέσει απέναντι με συντεχνιακό τρόπο φιλολόγους και κοινωνιολόγους, αλλά και να υποβαθμίσει το περιεχόμενο των ανθρωπιστικών σπουδών.

Η αριστερά και το προοδευτικό κίνημα από πολύ παλιά τάχθηκαν απέναντι στην αρχαιομανία που χαρακτήριζε και χαρακτηρίζει όχι μόνο τις ανθρωπιστικές σπουδές γενικά, αλλά και το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα ειδικά. Αυτό όμως καθόλου δε σημαίνει ότι οι αρχαίες γλώσσες δεν έχουν θέση στην εκπαίδευση γιατί «είναι νεκρές». Τα Λατινικά (προφανώς όχι με τον τρόπο που διδάσκονται σήμερα στο σχολείο, κάτι που όμως ισχύει για όλα τα μαθήματα και για το οποίο την πλήρη ευθύνη έχουν διαχρονικά όλες οι ηγεσίες του Υπουργείου Παιδείας που προωθούν τη στείρα αποστήθιση και την παπαγαλία), μπορούν να συμβάλουν στην κατανόηση όχι μόνο ρωμαϊκών κειμένων ή λατινογενών γλωσσών, αλλά και ευρύτερα στη βαθύτερη γνώση των θεμελίων ολόκληρων επιστημονικών τομέων, της φιλοσοφίας, της ευρωπαϊκής ιστορίας, της αρχαιολογίας, ακόμη και της ελληνικής γλώσσας μέσω της συγκριτικής γλωσσολογίας.

Γενικότερα, αν θέλουμε να προσεγγίσουμε διαλεκτικά οποιαδήποτε επιστήμη, οφείλουμε να πούμε πως κανένα γνωστικό αντικείμενο, πόσο μάλλον όταν αναφερόμαστε στις ανθρωπιστικές σπουδές δεν μπορεί να διδάσκεται ξεκομμένο από τη μήτρα του, αλλά πρέπει να εξετάζεται στην κίνηση και την ιστορικότητά του. Από την άποψη αυτή, θεωρούμε πως η κατάργηση των Λατινικών συνιστά πισωγύρισμα και όχι πρόοδο, όσο και αν δεν έχουμε την παραμικρή αυταπάτη πως στο πλαίσιο του αστικού εκπαιδευτικού συστήματος κανένα πρόγραμμα σπουδών δεν πρόκειται να απαντήσει στις ανάγκες του λαού για πραγματική, ουσιαστική και ολόπλευρη μόρφωση.

Οι πραγματικοί στόχοι των αλλαγών στο Λύκειο

Κατά την άποψή μας, ο πραγματικός στόχος των επιχειρούμενων μεταρρυθμίσεων είναι να εναρμονιστεί πλήρως η εκπαίδευση με τις επιταγές του ΟΟΣΑ και της ΕΕ, όπως αυτές περιγράφονται ιδιαίτερα στις Συνθήκες της Λισαβόνας, της Πράγας, της Μπολόνιας, στο «εκπαιδευτικό μνημόνιο» της ΕΕ και στις προτάσεις του ΟΟΣΑ για την ελληνική εκπαίδευση. Τι σημαίνει εναρμόνιση της εκπαίδευσης με τις επιταγές ΕΕ-ΟΟΣΑ;

1. Όξυνση των ταξικών φραγμών, κατηγοριοποίηση των μαθητών και συρρίκνωση του αριθμού των εισακτέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Γι' αυτό το λόγο σκοπός των εξαγγελιών του ΥΠΕΘ είναι η δημιουργία τριών κατηγοριών μαθητών. Η πρώτη αφορά τους μαθητές που θα καταφέρουν να εισαχθούν στις «καλές» σχολές και στα τμήματα «υψηλής ζήτησης». Η δεύτερη αφορά εκείνους που θα εισάγονται στα τμήματα «χαμηλής ζήτησης» ή στα διετή προγράμματα σπουδών και που προορίζονται να γίνουν καταρτισμένοι χαμηλόμισθοι και χωρίς επαγγελματικά δικαιώματα εργαζόμενοι, ενώ η τρίτη αφορά τα παιδιά που θα πάρουν –εφόσον το καταφέρουν– το απολυτήριο Λυκείου και που οδηγούνται στο μορφωτικό, εργασιακό και κοινωνικό περιθώριο.

2. Υποβάθμιση της Γενικής Παιδείας. Η πολιτική των μνημονίων προτάσσει την πλήρη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Οτιδήποτε δεν αφορά το άμεσο επιχειρηματικό κέρδος και την κα-

πιταλιστική αγορά κρίνεται περιττό και αφαιρείται. Γι΄ αυτό το λόγο καταργούνται η Ιστορία και η Βιολογία και για τον ίδιο λόγο αφαιρούνται και τα Λατινικά από την πρώτη Ομάδα Προσανατολισμού. Όσα παραπλανητικά επιχειρήματα κι αν παραθέσει η ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, όσες αποπροσανατολιστικές κοκορομαχίες κι αν γίνουν στα δελτία των οχτώ για τα Λατινικά και την Κοινωνιολογία, δε θα μπορέσει να κρυφτεί η ουσία της συντεταγμένης προσπάθειας υποβάθμισης και συρρίκνωσης των ανθρωπιστικών και κλασικών σπουδών, αφού αυτές δεν ανταποκρίνονται «στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας».

3. Εντατικοποίηση, εξειδίκευση, κατάρτιση. Σε συνέχεια της κατάργησης μαθημάτων Γενικής Παιδείας, η Γ΄ Λυκείου μετατρέπεται – όπως ρητά παραδέχεται και το Υπουργείο Παιδείας– σε «προπαρασκευαστικό έτος για το Πανεπιστήμιο», ενώ το Λύκειο χάνει εντελώς τον παιδαγωγικό και τον ευρύτερα παιδευτικό του ρόλο. Γι΄ αυτό οι Ομάδες Προσανατολισμού γίνονται τέσσερις, ώστε κάθε Ομάδα να αφορά μονάχα εξειδικευμένα επιστημονικά αντικείμενα και στείρα αποστήθιση αποσπασματικών γνώσεων. Γι΄ αυτό προωθούνται ιδιαίτερα τα διετή προγράμματα σπουδών, απ΄ τα οποία θα βγαίνει καταρτισμένο φθηνό εργατικό δυναμικό, όπως ακριβώς επιτάσσει η αντιλαϊκή πολιτική των μνημονίων.

4. Υποβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών και προώθηση της αξιολόγησης. Στο «νέο» Λύκειο που οραματίζεται το Υπουργείο Παιδείας, οι εκπαιδευτικοί προορίζονται να είναι απλοί διεκπεραιωτές της εξεταστικής διαδικασίας, καθώς ο παιδευτικός τους ρόλος ουσιαστικά ακυρώνεται και βασική τους αρμοδιότητα πρέπει να είναι η προετοιμασία των μαθητών για τις εξετάσεις. Η επίταση του εξεταστικοκεντρικού χαρακτήρα του σχολείου, έχει βέβαια κι ένα ακόμη αποτέλεσμα: Οι ομάδες σχολείων και εκπαιδευτικών που θα «συνεργάζονται» για τη συγκρότηση των θεμάτων των εξετάσεων και για τη διόρθωσή τους, θα αφορά τους εκπαιδευτικούς και τις σχολικές μονάδες που θα πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της αντιλαϊκής και αντιεκπαιδευτικής αξιολόγησης.

Με αυτό τον τρόπο τίθεται ένα ασφυκτικό πλαίσιο που βάζει επί τάπητος την υποβάθμιση ολόκληρων σχολείων και τις απολύσεις εκπαιδευτικών που θα επιλέξουν να μη συμμορφωθούν με το εξεταστικοκεντρικό και αντιπαιδαγωγικό εκπαιδευτικό μοντέλο του Υπουργείου.

Οι επιχειρούμενες αλλαγές, ως κομμάτι της πολιτικής των μνημονίων

Όλα αυτά έρχονται να συντρίψουν περαιτέρω τα μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα μιας γενιάς που καλείται να συνηθίσει ως «κανονικότητα» την ανεργία, τις επισφαλείς εργασιακές σχέσεις, την απλήρωτη ή ανασφάλιστη δουλειά, τους μισθούς και τα μεροκάματα πείνας, τη μετανάστευση. Όλα αυτά έρχονται να υποβαθμίσουν ακόμη περισσότερο τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση των χιλιάδων κλειστών σχολείων, του μειωμένου κατά 30% αριθμού των εκπαιδευτικών. Φτάνουν και περισσεύουν οι ευχές του υπουργού και των παρατρεχάμενών του στους μαθητές που λιποθυμούν από την πείνα, που τους πετσοκόβονται τα μορφωτικά δικαιώματα και τους στερείται η εργασιακή προοπτική. Στους αναπληρωτές και μόνιμους εκπαιδευτικούς που καλούνται κάθε χρόνο να καλύψουν χιλιάδες κενά και μεταφέρονται απ΄ τη μια άκρη της χώρας στην άλλη. Στους γονείς που είδαν τους μισθούς και τις συντάξεις τους να πετσοκόβονται, που απολύθηκαν, που βρίσκονται στην ανεργία και που παλεύουν με νύχια και με δόντια να στείλουν τα παιδιά τους στο σχολείο και στο πανεπιστήμιο.

Όπως ξεδιάντροπα, ψευδώς και με απόλυτο κυνισμό η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ υπόσχεται σ΄ έναν λαό ρημαγμένο από τη βαθιά ταξική και αντιλαϊκή πολιτική των τελευταίων χρόνων ότι «βγαίνουμε από τα μνημόνια», την ίδια στιγμή που υπόσχεται στους «εταίρους» ιμπεριαλιστές ότι «θα εφαρμοστούν ως το τέλος όλες οι δεσμεύσεις της χώρας», έτσι και το Υπουργείο Παιδείας, βαφτίζοντας το ψάρι κρέας, ισχυρίζεται ότι δήθεν «αναβαθμίζει» τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Η μόνη απάντηση που οφείλει να δώσει το εκπαιδευτικό κίνημα πρέπει να ακουστεί καθαρά και ξάστερα από τον Έβρο μέχρι την Κρήτη: Οι εξαγγελίες του ΥΠΕΘ για τις αλλαγές στο Λύκειο ΔΕ ΘΑ ΠΕΡΑΣΟΥΝ!

Νέο Λύκειο

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Η εκπαίδευση στο στόχαστρο

- ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ Η ΣΥΓΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ ΘΕΣΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΑΞΙΚΩΝ ΦΡΑΓΜΩΝ ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ
- ΤΟ ΥΠΕΠΘ ΜΕΤΟΝΟΜΑΖΕΙ ΩΣ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ» ΤΗ ΝΕΑ ΘΕΣΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΣΤΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ και στα ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
- ΥΛΟΠΟΙΕΙ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΛΥΚΕΙΟ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΛΑΪΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΤΟΥ Ο.Ο.Σ.Α, ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ
- ΚΑΜΙΑ ΑΝΟΧΗ ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΘΕΝ ΜΕΤΑΜΝΗΜΟΝΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ Η ΑΝΤΙΛΑΪΚΗ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΤΕΙΝΕΤΑΙ
- ΕΝΩΤΙΚΗ-ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΥΠΟΧΩΡΗΤΗ ΠΑΛΗ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΛΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ-ΕΕ-Δ.Ν.Τ-ΟΛΙΓΑΡΧΙΑΣ, ΠΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΖΕΙ ΤΟΥΣ ΤΑΞΙΚΟΥΣ ΦΡΑΓΜΟΥΣ ΣΤΗ ΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΕΙ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ.

Η σχολική χρονιά ξεκίνησε με τη νέα επίθεση της συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ στα μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα, στο όνομα δήθεν της «αναβάθμισης» του Λυκείου, στην πραγματικότητα όμως, με στόχο την ακόμη πιο εξεταστικοκεντρική λειτουργία του και τη μετατροπή του σε προνομιακό χώρο φοίτησης των κατεχόντων και εχόντων τη δυνατότητα συμμετοχής στον εξεταστικό μαραθώνιο για την εισαγωγή στην Γ/θμια Εκπαίδευση. Γιατί η περίφημη και πολυδιαφημισμένη από την κυβέρνηση «αναβάθμιση» του Λυκείου δε οδηγεί παρά μόνο στην εδραίωση ενός πιο ασφυκτικού και επομένως πιο ταξικού πλέγματος εξετάσεων απέναντι στο οποίο βρίσκονται οι μαθητές ήδη με τη λήξη της Β Λυκείου, κατά την οποία καλούνται να συμπληρώσουν το μηχανογραφικό εισαγωγής στην Γ/θμια. Ετσι, οι μαθητές αυτομάτως διαβαθμίζονται στην ταξική κλίμακα, αναλαμβάνοντας τάχα την ευθύνη είτε να αυτοαποκλειστούν από την Γ/θμια, αποσπώντας, με την αποφοίτηση τους, ένα δεύτερης διαλογής απολυτήριο, δηλ ένα διαβατήριο για την περιθωριοποίηση, ή να δηλώσουν ότι διεκδικούν κάποιες σχολές των ΑΕΙ(10 μόνο) και ότι μπορούν να ενταχθούν στον αγώνα δρόμου που γίνεται ακόμη πιο ανταγωνιστικός και πιο απορριπτικός για τα παιδιά των λαϊκών στρωμάτων. Γιατί τα παιδιά των φτωχών οικογενειών αδυνατούν να σηκώσουν το οικονομικό βάρος μιας τέτοιας προετοιμασίας, ιδιαιτέρα στη φάση της επίτασης των μέτρων της λαϊκής αφαίμαξης που επιβάλλει η κυβέρνηση της δήθεν «αριστεράς», σύμφωνα με τις επιταγές των ιμπεριαλιστών κηδεμόνων της (ΕΕ-Δ.Ν.Τ-Ν.Α.Τ.Ο) και στη βάση των απαιτήσεων του ΣΕΒ και συνολικά της εγχώριας οικονομικής ολιγαρχίας.

Ειδικότερα, το νέο σχέδιο νόμου του ΥΠΕΠΘ, υλοποιώντας τις επιταγές των αντιδραστικών συνθηκών της λυκοσυμμαχίας της ΕΕ, (συνθήκη Μπολόνιας, Πράγας, Λισσαβόνας κλπ) και το περίφημο «μικρό μνημόνιο» για την Παιδεία, όπως το απαίτησαν οι εκπρόσωποι του κεφαλαίου και οι ιμπεριαλιστές προστάτες τους απαλείφει κάθε διάσταση γενικής παιδείας από τη Γ Λυκείου. Το μεταρέπει αποκλειστικά σε εξεταστικό βραχίονα της εκπαιδευτικής βαθμίδας του Λυκείου, που γίνεται ακόμη πιο απρόσιτη για τα παιδιά των λαϊκών στρωμάτων, τα οποία τεχνηέντως οδηγούνται στην καταρτισιμότητα και την εργασιακή δουλεία της «μαθητείας», που χαρίζει πλούσιο τοπίο νεανικής εκμετάλλευσης στους πλουσιοπάροχα επιδοτούμενους εργοδότες και ακυρώνει θεμελιώδη γνωστικά δικαιώματα των παιδιών της εργατικής τάξης, συνδέοντας την Τ.Ε.Ε με τους αγοραίους νόμους.

Στη βάση αυτή, το περίφημο «Νέο Λύκειο Γαβρόγλου», εφαρμόζοντας τον αντιδραστικό νόμο που θεσπίστηκε στη βάση των αντιλαϊκών θέσεων του Λιάκου, «ανανεώνει» το Λύκειο, με τις εξής αντιδραστικές τομές:

- Επιβάλλει ακόμη πιο ταξικά κριτήρια κατηγοριοποίησης των μαθητών του Λυκείου.
- Διαμορφώνει μια κλίμακα τριών σταδίων διαφοροποίησης των μαθητών, διακρίνοντάς τους στους «κατέχοντες και άριστους» που έχουν τη δυνατότητα της ζήτησης των «καλών τμημάτων» των ΑΕΙ, στους προορισμένους για την καταρτισιμότητα των περίφημων νέων διετών τμημάτων χαμηλής ζήτησης και στους καταδικασμένους στην περιθωριοποίηση που απλώς θα αποσπάσουν, εφόσον μπορέσουν, ένα «απολυτήριο», απλή βεβαίωση της μορφωτικής και εργασιακής τους απόρριψης.
- Εμφανίζει την εξώθηση των μαθητών από το Λύκειο ως δική τους επιλογή, επαναλαμβάνοντας το «δικαίωμά», τους τάχα να επιλέγουν τη διεκδίκηση των σχολών της Γ/θμιας, εμπαίζοντας μαθητές και γονείς και συγκαλύπτοντας την πραγματική εκδίωξη των φτωχών από τη Λυκειακή βαθμίδα, η οποία μετατρέπεται πλέον σε αποκλειστικό χώρο φοίτησης των οικονομικά ισχυρών και «αρίστων»
- Καταργεί μαθήματα γενικής παιδείας στη Γ΄ (πχ ιστορία) και επιλογής στην ίδια τάξη (π.χ βιολογία) που εξοπλίζουν με θεμελιώδεις γνώσεις τη νέα γενιά για την κατανόηση του κοινωνικού και φυσικού κόσμου και εξαφανίζει, με παραπλανητικά επιχειρήματα, τη διδασκαλία των λατινικών, που για ένα μεγάλο φάσμα των θεωρητικών επιστημών είναι αναγκαία, επιδιώκοντας τη συντεχνιακή αντίθεση των ειδικοτήτων (φιλολόγων-κοινωνιολόγων) και επιδιώκοντας την εδραίωση ενός μοντέλου κοινωνικής σκέψης που δεν έχει καμία σχέση με τη διαλεκτική ερμηνεία των κοινωνικών αντιθέσεων.
- Εντατικοποιεί τις γραπτές εξετάσεις των δυο τετραμήνων στη Γ΄ Λυκείου και αποσυνδέει την τελική εξέταση για τις απολυτήριες εξετάσεις από το διδάσκοντα, με το δημοκρατικοφανή μανδύα της επιλογής των θεμάτων με κλήρωση από τις προτάσεις των «ομάδων των διδασκόντων» των όμορων σχολείων, οι οποίοι...θα επιλέγουν να προσαρμόζονται στις αξιώσεις του αντιλαϊκού νομοσχεδίου και θα καθορίζονται στο έργο τους από τη δαμόκλειο σπάθη της «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ», όπως επιτάσσει ο πρόσφατος νόμος για τις εκπαιδευτικές δομές(5447/18), αλλά και όλο το πλέγμα των αντιλαϊκών νόμων για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και της εκπαιδευτικής μονάδας.
- Μετατρέπει τον εκπαιδευτικό σε έναν απλό διεκπεραιωτή της εξεταστικής διαδικασίας, που πρέπει να υποτάσσεται στις απαιτήσεις μιας εξεταστικής λαιμητόμου, με το φόβο της αρνητικής «αξιολόγησης» ή της απόλυσής του.
- Εφαρμόζει το μνημονικό μέτρο της κατάργησης των διορισμών μονίμων εκπαιδευτικών, ενώ κρατεί σε καθεστώς εργασιακής ομηρίας και ανεργίας τους συναδέλφους αναπληρωτές, ραντίζοντας τα κενά με συμβασιούχους διαβαθμισμένης εργασιακής ανασφάλειας (πλήρους και μειωμένου ωραρίου).
- Αποκλείει, με το καθεστώς των ηλεκτρονικών εγγραφών, μαθητές από τα σχολεία τους, καταργεί τομείς και ειδικότητες και δεν επιτρέπει τη λειτουργία ολιγομελών τμημάτων σε ΓΕΛ και ΕΠΑΛ, στη βάση της δραματικής περικοπής των δαπανών για την παιδεία στη δήθεν μεταμνημονιακή εποχή της συνέχειας της αντιλαϊκής καταιγίδας.

Σε γενικές γραμμές, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ δομεί το λύκειο για τους «λίγους και εκλεκτούς», συνδέοντας τις αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις με την αποδόμηση και των θεμελιωδών κατακτήσεων στην Τριτοβάθμια, υλοποιώντας τις επιταγές του κεφαλαίου για σύνδεση της εκπαίδευσης με τους νόμους της αγοράς.

Απέναντι σε μια τέτοια αντιλαϊκή πολιτική που «βαφτίζει το κρέας ψάρι» ονομάζοντας το επιλεκτικό και ακόμη πιο ταξικό Λύκειο «Νέο»(!) πρέπει να αντιτάξουμε την παλιά, στερεή και νικηφόρα λογική της ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΥΠΟΧΩΡΗΤΗΣ ΠΑΛΗΣ, που είναι ο μόνος δρόμος για την κατοχύρωση και διεύρυνση των κατακτήσεων και δικαιωμάτων μας. αντιτετράδια

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ Ε.Κ.Π.Α.

Νέο Λύκειο

Η έναρξη της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς συνοδεύτηκε από τις εξαγγελίες του Υπουργείου Παιδείας για το «Νέο Λύκειο» και την αλλαγή του τρόπου εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Η πολιτική που το Υπουργείο προτίθεται να εφαρμόσει στον νευραλγικό χώρο του Λυκείου και στην πρόσβαση στην Τριτοβάθμια διαθέτει ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά, για τα οποία το Δ.Σ. του Συλλόγου της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ συζήτησε και κατέληξε ως εξής:

1. Η Γ΄ Λυκείου ουσιαστικά καταργείται ως τάξη της γενικής παιδείας και καθίσταται προπαρασκευαστικό έτος για την εισαγωγή στα Πανεπιστήμια. Η ανάληψη της προπαρασκευής των μαθητών για τις εισαγωγικές από το δημόσιο σχολείο δεν είναι αρνητική. Είναι, ωστόσο, αρνητική η κατ΄ ουσίαν μείωση της γενικής παιδείας κατά ένα έτος. Ο περιορισμός των μαθημάτων στη Γ΄ Λυκείου γίνεται χωρίς κριτήρια και δημιουργεί την υποψία ότι κινείται από την λογική του περιορισμού των διορισμών εκπαιδευτικών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και τη χρήση των ήδη υπαρχουσών ειδικοτήτων εκπαιδευτικών. Πέραν των λατινικών που χάνουν την ιδιότητα του εξεταζομένου μαθήματος στη θεωρητική κατεύθυνση, και πιθανόν να υποβαθμιστούν σε μάθημα της Α΄ ή της Β΄ Λυκείου, δεν προσφέρονται στα παιδιά αντικείμενα ευρωπαϊκής ιστορίας, φιλοσοφίας και λογοτεχνίας. Επίσης, απαλείφεται η ιστορία ως αντικείμενο από τις άλλες κατευθύνσεις, κίνηση που μόνο ανησυχία προκαλεί για το επιζητούμενο επίπεδο συγκρότησης των «αυριανών πολιτών» Μόνη ακλόνητη «σταθερά» και αυτού του συστήματος, παραμένουν τα θρησκευτικά, τα οποία θα μπορούσαν και να λείπουν στο προπαρασκευαστικό για το πανεπιστήμιο έτος!

2. Η «φτώχεια» του προτεινόμενου curriculum συνδέεται ευθέως με την απίθανη και προκλητική κατηγοριοποίηση σχολών και τμημάτων σε «υψηλής» και «χαμηλής» ζήτησης. Εισάγεται με αυτό τον τρόπο ένα «ακαδημαϊκό απαρτχάιντ», το οποίο θα ορίζεται –και θα ανανεώνεται– με βάση τις «διαθέσεις της αγοράς» (συμπληρώνοντας τις δηλώσεις προτίμησης, οι υποψήφιοι για τα ΑΕΙ θα δεσμεύονται τόσο από τις ιδεοληψίες της ελληνικής κοινωνίας, όσο και από την ασφυκτική πίεση που ασκεί η βεβαιότητα της αυριανής ανεργίας, περιορίζοντας στο ελάχιστο τις προτιμήσεις τους). Η πρόταση κινείται στην παραπέρα εφαρμογή της «εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ», που προβλέπει τη σταδιακή μετατροπή του Πανεπιστημίου όπως το γνωρίσαμε και θέλουμε να υπηρετούμε σε χώρο στείρας και περιορισμένης μάθησης δεξιοτήτων που, συνδεόμενο με προγράμματα «δια βίου μάθησης», προγράμματα πιστοποίησης εκπαιδευτικών υπηρεσιών κ.λπ., θα τροφοδοτεί την αγορά με τους απασχολήσιμους του παρόντος και του μέλλοντος, σίγουρα όχι όμως την κοινωνία με κριτικά σκεπτόμενους πολίτες. Ο χωρισμός του φοιτητικού σώματος σε «πατρικίους» των τμημάτων «υψηλής ζήτησης» και «πληβείους» των τμημάτων «χαμηλής», θα οδηγήσει στην περιθωριοποίηση πανεπιστημιακά τμήματα και μεγάλο μέρος του φοιτητικού πληθυσμού, με –προσχεδιασμένο;– αποτέλεσμα τη στροφή σε άλλες μορφές μεταλυκειακής ιδιωτικής εκπαίδευσης, την κατάργηση/συγχώνευση «άχρηστων» διδακτικών και ερευνητικών αντικειμένων, και των θεσμών και των θέσεων εργασίας που τα υπηρετούν. Η διάκριση των Τμημάτων σε «υψηλής» και «χαμηλής» ζήτησης αποτελεί το πρελούδιο για τη συγχώνευση ή το κλείσιμο των Τμημάτων «χαμηλής» ζήτησης. Θα ακολουθηθεί, δηλαδή, και εδώ η διαδικασία απορρόφησης Τμημάτων που ακολουθήθηκε και για τα ΤΕΙ το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος.

3. Η κατ΄ ουσίαν συρρίκνωση της Τριτοβάθμιας μετά από ένα διάστημα, στο οποίο θα συνυπάρχουν τα Τμήματα «υψηλής» και «χαμηλής» ζήτησης, καθιστά την επιλογή στα Τμήματα «υψηλής» ζήτησης πιο δύσκολη, και κυρίως για όσους μαθητές προέρχονται από οικογένειες χαμηλών εισοδημάτων ή συγκεκριμένων γεωγραφικών περιοχών. Οι αποκλεισμοί λόγω ταξικής προέλευσης εντείνονται, και μάλιστα στην ελληνική κοινωνία που έχει υποστεί επί 8 έτη και εξακολουθεί να υφίσταται τις συνέπειες μιας βαθύτατης οικονομικής κρίσης. Για την αποδοχή από την ελληνική κοινωνία αυτής της έντασης των ταξικών αποκλεισμών χρησιμοποιείται το μύθευμα της «ελεύθερης πρόσβασης». Όπως είναι λογικά προφανές, η ελεύθερη πρόσβαση είτε είναι γενική, είτε δεν υπάρχει.

4. Η πρόβλεψη για εξετάσεις απολυτηρίου σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο –με το οποίο συν τοις άλλοις θα γίνεται και εισαγωγή στα Τμήματα «χαμηλής ζήτησης»– είναι επίσης προβληματική, διότι εισάγει διαφοροποιημένα και «τοπικοποιημένα» κριτήρια εισαγωγής στα Πανεπιστήμια. Επιπλέον, οι εξετάσεις διπλασιάζονται, μιας και τα ίδια μαθήματα θα εξετάζονται τόσο για το απολυτήριο, όσο και για την εισαγωγή στα πανεπιστημιακά Τμήματα. Συνολικά, το σύστημα εισαγωγής γίνεται εξαιρετικά περίπλοκο και εξαρτημένο από τις πρώτες δηλώσεις των μαθητών στο τέλος της Β΄ Λυκείου, στην οποία οι μαθητές δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν επακριβώς σε ποια πανεπιστημιακά τμήματα θέλουν να εισαχθούν. Επιπλέον, η ύπαρξη δύο διαδικασιών δήλωσης προτίμησης Τμημάτων (μία στο τέλος της Β΄ Λυκείου και μία στη μέση της Γ΄ Λυκείου) καθιστά το σύστημα εισαγωγής ευάλωτο τόσο στην τυχαιότητα, όσο και –το πιο επικίνδυνο– στη χειραγώγηση.

5. Ειδικά για τη Σχολή μας, σημειώνουμε ότι –εκτός από την απομάκρυνση των Λατινικών που την πλήττει συνολικά– δεν περιλαμβάνονται (για μια ακόμη φορά, για μια ακόμη «μεταρρύθμιση»!) στα διδασκόμενα μαθήματα συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα που εξετάζονται ως ειδικά μαθήματα για την εισαγωγή σε Τμήματά της. Πρόκειται για την Ιταλική Γλώσσα (ειδικό μάθημα στο Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας), την Ισπανική Γλώσσα (ειδικό μάθημα στο Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας), την Αρμονία και τον Έλεγχο Μουσικών Ακουστικών Ικανοτήτων (ειδικά μαθήματα για το τμήμα Μουσικών Σπουδών).

Επομένως, από όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά συμπεραίνουμε ότι οι κυβερνητικές εξαγγελίες στοχεύουν στο να εφαρμοστεί μια εκπαιδευτική πολιτική που α) θα οδηγεί στη συρρίκνωση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, β) στην υποβάθμιση των ανθρωπιστικών σπουδών και γ) στην εσωτερική κατηγοριοποίηση Τμημάτων και Σχολών με κριτήρια συζητούμενου ωφελιμισμού.

Ως Σύλλογος μελών ΔΕΠ της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ θέλουμε να υπηρετούμε ένα πανεπιστήμιο που θα προάγει την έρευνα και την επιστήμη, θα προσφέρει μόρφωση στους νέους και τις νέες, ανεξάρτητα από την ταξική τους θέση ή τη γεωγραφική τους καταγωγή. Για όλους αυτούς τους λόγους, απορρίπτουμε τις κυβερνητικές εξαγγελίες που επιτείνουν τους αποκλεισμούς και μετατρέπουν την έννοια του universitas σε μεταλυκειακό κέντρο πιστοποίησης. Επιπλέον, οι κυβερνητικές εξαγγελίες, υποβαθμίζουν τις ανθρωπιστικές επιστήμες που η Σχολή μας θεραπεύει. Οι ανθρωπιστικές επιστήμες δεν είναι ούτε υπάλληλες σε άλλες, ούτε «άχρηστες» στο σύγχρονο κόσμο.

Είμαστε αποφασισμένοι και αποφασισμένες να συνεχίσουμε να τις υπηρετούμε!

Αθήνα, 24-9-2018

Ιστορίες πολιτικής αγυρτείας

για 20-25 χιλιάδες διορισμούς στην εκπαίδευση

γράφει ο Γιώργος Καββαδίας

Οι μόνιμοι διορισμοί είναι το πεδίο άσκησης του πολιτικού ψεύδους και της αγυρτείας όλων των Υπουργών Παιδείας της μνημονιακής εποχής, με τους υπουργούς παιδείας της αριστεροδεξιάς συγκυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ να έχουν τα πρωτεία. Προσπαθούσαν με τις απατηλές υποσχέσεις να κερδίσουν χρόνο και να χορτάσουν με ελπίδες το ρημαγμένο εκπαιδευτικό σώμα, ενώ ταυτόχρονα με «κοπτοραπτική» μείωναν τις ανάγκες σε εκπαιδευτικό προσωπικό, συρρικνώνοντας τις δομές της δημόσιας εκπαίδευσης (καταργήσεις σχολείων, τμημάτων) και επιδεινώνοντας δραματικά τις συνθήκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας, θυμίζοντας τις δεκαετίες του 1960 και 1970. Ήταν μια επικοινωνιακή πολιτική, ένας χειρισμός, την ίδια ώρα που έμπαιναν σε λειτουργία αλλεπάλληλοι «κόφτες» στις θέσεις εκπαιδευτικών, με αποτέλεσμα τους μηδενικούς διορισμούς μονίμων εκπαιδευτικών, τις συγχωνεύσεις-καταργήσεις τμημάτων σε ΕΠΑΛ και ΓΕΛ, την αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα (25άρια-28άρια), τις αλλαγές στα ωρολόγια προγράμματα και στα ολοήμερα κλπ. Την ίδια ακριβώς πολιτική υπηρετεί και η περίφημη πρόταση για το «Νέο Σχολείο». Λιγότερο σχολείο – φτωχότερο σχολείο, για λιγότερους μαθητές και με λιγότερους εκπαιδευτικούς.

Τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα

Από το 2014 έως το 2018 είναι πάμπολλες οι υποσχέσεις για 20 έως 25 χιλιάδες διορισμούς μόνιμων εκπαιδευτικών. Ένα γαϊτανάκι υποσχετικών, που αρχίζει επί υπουργίας Ανδρέα Λοβέρδου και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, που αφορά στις εξαγγελίες για διορισμούς μόνιμων εκπαιδευτικών που όμως έμειναν στα χαρτιά. Το καλοκαίρι του 2014 ο τότε Υπουργός Παιδείας Α. Λοβέρδος μιλάει για πρώτη φορά για διαγωνισμό ΑΣΕΠ πρόσληψης μόνιμων εκπαιδευτικών. Τον ακολουθούν ο πρώην Υπουργός Παιδείας Α. Μπαλτάς και ο πρώην αναπληρωτής Υπουργός Τάσος Κουράκης, που εξήγγειλαν 20-25.000 μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών σε βάθος τριετίας, αρχής γενομένης από το 2015/16.

Υπουργός Παιδείας Νίκος Φίλης: 20.000 διορισμοί και αύξηση δαπανών! *«Η αντιμετώπιση των αναγκών σε προσωπικό, προϋποθέτει ότι από το 2016 θα επανέλθουν σταδιακά οι μόνιμοι διορισμοί σε όλες τις βαθμίδες. Το Υπουργείο έχει εκπονήσει μελέτη για το διορισμό 20.000 εκπαιδευτικών την επόμενη τριετία, αναλόγως της εξέλιξης των δημοσίων οικονομικών. Η κίνηση αυτή ανταποκρίνεται στην ανάγκη υποστήριξης της αξιοπιστίας της δημόσιας εκπαίδευσης, αλλά συνιστά και έμπρακτο δείγμα μιας στρατηγικής για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και την ανάσχεση της αιμορραγίας με τους νέους επιστήμονες (drainbrain). (...) Η στελέχωση της εκπαίδευσης προϋποθέτει σταδιακή αύξηση των δημοσίων κονδυλίων, που την τελευταία πενταετία έχουν μειωθεί κατά 35%. Η αύξηση θα έχει ως στόχο τη μεσοπρόθεσμη σύγκλιση των δημοσίων δαπανών, με το μέσο όρο της Ε.Ε.»* (Γενάρης 2016)

Τον Ιούνιο του 2016 ο Φίλης δηλώνει ότι οι μόνιμοι διορισμοί δεν προφταίνουν να γίνουν μέσα στο 2016 *«γιατί καθυστέρησε η αξιολόγηση της ελληνικής οικονομίας από τους θεσμούς»*. Στην ίδια αυτή δήλωσή του υπόσχεται ότι *«από το 2017 θα υπάρξουν προσλήψεις μόνιμων εκπαιδευτικών»*.

Ο Κ. Γαβρόγλου: Διορισμοί μόνιμων εκπαιδευτικών - Τέλος στο καθεστώς των αναπληρωτών! *«Οι διορισμοί μόνιμων εκπαιδευτικών σηματοδοτούν την αρχή μιας νέας πορείας, δύσκολης αλλά και ελπιδοφόρας. Οι διορισμοί δηλώνουν την αρχή του τέλους ενός απαράδεκτου καθεστώτος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση που ολοένα και περισσότερο βασίζεται σε αναπληρωτές καθηγητές, των οποίων την προσφορά θα πρέπει να αναγνωρίσουμε με τον πιο γενναιόδωρο τρόπο»* (2- 1- 2017)

Στις 4/1, σε συνέντευξη του στην ΕΡΑ της Τρίπολης, ο υπουργός Επικρατείας Χριστόφορος Βερναρδάκης δήλωνε σχετικά με τις προσλήψεις εκπαιδευτικών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση: *«Την ερχόμενη εβδομάδα θα βγει προκήρυξη για μόνιμους διορισμούς εκπαιδευτικών»*.

Κ. Γαβρόγλου: 15.000 διορισμοί σε βάθος τριετίας από τις επόμενες κυβερνήσεις! Στη συνάντηση που είχε ο Υπουργός Παιδείας με την ΔΟΕ και την ΟΛΜΕ (25–9-2018) εξήγγειλε επίσημα στις ομοσπονδίες, πως το Υπουργείο Παιδείας προχωράει σε 15.000 διορισμούς την επόμενη τριετία. *«Τέλος στα 11 «πέτρινα χρόνια» της αδιοριστίας στη δημόσια εκπαίδευση δίνει η ανακοίνωση από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Κώστα Γαβρόγλου, του αριθμού διορισμών μόνιμων εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση»* σημειώνει το Υπουργείο Παιδείας σε ανακοίνωσή του.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, θα γίνουν μόνιμοι διορισμοί: 4.500 εκπαιδευτικών στην Ειδική Εκπαίδευση, την επόμενη σχολική χρονιά 2019 – 2020, όπως έχει ανακοινωθεί από τον Πρωθυπουργό, 5.250 εκπαιδευτικών το 2020 – 2021, 5.250 εκπαιδευτικών το 2021 – 2022. Πρόκειται για εξαγγελίες μόνιμων διορισμών για... μετά τη λήξη της θητείας της Κυβέρνησης.

Την ίδια στιγμή ο υπουργός Παιδείας αρνήθηκε να δεσμευθεί σε συγκεκριμένα μέτρα που θα δείχνουν ότι και

αυτή η εξαγγελλία δε θα έχει την τύχη των 20.000 – 25.000 διορισμών που εξήγγειλαν οι προκάτοχοί του (Μπαλτάς, Κουράκης, Φίλης). Δε δεσμεύτηκε οι διορισμοί αυτοί να περιληφθούν σε νόμο ή να εξαγγελθούν σε μια προκήρυξη, ώστε να δεσμεύουν όλες τις επόμενες κυβερνήσεις, ούτε στην απαίτηση οι δαπάνες για τους διορισμούς του 2019-2020 να περιληφθούν στον προϋπολογισμό του 2019.

Μηδενικοί διορισμοί και διάλυση του δημόσιου δωρεάν σχολείου

Το δημόσιο σχολεία ασφυκτιά στη μέγγενη των μνημονιακών πολιτικών που υλοποιεί η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ, υποτασσόμενη στα κελεύσματα ΟΟΣΑ και ΕΕ. Χωρίς εκπαιδευτικούς τα δημόσια σχολεία μετατρέπονται σε παιδοφυλακτήρια. Διανύουμε τον ένατο χρόνο από την επι-

βολή των μνημονίων και το σπιράλ του θανάτου του δημόσιου σχολείου γίνεται όλο και πιο ασφυκτικό: συγχωνεύσεις, πολυπληθή τμήματα, εκπαιδευτικό προσωπικό μετακινούμενο σε πολλά σχολεία, συνεχείς αλλαγές σε ταξικότερη κατεύθυνση στο περιεχόμενο σπουδών κλπ.

Τα τελευταία χρόνια ψηφίστηκαν αντιεκπαιδευτικά μέτρα και ρυθμίσεις που διαλύουν δομές του δημόσιου σχολείου και επιδεινώνουν τις συνθήκες εργασίας των εκπαιδευτικών και μόρφωσης των μαθητών:

- συγχωνεύσεις και κλείσιμο σχολείων (πάνω από 2.000 σχολεία εξαφανίστηκαν από τον χάρτη την περίοδο 2010-2014)
- αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα (27-30)
- αύξηση του ωραρίου των καθηγητών
- κατάργηση ειδικοτήτων και τομέων με ταυτόχρονη συρρίκνωση των ολιγομελών τμημάτων στην Επαγγελματική Εκπαίδευση
- αυστηροποίηση των προϋποθέσεων για τη δημιουργία τμημάτων ειδικοτήτων και ομάδων προσανατολισμού στα γενικά Λύκεια
- θεσμοθέτηση Γ΄ ανάθεσης μαθημάτων σε αρκετές ειδικότητες
- παρεμβάσεις σε Νηπιαγωγεία (διπλασιασμός των μαθητών ανά τμήμα) και στα Δημοτικά σχολεία (μείωση ωρών).

Όλες οι παρεμβάσεις που έγιναν την περίοδο 2011-2018, σύμφωνα με τους τότε υπουργούς Παιδείας, έγιναν «για παιδαγωγικούς και εκπαιδευτικούς λόγους» και είχαν στόχο την «ποιοτικότερη εκπαίδευση». Είναι φανερό ότι οι αλλαγές στη σχολική εκπαίδευση από το 2011 και μετά βασικό στόχο είχαν και έχουν τις περικοπές προσωπικού.

Εντατικοποίηση – ελαστικές σχέσεις εργασίας – εργασιακή ομηρία - γερασμένοι εκπαιδευτικοί

Η πολιτική των μηδενικών διορισμών συνδέεται άρρηκτα με την εντατικοποίηση και απαξίωση των συνθηκών εργασίας των εκπαιδευτικών. Υπολογίζεται ότι περίπου 1 στους 3 εκπαιδευτικούς αναγκάζεται να μετακινείται σε περισσότερα από ένα σχολεία σε συνθήκες ελαστικής εργασίας, ειδικότερα με αναπληρωτές σε ομηρία, με αυξημένο ωράριο εργασίας, με σοβαρές επιπτώσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία και τη μόρφωση των μαθητών.

Το πιο μεγάλο θύμα των μνημονιακών περικοπών είναι ο κόσμος της ελαστικής εργασίας, οι αναπληρωτές κι οι αναπληρώτριες, ο κόσμος της αδιοριστίας, οι χιλιάδες εκπαιδευτικοί που δεν βρίσκουν δουλειά λόγω των περικοπών ή και απολύονται ευρισκόμενοι στους δρόμους της ανεργίας. Όμως η αδιοριστία και η ελαστική απασχόληση δεν αφορά μόνο τους αναπληρωτές συναδέλφους, γιατί η συνέχιση της αδιοριστίας και των ελαστικών μορφών εργασίας οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην υπονόμευση των εργασιακών δικαιωμάτων και των μόνιμων εκπαιδευτικών.

«Εργασιακή ανασφάλεια, ανασφάλεια σε σχέση με την απόληψη των αποδοχών, συνεχής ταλαιπωρία με την ανορθολογική αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος υπονομεύουν την προσφορά τους και την προσωπική και επαγγελματική τους ζωή! – Κάθε είδους «παράγοντες» έχουν στο χέρι τους την εργασιακή τύχη των νέων εκπαιδευτικών! Βασική συνιστώσα επιτυχίας ενός εκπαιδευτικού συστήματος είναι οι εκπαιδευτικοί. Σε ένα δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα είναι απαράδεκτη η χρόνια απασχόληση μεγάλου μέρους του προσωπικού με ελαστικές εργασιακές σχέσεις, όπως η αναπλήρωση και η ωρομίσθια απασχόληση.» (Το παραπάνω απόσπασμα περιγράφει εύστοχα την εργασιακή ομηρία των εκπαιδευτικών που εργάζονται ως αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι. Υπογράφεται από την ... αλήστου μνήμης υπουργό παιδείας Α. Διαμαντοπούλου και άλλους 16 βουλευτές σε επερώτηση, λίγους μήνες πριν αναλάβει το υπουργείο Παιδείας, 26–2-2008).

Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, ΕΕ, ΟΟΣΑ, ΣΕΒ συμφωνούν, με μοχλό την περίφημη «αυτονομία της σχολικής μονάδας» και τη λεγόμενη «αποκέντρωση», να εισέλθουμε σε μια νέα περίοδο εργασιακού μεσαίωνα, με ακόμα πιο βάρβαρες μορφές ελαστικής απασχόλησης (πεντάμηνα, κοινωφελή

εργασία, voucher κλπ) αντί της μέχρι τώρα σχεδόν «μόνιμης» επανάληψης των συμβάσεων αναπληρωτών και της σχετικής κατοχύρωσης της ελαστικής έστω εργασίας (στην καλύτερή της εκδοχή – του αναπληρωτή), με βάση την προϋπηρεσία. Σε μία περίοδο που η ελαστική εργασία στην εκπαίδευση έχει αυξηθεί ραγδαία από 8% το 2011-2012 στο 15% σήμερα όπως κυνικά ομολογούν τα δικά τους στελέχη. Μόνο φέτος οι προσλήψεις των αναπληρωτών πλησιάζουν μέχρι στιγμής στους 20.000 με προοπτική να ξεπεράσουν τις 28.000.

Σε όλη την μνημονακή περίοδο των μηδενικών διορισμων έχουν συνταξιοδοτηθεί πάνω από 20.000 καθηγητές, ενώ με τις παρεμβάσεις του Υπουργείου Παιδείας την περίοδο 2011 - 2017 χάθηκαν από το εκπαιδευτικό τοπίο τουλάχιστον 10.000 επιπλέον οργανικές θέσεις! Στα Νηπιαγωγεία και τα Δημοτικά σχολεία της χώρας συνταξιοδοτήθηκαν τα τελευταία 8 χρόνια 12.895 εκπαιδευτικοί.

Το 2018 στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί ανέρχονται σε 66.538 Το σχολικό έτος 2008-2009 ο αριθμός των υπηρετούντων ήταν 103.247 εκπαιδευτικοί. Έχουμε συνεπώς μια μείωση των εκπαιδευτικών από το 2008 κατά 36.709 που αντιστοιχεί σε ποσοστό μείωσης 35,8%!

Συνολικά στη δημόσια εκπαίδευση το σχολικό έτος 2008/9 είχαμε 185.917 εκπαιδευτικούς και το σχολικό έτος 2016/17 142.088, συνολική μείωση από το 2008 κατά 43.829, ποσοστό 23,6%!

Με γερασμένο εκπαιδευτικό προσωπικό δουλεύει η ατμομηχανή της δημόσιας εκπαίδευσης. Ιδιαίτερα οι καθηγητές που υπηρετούν στα λύκεια και γυμνάσια της χώρας, έχουν μέσο όρο ηλικίας τα 48,8 χρόνια, ενώ οι μαθηματικοί σπάνε κάθε ρεκόρ με μέσο όρο ηλικίας τα 52 χρόνια! Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνονται και από την τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ –«Education at glance 2015»– η οποία περιγράφει την ελληνική εκπαίδευση ως μια από τις πιο γερασμένες, με δεδομένο ότι συγκαταλέγεται στις χώρες με τους μεγαλύτερους σε ηλικία καθηγητές στα Γυμνάσια και τα Λύκεια. Στην έκθεση αυτή που δημοσιοποιήθηκε πριν από δυο μήνες αναφέρεται ότι το 40% των εκπαιδευτικών που διδάσκουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι "γερασμένοι", ξεπερνώντας κατά πολύ τον μέσο όρο του 30% στις χώρες του ΟΟΣΑ.

αντιτετράδια

ΑΝΑΠΛΗΡΩΝΩ

Σε μια βαλίτσα τη ζωή μου κουβαλάω
«Σαν μετανάστης στη δική μου γη»
Τσιγγάνα που δεν ξέρω που θα πάω
Να με θυμάται εκείνο το παιδί;

Κουράστηκα τη χώρα να γυρίζω
Να μη μπορώ να μείνω πουθενά
Κάθε χρονιά ν' αφήνω ό,τι αγαπάω
Το σπίτι, τη ζωή μου, τα παιδιά.

Με πενιχρό μισθό να την παλεύω
Σπίτι να ψάχνω κάθε χρόνο πιο φθηνό
Πώς να τσοντάρουν οι γονείς; Η σύνταξή τους
Έφτασε κάτω κι από το μισό.

Σταθμός περαστικών, όπως των τρένων
Έγιναν τα σχολεία κι οι μαθητές
Ψάχνουν να βρουν την περσινή δασκάλα
Πάλι την έχασαν σαν όλες τις χρονιές.

Σε αναπλήρωση ολόκληρη η παιδεία
Σε αναπλήρωση ολόκληρη η ζωή
Κοινωνική πολιτική την λένε
Οι βάρβαροι, οι αγύρτες, οι δειλοί.

Χρονάκια δεκαπέντε τριγυρνάω
Στις μακρινές γωνιές τούτης της γης
Αφήνω κάθε χρόνο ό,τι αγαπάω
Ό,τι αναθυμάμαι, κάθε αυγή

Κουράστηκα τη χώρα να γυρίζω
Να μη μπορώ να μείνω πουθενά
Σχολεία, αγάπες και φιλίες να χαιρετάω
Να ξαναστήνω τη ζωή, για μια χρονιά

Έκανα όνειρα σαν σπούδαζα θυμάμαι
Ήθελα λέει να κάνω τρία παιδιά
Μα όσες αγάπες κι αν περάσαν στη ζωή μου
Χάθηκαν σε δυσπρόσιτα χωριά

Οκτώβρης και σε αντίσκηνο κοιμάμαι
Σπίτι δεν βρίσκω για να μείνω πουθενά
Ενοίκιο με τη μέρα μου ζητάνε
Και τον Ιούνιο έξω με πετάν.

Ήρθε η «ανάπτυξη» στο πιο μικρό νησάκι
Σαρώνει συνειδήσεις και ζωές
Κάλιο τουρίστα παρά δάσκαλο η γιατρίνα
Στη ζυγαριά, σαν κέρδη ή ζημιές.

Και τα σχολεία κλείνουν ένα, ένα
Δίπλα τους ξεφυτρώνουν φυλακές
Και φύλακες κι αστυνομία και στρατώνες
Να φυλακίσουν όλων τις ζωές.

Οι κυβερνήσεις καμαρώνουν για το στόχο
Που χρόνια τώρα ύπουλα προωθούν
«Ποιος φταίει για τα χάλια της παιδείας;»
Μας δείχνουν με το δάχτυλο, θαρρούν.

Πως έτσι πάντα θα 'μαστε όπως θέλουν
Καθένας μόνος, μόρια να μετρά
Μήπως και πρώτος βγει απ' το διπλανό του
Μήπως κερδίσει την καλύτερη γωνιά.

Μα αχός υπόκωφος ακούγεται απ' τα βάθη
Γίνεται «πόλεμος» και «μάχη» πέρα εκεί
Ποιο δρόμο να τραβήξουμε, «ό,τι λάχει;»
Ή με οργάνωση και στόχο για ζωή;

Έχουμε αγώνες πίσω και μπροστά μας
Να ξεχωρίσουμε τα ίσια απ' τα στραβά
Να φυλαχτούμε από «Εφιάλτες» του καιρού μας
Να πάμε τη ζωή μας πιο μπροστά.

Κι όλοι μαζί, έτσι όπως είναι κι οι εχθροί μας
Σαν ένας ν' απαντήσουμε ξανά:
«Θέλουμε ό,τι οι βάρβαροι μας κλέβουν,
θέλουμε πίσω της ζωής μας τη χαρά»

Κ.Π.

20 χρόνια μετά την κατάργηση της επετηρίδας.

Η μόνιμη εργασία και οι «διορισμοί»...

γράφει ο Βασίλης Πετράκης

Οι αδιόριστοι εκπαιδευτικοί μπροστά σε νέους... «διορισμούς»

Αν υπάρχει μια εικόνα που είναι εξόχως συμβολική της υποχώρησης της συλλογικής σκέψης και δράσης, δεν είναι άλλη από αυτή που κυριαρχεί στον κόσμο των αδιόριστων εκπαιδευτικών. **Κατακερματισμένοι όσο ποτέ άλλοτε, συχνά αποστρατευμένοι από συλλόγους και σωματεία, στις περισσότερες των περιπτώσεων χάνονται στην πυκνή ομίχλη του ατομικού δρόμου.**

Τροφή για να φουντώσει ξανά η συζήτηση για τους διορισμούς, δίνουν οι **προεκλογικές (σαφώς) εξαγγελίες για χιλιάδες προσλήψεις** στην εκπαίδευση. Να σημειώσουμε εδώ, ότι οι σχεδόν μηδενικοί διορισμοί στην εκπαίδευση τα τελευταία 10 χρόνια, έχουν οδηγήσει στη μείωση των μόνιμων εκπαιδευτικών σε ποσοστό πάνω από 30%, ενώ ταυτόχρονα έχουν δημιουργήσει ένα «στρατό» δεκάδων χιλιάδων συμβασιούχων. Μάλιστα ειδικά στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οι περισσότεροι από αυτούς μετράνε πάνω από δέκα χρόνια αυτής της εργασιακής περιπλάνησης και της ιδιότυπης ομηρείας.

Γι' αυτούς τους λόγους **το θέμα των προσλήψεων στην εκπαίδευση αξιοποιήθηκε προεκλογικά αλλά και μετεκλογικά από το ΣΥΡΙΖΑ**. Εξαπατώντας τον εκπαιδευτικό κόσμο και έχοντας στο προεκλογικό του πρόγραμμα τη μόνιμη εργασία και τους διορισμούς, ξεκίνησε την επομένη των εκλογών με εξαγγελίες για 20.000, που αργότερα έγιναν 12.500, μετά 10.000 και τελικά μηδέν. Μετά από μια τετραετία και πλησιάζοντας στις εκλογές, τα νούμερα φαίνεται να ακολουθούν αντίστροφη πορεία, αφού ξεκίνησε από υποσχέσεις για 4500 διορισμούς στην ειδική αγωγή και μετά από αλλεπάλληλες αυξήσεις φτάσαμε στη ΔΕΘ, για να γράψει το κοντέρ 20.000 διορισμούς(!) και ποιος ξέρει πόσες χιλιάδες θα προστεθούν ακόμα μέχρι εκείνη την αποφράδα μέρα.

Δεν είναι λοιπόν η πρώτη φορά που η παρούσα κυβέρνηση, όπως άλλωστε και οι προηγούμενες, παίζει με την αγωνία των χιλιάδων αδιόριστων εκπαιδευτικών. Όμως ακόμη και αν στις σημερινές δύσκολες συνθήκες οι νέοι εργαζόμενοι δεν γνωρίζουν, ή ξεχνούν, ότι θετική απάντηση στο ζήτημα των διορισμών δίνουν μόνο οι συλλογικοί αγώνες, δεν μπορεί να πέφτουν στην παγίδα των νέων αυταπατών με τις οποίες επιχειρεί να τους «καθησυχάσει» η κυβέρνηση.

Στην Ελλάδα του 2018, όπου οι «εκπρόσωποι των θεσμών» ελέγχουν, αξιολογούν και παρεμβαίνουν στα πάντα, στην Ελλάδα των τεσσάρων μνημονίων, της επιτροπείας και του ασφυκτικού ελέγχου, σε αυτή την Ελλάδα, είναι το λιγότερο αστείες οι υποσχέσεις για διορισμούς σε βάθος τριετίας!

Γιατί πολύ απλά, ακόμη και αν κάποιος (όχι εμείς πάντως) ανακαλύπτει αγνές κυβερνητικές προθέσεις, αυτές δεν μπορεί να έχουν καμία αξία, για μια κυβέρνηση που έχει υπογράψει αιματηρά πλεονάσματα και ρήτρες μέχρι το 2060! Σε μια τέτοια Ελλάδα καμία υπόσχεση για μελλοντικούς διορισμούς δεν δικαιούνται να δίνουν οι θιασώτες και διαχειριστές αυτής της πολιτικής.

Ο ατομικός δρόμος οδηγεί σε κανιβαλισμό και αδιέξοδο

Από την άλλη, η κατάσταση στο εκπαιδευτικό κίνημα και στις συνδικαλιστικές ομοσπονδίες είναι τέτοια που δεν μπορεί να προστατέψει τον κόσμο της ελαστικής εργασίας από τις κάλπικες εξαγγελίες και τις κυβερνητικές αυταπάτες. Δεν είναι τυχαίο που από το Φλεβάρη του 2015, πολλές φορές, ακόμη και «ψυλλιασμένοι» εκπαιδευτικοί πίστεψαν και ετοιμάστηκαν για τον επικείμενο διορισμό.

Μακριά από τις συλλογικές διεργασίες, ο κύριος όγκος των αδιορίστων αναζητά λύσεις σε δικηγόρους και δικαστικές αποφάσεις. Αναρίθμητες πλέον είναι οι ομάδες αναπληρωτών, που διεκδικούν μια θέση εργασίας από... τη δικαστική έδρα. Επιτυχόντες του ΑΣΕΠ του 2008, 24μηνο, 30μηνο, ΑΣΕΠ και προϋπηρεσία, προϋπηρεσία από τον τελευταίο ΑΣΕΠ και μετά, και δεν έχει τέλος ο κατάλογος των κατηγοριών και υποκατηγοριών των αδιόριστων, που σοφά και σατανικά έπλασε η πολιτική του «διαίρει και βασίλευε»! Οι δικαστικές αποφάσεις που εκδίδονται και μπορεί να δικαιώνουν τις διάφορες ομάδες, σε πολλές περιπτώσεις προϋποθέτουν την εναντίωση σε άλλες κατηγορίες εκπαιδευτικών διορισμένων ή μη!

Δυστυχώς για τους αθεράπευτα ρομαντικούς, για μια ακόμη φόρα η δικαιοσύνη αποδεικνύει, ότι δεν «ίπταται» ανεξάρτητη πάνω από τις τάξεις και το κράτος. **Ως μια από τις εξουσίες, ως τμήμα του κράτους που υπηρετεί τα συμφέροντα της κυρίαρχης τάξης, δεν μπορεί παρά σαν πιστό σκυλί να υπηρετεί την πολιτικής της**. Για αυτό και οι αποφάσεις της δεν κάνουν άλλο από το να σπέρνουν αυταπάτες και να ενισχύουν την κατηγοριοποίηση και το διχασμό ανάμεσα στους εργαζόμενους.

Η επετηρίδα, ο ΑΣΕΠ και η αξία της μνήμης!

Η ιστορία του κινήματος και των αγώνων του κλάδου, ακόμη και αν δεν δίνει όλες τις απαντήσεις, είναι πάντα μια πηγή γνώσης, συμπερασμάτων και τελικά δύναμης.

✓ Να θυμηθούμε λοιπόν τις πικρές εμπειρίες του κλάδου από άλλες περιπτώσεις δικαστικής δικαίωσης των αιτημάτων του. Τότε που δεκάδες χιλιάδες εκπαιδευτικοί πλουτίζοντας τα δικηγορικά γραφεία, έκαναν αγωγές για το περίφημο επίδομα των 176 ευρώ. Ακόμη και αν αυτό έγινε με την συλλογική εποπτεία της ΟΛΜΕ, στο βαθμό που λειτούργησε αποπροσανατολιστικά στρέφοντας το βλέμμα του κλάδου από τον αγώνα στα δικαστικά εξαπτέρυγα είχε

μόνο αρνητικές συνέπειες για όλους. Γιατί παρά τη δικαίωση σε όλες τις έδρες και τις βαθμίδες της δικαιοσύνης, παρά την κατοχύρωση ξανά και ξανά του περίφημου «δεδικασμένου», το μόνο που «πέτυχε» ο κλάδος από όλο αυτό ήταν... να χάσει τα χιλιάδες ευρώ που έδωσε στους δικηγόρους. Και έχοντας δικαιωθεί δικαστικά να απολέσει οριστικά τελικά ένα επίδομα που τότε δίνονταν σε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους. **Αυτό συνέβη και αυτό θα συμβαίνει πάντα, όποτε οι εργαζόμενοι ξεχνούν ότι ο μόνος δρόμος για τη διεκδίκηση των αιτημάτων τους είναι αυτός του αγώνα.** Και έχουν ευθύνη για αυτό και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, όταν με την πρακτική τους κατευθύνουν τους εργαζόμενους στις δικαστικές αίθουσες.

✓ Να θυμηθούμε μια κορυφαία στιγμή αντιπαράθεσης του κλάδου με την πολιτική της ανατροπής των εργασιακών σχέσεων. Τις μεγάλες μέρες των εκπαιδευτικών αγώνων του 1998 ενάντια στον ΑΣΕΠ. Και να βγάλουμε τα αναγκαία συμπεράσματα για τα «συστήματα διορισμών»

✓ Να συνειδητοποιήσουμε ότι ακόμη και οι πιο «καταστροφολογικές» προβλέψεις εκείνων των ημερών, δεν μπόρεσαν να αγγίξουν αυτό που θα ακολουθούσε την κατάργηση της επετηρίδας και την κατάσταση που δημιουργήθηκε για τον κόσμο της ελαστικής εργασίας και της αδιοριστίας. Και ότι αν κάποιος έλεγε τότε, ότι οι αναπληρωτές χωρισμένοι σε κάστες θα γίνουν κήρυκες του δικανικού λόγου και κυνηγοί δικαστικών αποφάσεων, θα θεωρούνταν το λιγότερο φαντασιόπληκτος.

✓ Να επαληθεύσουμε το δίκιο των λόγων και των κειμένων μας στα *αντιτετράδια*. **Γιατί κόντρα στη φενάκη και τα παραμύθια της κυρίαρχης προπαγάνδας, για τους γρήγορους διορισμούς και την επιλογή των «καλύτερων» που θα έφερνε η κατάργηση της επετηρίδας**, αντιπαραθέσαμε τους πραγματικούς στόχους αυτής της πολιτικής**. Μιλήσαμε για τους εκπαιδευτικούς που θα οδηγηθούν στον ατομικό δρόμο και, σε ανταγωνισμό με τους συναδέλφους τους, θα μαζεύουν μόρια για τον ατομικό τους φάκελο. Είπαμε καθαρά ότι ο ΑΣΕΠ δεν μπορεί παρά να οδηγήσει σε κατηγοριοποίηση και κατακερματισμό των εκπαιδευτικών,** με απώτερο στόχο την καλύτερη διαχείριση της ανεργίας και των εκπαιδευτικών κενών, από ένα σύστημα που μόνο αυτά μπορεί να υποσχεθεί **και τελικά να φέρει στο προσκήνιο τις ελαστικές και κακοπληρωμένες εργασιακές σχέσεις**. Υπερασπιστήκαμε την επετηρίδα ως ένα σύστημα διορισμών, που χωρίς βέβαια να λύνει από μόνο του το πρόβλημα, μπορούσε να δημιουργήσει προϋποθέσεις ενιαίας αντιπαράθεσης του κλάδου και των αδιόριστων εκπαιδευτικών για το ζήτημα των διορισμών και της εργασίας. Ως ένα σύστημα διορισμών που (ως προϊόν παλαιότερων και καλύτερων συσχετισμών) «αποδέχονταν» ότι όλοι έχουν δικαίωμα στη δουλειά και που, αναδεικνύοντας την αντίθεση ανάμεσα στην αδιοριστία και τα κενά, άνοιγε το δρόμο σε συλλογικές διεκδικήσεις.

Όταν οι υποκριτές του ΣΥΡΙΖΑ κουνούν το δάχτυλο στους εκπαιδευτικούς

Έχοντας υιοθετήσει και δώσει συνέχεια στην πολιτική της αδιοριστίας και του κατακερματισμού του κλάδου, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, μπαίνοντας στην τελική ευθεία (για δεύτερη φορά) των προεκλογικών υποσχέσεων για διορισμούς, **δεν διστάζει να δείξει το πιο φαιδρό της πρόσωπο**. Τα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, μπροστά στην αγωνία και τις κινητοποιήσεις του σ.κ. για διορισμούς, απευθύνονται στους εκπαιδευτικούς με έπαρση και τους λένε. «Σταματήστε να διεκδικείτε διορισμούς. Διορισμοί θα γίνουν. ***Εσείς μόνο πείτε μας-συμφωνείστε ποιοι να διοριστούν***». Αυτοί (και οι προηγούμενοι) που με την πολιτική τους οδήγησαν τους αδιόριστους εκπαιδευτικούς σε αυτήν την κατάσταση, τώρα τους εγκαλούν και σχεδόν τους ειρωνεύονται, που *«δεν μπορούν να συμφωνήσουν σε μια πρόταση διορισμών»*.

Πρόκειται για την πάγια τακτική των δυνάμεων και των διαχειριστών του συστήματος. Με δεδομένο ότι η ανεργία είναι σύμφυτο φαινόμενο με τον καπιταλισμό και ποτέ δεν απαλλάχτηκε ούτε θα απαλλαχτεί από αυτό, οι θιασώτες του συστήματος επιχειρούν να στρέψουν τη συζήτηση από το αίτημα «**όλοι** έχουν δικαίωμα στη δουλειά», στο ερώτημα «ποιος έχει δικαίωμα στη δουλειά». Γι' αυτό και όλη αυτή η αγωνιώδη προσπάθεια για την κατηγοριοποίηση των εκπαιδευτικών. Γιατί πάνω σε αυτό το υπόβαθρο εδραιώνεται πολύ πιο εύκολα το ερώτημα: ποιος από εσάς τους «διαφορετικούς» θα δουλέψει.

Οι εργαζόμενοι πρέπει να μείνουν μακριά από αυτό το ερώτημα-παγίδα, που το μόνο αποτέλεσμα που μπορεί να έχει είναι ο παραπέρα κατακερματισμός τους και τελικά η απεμπόληση του δικαιώματος στη μόνιμη εργασία. Υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα **όλων** των συναδέλφων στη δουλειά και γι' αυτό το λόγο υιοθετούμε κάθε θέση και αίτημα που οδηγεί και υπερασπίζεται τη συλλογική διεκδίκηση και δημιουργεί καλύτερες προϋποθέσεις γι' αυτήν. αντιτετράδια

Απέναντι στη λογική του προσοντολογίου και της κατηγοριοποίησης που εγκαινίασε ο ΑΣΕΠ, να αντιτάξουμε το αίτημα για μονιμοποίηση όλων των συμβασιούχων. Κόντρα στις αυταπάτες των δικαστικών αποφάσεων, να φέρουμε στο προσκήνιο τους αναγκαίους αγώνες για μαζικούς διορισμούς.

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΔΕ

✓ ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ Ο ΕΜΠΑΙΓΜΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥΣ!

✓ ΔΕΝ ΘΑ ΑΝΕΧΤΟΥΜΕ ΤΟ ΠΑΖΑΡΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ

✓ ΜΑΖΙΚΟΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ, ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΤΥΧΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ!

Αν και τα κενά στα σχολεία αγγίζουν τις 30.000 και διανύουμε την όγδοη χρονιά αδιοριστίας, ο εμπαιγμός των αναπληρωτών συνεχίζεται. 20.000 διορισμούς υπόσχονταν ο Φίλης, 10.000 ο Γαβρόγλου πέρυσι, 4.500 μόνο στην Ειδική αγωγή εξήγγειλε ο Τσίπρας στη ΔΕΘ, αλλά τελικά πέσαμε στους 600..., με προαπαιτούμενο τις δικαστικές αποφάσεις και πάντοτε σε βάθος τριετίας!

Την ίδια στιγμή το Υπουργείο Παιδείας φέτος παραβίασε κάθε έννοια τήρησης κριτηρίων διαφάνειας και αντικειμενικότητας στις προσλήψεις των αναπληρωτών. Στην πρώτη φάση έκρυψε ολόκληρες λίστες κενών στην Ειδική Αγωγή (Α Θεσσαλονίκη, Πειραιά, Ρέθυμνο). Στη συνέχεια, αντί να δώσει τη δυνατότητα τα κενά αυτά με αίτησή τους να τα διεκδικήσουν και οι συνάδελφοι που βρέθηκαν τοποθετημένοι στις τελευταίες επιλογές τους, προχώρησε σε νέες προσλήψεις αναπληρωτών, αλλά με επιλεκτικό τρόπο. Από τα 101 κενά της Ειδικής Αγωγής που καλύφτηκαν, τα 50 ήταν στην Ανατολική Θεσσαλονίκη, στον Πειραιά και στο Ρέθυμνο.

Παρά την αντιεκπαιδευτική μνημονιακή πολιτική των προηγούμενων κυβερνήσεων, αλλά και της τωρινής, με τις συγχωνεύσεις και τα κλεισίματα σχολείων και τμημάτων, την αύξηση ωραρίου, τις καταργήσεις μαθημάτων και υπεύθυνων εργαστηρίων, το φετινό, πρόσφατο... «σαφάρι» εξαφάνισης τμημάτων με κατάργηση των «ολιγομελών» σε ΓΕΛ και ΕΠΑΛ και το στοίβαγμα των μαθητών σε 27αρια τμήματα, τα κενά εξακολουθούν να είναι χιλιάδες, αλλά το ...αυτί του Υπουργείου δεν ιδρώνει. Πιστό στις επιταγές της ΕΕ και του ΟΟΣΑ, αρνείται τη στελέχωση των σχολείων με μόνιμο προσωπικό, αφού, όπως αναφέρει η πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ, είναι «ακριβό» και προτείνει την συνέχιση και επέκταση των ελαστικών μορφών εργασίας μέσα από την αυτονομία των σχολικών μονάδων με αποκεντρωμένες τις προσλήψεις σε επίπεδο περιφερειών και δήμων – που θα καθορίζουν, άλλωστε, και τα προγράμματα σπουδών, προς όφελος της κερδοφορίας του τοπικού ιδιωτικού κεφαλαίου κριτήρια μοριοδότησης, αξιολόγηση και διευθυντές manager που θα επιλέγουν το προσωπικό τους και αντίστοιχη χρηματοδότηση.

Κάτω από το βάρος των δυναμικών κινητοποιήσεων των αναπληρωτών τον περασμένο Μάρτη, ο Υπουργός αναγκάστηκε να προβεί σε δηλώσεις για έναρξη των διορισμών από τον Οκτώβρη χωρίς καμία αναφορά στον αριθμό, το χρονοδιάγραμμα και τον τρόπο με τον οποίο αυτοί υποτίθεται ότι θα πραγματοποιηθούν. Αντίθετα, η μόνη επίσημη δέσμευση διορισμών που ακούσαμε μέχρι τώρα από τον Υπουργό, είναι η προκλητική πρόσφατη δήλωσή του στα τηλεοπτικά μέσα για διορισμό μόνο 600 περίπου εκπαιδευτικών, επιτυχόντων του ΑΣΕΠ 2008, που δικαιώθηκαν από δικαστικές αποφάσεις.

Το Υπουργείο, λοιπόν, συνεχίζει να εμπαίζει τους αναπληρωτές και να ασελγεί πάνω στις πολύχρονες προσωπικές και οικογενειακές θυσίες τους, καθιστώντας το εργασιακό δικαίωμα στη μόνιμη και σταθερή εργασία αντικείμενο διεκδίκησης στις δικαστικές αίθουσες! Αποποιείται την πολιτική ευθύνη των διορισμών και στέλνει τους αναπληρωτές στα δικαστήρια για να κατοχυρώσουν το διορισμό τους στη δημόσια εκπαίδευση, την οποία έχουν υπηρετήσει για 10 και 15 χρόνια και πλέον πολλοί από αυτούς!

1. Το Υπουργείο προτίθεται να κάνει επιλεκτικούς, ελάχιστους διορισμούς μονιμοποιώντας την ελαστική εργασία, όπως επιτάσσει η ΕΕ, ο ΟΟΣΑ και τα αιματηρά πλεονάσματα που έχει υπογράψει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ- ΑΝΕΛ μέχρι το 2060...

2. Να προωθήσει τον ανταγωνισμό και τον κανιβαλισμό μεταξύ των εκπαιδευτικών που θα αντιδικούν στα δικαστήρια, συνεχίζοντας το «διαίρει και βασίλευε», αξιοποιώντας και δικαστικές αποφάσεις που καταργούν κατακτημένα δικαιώματα, όπως για παράδειγμα αυτό της προυπηρεσίας (απόφαση του ΣΤΕ 527/2015)

3. Κυρίως, όμως, με τη χρησιμοποίηση των τελευταίων δικαστικών αποφάσεων προετοιμάζει το κλίμα γι΄ αυτό που στοχεύει στο άμεσο μέλλον: την αλλαγή του τρόπου πρόσληψης- διορισμών, με προσοντολόγιο και ταβάνι στην προϋπηρεσία. Προσπαθεί να δημιουργήσει τετελεσμένα και να εδραιώσει στη συνείδηση των εκπαιδευτικών ότι «τελειώσαμε με τα εργασιακά δικαιώματα που απορρέουν από το πτυχίο και την προϋπηρεσία»...

ΔΕ ΘΑ ΤΟ ΕΠΙΤΡΕΨΟΥΜΕ! Τα χρόνια περιπλάνησης, ανασφάλειας, αβεβαιότητας και ανεργίας, μας πεισμώνουν για το δίκαιο αγώνα μας! Δε θα τους χαρίσουμε ούτε μία μέρα από την προϋπηρεσία μας!(...)

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ:

• Να ξεκινήσουν ΑΜΕΣΑ, από φέτος, ΜΑΖΙΚΟΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΟΛΩΝ των αναπληρωτών, με βάση το ΠΤΥΧΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ. Τα κεκτημένα εργασιακά δικαιώματα είναι αδιαπραγμάτευτα. Όχι στο Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας. Εισαγωγική επιμόρφωση αμέσως μετά το διορισμό.

• Άμεση κάλυψη όλων των κενών, γενικής και ειδικής αγωγής. Όχι στον κατακερματισμό της παράλληλης στήριξης. Ένας εκπαιδευτικός για κάθε παιδί.

• 12μηνες συμβάσεις για τις προσλήψεις αναπληρωτών, δημοσιοποίηση όλων των υπαρχόντων κενών την περίοδο υποβολής των αιτήσεων, εξίσωση δικαιωμάτων μονίμων – αναπληρωτών (άδειες, συνδικαλιστικά δικαιώματα κ.λπ.), επίδομα ανεργίας για όλους, χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

• Καμία κατάργηση- συγχώνευση τμημάτων, Ομάδων Προσανατολισμού, τομέων και ειδικοτήτων. Έγκριση όλων των ολιγομελών τμημάτων. Επαναλειτουργία όλων των κατηργημένων σχολικών μονάδων. Πλήρης επαναλειτουργία της Ενισχυτικής Διδασκαλίας και της Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης.

• Όχι στα πολυμελή τμήματα και στο στοίβαγμα των μαθητών στις τάξεις. 20 μαθητές ανά τμήμα, 15 στις ομάδες προσανατολισμού και 10 στα εργαστήρια, για στοιχειωδώς καλύτερα μαθησιακά και παιδαγωγικά αποτελέσματα.

• Να μην εφαρμοστεί το νέο Λύκειο, που συρρικνώνει τα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών και τα εργασιακά δικαιώματα των εκπαιδευτικών.

• Όχι στην αυτοαξιολόγηση-αξιολόγηση σχολείων και εκπαιδευτικών.

Είμαστε αποφασισμένοι να σπάσουμε τα δεσμά της αναπλήρωσης, της ανεργίας και της επισφάλειας, για εμάς, αλλά και για όλους τους επισφαλώς εργαζόμενους! Μέσα από επιτροπές αγώνα, μέσα από τα σωματεία και τους συλλόγους μας, θα συνεχίσουμε με ενωμένο, ανυποχώρητο αγώνα και κοινή δράση με κάθε χώρο του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, και θα δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις, ώστε να σπάσουμε τη «βεβαιότητα» και την «κανονικότητα» της ελαστικής εργασίας, της αδιοριστίας και της ανεργίας! ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ

ΔΥΣΚΟΛΑ ΘΕΜΑΤΑ (L' OOΣA C'EST MOI!)

του boban...

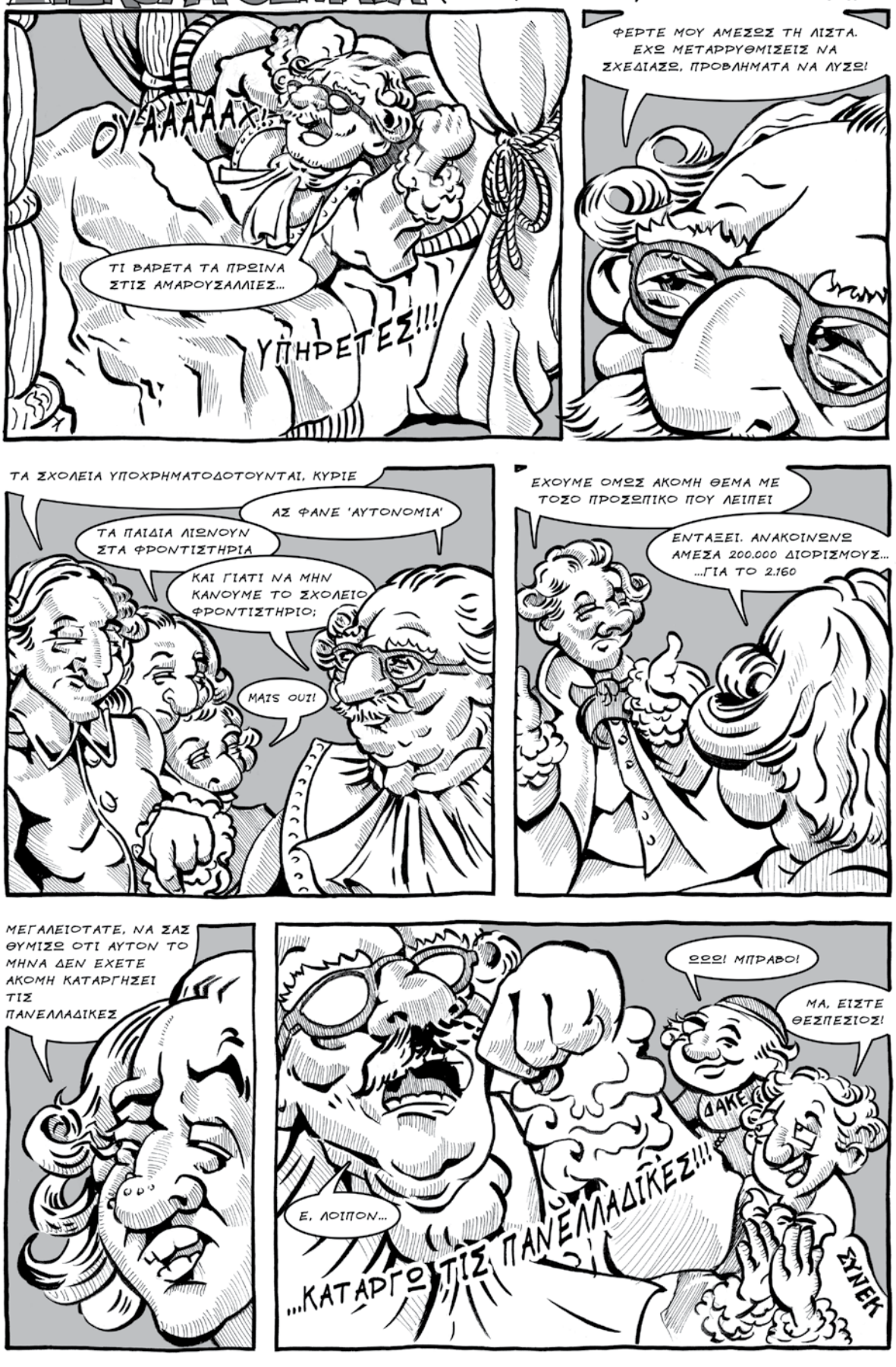

Λευτέρης Παπαθανάσης

Κυκλάδες

γράφει ο Δημήτρης Παπαδημητρίου*

Ο άγριος καπιταλισμός και ο "υπερτουρισμός" διαλύουν τη ζωή των εκπαιδευτικών

Το 1980 ο Βρετανός Μαρξιστής ιστορικός Eric J. Hobsbawn είπε: **" Τα ανθρώπινα όντα δεν είναι σωστά σχεδιασμένα για τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής"**. Λίγο αργότερα ο Έλληνας γελοιογράφος και σατιρικός συγγραφέας Μποστ (Μέντης Μποσταντζόγλου) άλλαξε λίγο την παραπάνω διατύπωση: **"Ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής δεν έχει σχεδιαστεί για τα ανθρώπινα όντα...».**

Μετά από 30 περίπου χρόνια οι παραπάνω θεωρίες (και χιλιάδες ακόμα τόσες) έρχονται να επιβεβαιωθούν για πολλοστή φορά, με τον πιο άγριο και απειλητικό τρόπο, σε βάρος των χιλιάδων εκπαιδευτικών (και όλων των άλλων εργαζομένων βέβαια) που υπηρετούν στους "τουριστικούς παραδείσους" της νησιωτικής Ελλάδας, ειδικότερα των Κυκλάδων.

Η αλήθεια είναι ότι ο τουρισμός στις Κυκλάδες τα τελευταία χρόνια γνώρισε μια πρωτόγνωρη και εκρηκτική ανάπτυξη – εκτίναξη. Τα στοιχεία που καταγράφονται σε μελέτη του ΙΤΕΠ (Ιντιστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων) είναι ενδεικτικά:

"Τη δεκαετία 2000-2015 τα ξενοδοχεία στις Κυκλάδες και στα Δωδεκάνησα αυξήθηκαν περίπου 15%. Μιλάμε για 2.100 περίπου ξενοδοχεία, με 200.000 κλίνες, τα οποία και αντιστοιχούν στο 25% των ξενοδοχείων όλης της χώρας. Συνολικά στο Νότιο Αιγαίο τα 5άστερα ξενοδοχεία αυξήθηκαν κατά 764% την τελευταία δεκαπενταετία, τα οποία από 5 στις Κυκλάδες έφτασαν τα 56 το 2015 και στα Δωδεκάνησα από 9 το 2000 έφτασαν τα 65 το 2016."

Όλη αυτή η "άγρια" και "εκρηκτική" τουριστική ανάπτυξη ήρθε να ενισχυθεί τα τελευταία χρόνια με την καθιέρωση της λειτουργίας της νέας "πλατφόρμας" τουρισμού airbnb και ενός νέου καθεστώτος που ήρθε να δώσει νέες ευκαιρίες ανάδειξης και εύκολου πλουτισμού νέων φιλόδοξων "ξενοδόχων" και "εντερπρενέρ". Ο νεόκοπος "καπιταλισμός" των Κυκλάδων έδειξε γρήγορα τα "δόντια" και τις διαθέσεις του στους εργαζόμενους σε όλα τα νησιά και ιδιαίτερα στους εκπαιδευτικούς.

Ειδικά τα τελευταία 8 μνημονιακά χρόνια, χρόνια πρωτοφανών περικοπών στους μισθούς των εκπαιδευτικών, που άγγιξαν μέχρι και το 40%, όπως και χρόνια καθιέρωσης και επέκτασης των ελαστικών σχέσεων εργασίας στην εκπαίδευση σε συνδυασμό με την αδιοριστία, η απόλυτα δυσανάλογη εκτίναξη της ακρίβειας στην περιοχή των Κυκλάδων κατέστησε τη ζωή και την καθημερινότητα των εκπαιδευτικών δυσβάσταχτη έως "αβίωτη".

Αυξήσεις στις τιμές των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, δυσθεώρητες αυξήσεις στα ενοίκια σπιτιών και δωματίων, αύξηση σε όλα τα τιμολόγια των "κοινωνικών" αγαθών (ΔΕΗ, νερό, τηλέφωνο), κατάργηση του μειωμένου ΦΠΑ στα νησιά και επακόλουθη αύξηση στις τιμές όλων των αγαθών, δημιούργησαν ένα "ασφυκτικό" πλαίσιο ζωής και εργασίας σε όλα σχεδόν τα νησιά των Κυκλάδων, με τα οξύτερα βέβαια προβλήματα να εντοπίζονται σε νησιά υπερμεγέθους τουριστικής ανάπτυξης όπως η Μύκονος, η Σαντορίνη, η Πάρος, η Μήλος.

Στη Σαντορίνη και τη Μύκονο η κατάσταση θύμιζε ένα "Φαρ Ουεστ" καπιταλισμού και αισχροκέρδειας ειδικά τα 3-4 τελευταία χρόνια, οπότε και έγιναν σχετικά αυξημένοι διορισμοί αναπληρωτών για τα σχολεία, από τις πρώτες μέρες του Σεπτέμβρη. Ελάχιστα διατιθέμενα σπίτια και δωμάτια προς ενοικίαση, σε τιμές που ξεκινούσαν από 400 ευρώ για ένα "δωμάτιο" 15 τετραγωνικών μέτρων (χωρίς βέβαια να συμπεριλαμβάνονται λογαριασμοί μέσα στην τιμή), ήταν μια ενδεικτική και συνηθισμένη κατάσταση σε Σαντορίνη και Μύκονο. Συνάδελφοι που ήρθαν να αναλάβουν υπηρεσία βρίσκονταν μπροστά σε πρωτόγνωρα εξευτελιστικές και υποτιμητικές, για έναν εργαζόμενο, καταστάσεις, καθώς αναγκάζονταν να δαπανούν μεγάλα ποσά ήδη από τις πρώτες μέρες στα νησιά, αναζητώντας σπίτια προς ενοικίαση και πληρώνοντας ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια με ημερήσιο κόστος 50-100 ευρώ. Την ίδια στιγμή άλλοι συνάδελφοι αναγκάζονταν να επιστρατεύουν σκηνές και υπνόσακους τις πρώτες μέρες στα νησιά για τη διανυκτέρευσή τους, άλλοι αναγκάζονταν να διανυκτερεύουν σε κάμπινγκ ή μέσα στα αυτοκίνητά τους και άλλοι εξαναγκάζονταν σε παραίτηση και άρνηση ανάληψης υπηρεσίας.

Βέβαια, η παραπάνω κατάσταση δεν άργησε να επεκταθεί ταχύτατα και σε άλλα νησιά, που δεν αντιμετώπιζαν ανάλογο πρόβλημα μέχρι εκείνη τη στιγμή. Στη Μήλο η κατάσταση ήταν φέτος πρωτόγνωρα "εχθρική" για πολλούς συναδέλφους, με ιδιοκτήτες δωματίων ανάμεσα σε άλλα να μη νοικιάζουν δωμάτια σε συναδέλφους με παιδιά, να ζητάνε υπερβολικά μεγάλα ποσά ή να αρνούνται να νοικιάσουν οποιονδήποτε χώρο για εκπαιδευτικούς. Στη Σίφνο και στην Πάρο η διάθεση δωματίων και σπιτιών ήταν εξαιρετικά περιορισμένη και τα διαθέσιμα καταλύματα ιδιαίτερα ακριβά.

Απέναντι στην παραπάνω πρωτοφανή και εξευτελιστική κατάσταση για τους συναδέλφους και τις συνθήκες ζωής και δουλειάς μας, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ αντί να θεσπίσει μια μόνιμη οικονομική ενίσχυση-δαπάνη για όλους τους συναδέλφους που υπηρετούν στις "δύσκολες" τουριστικές περιοχές της χώρας, ψήφισε ένα νομοσχέδιο που έδινε τη δυνατότητα στους Δήμους να αναλάβουν και να επιτελέσουν το έργο της στέγασης – σίτισης των αναπληρωτών εκπαιδευτικών στις συγκεκριμένες περιοχές, χρησιμοποιώντας δικά τους κονδύλια. Μάλιστα, με προκλητικό και ακατανόητο τρόπο, από την παραπάνω δυνατότητα εξαιρέθηκαν οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί, που όπως είναι φυσικό, αντιμετωπίζουν στον ίδιο και μεγαλύτερο βαθμό όλα τα προβλήματα που προαναφέρθηκαν και αφορούν στη διαμονή και στην καθημερινή ζωή στα νησιά των Κυκλάδων.

Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Ελάχιστες, περιορισμένες και "σπασμωδικές" ενέργειες μέχρι στιγμής, από κάποιους Δήμους (Μύκονος, Σαντορίνη), που δεν αντιμετώπισαν επ' ουδενί και επί της ουσίας το πρόβλημα. Οι αριθμοί το μαρτυρούν από μόνοι τους άλλωστε. Από τα 120 κενά που υπήρχαν, 31 Σεπτέμβρη 2018 στις Κυκλάδες, το 1/3 εντοπίζονται σε Μύκονο και Σαντορίνη, όπου και ολόκληρα σχολεία υπολειτουργούν. Την περυσινή χρονιά 1 στους 7 αναπληρωτές που καλούνταν να αναλάβουν υπηρεσία στις Κυκλάδες παραιτούνταν ή δεν αναλάμβανε υπηρεσία. Φέτος τα στατιστικά είναι επίσης ενδει-

* Ο Δημήτρης Παπαδημητρίου είναι Πρόεδρος της Α΄ ΕΛΜΕ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

κτικά. Κατά την πρώτη φάση προσλήψεων αναπληρωτών στις Κυκλάδες παραιτήθηκαν 10 από τους 230 αναπληρωτές που κλήθηκαν, ενώ από τη δεύτερη φάση 7 από τους 35.

Ένας Λατίνος φιλόσοφος κάποια στιγμή είπε **«Όταν δεν αποδέχεσαι την πραγματικότητα, τόσο το χειρότερο για σένα, τόσο το χειρότερο και για την πραγματικότητα».** Και ποια είναι επί του προκειμένου η πραγματικότητα;

Η παραπάνω κατάσταση δεν ήταν "πυροτέχνημα", όπως θέλουν να πιστεύουν και να λένε οι υπέρμαχοι της νεοφιλελεύθερης κουλτούρας και λογικής απέναντι στις ραγδαίες ζυμώσεις και εξελίξεις των τελευταίων ετών. Αντίθετα, είναι το απόλυτα φυσικό και αναμενόμενο αποτέλεσμα μιας συνεχώς οξυνόμενης καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης στην παραγωγή, στην "ανάπτυξη" και περισσότερο απ' όλα στην αντίληψη και την αντιμετώπιση των εργασιακών σχέσεων των εκπαιδευτικών, της δομής και της λειτουργίας του δημόσιου σχολείου.

Ευέλικτες και ελαστικές σχέσεις εργασίας σε πρωτοφανώς μεγάλο βαθμό (ο ένας στους 6 εκπαιδευτικούς σήμερα είναι αναπληρωτής ή ωρομίσθιος), αδιοριστία, συνεχείς περικοπές στους μισθούς και στα επιδόματα, συγχωνεύσεις και κλείσιμο σχολείων, αλλαγή του ασφαλιστικού συστήματος, υποχρηματοδότηση και υποβάθμιση του δημόσιου σχολείου, σε συνδυασμό με την εκρηκτική και ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη στα νησιά, δημιούργησαν μια "εκρηκτική" και "επικίνδυνη" κατάσταση για τη ζωή και τη δουλειά όλων των εκπαιδευτικών, μόνιμων και αναπληρωτών, στις Κυκλάδες.

Απέναντι σε όλα αυτά μόνο μια λύση υπάρχει, ο μαζικός και ανυποχώρητος αγώνας του κινήματος και των σωματείων, για την υπεράσπιση της ζωής και της δουλειάς μας, για την υπεράσπιση του δημόσιου σχολείου και του καθολικού δικαιώματος στη μόρφωση και τη γνώση. ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ

Κάνουμε κάτι λάθος;

«Γύρνα λίγο να δούμε το ποπουδάκι σου...»

Είναι Τετάρτη βράδυ, μετά από μια έντονη και κουραστική μέρα, χρειάζομαι ένα «εγκεφαλικό κενό» και σερφάρω στο internet, ενώ έχω παράλληλα ανοιχτή την τηλεόραση χαζεύοντας περιστασιακά. Κάποια στιγμή η οθόνη γεμίζει καμπύλες, πόζες και ψηλοτάκουνα. Είναι βέβαια το GNTM. Βλέπω κοπέλες, κατά τα άλλα σαν τα κρύα τα νερά, κορίτσια που πριν από δυο-τρία χρόνια θα ήταν μαθήτριές μου, να τρέμουν σαν τα φύλλα στο Βοριά μπροστά στην ιερά εξέταση, που αποτελείται από *ιερά τέρατα*: έναν φωτογράφο, έναν μόδιστρο και δυο μοντέλες! Βλέπω κορίτσια που στην τάξη θα σήκωναν το σχολείο στο πόδι αν τους έκανα παρατήρηση για το κινητό τους ή θα έβγαζαν μια γλώσσα ίσαμε το μπόι τους (κι είναι όλες δυο μέτρα...) αν τις παρατηρούσα γιατί μιλάνε με τη διπλανή τους, να δέχονται αδιαμαρτύρητα κάθε προσβολή, αγενές σχόλιο ή χοντροκοπιά, αναρριγώντας και ιδρώνοντας, να σκύβουν, να ποζάρουν, και να τουρλώνουν «το ποπουδάκι» τους (όπως χαρακτηριστικά το λένε οι...fashion experts) προκειμένου να πείσουν τους εξεταστές τους για την καταλληλότητά τους. Τα ακούω να δίνουν όρκους συμμόρφωσης και τυφλής υπακοής, να δακρύζουν και να δαγκώνονται από αγωνία, να βαριανασαίνουν, να ασφυκτιούν και να ξεσπάνε σε λυγμούς αν δεν καλύψουν τα υψηλά στάνταρ που θέτουν οι ημίθεοι fashion experts. *«Θα γίνω όπως με θέλετε», «είμαι έτοιμη να κάνω τα πάντα», «το θέλω πολύ, πάντα το ήθελα»*, αυθεντικές ατάκες από ένα διάλογο-δήλωση υποταγής με τις «αυθεντίες του χώρου», από τα ίδια κορίτσια που στην τάξη δε σηκώνουν κουβέντα από το δάσκαλο και είναι έτοιμες να απαντήσουν με ετοιμολογία... φορτηγατζή στις τυχόν παραινέσεις του για περισσότερη μελέτη και λιγότερες shelfies.

Πραγματικά δε μπορώ να καταλάβω τι κάνουμε λάθος. Μέχρι πριν λίγο καιρό τέτοια αντιμετώπιση είχαν και οι επίδοξοι μάγειρες από τους αντίστοιχους παντός είδους chef, master chef και top chef, που τους ξεφτίλιζαν γιατί έβαλαν παραπάνω αλάτι στο φαΐ ή δεν είχαν «μπλανσάρει» σωστά τα λαχανικά, ενώ οι υποψήφιοι στέκονταν αμίλητοι μπροστά τους σε στάση προσοχής, κοιτώντας χαμηλά στα κορδόνια των παπουτσιών τους!

Τελικά κάτι κάνουμε λάθος! Το μόνο σίγουρο είναι πως δε φταίνε τα παιδιά. Αυτά μαθαίνουν από εμάς, αλλά και (κυρίως) από την κρατούσα άποψη στην Κοινωνία, άρα την ιδεολογία της άρχουσας τάξης. Μαθαίνουν να μην υπολογίζουν ιδιαίτερα το δάσκαλο, αλλά να στέκονται σούζα στους φωτογράφους, τους μόδιστρους, τους μάγειρες ή τους ατζέντηδες των δισκογραφικών εταιριών, σε κάθε μηδενικό που αντιπροσωπεύει το εισιτήριο για την επιτυχία, τη δημοσιότητα, την αναγνωρισιμότητα. Στις καινούργιες αυθεντίες της εποχής, στα νέα «εικονίσματα», στα ιερά τέρατα που ο λόγος τους είναι θέσφατο και η άποψή τους καλούπι για τη διαμόρφωση της άποψης ημών των υπολοίπων. Σε αυτούς τους γυαλιστερούς ντενεκέδες που η Κοινωνία δίνει σήμερα το δακτυλίδι με την Παπική βούλα και τους στρώνει να καθίσουν στο θρόνο του παντογνώστη, του διαμορφωτή τού δημόσιου ήθους και της αισθητικής.

Βέβαια, τώρα που το σκέφτομαι, **υπάρχουν και τα άλλα παιδιά.** Αυτά που αμφισβητούν, που διεκδικούν, που προσπαθούν, άλλοτε πετυχαίνουν και άλλοτε σπάνε τα μούτρα τους, αλλά δεν κλαίνε επειδή πήρανε δυο dislike και δεν το βάζουν κάτω.

Ίσως δεν τα κάνουμε όλα λάθος, τελικά!

*** Ο Χ. Δάμαλος είναι πρόεδρος της ΕΛΜΕ Ικαρίας**

Η εκπαίδευση στο στόχαστρο

γράφει ο Χρήστος Δάμαλος*

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Μαθητές - πελάτες, γονείς - καταναλωτές και εκπαιδευτικοί - κακοπληρωμένοι τεχνικοί

Με κεντρικό σύνθημα «Μπορούμε», ο πρόεδρος της ΝΔ παρουσίασε το όραμά του για την επόμενη μέρα στην Ελλάδα, στη ΔΕΘ. Η ομιλία του κινήθηκε σε κενρικούς άξονες όπως οικονομία, θεσμοί, ασφάλεια, παιδεία, διεθνής παρουσία της χώρας και ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών.

γράφει ο Χρήστος Κάτσικας

Σχετικά με τα θέματα της παιδείας, ξεκινήσε την αναφορά του ως εξής: *«Η Παιδεία μας έχει ανάγκη από πιο αυτόνομα και δημιουργικά σχολεία. Με πολύ μεγαλύτερη ελευθερία στην οργάνωση, τη διαχείριση πόρων, την επιλογή διδακτικού προσωπικού, την κατάρτιση προγράμματος σπουδών. Να ξεφύγουμε επιτέλους από την τυραννία του ωρολόγιου προγράμματος. Με αξιολόγηση παντού(...)».* Όσον αφορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση σημείωσε ότι *«θα καθιερώσουμε την αξιολόγηση όλων των Πανεπιστημίων από Ανεξάρτητη Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας και από αυτήν την αξιολόγηση θα εξαρτάται και ένα μέρος της χρηματοδότησης των Πανεπιστημίων. Και θα ορίσουμε ελάχιστο όριο για την είσοδο στην ανώτατη εκπαίδευση, ώστε αυτοί που εισέρχονται να έχουν τα αναγκαία ελάχιστα προσόντα για να μπορούν να φοιτήσουν και να αποφοιτήσουν. Σεβασμό στα χρήματα του φορολογούμενου σημαίνει ότι δεν μπορείς να πηγαίνεις και να γράφεις τρία και να έχεις την απαίτηση να πληρώσει ο Έλληνας φορολογούμενος την παιδεία σου σε ένα δημόσιο Πανεπιστήμιο».*

Δεν τα λέει για πρώτη φορά αυτά ο Μητσοτάκης. Δεν έχει περάσει πολύς καιρός από τότε που ζήτησε οι καθηγητές των ΑΕΙ να μπορούν να ιδρύουν επιχειρήσεις ή που μιλώντας σε πρωτοετείς δημόσιου Πανεπιστημίου εκθείασε τις αρετές των ιδιωτικών Πανεπιστημίων και λίγο αργότερα πρότεινε τα σχολεία να μην είναι υπό την εποπτεία της Πολιτείας αλλά να είναι αυτόνομα. Πέρσι 16 Σεπτεμβρίου 2017, από το βήμα της 82ης ΔΕΘ, ανέφερε: *«Αξίζουμε αυτόνομα και δημιουργικά σχολεία. Με ελευθερία στην οργάνωση, τη διαχείριση πόρων, την επιλογή διδακτικού προσωπικού. Αλλά και ελευθερία στην κατάρτιση προγράμματος σπουδών και επιλογή διδακτικών μεθόδων. Με αξιολόγηση παντού».*

Επίσης, πέρσι, η ανησυχία της τομεάρχου Παιδείας Νίκης Κεραμέως, ήταν αν *«θα υλοποιηθεί φέτος η αυτοαξιολόγηση των σχολικών μονάδων»*, η οποία, όπως είπε, είχε συμφωνηθεί με τους θεσμούς.

Η λεγόμενη αυτονομία της σχολικής μονάδας, η διαφοροποίηση στο ίδιο το περιεχόμενο του σχολείου, η μετατροπή των σχολείων σε οικονομικές μονάδες που θα προσπαθούν να εξασφαλίσουν το «ψωμί» τους μόνες τους (προφανώς από τους γονείς ή από κάποιους χορηγούς), η λεγόμενη «ελεύθερη επιλογή» του διδακτικού προσωπικού (που σημαίνει εδραίωση μηχανισμών ρουσφετιού), μαζί με την ενίσχυση του ρόλου της γονεϊκής επιλογής, της δυνατότητας δηλαδή των γονιών να επιλέξουν σχολείο, αποτελούν τη «χημεία» της αποδόμησης του δημόσιου χαρακτήρα του εκπαιδευτικού συστήματος.

Η ανάθεση μεγάλου μέρους της ευθύνης για τη χρηματοδότηση, τη λειτουργία, τους προσανατολισμούς κάθε εκπαιδευτικού ιδρύματος στο εκπαιδευτικό προσωπικό, στους εκπαιδευόμενους, στους γονείς, στην «τοπική κοινωνία» και στους «παραγωγικούς φορείς» είναι φανερό ότι καλλιεργεί την τάση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων να υποχωρήσουν στις απαιτήσεις των «πελατών», αφού η συντήρηση ή η ανάπτυξή τους εξαρτάται άμεσα από τη «ζήτηση» των εκπαιδευτικών «προϊόντων» τους. Η παιδαγωγική και η διδακτική οδηγούνται στο να υποταχθούν σε μια νέα αντίληψη, που έχει σχέση περισσότερο με την επιχειρηματική λογική, αφού το σχολείο θα λειτουργεί με κριτήριο την εξεύρεση κονδυλίων και πρέπει να προσαρμόζει τη λειτουργία του σ΄ αυτήν την προοπτική.

Πριν λίγο καιρό ο ίδιος ο Μητσοτά-

Του Κυριάκου δεν του αρέσει...το Νηπιαγωγείο!

Στις προγραμματικές δηλώσεις του προέδρου της Νέας Δημοκρατίας, για την Παιδεία, δεν έγινε καμία απολύτως αναφορά στο δημόσιο Νηπιαγωγείο. Αυτό επισημαίνει με ανακοίνωσή του ο Σύλλογος Αναπληρωτών Νηπιαγωγών, Σωματεία εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και γονείς, εκφράζοντας παράλληλα την ανησυχία τους για την «παράλειψη» του αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Θα μπορούσε να υποθέσει κανείς ότι η παραπάνω επισήμανση των φορέων των Νηπιαγωγείων καθώς και η έκφραση ανησυχίας είναι «τραβηγμενη από τα μάλλιά». Είναι έτσι; Πρόκειται για μια τυχαία παράλειψη;

Ένα χρόνο πριν, τον Οκτώβριο του 2017 σε δημοψήφισμα ενόψει του 2ου Προσυνεδρίου της, Πάτρα, 21 Οκτωβρίου), η ΝΔ εξέδωσε ένα ερωτηματολόγιο που δεν είχε καμία επιστημονικότητα και του οποίου οι ερωτήσεις και οι προτεινόμενες απαντήσεις ήταν απροκάλυπτα προσχεδιασμένες και κατευθυνόμενες, με στόχο να προωθήσουν την πιο ακραία νεοφιλελεύθερη εκπαιδευτική πολιτική. Στο συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο, η ΝΔ για το Νηπιαγωγείο δεν έκανε τίποτε περισσότερο από το να το εξαφανίσει από το σχολικό χάρτη, ονομάζοντας μεθοδευμένα προσχολική εκπαίδευση την προσχολική αγωγή και φροντίδα που παρέχεται στους παιδικούς σταθμούς. Είναι τόσο απαίδευτοι όλοι αυτοί που σχεδιάζουν την εκπαιδευτική πολιτική της ΝΔ ώστε να μη γνωρίζουν τη διαφορά αγωγής και εκπαίδευσης; Ή το σχέδιο είναι τόσο καλά μελετημένο, ώστε να απαξιώσει το ρόλο και την εκπαιδευτική αξία του νηπιαγωγείου, εξομοιώνοντας δύο διακριτούς θεσμούς; Προφανώς πρόκειται για το δεύτερο. Άλλωστε, με προηγούμενη δήλωσή του στις 2 Μαρτίου του 2017 ο αρχηγός της ΝΔ, στα εγκαίνια του πρώτου δημοτικού βρεφονηπιακού σταθμού Παπάγου - Χολαργού, μίλησε για *«αταξία απ' την πλευρά της πολιτείας σχετικά με το τι διδάσκονται τα παιδιά»* και αναφέρθηκε *«στην ανάγκη να δημιουργηθεί μια ενιαία δομή στο Υπουργείο Παιδείας που θα βλέπει τα νηπιαγωγεία και τους βρεφικούς σταθμούς μέσα από ενιαίο πρίσμα».*

Το απόσπασμα που ακολουθεί είναι από το ερωτηματολόγιο της ΝΔ, από το οποίο φαίνεται και η κατευθυνόμενη απάντηση που επιθυμούν διακαώς να λάβουν ως αυτοεπιβεβαίωση των νεοφιλελεύθερων ιδεολογικών τους αντιλήψεων. Γι' αυτόν που θα το συμπληρώσει υπάρχει μόνο μια επιλογή: VOUCHER (ΚΟΥΠΟΝΙ)-ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ!

«3. Με ποιον από τους παρακάτω τρόπους θεωρείτε ότι μπορεί να βελτιωθεί η προσχολική εκπαίδευση; (Μία επιλογή)

- ✓ *Επέκταση του ωραρίου ώστε να διευκολύνονται οι εργαζόμενοι γονείς*
- ✓ *Αύξηση των θέσεων σε δημόσιους παιδικούς σταθμούς*
- ✓ *Παροχή επιδότησης για συμμετοχή σε ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς»*

Η παραπάνω ερώτηση ίσως να μπορούσε να διατυπωθεί και διαφορετικά! Γονείς και παιδιά πελάτες για όλη σας τη σχολική ζωή, το κουπόνι το θέλετε τυπωμένο ή σε ηλεκτρονική μορφή!

Το ίδιο παρατηρούμε και στο πρόγραμμα της Ν.Δ.(σελίδες 16 και 17), όπου ο όρος «Νηπιαγωγείο» απουσιάζει ως δομή της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ενώ προβλέπεται η χορήγηση κουπονιού αξίας 180 ευρώ το μήνα για την επιλογή παιδικού σταθμού από τους γονείς, εννοώντας προφανώς και Νηπιαγωγείου, θυμίζοντάς μας την άλλοτε πρόταση τής ΚΕΔΕ για υπαγωγή των Νηπιαγωγείων στους Δήμους.

Υπενθυμίζουμε πως το Νηπιαγωγείο υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας ήδη από το 1929, και εντάσσεται στη στοιχειώδη, δηλαδή Πρωτοβάθμια, Εκπαίδευση, ενώ η φοίτηση σε αυτό είναι διετής. Στο δημόσιο Νηπιαγωγείο υλοποιείται συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, προσαρμοσμένο στις ανάγκες των νηπίων 4-6 ετών, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας. Συνεπώς, ουδεμία σχέση υπάρχει με τη φύλαξη, μέριμνα, φροντίδα και αγωγή που παρέχει ο παιδικός σταθμός σε βρέφη και νήπια έως 4 ετών.

Οι εκπαιδευτικοί φορείς επισημαίνουν πως ***«τον περασμένο Φεβρουάριο θεσμοθετήθηκε η δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση, η οποία ήδη εφαρμόζεται σε 184 Δήμους της χώρας, με προοπτική επέκτασης και στους υπόλοιπους Δήμους την επόμενη τριετία».*** Η δίχρονη υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση αποτέλεσε αίτημα ετών τόσο των εκπαιδευτικών, όσο και της κοινωνίας, με στόχο την αναβάθμιση της προσχολικής εκπαίδευσης, την ισότιμη ένταξη των νηπίων 4-6 ετών στη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση και την ταυτόχρονη αποσυμφόρηση των παιδικών σταθμών, ώστε να «ανοίξουν» περισσότερες θέσεις για τα παιδιά των 3 ετών. Ένα αίτημα που δεν υποστηρίχτηκε και δεν ψηφίστηκε από τη Ν.Δ.

κης από το βήμα του 10ου Συνεδρίου του κόμματός του ήταν σαφής για το πώς εννοεί τη δική του μεταρρύθμιση στον χώρο της Παιδείας: *«Μία Παιδεία βασισμένη στον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ πολλαπλών επιλογών, με γνώμονα πάντα την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, σκεπτόμενοι πρώτα απ' όλα τους μαθητές, τους πραγματικούς πελάτες της Παιδείας».* Θα μπορούσε να πει κανείς το αρχαιοελληνικό «Ποίον σε έπος φύγεν έρκος οδόντων;», κύριε πρόεδρε της Ν.Δ.; (Ιλιάδα Δ' 360. μτφρ.: τι λόγος ξέφυγε από την οδοντοστοιχία σου;). Πώς το είπε ο κ. Μητσοτάκης; Οι μαθητές είναι οι πελάτες των σχολείων. Δεν υπάρχει πιο χαρακτηριστική φράση δυσφήμισης της εκπαίδευσης, όταν ο μαθητής μετατρέπεται σε καταναλωτή και πελάτη, όταν η μόρφωση υποβαθμίζεται σε αγοραία διαδικασία και εμπόρευμα. Αν γνωρίζει κανείς στοιχειωδώς τις απόψεις για την εκπαίδευση της Ν.Δ. και του προέδρου της καταλαβαίνει αμέσως ότι όσα είπε «για τους μαθητές–πελάτες» κάθε άλλο παρά «ανορθογραφία» αποτελούν, αντίθετα αυτό είναι το οραμά του.

Επιδέξια και αθόρυβα, με τη βοήθεια

του τακτοποιημένου λόγου μιας νέας «μεταρρυθμιστικής σταυροφορίας», όπου σκόπιμα έχει υποκατασταθεί η αναζήτηση των αιτιών από τη διαπίστωση των αποτελεσμάτων, όλος ο προβληματισμός μοιάζει με τη θεωρία του πεπρωμένου στη θρησκευτική σκέψη (όπου οι άνθρωποι αναφωνούν «είναι θέλημα θεού» για να εξηγήσουν ή να δικαιολογήσουν μια ορισμένη εξέλιξη των πραγμάτων): η ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης είναι η λύση! Κάτω από την ηγεμονία του νεοφιλελευθερισμού σχεδιάζεται και υλοποιείται μια εκπαιδευτική πολιτική σύμφωνα με την οποία το σχολείο λειτουργεί με τα βασικά χαρακτηριστικά μιας ανταγωνιστικής επιχείρησης, μετατρέποντας ουσιαστικά τη γνώση σε εμπόρευμα.

Ο κ. Μητσοτάκης μιλάει με το «σκονάκι» του ΣΕΒ, ο οποίος πριν λίγο καιρό διακήρυξε το δικό του όραμα:

1. Αυτονομία σχολικών μονάδων-ενίσχυση της αυτονομίας των διοικήσεων, των σχολείων στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού προγράμματος και στη διαχείριση του προϋπολογισμού του σχολείου (αυτοχρηματοδότηση των σχολείων στο πλαίσιο της «αυτονομίας» και κατηγοριοποίησή τους ανάλογα με τις επιδόσεις ή τις εγγραφές).

2. Άμεση και πλήρης υπαγωγή στην τοπική αυτοδιοίκηση.

3. Διευθυντές μάνατζερ με συμμετοχή γονέων, μαθητών και τοπικών φορέων στη διοίκηση του σχολείου.

4. Αξιολόγηση-λογοδοσία σχολείου και εκπαιδευτικών (τριπλή αξιολόγηση της δημόσιας εκπαίδευσης-αυτοαξιολόγηση, αξιολόγηση εκπαιδευτικών, εξωτερική αξιολόγηση).

5. Επέκταση της μαθητείας.

6. Κουπόνια-vouchers.

7. Αύξηση των εξετάσεων πανεθνικού χαρακτήρα για τους μαθητές.

8. Μείωση μισθολογικού κόστους και μείωση αναγκών για έκτακτους εκπαιδευτικούς.

9. Εξορθολογισμός δαπανών.

10. Αύξηση ωραρίου εκπαιδευτικών (να αυξηθεί ο μέσος όρος των ωρών διδασκαλίας).

11. Κατάργηση του άρ. 16 του Συντάγματος (κατοχύρωση της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες).

12. Επιχειρηματικοποίηση και ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης.

Ο αποκλεισμός των εξοστρακισμένων!

✓ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΑΝΗΛΙΚΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΑΠΟΚΛΕΙΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

✓ Ζητούν από ανήλικους μαθητές ένσημα για να φοιτήσουν στα Εσπερινά Γυμνάσια!

Με πρόσφατη Υπουργική Απόφαση 139101/ΓΔ4 (ΦΕΚ 3674/28-08-2018) του υπουργείου Παιδείας, μπαίνουν ανυπέρβλητα εμπόδια στην εγγραφή ανήλικων μαθητών στα Εσπερινά Γυμνάσια, από τους οποίους απαιτεί να προσκομίσουν: α) Αντίγραφο του βιβλιαρίου εργασίας (είναι απαραίτητη σύμφωνα με το νόμο η έκδοσή του, προκειμένου να εργαστεί κάποιος ανήλικος), β) εκτύπωση από το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», από την οποία προκύπτει η σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Ποιον κοροϊδεύουν κυβέρνηση και υπουργείο Παιδείας; Μιλάμε για υποχρεωτική εκπαίδευση, μιλάμε για ανήλικους μαθητές με συγκεκριμένη κοινωνική ταυτότητα, μιλάμε για περίπου 70 Εσπερινά Γυμνάσια και πάνω από 5.000 μαθητές! Δεν έχει ακούσει τίποτε το υπουργείο Παιδείας για τη μεγάλη ανεργία που «ματώνει» τη χώρα μας, ιδιαίτερα στα μνημονιακά χρόνια; Δεν γνωρίζει το υπουργείο Παιδείας ότι στην αγορά εργασίας επικρατεί κυριολεκτικά ζούγκλα, όπου η μαύρη και ανασφάλιστη εργασία (ιδιαίτερα ανηλίκων μαθητών) είναι καθεστώς; Δεν γνωρίζει, ότι οι έλεγχοι του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) είναι από ελάχιστοι έως ανύπαρκτοι, λόγω της τεράστιας υποστελέχωσής του; Δεν γνωρίζει ότι αν τολμήσει κάποιος να κάνει καταγγελία στο ΣΕΠΕ κινδυνεύει με απόλυση την ίδια μέρα;

Γονείς ανήλικων μαθητών που είχαν βρει στέγη στα εσπερινά γυμνάσια βρέθηκαν σε απόγνωση, όταν οι εκπαιδευτικοί τούς έλεγαν ότι για να συνεχίσουν τα παιδιά τους τη φοίτηση στο σχολείο θα έπρεπε να φέρουν βιβλιάριο ενσήμων! Εκπαιδευτικά σωματεία και φορείς όπως η ΕΛΜΕ Πειραιά επισημαίνουν σε ανακοίνωσή τους ότι *«είναι γνωστό ότι στα εσπερινά σχολεία βρίσκουν σχολική στέγη μια σειρά παιδιών, που αντιμετωπίζουν σειρά από σοβαρά κοινωνικά προβλήματα, ανεξάρτητα αν δουλεύουν ή όχι. Προβλήματα, τα οποία έχουν οξυνθεί τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας της αντιλαϊκής πολιτικής. Τι θα γίνει με αυτούς τους μαθητές, όταν δεν υπάρχει σήμερα η παραμικρή κοινωνική πρόνοια και μέριμνα; Θα τα πετάξουμε έξω και από το σχολείο; (...) Αν ψάχνουν για μαθητές που πάνε εκ του πονηρού σε εσπερινά σχολεία, τους ενημερώνουμε ότι τα πλουσιόπαιδα μπορούν να εξασφαλίσουν και βιβλιάριο εργασίας και εκτύπωση από το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ». Αντίθετα, αυτοί που δεν μπορούν είναι τα παιδιά της εργατικής τάξης, που παλεύουν να βγάλουν ένα μεροκάματο, συνήθως ανασφάλιστοι και αδήλωτοι».*

ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Το πρώτο 6τάξιο Εσπερινό Γυμνάσιο λειτούργησε κατά το σχολικό έτος 1934/35, με φορέα το Φοιτητικό Εκπαιδευτικό Σύνδεσμο, ενώ από παλιότερα (1901) λειτουργούσαν η Σχολή Εμποροϋπαλλήλων και διάφορες τεχνικές σχολές. Μέχρι, όμως, την εποχή εκείνη η νυχτερινή εκπαίδευση λειτουργούσε σχεδόν αποκλειστικά με πρωτοβουλίες ιδιωτικών φορέων και βρίσκονταν έξω από τα πλαίσια του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος. Από τη δεκαετία του ΄50 (Ν. 3094/54 και ν. 3971/59), κυρίως, αρχίζουν να λειτουργούν εσπερινά σχολεία στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση και η θεσμοθέτησή τους συνδέθηκε με την προσπάθεια καταπολέμησης του αναλφαβητισμού, που στις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες είχε απλωμένα τα δίχτυα του στο 80% του ελληνικού πληθυσμού. Εσπερινά Δημοτικά σχολεία λειτουργούσαν στην Ελλάδα μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του ΄80.

Οι μαθητές που φοιτούν στα εσπερινά σχολεία έχουν στη συντριπτική τους πλειοψηφία μια μακρά εκπαιδευτική ιστορία αποτυχιών και απορρίψεων στα ημερήσια δημοτικά και γυμνάσια. Στα πλαίσια αυτά είναι φανερό ότι τα εσπερινά σχολεία δίνουν τη δυνατότητα ολοκλήρωσης της φοίτησης στην υποχρεωτική εκπαίδευση και συνέχισή της στο λύκειο. Μάλιστα, η απουσία εσπερινής εκπαίδευσης σε περιοχές με πολύ υψηλά ποσοστά διαρροής από το υποχρεωτικό σχολείο (ν. Λασιθίου, ν. Ροδόπης, ν. Κυκλάδων, ν. Ευρυτανίας, ν. Ρεθύμνης, ν. Ζακύνθου κλπ) «αφοπλίζει» δεκάδες χιλιάδες εφήβους και νέους από τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις σπουδές τους χωρίς να εγκαταλείψουν την εργασία τους.

Οι εκπαιδευτικοί να πάρουν την υπόθεση στα χέρια τους!

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Νέα χρονιά, με τα προβλήματα που έχει σωρεύσει η αντιεκπαιδευτική επίθεση να παραμένουν άλυτα

γράφει ο Γιάννης Μελιόπουλος

Με διθυράμβους και πανηγυρισμούς, που την έντασή τους μείωσαν τα τραγικά γεγονότα των πυρκαγιών του καλοκαιριού, περάσαμε στην περίφημη «νέα εποχή», όπου δήθεν τα Μνημόνια έφτασαν στο τέλος τους και η χώρα κι ο λαός κατέκτησε ξανά το δικαίωμα να ορίζει τις τύχες και το μέλλον της. Ζούμε την αφήγηση της «κανονικότητας» σε κάθε επίπεδο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Πασχίζουν με κάθε τρόπο να πείσουν τους εργαζόμενους, πως η περιπέτεια και το βαθύ σκοτάδι των τελευταίων χρόνων έχει πάρει τέλος και πλέον έχουμε μπει στο δρόμο που θα μας οδηγήσει στα ανοιχτά, ελέω κυβερνητικής επιτυχημένης πολιτικής, πλασάροντας μία εντελώς κίβδηλη εικόνα. Πως θα ακολουθήσει δηλαδή από δω και μπρος μία περίοδος φιλολαϊκή, φιλεργατική πολιτική παροχών, επαναφοράς εργατοσυνδικαλιστικών δικαιωμάτων και αναστολής ή και ακύρωσης ψηφισμένων μέτρων. Όλα αυτά για να κρυφτεί επιμελώς η σκληρή πραγματικότητα, η τραγική για τη συντριπτική πλειοψηφία των εργατικών και λαϊκών στρωμάτων μνημονιακή πραγματικότητα με τα εκατοντάδες μέτρα λεπλασίας λαού και χώρας, της εξαθλίωσης και της φτώχειας, της κατάργησης δικαιωμάτων και κατακτήσεων, της φοροληστείας και τόσων άλλων «επιτευγμάτων»!

Κοιτώντας ειδικά την εκπαίδευση στη χώρα, παρά τις συνεχείς προσπάθειες εκ μέρους της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, θα δει να ξετυλίγεται το ίδιο ακριβώς κουβάρι. Η μακροβιότερη μνημονιακή κυβέρνηση και ο υπουργός Παιδείας ακολουθούν παρόμοια τακτική. Ενώ συνεχίζουν αμείωτη την αντιεκπαιδευτική επίθεση, ντυμένη με διαφορετικό μανδύα από τους προκατόχους τους, καλλιεργούν το μύθο της «κανονικότητας» στην εκπαίδευση ή τουλάχιστον των προσπαθειών που υποτίθεται ότι καταβάλλουν ώστε τα εκπαιδευτικά πράγματα να μπουν σε μία τάξη.

Κρύβουν ότι:

• Παραμένει σε ισχύ και ανανεώνεται, με νέα φορεσιά, όλο το αντιδραστικό και αντιεκπαιδευτικό οπλοστάσιο, που επιδιώκει να μετατρέψει –και μετατρέπει σταδιακά– το DNA της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης. Η μετατροπή του χαρακτήρα της σε πολλά επίπεδα είναι τόσο δραστική, ώστε σε ελάχιστα πλέον πράγματα θυμίζει την εκπαίδευση λίγα χρόνια πριν, παίρνοντας για όσους γνωρίζουν και κρίνουν τα πράγματα αποκρουστική μορφή. Είναι έτοιμος προς έναρξη (πατώντας πάνω και στις ελλείψεις και αδυναμίες του συνδικαλιστικού κινήματος στην εκπαίδευση) μία νέα επιχείρηση εφαρμογής της αυτοαξιολόγησης - αξιολόγησης-χειραγώγησης των εκπαιδευτικών, όπως διακαώς επιθυμούν ΟΟΣΑ, ΔΝΤ, ΣΕΒ.

Για το ζήτημα της αυτοαξιολόγησης-αξιολόγησης που κρέμεται σα δαμόκλειος σπάθη πάνω από τα κεφάλια χιλιάδων εκπαιδευτικών, η ΔΟΕ, υπό την επιρροή και μακρόχρονη κυριαρχία ξένων προς τα πραγματικά συμφέροντα εκπαίδευσης και εκπαιδευτικών δυνάμεων, δεν πήρε την παραμικρή απόφαση ώστε έγκαιρα να προετοιμάσει τους εκπαιδευτικούς για το αντιπάλεμά της. Κι αυτό παρά το γεγονός πως και το χρόνο και τον τόπο είχε, αφού όπως κάθε χρόνο, τον περασμένο Ιούνιο, πραγματοποίησε τη συνέλευση των εκλεγμένων από τη βάση αντιπροσώπων της. ΔΑΚΕ-ΔΗΣΥ/ΠΑΣΚ και ΕΡΑ κινούμενες σε λογικές συνδιαχείρισης και πλήρους υποταγής στις κυβερνητικές προθέσεις, έχοντας την πλειοψηφία στην Ομοσπονδία και πατώντας στην παρατεταμένη περίοδο νηνεμίας που γνωρίζει το συνδικαλιστικό μας κίνημα, παρά τις όποιες στιγμές και εξάρσεις, έδωσαν για πολλοστή φορά χείρα βοήθειας για την εμπέδωση των αντιεκπαιδευτικών πολιτικών.

• Παραμένει σε ισχύ η πολιτική των ΜΗΔΕΝΙΚΩΝ ΔΙΟΡΙΣΜΩΝ. Ταυτόχρονα η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση ασφυκτιά από τα χιλιάδες κενά που μένουν ακάλυπτα. **Όσον αφορά στους διορισμούς** είχαμε τις εξαγγελίες Τσίπρα που εντάσσονται στο κλίμα επίπλαστης ευφορίας που καλλιεργείται συστηματικά από το υπουργείο και κάθε κυβερνητικό παράγοντα με κάθε ευκαιρία. Δε θα ήταν λάθος να πει κανείς πως οι συγκεκριμένες ανακοινώσεις έρχονται και ως αποτέλεσμα της πίεσης που ασκούν οι κινητοποιήσεις που πραγματοποίησαν και πραγματοποιούν οι αναπληρωτές της χώρας (με αυτές του περσινού Μαρτίου πιο σημαντικές) και είναι λογικό και αναμενόμενο η κυβέρνηση και η τακτική της να προσαρμόζεται σε αυτά τα δεδομένα και να λαμβάνει υπόψη ότι υπάρχουν χιλιάδες αναπληρωτές επί πολλά χρόνια, των οποίων η υπομονή έχει προ πολλού εξαντληθεί και ανά πάσα στιγμή μπορεί να υπάρξει έκρηξη.

Η επιχείρηση εξαπάτησης χιλιάδων εκπαιδευτικών γίνεται επίσης αντιληπτή εύκολα, αφού η πιθανότητα εκλογών πριν από την υποτιθέμενη ημερομηνία διορισμών (Σεπτέμβρης 2019) είναι μεγάλη και άρα τίθεται υπό αίρεση το αν και ποιος συγκεκριμένα θα κληθεί να υλοποιήσει όσα σήμερα εξαγγέλλονται.

Αναφορικά με το νέο τρόπο πρόσληψης που προωθείται αυτός είναι πλήρως υποταγμένος, κομμένος και ραμμένος, στις απαιτήσεις Ε.Ε.-ΟΟΣΑ, με το λεγόμενο προσοντολόγιο των εκπαιδευτικών να διαλύει τα όποια δικαιώματα προκύπτουν από την προϋπηρεσία, να ανατρέπει τους υπάρχοντες πίνακες και να απειλεί με ανεργία χιλιάδες εκπαιδευτικούς που δε θα εμπίπτουν σε αυτά.

Απέναντι σε αυτές τις εξελίξεις για άλλη

μία φορά η υποταγμένη, συνδιαχειριστική κυβερνητική λογική και αντίληψη της πλειοψηφίας στην Ομοσπονδία δίνει χείρα βοήθειας, κάνοντας για την κυβέρνηση και το υπουργείο πιο εύκολα τα σχέδιά τους. Η ΔΟΕ, πάρα τον ολοφάνερο αυτό εμπαιγμό δεν καταγγέλλει το γεγονός, δε θέτει συγκεκριμένα αιτήματα για αριθμό και άμεσο διορισμό όλων των αναπληρωτών, δεν απαιτεί από την κυβέρνηση δέσμευση για κονδύλι στον προϋπολογισμό 2019, δεν υπερασπίζεται κρατώντας στάση αδιαπραγμάτευτη τους διορισμούς με βάση αποκλειστικά το πτυχίο και την προϋπηρεσία, δεν αρθρώνει κουβέντα για συγκεκριμένο αριθμό διορισμών που πρέπει οπωσδήποτε τώρα να πραγματοποιηθούν, αριθμός που εύκολα αποδεικνύεται από τον αριθμό των προσλήψεων των αναπληρωτών. Αφήνει στην άκρη πάγια αγωνιστικά αιτήματα όπως τη μείωση του αριθμού μαθητών ανά τμήμα, την αναγκαία μείωση του ωραρίου, την, ουσιαστική εφαρμογή της 2χρονης Προσχολικής Αγωγής, αιτήματα όπως η επαναλειτουργία των χιλιάδων σχολικών μονάδων που αφάνισε από το χάρτη η μνημονιακή καταιγίδα, με δυο λόγια εγκαταλείπει τον αγώνα για το σταμάτημα αυτής της πολιτικής και την ανατροπή της, εγκαταλείποντας ταυτόχρονα τους χιλιάδες εκπαιδευτικούς που εκπροσωπεί, καλλιεργώντας την αναμονή, την αποδοχή και την υποταγή, μη θέλοντας και αδυνατώντας να τους ενώσει και να τους συσπειρώσει κάτω από τη σημαία του αγώνα.

• Όσον αφορά στην προωθούμενη αξιολόγηση, με την επιτάχυνση και ολοκλήρωση πριν από λίγες ημέρες της συγκρότησης των νέων δομών – ΠΕΚΕΣ (ολοκληρώθηκε η επιλογή Συντονιστών Εκπαιδευτικού Έργου, εκδόθηκε το καθηκοντολόγιό τους, ανέλαβαν υπηρεσία) η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ προχωρά με γοργό βηματισμό τόσο στην ενεργοποίηση του ν. 4547/18 για τις λεγόμενες «νέες δομές της εκπαίδευσης», αλλά και στην εφαρμογή της αυτοαξιολόγησης και σε πρώτη φάση της αξιολόγησης των στελεχών της εκπαίδευσης.

Οι μέχρι σήμερα αγώνες των εκπαιδευτικών σε Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια πέτυχαν το πάγωμα κάθε σχετικού νόμου. Κυβέρνηση και υπουργείο επιχειρούν να καπηλευθούν το πάγωμα αυτό, παρουσιάζοντάς το ως αποτέλεσμα δικής τους πολιτικής βούλησης και της φιλολαϊκής «αριστερής» πολιτικής που ακολουθούν. Κάτι τέτοιο το διαψεύδουν όμως τα ίδια τα γεγονότα, οι κατά καιρούς δηλώσεις αλλά και οι νόμοι που με τη σειρά τους ως κυβέρνηση, διάδοχη της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ, ψήφισαν, επιχειρώντας να μπάσουν την αξιολόγηση από το παράθυρο, προωθώντας μάλιστα «κουλτούρα αξιολόγησης» σε εκείνους που πριν από λίγα χρόνια έδωσαν αγώνα για να μην εφαρμοστεί.

Οι κινήσεις του υπουργείου είναι μεθοδικές. Από τη μία προωθούν την αξιολόγηση των στελεχών της εκπαίδευσης με ποιοτική και ποσοτική κλίμακα (συνέντευξη, αξιολόγηση σε ετήσια βάση Διευθυντή - υποδιευθυντή από τους εκπαιδευτικούς, ενσωματώνουν την εκβιαστική και απεργοσπαστική τροπολογία της Γεροβασίλη), με ορατή την κυβερνητική φιλοδοξία μέσα από μία τέτοια «συμμετοχική» διαδικασία να καταστήσουν κάθε εκπαιδευτικό αρχικά αξιολογητή και κατόπιν αξιολογούμενο. Έχουν ήδη δοκιμάσει τα παραπάνω ως ένα βαθμό με την εκλογή Διευθυντή από το Σύλλογο Διδασκόντων, προλειαίνοντας συνειδήσεις και έδαφος.

Ενισχύουν ταυτόχρονα το ρόλο της Ανεξάρτητης Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας σε Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια ώστε να προχωρήσει και η εξωτερική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος στο σύνολό του, επεκτείνουν και στην εκπαίδευση τις διατάξεις του ν. 4369/16 (νόμος Βερναρδάκη), κρατώντας σε πλήρη ισχύ το Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα και το ν.4354/15 που αφορά στο μισθολόγιο των εκπαιδευτικών, που συνδέει την όποια μισθολογική εξέλιξη με την αξιολόγηση, αλλά εμπεριέχει και τις απολύσεις.

Από την άλλη επιχειρείται η έναρξη της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας μέσα από τον προγραμματισμό και την αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου, όπως αυτά προβλέπονται από το ν. 4547/18, με διαδικασίες που περιλαμβάνουν θεματικούς άξονες, φόρμες και δείκτες καθορισμένα με Υπουργική Απόφαση, εμπλοκή του Σχολικού Συμβούλιου (Δήμος και γονείς), Συλλόγου Διδασκόντων, πολλαπλές συνεδριάσεις και παρακολούθησή της από ειδικούς, στελέχη των ΠΕΚΕΣ. Οι εκθέσεις προγραμματισμού και αποτίμησης θα κοινοποιούνται στο οικείο ΠΕΚΕΣ, σε ΙΕΠ και Υπουργείο και θα επιστρέφουν στο κάθε σχολείο με παρατηρήσεις και μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Η προπαγανδιστική επιχείρηση από τα κυβερνητικά χείλη διατείνεται πως δεν πρόκειται για την κακοφορμισμένη αξιολόγηση που χιλιάδες εκπαιδευτικοί αντιπάλεψαν και έστειλαν στο ψυγείο αγωνιστικά μόλις πριν ελάχιστα χρόνια, αλλά για μία διαδικασία εσωτερική, που θα αφορά αποκλειστικά και μόνο την κάθε σχολική μονάδα, ανατροφοδοτική, συλλογική και εξόχως παιδαγωγική. Η πραγματικότητα τούς διαψεύδει, αφού η σύνδεσή της και σήμερα με όσα παραπάνω αναφέρθηκαν αποδεικνύουν ότι οδηγεί εκεί ακριβώς που οδηγούσε και η προκάτοχός της, δηλαδή στη σύγκριση και διαφοροποίηση των σχολικών μονάδων, στην κατάταξή τους σε επίπεδα, σε άκρατο ανταγωνισμό μεταξύ τους, σε εξαφάνιση των πιο αδύναμων, αδιαφορώντας βέβαια για τους βαθύτερους λόγους και τις πραγματικές αιτίες που θα οδηγούν σχολεία να βαθμολογούνται με άριστα και σχολεία να παίρνουν «κάτω από τη βάση».

Όσον αφορά στους εκπαιδευτικούς τους οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε εντατικοποίηση της δουλειάς, σε ατελείωτες ώρες συνεδριάσεων και γραφειοκρατίας,ραμονής στο σχολείο, **αλλά το σημαντικότερο** σε αποδοχή και υποταγή μέσα από ατελείωτα διαδικαστικά γρανάζια, με ένα συνεχές κυνήγι επιδόσεων, αφού από αυτές θα κρίνονται πολλά για την επαγγελματική τους υπόσταση.

Όλα τα παραπάνω όπως η ΑΔΙΠΔΕ παρουσιάζει σε τελευταία της έκθεση –δεν υπάρχει λόγος να το αποκρύψουν– αποτελούν συνέχεια των προσπαθειών Αρβανιτόπουλου το 2014, ντυμένη ασφαλώς με νέο, πιο εύπεπτο περιτύλιγμα.

Όλες οι παραπάνω ρυθμίσεις, όπου και όταν εφαρμόστηκαν το μόνο που πέτυχαν ήταν η κατηγοριοποίηση σχολείων, μαθητών κι εκπαιδευτικών, η υποβάθμιση ακόμη περισσότερο της παρεχόμενης εκπαίδευσης, το κλείσιμο σχολικών μονάδων, αφού οδηγούν σε σχολεία Ανώνυμες Εταιρίες που λειτουργούν με κριτήρια επιχειρηματικότητας και αγοράς.

Η Γ.Σ. των αντιπροσώπων της ΔΟΕ τον Ιούνιο δεν έλαβε καμία απόφαση για ΑΠΕΡΓΙΑ-ΑΠΟΧΗ από τις προβλεπόμενες διαδικασίες αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου και στελεχών, μεταθέτοντας την όποια απόφαση όταν το θέμα τεθεί. Η απόφαση αυτή δεν έχει ακόμη ληφθεί, παρότι οι εξελίξεις τρέχουν, δείχνοντας για πολλοστή φορά τίνος τα συμφέροντα υπηρετούν.

Η πολιτική αυτή δεν μπορεί να δεχτεί καμία ωραιοποίηση, όσο κι αν κυβέρνηση και πρόθυμοι κάθε είδους το επιδιώκουν. Αντίθετα θα πρέπει να βρει αφυπνισμένους τους εκπαιδευτικούς, τα σωματεία και τις Ομοσπονδίες τους, ώστε έγκαιρα να αντιμετωπίσουν τα πολλά προβλήματα που έχει σωρεύσει στις πλάτες τους και όσα για ακόμη μία φορά προωθούνται. **αντιτετράδια**

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΔΕ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΩΝ

Για τρίτη χρονιά, φέτος, **η πλειονότητα των προσφυγόπουλων που διαβιούν στη χώρα μας,** παρά τις τυμπανοκρουσίες του Υπουργείου Παιδείας περί *ολοκλήρωσης της ένταξής τους στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα*, **θα παραμείνουν περιθωριοποιημένα εντός και εκτός σχολικού περιβάλλοντος.**

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Αυτοτελούς Τμήματος Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εκπαίδευσης Προσφύγων του ΥΠΠΕΘ το σχολικό έτος 2017-18, **2.026** μαθητές ήταν εγγεγραμμένοι στις ΔΥΕΠ, τις γνωστές απογευματινές δομές, **5.291** σε τάξεις υποδοχής στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, ενώ **700** περίπου ήταν οι εγγεγραμμένοι σε σχολεία που δεν διέθεταν τάξεις υποδοχής. Ήταν συνολικά **8.000 περίπου** από τον εκτιμώμενο σε **12.000** πληθυσμό προσφύγων σχολικής ηλικίας. Για τους υπόλοιπες **4.000** αναφέρεται ότι **2.000** στα νησιά του Ανατολικού και Βόρειου Αιγαίου δεν έλαβαν υποχρεωτική εκπαίδευση και **2.000** περίπου ασυνόδευτοι ανήλικοι είναι άνω των 15, που δεν εντάσσονται στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Όμως, το ΥΠΠΕΘ αναφέρεται σε ***εκτιμώμενο*** αριθμό εγγεγραμμένων μαθητών, ενώ δεν υπάρχουν στοιχεία για τους πραγματικά φοιτήσαντες. Αποσιωπάται το γεγονός ότι οι τάξεις υποδοχής για την περσινή χρονιά ιδρύθηκαν με μεγάλη αργοπορία το Γενάρη του 2018, με αποτέλεσμα να μείνουν έξω από αυτά πολλά παιδιά που είχαν ήδη εγγραφεί και φοιτούσαν στα πρωινά σχολεία. Επίσης, δεν ειπώθηκε λέξη για τα παιδιά που διέκοψαν τη φοίτησή τους, καθώς δεν υπήρξε μέριμνα για ουσιαστική στήριξή τους στο σχολείο και αδυνατούσαν να παρακολουθήσουν.

Θεωρούμε πως η πολιτική της κυβέρνησης στην εκπαίδευση των προσφύγων:

✓ **Υπονομεύει το βασικό δικαίωμα των παιδιών στην εκπαίδευση**, καθώς δε δημιουργεί συνθήκες ουσιαστικής μάθησης. Η έλλειψη τάξεων υποδοχής σε πολλά σχολεία που φοιτούν προσφυγόπουλα, καθιστά αδύνατον τα παιδιά να αποδώσουν μαθησιακά, στο πλαίσιο της σημερινής λειτουργίας των σχολείων (πολυπληθείς τάξεις, διαφορετικά μορφωτικό υπόβαθρο των προσφυγόπουλων, διαφορετικά επίπεδα γνώσης της ελληνικής γλώσσας, ανύπαρκτη επιμόρφωση κ.λπ.), παρά τις προσπάθειες της πλειονότητας των εκπαιδευτικών που, χωρίς καμιά επιμόρφωση και στήριξη, παλεύουν να τα κρατήσουν στο σχολείο, διαμορφώνοντας συνήθως μόνοι τους κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, προσαρμόζοντας τη διδασκαλία τους και αφιερώνοντας χρόνο εκτός τάξης. Γι' αυτό είναι επιτακτική η ανάγκη να δημιουργηθούν άμεσα τάξεις υποδοχής και ενισχυτικής διδασκαλίας σε όλα τα σχολεία που φοιτούν προσφυγόπουλα.

✓ **Αποθαρρύνει τα προσφυγόπουλα από τη φοίτησή τους στο σχολείο**, αφού δεν τους δίνεται η δυνατότητα να μάθουν ή να βελτιώσουν τις γνώσεις τους στα ελληνικά και στα υπόλοιπα μαθήματα. Έτσι, αντί με τα άλλα παιδιά και τη σχολική κοινότητα, να ευνοείται η ένταξη και η κοινωνικοποίησή τους, δυσχεραίνεται περισσότερο, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για ελλιπή φοίτηση ή για τη διακοπή της και καλλιεργείται το έδαφος για την ανάπτυξη φαινομένων ρατσισμού και αποκλεισμού.

Απαιτούμε άμεσα:

◗ Δημιουργία τάξεων υποδοχής και υποστηρικτικές δομές (ενισχυτική διδασκαλία, παράλληλη στήριξη, ψυχολογική υποστήριξη κλπ) σε όλα τα σχολεία της χώρας που φοιτούν προσφυγόπουλα.

◗ Εγγραφή όλων των παιδιών προσφύγων και μεταναστών στα πλησιέστερα στον τόπο διαμονής τους πρωινά δημόσια σχολεία, χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

◗ Μικρότερα τμήματα στις τάξεις που φοιτούν παιδιά πρόσφυγες

◗ Κατάλληλα συγγράμματα και εκπαιδευτικό υλικό για την εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.

• Εκπαιδευτικό πρόγραμμα και διδασκαλία της μητρικής γλώσσας.

• Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

• Εγγραφή των παιδιών κάτω των 4 ετών στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς.

• Ένταξη των παιδιών από 15 ως 18 ετών σε ΓΕΛ ή ΕΠΑΛ, σύμφωνα με την επιλογή τους, με δημιουργία τάξεων υποδοχής.

• Διορισμοί και προσλήψεις εκπαιδευτικών για την εκπαίδευση προσφύγων άμεσα.

• Δωρεάν μεταφορά των παιδιών που διαμένουν στα στρατόπεδα και όσων διαμένουν σε σπίτια προς τα σχολεία φοίτησής τους.

• Δωρεάν ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη.

• Αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης για τα παιδιά και τις οικογένειές τους, με την μεταστέγασή τους από τα στρατόπεδα εντός του αστικού ιστού.

• Κεντρική μέριμνα και ευθύνη για την ακριβή καταγραφή, φροντίδα και εκπαίδευση όλων των ασυνόδευτων παιδιών προσφύγων.

• Δυνατότητα εκμάθησης ελληνικών σε ενήλικες πρόσφυγες που το επιθυμούν.

Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζουμε να αγωνιζόμαστε, για το γκρέμισμα των τειχών της ντροπής της ΕΕ, για τη διασφάλιση της άμεσης μετακίνησης των προσφύγων στις χώρες τελικού προορισμού τους. Αγωνιζόμαστε για να σταματήσει ο πόλεμος και οι ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις που καταστρέφουν χώρες, αφανίζουν λαούς και δημιουργούν εκατομμύρια πρόσφυγες.

✓ **Τα σχολεία μας ανοιχτές αγκαλιές αλληλεγγύης για τα παιδιά όλων των φτωχών του τόπου μας, ντόπιων, προσφύγων και μεταναστών!**

ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΟ

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ-ΚΙΝΗΣΕΙΣ-ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ Δ.Ε.
ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
Ανεξάρτητοι Καθηγητές Δ.Ε. Λέσβου
agonistiki_paremvasi@yahoo.gr / paremvasilesvos.wordpress.com

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΙ ΛΟΓΟΙ, ΣΕ ΕΥΘΡΑΥΣΤΟΥΣ ΚΑΙΡΟΥΣ

Η ΔΑΚΕ διασύρει πανελλαδικά την ΕΛΜΕ Λέσβου

Στην πρόσφατη (μνημονιακή) περίοδο του συνδικαλιστικού κινήματος, η συνδικαλιστική παράταξη της ΔΑΚΕ μάς έχει συνηθίσει σε δηλώσεις και υποδείξεις νομιμοφροσύνης. Η νομιμοφροσύνη όμως της ΔΑΚΕ Λέσβου φαίνεται να εξαντλήθηκε όταν ενημερώθηκε για την εισαγγελική έκκληση να μη χρησιμοποιείται ο όρος λαθρομετανάστης, προς αποφυγή, καλλιέργειας κλίματος ρατσισμού και ξενοφοβίας.

Συγκεκριμένα, στις 17-9-2018, συζητήθηκε το θέμα «Εισαγγελική Έκκληση για τον Όρο Λαθρομετανάστης», το οποίο έβαλε στην ημερήσια διάταξη ο αιρετός, αντιπρόεδρος της ΕΛΜΕ Λέσβου και πρόεδρος της ΔΑΚΕ Απόστολος Βαρελτζής, ο οποίος έκανε και την εισήγηση. Στην εισήγηση δήλωσε ότι ο κλάδος πρέπει να ενημερωθεί για την ετυμολογία όλων των όρων που χρησιμοποιούνται για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες, για να καταλήξει ότι ο όρος «λαθρομετανάστης» είναι αυτός που αποδίδει καλύτερα τον «παράνομο μετανάστη». Με τον κ. Βαρελτζή συμφώνησαν και τα υπόλοιπα μέλη της ΔΑΚΕ, κι έτσι η εισήγηση πέρασε ως απόφαση της ΕΛΜΕ Λέσβου με 4 ψήφους (ΔΑΚΕ), ενώ μειοψήφησαν η Αγωνιστική Παρέμβαση και το ΠΑΜΕ. Η Αυτόνομη Πρωτοβουλία (ΣΥΝΕΚ) απουσίαζε από τη συνεδρίαση, παρ' ότι γνώριζε την ημερήσια διάταξη, μία τακτική που έχει ακολουθήσει σε αρκετές συνεδριάσεις και αποτελεί προφανώς πολιτική απόφαση που συντελεί στην πλήρη παράλυση του σωματείου.

Θεωρούμε ότι η ΔΑΚΕ, με το συγκεκριμένο τρόπο, ξεδιπλώνει την ακροδεξιά ατζέντα της Νέας Δημοκρατίας, προκειμένου να κάνει ακριβώς το αντίθετο από αυτό που οφείλει ως συνδικαλιστική παράταξη εκπαιδευτικών. Καθ' όλη τη διετία της απόλυτης πλειοψηφίας της, με όλες τις αποφάσεις τις οποίες έχει λάβει, αποτελεί, συστηματικά και συνειδητά, «πλυντήριο» ακροδεξιών απόψεων. Από τα εθνικοπατριωτικά ψηφίσματα για τους «δύο στρατιωτικούς της Ανδριανούπολης» και της «προδοσίας του Μακεδονικού», έως την αντικαταστατική προσπάθεια «ξεπλύματος» του εθνικοσοσιαλιστή, πρώην διευθυντή, Βασίλη Μακρυπούλια και τα μισαλλόδοξα κηρύγματα του μέλους της ΔΑΚΕ Αλέκου Κουτσαντώνη.

Ούτε κουβέντα για τη συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας και την αντιμεταναστευτική πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, που έχει εγκλωβίσει χιλιάδες κόσμου σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στο Ανατολικό Αιγαίο και σε όλη την Ελλάδα, που δημιουργεί και συντηρεί κολαστήρια τύπου Μόρια. Ούτε κουβέντα για την ομοθυμία κυβέρνησης - ΝΔ η χώρα μας να μοιράζεται κοινές αξίες με τις ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ και να μετέχει ενεργά στους πολεμικούς, αντιλαϊκούς σχεδιασμούς τους. Ούτε κουβέντα για το κεφάλαιο, τους πολέμους, τον ιμπεριαλισμό, που ιστορικά δημιουργούν τα ρεύματα της προσφυγιάς και της μετανάστευσης.

Στην ακριτική Λέσβο το φάντασμα του ρατσισμού και της ξενοφοβίας είναι εδώ. Διαχέεται στον κοινωνικό ιστό, κάνοντας την εμφάνισή του σε όλα τα κοινωνικά στρώματα και σε όλους τους εργασιακούς χώρους. Λιπαίνεται από την κρίση, την ανεργία, τη φτώχεια και την κοινωνική εξαθλίωση, που παρουσιάζονται από τις κυβερνήσεις σαν η νέα κανονικότητα. Κάποιοι μέσα απ' αυτό το φαινόμενο προσπαθούν να «χτίσουν καριέρα». Κάποιοι από αυτούς είναι εκπαιδευτικοί που πολιτεύονται στο χώρο της εκπαίδευσης. Στην προεκλογική τους προσπάθεια να μαζέψουν και τους πιο ακραίους της τάσης τους, μιλούν για ανθρώπους «λαθραίους».

Ο όρος «λαθρομετανάστης» στο δημόσιο λόγο προσβάλλει το τεκμήριο της αθωότητας και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια του ατόμου στο οποίο αναφέρεται, αφού του αποδίδει μια ενοχή. Χαρακτηρίζουν τους ανθρώπους αυτούς «λαθραίους» σε μια εποχή με εξαιρετικά εύθραυστες ισορροπίες, στην οποία η λογική και η ευαισθησία μας κρέμονται από μια λεπτή κλωστή και αποτελούν το μόνο στοιχείο που μας αποτρέπει από το να μετατραπούμε σε μια κοινωνία ανθρωποφάγων, που θα επιτίθεται σε κάθε τι «ξένο» και «αλλότριο». Γιατί φαίνεται πως ότι δεν «ορίζουμε» θεωρούμε οτι μπήκε στη ζωή μας λαθραία.

Ας θυμηθούμε όμως πού οδηγεί μια τέτοια λογική: Ας θυμηθούμε τις κανιβαλιστικές διαθέσεις που ομάδα της τοπικής κοινωνίας μας επέδειξε τους τελευταίους μόλις μήνες. Το πογκρόμ της 22ας Απριλίου, όπου μεγάλο μέρος της κοινωνίας της Λέσβου συμμετείχε πετώντας πέτρες, κροτίδες και άλλα αντικείμενα σε μικρά παιδιά, «λαθραία παιδιά», κοιτάζοντας, επικροτώντας, δικαιολογώντας. Τους αγανακτισμένους παλικαράδες που πίσω απο τα ΜΑΤ προσπαθούσαν να δώσουν κι αυτοί καμία κλωτσιά στους ήδη εξουθενωμένους απεργούς πείνας στην πλατεία Σαπφούς, το Νοέμβριο του 2017.

Ας θυμηθούμε το πλήθος που «έφαγε» τον αδύναμο, τον πεσμένο κάτω και πνιγμένο στο αίμα του, Ζακ, στην Ομόνοια. Αυτούς που φώναζαν «πέσε» στον απελπισμένο που απειλούσε να αυτοκτονήσει πηδώντας από μια ταράτσα, πριν λίγες μέρες κάπου στην Αθήνα. Όλοι αυτοί οι αδύναμοι ή παράνομα εισερχόμενοι στη ζωή μας ειναι, με αυτή τη λογική, «λαθραίοι».

Στην περίπτωση της κοινωνίας της ακριτικής Λέσβου, για έναν παραπάνω λόγο, τα πράγματα είναι ακόμη πιο εύθραυστα. Πρόκειται για μια κοινωνία της οποίας ένα κομμάτι βρίσκεται πολύ κοντά στο να γίνει κάτι που δεν λέγεται ούτε αλληλεγγύη ούτε αξιοπρέπεια. Κείμενα σαν αυτά της ΔΑΚΕ Λέσβου προωθούν το ρατσισμό και την ξενοφοβία μεσα στα σχολεία. Ποιοι εκπαιδευτικοί θα διδάξουν τα παιδιά των μεταναστών, όταν το ίδιο τους το σωματείο προάγει έναν όρο υβριστικό; Και αντί να αμβλύνει τις όποιες αναστολές τους τις

τροφοδοτεί; Πώς θα μάθουν οι μαθητές να φέρονται με εκτίμηση στους αλλοδαπούς συμμαθητές τους, όταν οι ίδιοι οι καθηγητές τους, μέσω του σωματείου τους, τους αποκαλούν «λαθραίους»;

Οι άνθρωποι αυτοί δεν ήρθαν εδώ από επιλογή. Τους ανάγκασαν οι όποιες συνθήκες (πόλεμοι, φτώχια, πείνα, πολιτικοί λόγοι κλπ) να έρθουν στην Ευρώπη, με όποιον τρόπο είναι αυτό εφικτό. Και όταν είσαι διωκώμενος, ο πιο εφικτός τρόπος δεν είναι το να περάσεις τα σύνορα με ταυτότητα ή διαβατήριο, σαν να πηγαίνεις ταξίδι. Αυτά βέβαια είναι ψιλά γράμματα για τη ΔΑΚΕ Λέσβου, τη στιγμή μάλιστα που μέλη της έχουν προβεί δημόσια σε εξαγγελίες ρατσιστικών λόγων και απειλών προς κάθε «λαθραία» εισερχόμενο.

Επικίνδυνοι λόγοι, σε εύθραυστους καιρούς.

Ας γνωρίζουν, όμως, πως οι μετανάστες μαθητές που θα φοιτήσουν στα σχολεία μας δεν είναι μόνοι. Οι μαχόμενοι εκπαιδευτικοί έχουν αποδείξει ότι μαζί με την κιμωλία ξέρουν να κουβαλούν επάξια την αλληλεγγύη και τη συμπαράσταση στους κατατρεγμένους, αποδίδοντας υπέρτατη σημασία στην ανθρώπινη ύπαρξη και αξιοπρέπεια. Γιατί για τους δασκάλους που σέβονται το έργο τους λαθραίοι άνθρωποι δεν υπάρχουν. Υπάρχουν μόνο άνθρωποι.

Μυτιλήνη, 10 -10- 2018
Αγωνιστική Παρέμβαση

Ενωτική Αριστερή ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Εκπαιδευτικών ΔΕ Ιωαννίνων

ΟΧΙ ΣΤΟ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

«Πώς μπορείτε να αγοράζετε ή να πουλάτε τον ουρανό - τη ζέστα της γης; Για μας μοιάζει παράξενο. Η δροσιά του αγέρα ή το άφρισμα του νερού, ωστόσο, δε μας ανήκουν. Πώς μπορείτε να τα αγοράσετε από μας; Κάθε μέρος της γης αυτής είναι ιερό για το λαό μου. Κάθε αστραφτερή πευκοβελόνα, κάθε αμμούδα στις ακρογιαλιές, κάθε θολούρα στο σκοτεινό δάσος, κάθε ξέφωτο και κάθε ζουζούνι που ζουζουνίζει είναι, στη μνήμη και στην πείρα του λαού μου, ιερό».

Τραγικά επίκαιρη φαντάζει η απάντηση του Σιάτλ, αρχηγού μιας φυλής Ινδιάνων, στον πρόεδρο των ΗΠΑ Φραγκλίνο Πιρς, ο οποίος τους ζήτησε να πουλήσουν τη γη τους στην αμερικανική κυβέρνηση, **καθώς λίγες μέρες μετά τη δήθεν έξοδο της χώρας από τα μνημόνια η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ αποφάσισε να παραχωρήσει στο υπερταμείο (να ξεπουλήσει με άλλα λόγια) ό,τι αποτελεί δημόσια περιουσία.**

Αφού οι προηγούμενες μνημονικές κυβερνήσεις Σαμαρά-Βενιζέλου ξεπούλησαν λιμάνια και αεροδρόμια, δρόμους και δημόσιες επιχειρήσεις στο μεγάλο κεφάλαιο των πολυεθνικών επιχειρήσεων, έρχεται η τωρινή κυβέρνηση στο όνομα της ανάπτυξης(;) να εκποιήσει από αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία μέχρι δάση και παράκτιες περιοχές. Ο κατάλογος και στην περιοχή μας (ο οποίος αξίζει να σημειωθεί ότι δημοσιοποιήθηκε μόνο με κωδικούς, μήπως τυχόν και περάσει απαρατήρητος) είναι αποκαλυπτικός: από το **Βυζαντινό Μουσείο μέχρι τα Καλντερίμια του Κάστρου, από το Αρχοντικό Μίσιου μέχρι το Τζαμί Καλούτσιανης και το Φετιχιέ Τζαμί, από παιδικούς σταθμούς και παιδικές χαρές μέχρι το κολυμβητήριο και το ΕΑΝΚΙ.** Ακίνητα που αποτελούν τμήμα της ίδιας της ιστορίας της πόλης, κομμάτι της ταυτότητάς της, παραχωρούνται στο υπερταμείο για να παραδοθούν στην ιδιωτική εκμετάλλευση, για να «αξιοποιηθούν» ώστε να φέρουν (σε ποιον, αλήθεια;) χρήμα. Δημόσιοι χώροι (παιδικές χαρές, παιδικοί σταθμοί, σχολεία, οικόπεδα στα οποία θα ανοικοδομούνταν νέα δημόσια κτήρια, πχ οικόπεδο στους πρώην στρατιωτικούς φούρνους, αθλητικές εγκαταστάσεις, ακάλυπτες/ελεύθερες εκτάσεις) δεν θα είναι πλέον ανοιχτοί και ελεύθερα προσβάσιμοι για όλους μας, αλλά θα αποκτήσουν νέα χρήση, αυτή που θα επιθυμεί ο αγοραστής. Μην μας παραξενέψει λοιπόν αν σε λίγο χρειαζόμαστε άδεια από τη «Χ» επιχείρηση για να περπατήσουμε στα καλντερίμια του Κάστρου ή αν η «Χ» τράπεζα ενισχύσει το πολιτιστικό της προφίλ αγοράζοντας ένα μουσείο ή αν τα παιδιά πληρώνουν εισιτήριο για να παίξουν στην παιδική χαρά, όπως ήδη πληρώνουν οι λουόμενοι στις «αξιοποιημένες» παραλίες.

Η Ενωτική Αριστερή Παρέμβαση Εκπαιδευτικών ΔΕ Ιωαννίνων καλεί τους εκπαιδευτικούς, αλλά και όλους τους πολίτες, να αγωνιστούν για την προστασία του δημόσιου πλούτου, καλεί την ΕΛΜΕ και τα υπόλοιπα πρωτοβάθμια σωματεία, το νομαρχιακό τμήμα της ΑΔΕΔΥ και το Ε.Κ Ιωαννίνων να οργανώσουν αυτόν τον αγώνα.

ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ!

5 χρόνια από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ «ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΣΗ» ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ

Συμπληρώθηκαν φέτος πέντε χρόνια από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Η δίκη της Χρυσής Αυγής βρίσκεται στον τέταρτο χρόνο της και φαίνεται να μπαίνει στην τελική της ευθεία.
Για την εξέλιξη της δίκης και τα ζητήματα που προκύπτουν στο αντιφασιστικό κίνημα, τα «αντιτετράδια» έθεσαν τα σχετικά ερωτήματα στο δικηγόρο **Κώστα Παπαδάκη**, συνήγορο πολιτικής αγωγής των Αιγύπτιων ψαράδων στη δίκη της Χρυσής Αυγής.

✎ ***Κατ' αρχάς θα θέλαμε να μας πείτε ορισμένα ενημερωτικά στοιχεία σχετικά με την μέχρι τώρα εξέλιξη της δίκης της Χρυσής Αυγής***

Η δίκη άρχισε στις 20-4-2015 και έχει πραγματοποιήσει μέχρι σήμερα (20-9-2018) 277 (πραγματοποιηθείσες 251) συνεδριάσεις. Έχουν εξεταστεί 147 μάρτυρες κατηγορίας και έχουν αναγνωστεί πληθώρα εγγράφων, έχουν επισκοπηθεί βίντεο και ψηφιακά πειστήρια, τα οποία είτε υπήρχαν στη δικογραφία, είτε προσκομίστηκαν από τους συνηγόρους πολιτικής αγωγής.

Οι κατηγορούμενοι της δίκης είναι 69, μέσα στους οποίους 18 τότε βουλευτές της Χρυσής Αυγής. Όλοι σχεδόν οι κατηγορούμενοι αντιμετωπίζουν μεταξύ άλλων την κατηγορία της ένταξης (και για τα ηγετικά στελέχη) και της διεύθυνσης Εγκληματικής Οργάνωσης, κακούργημα με απειλούμενη ποινή κάθειρξης 5-10 χρόνια η ένταξη και 10 – 20 χρόνια η διεύθυνση. Η δίκη διεξάγεται καθημερινά χωρίς την παρουσία των κατηγορουμένων, αρκετοί από τους οποίους δεν έχουν εμφανιστεί ούτε μία φορά στη δίκη και εκπροσωπούνται από συνηγόρους.

Εκτός από τους συνηγόρους υπεράσπισης, έχουν δηλωθεί περί τους 130, αλλά μετέχουν ενεργά στη δίκη περί τους 15 καθημερινά. Υπάρχουν και τρεις ομάδες συνηγόρων πολιτικής αγωγής: α) οι συνήγοροι της οικογένειας Φύσσα, β) οι συνήγοροι των Αιγυπτίων ψαράδων και γ) οι συνήγοροι των συνδικαλιστών του Π.Α.Μ.Ε. Συνολικά 12 δικηγόροι.

Πρέπει ακόμα να σημειωθεί ότι στη δίκη συνεξετάζονται και άλλες εγκληματικές ενέργειες, για τις οποίες οι δράστες τους έχουν καταδικαστεί σε άλλες δίκες, εδώ όμως δικάζονται και για το αδίκημα της ένταξης στην εγκληματική οργάνωση «Χρυσή Αυγή», κατηγορία η οποία δεν τους είχε αποδοθεί στις άλλες δίκες.

Ενδεικτικά τέτοιες περιπτώσεις είναι η δολοφονία Σαχτζάτ Λουκμάν, διάφορες εγκληματικές ενέργειες και τραμπουκισμοί στο κέντρο της Αθήνας, στην Ιεράπετρα, στο Μεσολόγγι, στην Πάτρα, στην Πάρο, ο τραυματισμός μαθητή στο Παλαιό Φάληρο, οι επιθέσεις στα στέκια Αντίπνοια (Πετράλωνα) και Συνεργείο (Ηλιούπολη) κλπ.

Μετά την ολοκλήρωση της ανάγνωσης των εγγράφων (τις μέρες αυτές καταθέτουν έγγραφα οι συνήγοροι υπεράσπισης) θα ακολουθήσει η εξέταση των μαρτύρων υπεράσπισης (έχουν δηλωθεί περισσότεροι από 200) και στη συνέχεια θα κληθούν οι κατηγορούμενοι σε απολογία. Μετά τη λήξη και των απολογιών ο λόγος θα δοθεί στους Εισαγγελείς για πρόταση και στη συνέχεια στους συνηγόρους για αγορεύσεις. Μετά από όλα αυτά θα εκδοθεί η απόφαση.

✎ ***Γιατί κατά τη γνώμη σας η δίκη δεν έχει τη δημοσιότητα που της αντιστοιχεί;***

Η δίκη πράγματι δεν έχει τη δημοσιότητα, αλλά ούτε και τους όρους διεξαγωγής, που θα αντιστοιχούσαν στην ιστορική και πολιτικής της βαρύτητα. Διεξάγεται περιθωριοποιημένη, κατά κύριο λόγο στην αίθουσα του Κορυδαλλού, παρ' ότι δεν υπάρχει κανένας κρατούμενος εδώ και χρόνια μεταξύ των κατηγορουμένων, πράγμα το οποίο συμβάλλει στη δυσχέρεια πρόσβασης και δημοσιότητας και την καθημερινή εξόντωση των συνηγόρων που συμμετέχουν στη δίκη. Παράλληλα, έχει απαγορευθεί η ραδιοτηλεοπτική της κάλυψη και η φωτογράφηση χωρίς τη συναίνεση των φωτογραφιζόμενων, ενώ δεν υπάρχει φωνοληπτική τήρηση πρακτικών, πράγμα απαράδεκτο, όταν αυτή υπάρχει και στην τελευταία ακόμη αστική δίκη. Τα Μ.Μ.Ε. είναι απόντα καθημερινά από την αίθουσα και η αναμετάδοση της δίκης επιτυγχάνεται με ορισμένες σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, τις οποίες λειτουργούν διάφορα παρατηρητήρια και εθελοντές. Αποτέλεσμα είναι ότι η κοινωνία δεν πληροφορείται την εξέλιξη της δίκης.

Ωστόσο, το ενδιαφέρον είναι μεγάλο. Το διαπιστώνω σε κάθε συμμετοχή μου σε σχετικές ενημερωτικές εκδηλώσεις, σε διάφορες πόλεις, πολλές από τις οποίες μάλιστα διοργανώνονται όχι μόνο από **αντιφασιστικές πρωτοβουλίες,** αλλά και από **Ενώσεις και Συλλόγους Εκπαιδευτικών.**

✎ ***Για ποιον λόγο η δίκη καθυστερεί και ποιος ωφελείται από αυτήν την καθυστέρηση;***

Οι αιτίες καθυστέρησης της δίκης διακρίνονται σε αναπόφευκτες και μη αναπόφευκτες.

Α) Αναπόφευκτες αιτίες καθυστέρησης είναι ο μεγάλος αριθμός παραγόντων της δίκης και ο **μεγάλος όγκος της δι-**

Τη συνέντευξη πήρε η Αγγελική Φατούρου

κογραφίας, που προκύπτει από τη συνένωση των συνεξεταζόμενων υποθέσεων, όμως είναι απαραίτητος προκειμένου οι ποινικές ευθύνες να μην περιοριστούν στα εκτελεστικά όργανα, αλλά να αναζητηθούν τα **κοινά συνδετικά στοιχεία,** δηλαδή τα κίνητρα, οι δομές, ο τρόπος οργάνωσης και εκπαίδευσης, ο τρόπος δράσης και λειτουργίας, η ιεραρχία, η πειθαρχία και όλα γενικότερα εκείνα τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν μια διαχρονική συλλογική και οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα.

Β) Μη αναπόφευκτες είναι η καθυστέρηση έναρξης, η εμμονή στον προσδιορισμό διεξαγωγής της στον Κορυδαλλό και η έλλειψη βούλησης ανεύρεσης μίας επαρκούς και ικανής αίθουσας στο κέντρο της Αθήνας για τη μόνιμη διεξαγωγή της, καθώς και η μη απαλλαγή τα πρώτα χρόνια των δικαστών που απαρτίζουν τη σύνθεση από άλλες δικαστικές υποχρεώσεις. Έμμεσα συντελεί στην καθυστέρηση καθοριστικά και η έλλειψη δημοσιότητας, διότι η άγνοια στερεί την κοινωνική κινητοποίηση που θα πίεζε για ταχύτερη διεξαγωγή.

Η δίκη **αφέθηκε να αντιμετωπιστεί σαν μία δίκη της σειράς,** όπως όλες οι υπόλοιπες, τη στιγμή κατά την οποία ούτε η βαρύτητα, ούτε ο όγκος της το επιτρέπουν. Γι΄ αυτόν το λόγο καθυστερεί. Από την καθυστέρηση ωφελούνται φυσικά οι κατηγορούμενοι, καθώς η πάροδος του χρόνου αμβλύνει το κοινό αίσθημα και συμβάλλει σε υπόνοιες αναξιοπιστίας της διαδικασίας.

✎ ***Τι προσδοκούν οι συνήγοροι πολιτικής αγωγής;***
Τι μπορεί να προσδοκά το αντιφασιστικό κίνημα από αυτήν τη δίκη;

Επιλέξαμε να παρέμβουμε στη δίκη για να αποτρέψουμε οποιαδήποτε εξέλιξη προς την κατεύθυνση της συγκάλυψης. Η πολιτική αγωγή, λοιπόν, βρίσκεται εκεί γιατί δεν εμπιστεύεται το αστικό κράτος και δεν θέλει η δίκη αυτή να αποτελέσει έναν ακόμη κρίκο στην αλυσίδα των αυθαίρετων διαχρονικών απαλλακτικών για τους φασίστες δικαστικών αποφάσεων.

Θυμίζω τις πολλαπλές αθωώσεις της Ε.Ε.Ε., των δοσιλόγων της κατοχής, την ουσιαστική απαλλαγή των δολοφόνων του Λαμπράκη, τη μη δίωξη χιλιάδων παρακρατικών εγκληματιών της μετεμφυλιακής περιόδου, καθώς και των συνεργατών της Χούντας με το «στιγμιαίο», αλλά και την ήπια αντιμετώπιση των μεταπολιτευτικών φασιστικών εγκληματικών ενεργειών.

Αν το κίνημα δεν μπορέσει να επιβάλει στο κράτος να προστατέψει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που με αγώνα κατέκτησε, τότε η ναζιστική βία της Χρυσής Αυγής θα διαχυθεί στους δρόμους νομιμοποιημένη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Είμαστε εκεί για να μην υπάρξει άλλος Λουκμάν, άλλος Φύσσας και για να μην τολμήσει ξανά κανείς Μπαρμπαρούσης να απειλεί με πραξικόπημα ή Παππάς με νέα Μακρονήσια και να κυκλοφορεί ελεύθερος.

✎ ***Δεν φοβάστε ότι επιζητώντας την τιμωρία των κατηγορουμένων της Χρυσής Αυγής διαμορφώνονται συνθήκες μπούμερανγκ για την Αριστερά και ότι νομιμοποιείτε την κατασταλτική συμπεριφορά των δικαστηρίων με βάση τα πολιτικά φρονήματα των κατηγορουμένων;***

Δεν υπάρχει μέρα που να μην έχουμε τη σκέψη μας σε αυτό. Ωστόσο, η παρουσία μας στο Δικαστήριο ούτε αποσκοπεί, ούτε θα μπορούσε να συμβάλει στην οικοδόμηση ενός κράτους καταστολής, διότι δεν ζητάμε να καταδικάσει τους κατηγορούμενους με βάση αυτό που πιστεύουν, αλλά με βάση τις εγκληματικές τους πράξεις. Η επίτευξη του στόχου αυτού ισχυροποιεί το κίνημα και όχι το αστικό κράτος και συνεπώς αποκλείει το μπούμεραγκ.

Οφείλω στο σημείο αυτό να σας πω, ότι παρά τα διαδιδόμενα ότι δήθεν οι κατηγορούμενοι δικάζονται με ένα αυστηρό και διευρυμένο κατηγορητήριο, τα στοιχεία της δικογραφίας, αλλά και η σύγκριση με «άλλες» πολιτικές δίκες, δείχνουν ότι **δικάζονται για πολύ λιγότερα από όσα έχουν πράγματι διαπράξει.** Εναντίον τους δεν έχει αποδοθεί η κατηγορία περί τρομοκρατικής οργάνωσης (Π.Κ. 187[Α]), και τρομοκρατικών πράξεων, τις οποίες οι μηχανισμοί κατα-

στολής επιφυλάσσουν μόνο για τους αντιεξουσιαστές, τους Τούρκους αγωνιστές, κλπ. Επίσης δεν έχουν αποδοθεί στα διευθυντικά στελέχη ηθικές αυτουργίες για τις διάφορες εγκληματικές ενέργειες, παρά το γεγονός ότι από το ίδιο το παραπεμπτικό βούλευμα πηγάζουν παραδοχές πραγματικών περιστατικών, οι οποίες τις θεμελιώνουν. **Να γιατί πρέπει να είμαστε εκεί.**

Η ναζιστική ιδεολογία από μόνη της, όσο αποκρουστική και να είναι, δεν μπορεί να απαγορευθεί από καμία δικαστική απόφαση και μόνο το κίνημα στο δρόμο μπορεί να την αντιμετωπίσει. Το κάνει ήδη αποτελεσματικά από το Σεπτέμβρη 2013 στην Ελλάδα, αλλά και σε πολλές χώρες της Ευρώπης, με τις αντιναζιστικές και αντιρατσιστικές διαδηλώσεις. **Οι ελευθερίες και τα δικαιώματα δεν χαρίστηκαν από κανένα** αστικό κράτος, αλλά κατακτήθηκαν με αγώνες χρόνων από τους λαούς και δεν μπορούμε να τις προσπερνάμε αδιάφορα μένοντας ουδέτεροι σε διώξεις φασιστών τις οποίες μάλιστα το κίνημα επέβαλε, και με τους αγώνες του είναι εκείνο το οποίο θα επιδιώξει και θα εξασφαλίσει το ότι η δικαστική εξουσία δεν θα αυθαιρετήσει νομιμοποιώντας σκευωρίες ενάντια σε κοινωνικούς αγωνιστές (βλ. τελευταία παραδείγματα Ηριάννα, Θεοφίλου, κλπ).

✎ ***Ο νόμος για την εγκληματική οργάνωση (Π.Κ. 187) δεν είναι ο πρώτος τρομονόμος, τον οποίο όλη η Αριστερά αποδοκίμασε, καθώς και η προοδευτική νομική διανόηση; Πώς τώρα επιζητάτε την καταδίκη τους με αυτόν;***

Τους νόμους δεν τους ψηφίζουν οι συνήγοροι. Τους ψηφίζει η Βουλή και τους εφαρμόζουν τα δικαστήρια. Βεβαίως το Π.Κ. 187 καθιερώθηκε με το νόμο 2928/2001 (κυβέρνηση Σημίτη) και με την ψήφο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Ν.Δ. Με αυτό διώχθηκαν η 17Ν και ο Ε.Λ.Α. και με αυτό διώκεται σήμερα η Χρυσή Αυγή. Όπως ανέφερα παραπάνω, με βάση τις πράξεις που έχει τελέσει αντίστοιχο θα ήταν να διωχθεί με **το πολύ αυστηρότερο Π.Κ. 187Α,** πράγμα το οποίο όμως δεν συμβαίνει. Το Π.Κ. 187Α όμως έχει εφαρμοστεί επιλεκτικά και μόνο σε συγκεκριμένες πολιτικές κατηγορίες υποπτων (αντιεξουσιαστές, κατηγορούμενοι ως μέλη ενόπλων αντικαπιταλιστικών οργανώσεων, Τούρκοι, Κούρδοι, κλπ). Αυτούς και μόνο το σύστημα θεωρεί τρομοκράτες. Δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ σε ναζιστές και φασίστες. Αντίθετα, το Π.Κ. 187 παρά τις αντιθέσεις του συνόλου του νομικού κόσμου και της Αριστεράς έχει δυστυχώς γενικευθεί και έχει στείλει στα 17 χρόνια που ισχύει δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους στη φυλακή. Δεν περιμένει, δηλαδή, από αυτήν τη δίκη τη νομιμοποίησή του.

Εξακολουθούμε πάντα να είμαστε από θέση αρχής ενάντια και στο Π.Κ. 187 και στο Π.Κ. 187Α, αλλά αυτό δεν μας επιτρέπει να κλείνουμε τα μάτια και να ανεχόμαστε τη χρήση του με δύο μέτρα και δύο σταθμά από την αστική δικαστική εξουσία.

Ένα άλλο παράδειγμα: Πρόσφατα αναδείχθηκαν οι συνθήκες δολοφονίας του Ζακ Κωστόπουλου από βίντεο και κάμερες. Ημασταν αντίθετοι στη νομιμοποίησή τους. Τώρα θα πρέπει να πετάξουμε το αποδεικτικό υλικό στα σκουπίδια;

✎ ***Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δίκη; Πότε εκτιμάτε ότι θα τελειώσει;***

Έχουν ήδη εξεταστεί 147 μάρτυρες κατηγορίας και όπως ήδη σας είπα έχει αναγνωστεί πληθώρα εγγράφων και έχουν επισκοπηθεί βίντεο και ψηφιακά πειστήρια τα οποία είτε υπήρχαν στη δικογραφία, είτε προσκομίστηκαν από τους συνηγόρους πολιτικής αγωγής. Μετά την ολοκλήρωση της ανάγνωσης των εγγράφων (τις μέρες αυτές καταθέτουν έγγραφα οι συνήγοροι υπεράσπισης) θα ακολουθήσει η εξέταση των μαρτύρων υπεράσπισης, και στη συνέχεια θα κληθούν οι κατηγορούμενοι σε απολογία. Μετά τη λήξη και των απολογιών, ο λόγος θα δοθεί στους Εισαγγελείς για πρόταση και στη συνέχεια στους συνηγόρους για αγορεύσεις. Μετά από όλα αυτά θα εκδοθεί η απόφαση.

Αν ληφθεί υπόψη ότι θα έχουμε εκλογές το Μάιο 2019 θεωρώ απίθανο ότι θα έχουμε τη λήξη της δίκης πριν από αυτές. Είναι όμως εφικτή η λήξη της μέσα στο 2019.

✎ ***Ποια είναι η συμπεριφορά της Χρυσής Αυγής μέσα και έξω από το Δικαστήριο;***

Μέσα στο Δικαστήριο η Χρυσή Αυγή εκδηλώνεται πολιτικά και νομικά από τον καθημερινό πυρήνα των συνηγόρων υπεράσπισης - υποστηρικτών της. Οπως προανέφερα περί τους 15 συνηγόρους εμφανίζονται καθημερινά και όλοι αυτοί είναι στελέχη της Χρυσής Αυγής και συγγενείς κατηγορουμένων. Την υπερασπίζονται πρώτα πολιτικά και ύστερα νομικά. Τα μέλη της Χρυσής Αυγής, ή κατά ακριβέστερη διατύπωση τα Τάγματα Εφόδου της, έχουν εμφανιστεί στο Δικαστήριο, έχουν προκαλέσει επεισόδια, συχνά με αποκορύφωμα **επιθέσεις ενάντια στην Μάγδα Φύσσα και στη συνήγορο πολιτικής αγωγής Ευγενία Κουνιάκη.** Από το τελευταίο αυτό επεισόδιο (Νοέμβρης 2017) δεν έχουν εμφανιστεί ξανά. Τώρα όμως που η πρωτοβουλία της δίκης περνάει σε αυτούς, καθώς θα εξετάζουν μάρτυρες και θα απολογούνται, είναι φυσικό να υπάρξει νέα επιστράτευση.

Εξ άλλου η όλη συμπεριφορά τους εκτός δικαστηρίου δείχνει ότι κάθε άλλο παρά έχουν εγκαταλείψει την τραμπούκικη δραστηριότητα, όσο και αν την έχουν περιορίσει εξαιτίας της δίκης. Η ανάγκη τους για δυναμικές ενέργειες μεγαλώνει ακόμα περισσότερο, αν λάβει κανείς υπόψη ότι αφ' ενός αδυνατούν να αξιοποιήσουν προς όφελός τους την ευνοϊκή για την ακροδεξιά συγκυρία που υπάρχει και στην Ευρώπη και στη χώρα μας, αφ' ετέρου διότι το στρίμωγμά τους στη δίκη καθημερινά με την εξέλιξή της ολοένα και αυξάνεται.

Ευχαριστούμε πολύ κύριε Παπαδάκη.

ΚΥΠΡΟΣ

Οι Εκπαιδευτικοί σ' ένα διαρκή αγώνα ενάντια σε λασπολογίες και επιθέσεις, που στρώνουν το έδαφος στην απαξίωση και υποβάθμιση του δημόσιου σχολείου

Κείμενα –Επιμέλεια: Πηγή Σεμιτεκόλου

Οι «οδηγίες του ΟΟΣΑ» και οι εντολές της Ε.Ε. για περικοπές στις κοινωνικές παροχές, χτύπησαν και την πόρτα της Κύπρου. Η κυβέρνηση Αναστασιάδη, υποτελής σε αυτές τις πολιτικές, προσπαθεί με το χειρότερο τρόπο να εκτελέσει αυτές τις εντολές, ξεπουλώντας τη δημόσια Παιδεία.

Εδώ και τρεις μήνες οι Κύπριοι εκπαιδευτικοί έχουν ξεκινήσει έναν αγώνα ενάντια στην πολιτική της κυπριακής κυβέρνησης για την περεταίρω υποβάθμιση-υποχρηματοδότηση της δημόσιας εκπαίδευσης και της προσαρμογής της στις απαιτήσεις του ΟΟΣΑ. Και κατά τα συνήθη, μια τέτοια πολιτική δε θα μπορούσαν παρά να την βαφτίσουν με ένα ωραιοποιημένο και πολλά υποσχόμενο ουσιαστικό, που ακούει στον όνομα **εξορθολογισμός**. Στη χώρα μας έχουμε μάθει πια τις βαθύτερες έννοιες αυτών των λέξεων όπως αξιολόγηση, αναβάθμιση, εξοικονόμηση, κτλ

Ο εξορθολογισμός αυτός, φυσικά, για τον υπουργό Παιδείας, Κώστα Χαμπιαούρη, δεν έχει παιδαγωγικά χαρακτηριστικά, ούτε αναφέρεται στην υλικοτεχνική ή κτηριακή αναβάθμιση της παιδείας. Αλλά με παντιέρα τις εκθέσεις της Διεθνούς Τράπεζας και του ΟΟΣΑ «για τη βέλτιστη αξιοποίηση πόρων για την παιδεία», εξοικονομεί προσωπικό, ποδοπατώντας μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα. Συγκεκριμένα:

1. Καταργεί την ώρα υπεύθυνου τμήματος

2. Καταργεί τη μείωση ωρών ανάλογα με τα χρόνια υπηρεσίας

3. Καταργεί τις συνδικαλιστικές ώρες

4. Αυξάνει κατά δύο, τις διδακτικές ώρες εργασίας των βοηθών διευθυντών

5. Καταργεί τις ώρες (ως διδακτικές περιόδους) που προβλέπονταν για εκδρομές, οργάνωση γιορτών, βιβλιοθηκών, αθλητικών δραστηριοτήτων κτλ, θέτοντάς τες εκτός διδακτικού ωραρίου.

6. Αλλάζει στο σύστημα διορισμού των εκπαιδευτικών με διαφορετικούς καταλόγους, διοριστέων και διορισίμων, (βλέπε ΑΣΕΠ και επετηρίδα), με στόχο πάντα τη δημιουργία ενός εργαλείου κατηγοριοποίησης των εκπαιδευτικών που θα εξυπηρετεί την πολιτική της αδιοριστίας, της κατάργησης της μονιμότητας και της επέκτασης της ελαστικής εργασίας. Ένα νέο «σύστημα διορισμών» δηλαδή, που (όπως συνέβη και στην Ελλάδα) θα χρησιμοποιηθεί για την καλύτερη διαχείριση των άνεργων και συμβασιούχων εκπαιδευτικών.

Ο κοινωνικός αυτοματισμός κύριο όπλο της κυβέρνησης για την επιβολή των αντιεκπαιδευτικών μέτρων

Φυσικά όλες αυτές οι «ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις» δε θα μπορούσαν να δοθούν έτσι απλά στους γονείς και την κοινωνία, παρά μέσω του κοινωνικού αυτοματισμού, μετατοπίζοντας το κατηγορώ στους εκπαιδευτικούς. Πολύ καλή αφορμή αποτέλεσε για την κυβέρνηση το ατυχές γεγονός του θανάτου ενός μαθητή, λόγω τραυματισμού του σε γήπεδο γυμναστικής ενός δημοτικού σχολείου. Τότε ήταν που ξεκίνησε ο διασυρμός όλων των εκπαιδευτικών, κατηγορώντας τους ως ανίκανους και ψυχολογικά άρρωστους. Τότε στο πρόσωπο του συναδέλφου (που τήρησε απόλυτα το πρωτόκολλο σε περίπτωση τραυματισμού) βρήκε την ευκαιρία η κυβέρνηση και όλοι οι παρατρεχάμενοί της να ξεκινήσουν τη λασπολογία. Τότε, μάλιστα, ήταν που η αστυνομία ζήτησε από συνδικαλιστές, που βρίσκονταν στο σχολείο του μαθητή, να αποχωρήσουν!

Μια άλλη καλή μέθοδος αποπροσανατολισμού είναι οι αριθμοί. «***52 εκατομμύρια ευρώ στοιχίζουν οι μη διδακτικές ώρες των εκπαιδευτικών!»***. Και αυτό βέβαια συνοδευόμενο με τις απαραίτητες στατιστικές εκθέσεις που δείχνουν πόσο, το ποσοστό των συνολικών κρατικών δαπανών για την εκπαίδευση, υπερβαίνει αυτό του μέσου όρου της Ε.Ε, πόσο χαμηλές είναι οι επιδόσεις των μαθητών σε σχέση με αυτές της υπόλοιπης Ευρώπης, για να καταλήξουν πάντα στο «πόσο λιγότερο δουλεύουν οι Κύπριοι εκπαιδευτικοί και πόσα περισσότερα χρήματα παίρνουν» σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε.! Τα κυρίαρχα ΜΜΕ, εννοείται, προπαγανδίζουν αυτά τα στατιστικά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

«Το κόστος μιας απροβίβαστης παιδείας», έγραφε η Καθημερινή (01-07-2018).

«ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Newsbomb: Νερό στο κρασί και διάλογος ΤΩΡΑ για την Παιδεία. Είναι πολλά τα θέματα που χρειάζεται να επιλυθούν: τα καθήκοντα των εκπαιδευτικών, η διδακτέα

ύλη, οι κτηριακές εγκαταστάσεις, τα παράνομα φροντιστήρια, θέματα ασφάλειας και υγείας, νεανικής παραβατικότητας και πολλά άλλα.» (29-8-18)

Και δυστυχώς οι εκπαιδευτικοί, όπως χρόνια κάνουν και στην Ελλάδα, έχουν επιδοθεί σε έναν αγώνα ενημέρωσης και αποκάλυψης των ψευδών στοιχείων της κυπριακής κυβέρνησης και των εντολοδόχων της, ότι οι "απαλλαγές ωρών" αντιστοιχούν σε αναγκαίες δράσεις εκπαιδευτικών, που δεν μπορούν να γίνουν στα πλαίσια του εκπαιδευτικού τους χρόνου, (μαθήματα ελληνικής γλώσσας σε αλλόγλωσσους μαθητές, εργαστήρια, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, στηρίξη μαθητών με ειδικές δυσκολίες κ.λπ.). Ότι οι «απαλλαγές ωρών» δεν είναι ελεύθερος χρόνος, είναι ΜΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΣ και απαραίτητος για το εκπαιδευτικό τους έργο. Καθώς και προσπάθειες απάντησης σε ανεύθυνα και μπακαλίστικα στοιχεία που, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη επιδόματα και αργίες ευρωπαϊκών χωρών, παρουσιάζουν τους Κύπριους εκπαιδευτικούς ως «καλοπληρωμένους τεμπέληδες».

«Φαίνεται ακόμη, σύμφωνα με την Ελεγκτική Υπηρεσία, ότι η Κύπρος έχει μικρότερο χρόνο διδασκαλίας (18 ώρες, δηλαδή 24 περιόδους των 45 λεπτών) σε σχέση με τις περισσότερες χώρες, ενώ σημειώνεται ότι ο αριθμός των 18 ωρών που δηλώνεται για την Κύπρο δεν περιλαμβάνει ούτε τις μειώσεις στο διδακτικό χρόνο για το λεγόμενο «βιολογικό παράγοντα», ούτε και τις άλλες απαλλαγές για άλλα εξωδιδακτικά καθήκοντα.

Υπογραμμίζεται, μάλιστα, ότι «σοβαρότερη στρέβλωση δημιουργείται λόγω της μείωσης του διδακτικού χρόνου με τα έτη υπηρεσίας και ότι σύμφωνα με την Έκθεση, η μείωση του φόρτου εργασίας των εκπαιδευτικών δεν είναι πολύ διαδεδομένη πρακτική στην Ευρώπη».

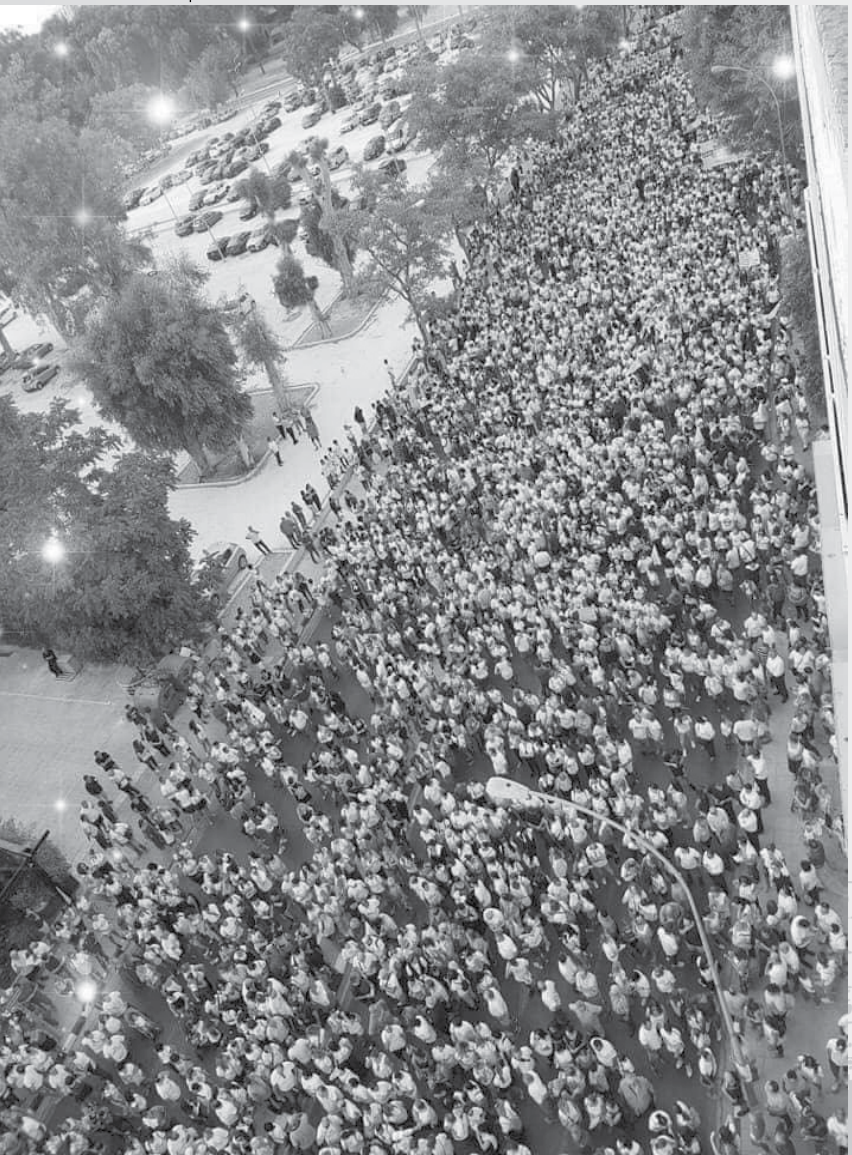

Τονίζεται καταληκτικά ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία ουδέποτε εισηγήθηκε μείωση των μισθών των εκπαιδευτικών (υπηρετούντων ή μελλοντικών), και ότι η όποια αναφορά στα υψηλά επίπεδα μισθοδοσίας θα πρέπει να εξεταστεί μόνο ως προς την ανάγκη εξορθολογισμού του χρόνου εργασίας και διδασκαλίας (www.philenews.com 20-09-18).

Ακόμα πιο δύσκολο σε αυτά τα χρόνια της πτώσης παγκόσμια του συνδικαλιστικού κινήματος και του αντισυνδικαλιστικού μένους που κυριαρχεί στα ΜΜΕ, είναι να υπερασπιστούν οι λειτουργεί της εκπαίδευσης τις συνδικαλιστικές ώρες που δικαιούνται οι εκπρόσωποί τους, αφού, σε όλους τους κλάδους, η κατάργησή τους, ως μόνο στόχο έχει την αποδυνάμωση της αντίστασης και του κινήματος κατά του πετσοκόμματος των δημόσιων αγαθών.

Όλα τα παραπάνω όμως, είναι λίγο πολύ γνώριμα και σε εμάς, αφού και η υποτέλεια στις επιταγές της Ε.Ε. όλων των ελληνικών κυβερνήσεων που έχουν περάσει, λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο.

Πρωτοφανής στοχοποίηση του εκπαιδευτικού κόσμου της Κύπρου από την άρχουσα τάξη, με σκοπό την αποδυνάμωση της απεργίας.

Αυτό που μάλλον αποτελεί παγκόσμια πρώτη, είναι αυτό που ακολούθησε μετά. Όταν ήρθαν, σαν φυσικό επακόλουθο, μέσα στο καλοκαίρι, δυναμικές κινητοποιήσεις και μαζικές αντιδράσεις εκπαιδευτικών και γονέων (οι οποίοι πολύ γρήγορα στάθηκαν στο πλευρό των εκπαιδευτικών παρά τις αρχικές ανακοινώσεις της παγκύπριας οργάνωσης γονέων). Οι κινητοποιήσεις αυτές οδήγησαν σε μια **πολύ πετυχημένη και μαζική διήμερη απεργία στις 18 και 19-09-18.**

Τότε... εκκλησία(!), συμπολίτευση και «αντιπολίτευση», τραπεζίτες και βιομήχανοι, καναλάρχες και δημοσιογραφικά φερέφωνα, σαν άλλο πολυπλόκαμο αποκρουστικό τέρας του συστήματος, βάλθηκαν να θάψουν το δίκιο και την αλήθεια. Τότε άρχισε μια άνευ προηγουμένου επίθεση, με στόχο τον εξευτελισμό των εκπαιδευτικών από κάθε αναχρονιστική και σαφώς κυρίαρχη ομάδα που τρίβει τα χέρια της μπροστά σε τέτοιον "οικονομικόν εξορθολογισμόν".

Πρώτος και καλύτερος, αγαπημένος της Χρυσής Αυγής και του αντίστοιχου ακροδεξιού ΕΛΑΜ Κύπρου, ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος. Χωρίς κανένα ίχνος προάσπισης της καθολικής και δημόσιας εκπαίδευσης, και μιλώντας μάλιστα σε πρώτο πληθυντικό πρόσωπο, είπε από το "χρυσό του στόμα":

«Όταν τα κονδύλια για την Εκπαίδευση είναι καθορισμένα –δεν έχουμε ανεξάντλητες δυνατότητες– κι όταν αυτά διασκορπίζονται γι΄ αυτούς τους σκοπούς, πώς θα επιτευχθεί η ποιοτική αναβάθμιση της Παιδείας, ή ακόμα και η συντήρηση των σχολικών κτιρίων;(...) Γι΄ αυτό και καλούμε, πατρικά, τις Εκπαιδευτικές Οργανώσεις όπως αιρόμενες στο ύψος των περιστάσεων και κατανοώντας τις οικονομικές δυσκολίες του τόπου και του λαού, περιορίσουν, προς το παρόν, όσο υπάρχει η κρίση, τα αιτήματά τους. Κι όπως συνεργαστούν με το Υπουργείο Παιδείας, με καλή θέληση προς υπερπήδηση των δυσκολιών(...) ***Πληθώρα ωρών διδακτικού χρόνου*** *διατίθενται για* ***δήθεν*** *υπευθύνους τμημάτων, υπευθύνους εργαστηρίων, ειδικών αιθουσών, πρακτικογράφων συνεδριάσεων των καθηγητικών συλλόγων, για χορωδίες, ορχήστρες κλπ. Κι αυτός ο χρόνος και η συνεπακόλουθη δαπάνη είναι* ***υπερβαλλόντως δυσανάλογα*** *προς τον καταβαλλόμενο μόχθο.»*

Ναι! μίλησε ο Αρχιεπίσκοπος για καταβαλλόμενο μόχθο! Και όταν συνειδητοποίησε ότι οι εκπαιδευτικοί είναι αποφασισμένοι να αγωνιστούν και να υπερασπιστούν τη δημόσια παιδεία,

βροντοφώναξε, ο εκπρόσωπος του Θεού που αγαπάει αλλήλους: *«Βλέποντας προχθές τον όγκο των εκπαιδευτικών που διαδήλωναν την αντίθεσή τους προς τις ενέργειες του κ. Υπουργού έξω από το Υπουργείο Παιδείας, αντιλήφθηκα ότι* ***το κακό έχει παραγίνει.*** *Με εξέπληξε αυτός ο όγκος τόσο πολύ που έθεσα στον εαυτό μου αυτό το ερώτημα: «Μα υπάρχει τόση φυγοπονία; Οι εκπαιδευτικοί μας θέλουν* ***τις αποσπάσεις*** *για να μην εργάζονται και κατ΄ επέκταση να μην προσφέρουν τις υπηρεσίες τους προς τη μαθητιώσα νεολαία; Μέχρις εδώ έχει καταντήσει η Παιδεία μας;(...) Ως Εκκλησία, καλούμε τους εκπαιδευτικούς για μια ακόμη φορά να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων, να αφήσουν τους εγωισμούς, να αφήσουν τους ετσιθελισμούς, να αφήσουν τις προσωπικές ατζέντες τους αυτοί που προΐστανται των εκπαιδευτικών οργανώσεων και να καθίσουν να συνεργαστούν με τον Υπουργό για το καλό των παιδιών μας. Η απειλή της απεργίας δέον να είναι το τελευταίο που πρέπει να σκέφτεται ιδιαίτερα ο εκπαιδευτικός.»*

Κάπου εκεί κόλλησαν και οι προτάσεις για την ιδιωτικοποίηση της παιδείας (πάντα κάπου κολλάει και αυτή) από τον "προοδευτικό" Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρο του δεξιού κόμματος *Δημοκρατικός Συναγερμός*.

«Όσον αφορά το ζήτημα της μεγάλης εξοικονόμησης δημόσιων πόρων από την επιλογή της ιδιωτικής εκπαίδευσης, είναι ένα θέμα που είναι καιρός να μπει στην ατζέντα της δημόσιας συζήτησης για την παιδεία. ***Δηλαδή, πως το κράτος θα μπορούσε να στηρίξει την ιδιωτική παιδεία και να παρέχει κίνητρα προς τους γονείς να την επιλέγουν, ώστε από τη μια να εξοικονομούνται διαθέσιμοι πόροι του κράτους και να ανεβάζουμε την ποιότητα της παρεχόμενης παιδείας για τα παιδιά μας από την άλλη (...)*** *Κάθε προσπάθεια για αλλαγή νοοτροπίας και μεταρρύθμιση είναι λογικό να συνοδεύεται από αντιδράσεις. Εμείς δηλώνουμε ανεπιφύλακτα ότι θα στηρίξουμε την προσπάθεια αυτή, ανεξαρτήτως πολιτικού κόστους(...)»*

Τα καλύτερα, όμως ήρθαν παραμονές της διήμερης απεργίας. Θέση για να δώσουν λύση στη εκπαιδευτική "κρίση" πήραν το ΚΕΒΕ (Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο) και η ΟΕΒ (Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων). Οι βιομήχανοι και οι εργοδότες καταδικάζουν τις απεργίες! Τι πρωτότυπο! *«Η λήψη απεργιακών μέτρων με την έναρξη της σχολικής χρονιάς, αναφέρει το ΚΕΒΕ, είναι απαράδεκτη και καταδικαστέα.»* Όλα τα κυπριακά ΜΜΕ ενημερώνουν: *«Το ΚΕΒΕ καλεί τις εκπαιδευτικές οργανώσεις να αναλογιστούν τις ευθύνες τους απέναντι στα παιδιά, στους γονείς τους και στην κοινωνία. Ακόμα τους καλεί να συνειδητοποιήσουν την αναταραχή που επιφέρουν στην ομαλή λειτουργία του κράτους και της οικονομίας. Το ΚΕΒΕ δηλώνει ξεκάθαρα ότι δεν μπορεί να συνεχιστεί το φαινόμενο,* ***προνομιούχες*** *ομάδες εργαζομένων να καταφεύγουν σε απεργιακές κινητοποιήσεις για προστασία των δήθεν «κεκτημένων» τους. Ούτε είναι δυνατόν να εκβιάζουν την κυβέρνηση, με όμπρους τα παιδιά για να ικανοποιήσει* ***τα παράλογα και υπερβολικά αιτήματά τους».*** **(σ.σ. αγαπημένο σπορ των εργοδοτών να μιλούν για «προνομιούχους εργαζόμενους»).**

«Οι εκπαιδευτικές οργανώσεις θα πρέπει να αντιληφθούν ότι τα σχολεία δεν είναι ιδιοκτησία τους για να κλείνουν όποτε αποφασίσουν. Τα σχολεία ανήκουν στο κράτος και το δικαίωμα της μόρφωσης είναι αναφαίρετο για τα παιδιά μας»(...) Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), αλλά και η κοινωνία ολόκληρη, παρακολουθούν με απογοήτευση τις εξελίξεις στις διαβουλεύσεις μεταξύ κυβέρνησης και συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών, που οδήγησαν στη λήψη απεργιακών μέτρων εξαιτίας της αδιάλλακτης στάσης της συνδικαλιστικής πλευράς (...) Θα πρέπει να γίνει αντιληπτό πως τα απεργιακά μέτρα δεν στρέφονται κατά του εργοδότη, αλλά κατά του κοινωνικού συνόλου και του κύρους του δημόσιου σχολείου»

Γίνεται σαφές από την ανακοίνωση ότι οι απλοί βιομήχανοι, άνθρωποι της διπλανής πόρτας, αντιτάσσονται στον άδικο αγώνα των προνομιούχων εκπαιδευτικών εις βάρος της κοινωνίας... και όπου κοινωνία που διεκδικεί δημόσια δωρεάν παιδεία... αυτή των βιομηχάνων και των εργοδοτών! Αλλιώς, όταν στοχοποιούν τους εκπαιδευτικούς για το «κύρος του δημόσιου σχολείου» αυτοί που το θέλουν ιδιωτικό, τότε οι εκπαιδευτικοί αποδεδειγμένα πράττουν σωστά.

Αλλά στον πάτο του βαρελιού δεν φτάσαμε ακόμα...

«Πού θ΄ αφήσετε τα παιδιά Τρίτη–Τετάρτη; Η Τράπεζα Κύπρου προνόησε» (www.sigmalive.com 14-09-18). *«Η Τράπεζα Κύπρου προνόησε για τη διευκόλυνση γονέων, καλώντας τους -αν επιθυμούν- να πάρουν τα παιδιά τους μαζί με 1 φίλο τους στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου στη Λευκωσία, στο Εκπαιδευτικό Κέντρο της Τράπεζας στη Λεμεσό, στο Μουσείο Πιερίδη στη Λάρνακα και στο ξενοδοχείο «Αλμύρα» στην Πάφο και δώστε τους την ευκαιρία να ασχοληθούν με διάφορες δραστηριότητες.*

Έμπειροι εκπαιδευτές, σε ένα ασφαλές περιβάλλον θα απασχολήσουν δημιουργικά τα παιδιά μας, ηλικίας 5 – 12 χρόνων, από τις 7.15 π.μ. μέχρι και τις 3.15 μ.μ., χωρίς οποιανδήποτε χρέωση. Στο Πολιτιστικό Ίδρυμα, στο

Περί πιστώσεων...

Στα πρωτάκια μου, που έρχονται πρώτη φορά σχολείο και στεγάζονται σε λυόμενη αίθουσα, θα πιστωθεί καλύτερο σχολείο για του χρόνου;

Στο μαθητή μου που δυσκολεύεται να με παρακολουθήσει στην τάξη, αλλά αν του αφιερώσω ατομικό χρόνο, μπορεί να κάνει θαύματα; Θα του πιστώσει κάποιος διπλάσια βοήθεια για του χρόνου;

Στη δασκάλα εκείνης της τάξης, που φωνάζει μαζί με το γονιό πως χρειάζεται συνοδό για το μαθητή της; Θα τους πιστωθεί συνοδός για του χρόνου;

Για εκείνο το παιδάκι που χρειαζόταν αναστολή, αλλά κάποιοι έκριναν πως είναι έτοιμο για το δημοτικό; Θα του πιστωθεί χρόνος στην προδημοτική για του χρόνου;

Για τα παιδιά εκείνα της ειδικής εκπαίδευσης που τα έκλεισαν στη λυόμενη αίθουσα χωρίς παράθυρα; Θα τους πιστωθεί καθαρός αέρας και φως για του χρόνου;

Για όλα τα παιδιά μας που φεύγουν από δημοτικά σχολεία ετοιμόρροπα, που το διάλειμμα δεν τους έφτασε ποτέ για φαΐ και παιχνίδι, που πιέστηκαν να χωρέσουν τη σκέψη τους σε κουτιά, που μόνο τσιμέντο έχουν να θυμούνται στις αυλές τους, που οι δάσκαλοί τους έτρεχαν και δεν προλάβαιναν την ύλη που τους έπνιγε; Ποιος θα τους πιστώσει με την εκπαίδευση που τους άξιζε;

Όχι άλλες πιστώσεις. Όχι επιδόματα. Όχι σε συζητήσεις χωρίς ουσία.

✓ Ανοίξτε τα σχολεία να μπει φως. Βάλτε χρώμα, φαντασία. Εμπνεύστε μας με όραμα για τούτη την κακομάζαλη την εκπαίδευση.

✓ Βάλτε λιγότερους μαθητές στις τάξεις.

✓ Διορίστε νέους εκπαιδευτικούς.

✓ Αναβαθμίστε τα τεχνολογικά μέσα.

✓ Δώστε μας χρόνο να δουλέψουμε σωστά.

Ακούει κανένας;

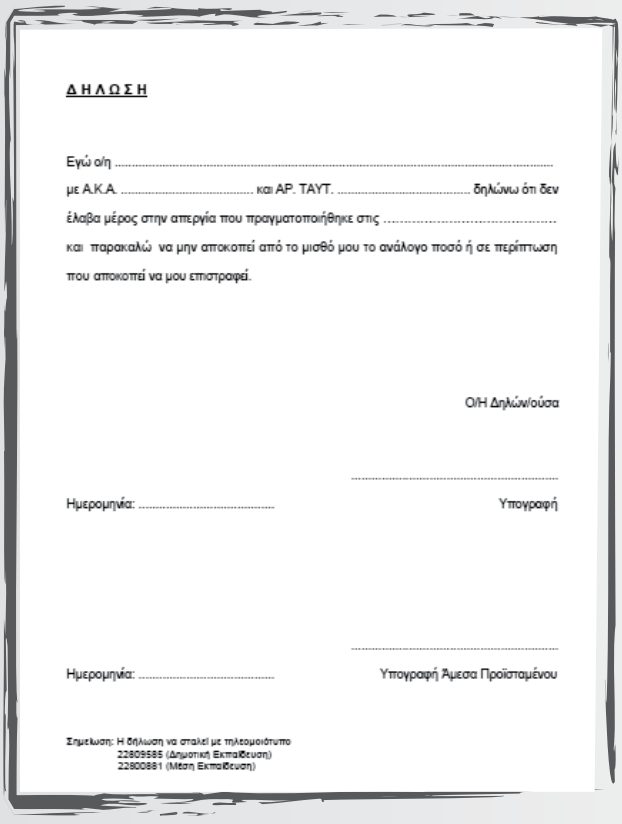

Δ Η Λ Ω Σ Η

Εγώ ο/η .....

με Α.Κ.Α. ..... και ΑΡ. ΤΑΥΤ. ..... δηλώνω ότι δεν έλαβα μέρος στην απεργία που πραγματοποιήθηκε στις ..... και παρακαλώ να μην αποκοπεί από το μισθό μου το ανάλογο ποσό ή σε περίπτωση που αποκοπεί να μου επιστραφεί.

Ο/Η Δηλών/ούσα

.....

Ημερομηνία: ..... Υπογραφή

.....

Ημερομηνία: ..... Υπογραφή Άμεσα Προϊσταμένου

Σημείωση: Η δήλωση να σταλεί με τηλεομοιότυπο
22809585 (Δημοτική Εκπαίδευση)
22800881 (Μέση Εκπαίδευση)

Μουσείο Πιερίδη και στο Εκπαιδευτικό Κέντρο Λεμεσού, στα παιδιά θα προσφερθούν σνακς και χυμοί, ενώ στο Αλμύρα θα προσφερθεί και φαγητό.»

Το υπουργείο τελευταίο και καταϊδρωμένο πρωτοτύπησε στέλνοντας τις ημέρες των απεργιών έντυπο με το οποίο θα δηλώσουν οι εκπαιδευτικοί αν δεν θέλουν να συμμετάσχουν στην 48ωρη απεργία! Ό στόχος που απεστάλη το έντυπο αυτό είναι οι εκπαιδευτικοί που δεν θέλουν συμμετάσχουν στην απεργία, να μην υποστούν αποκοπή μισθού. Έτσι, να αξιολογείται θετικά ο απεργοσπάστης!

Η αξιολόγηση και η «νέα» προωθούμενη αξιολόγηση στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα, τρανό παράδειγμα αυταπάτης

Και μια και μιλάμε για αξιολόγηση, αξιοσημείωτο, είναι πως στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα υπάρχει και η **αξιολόγηση** των εκπαιδευτικών, εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Η περιβόητη αξιολόγηση (που αποτελεί δηλωμένο και βασικό στόχο της κυρίαρχης πολιτικής και στην Ελλάδα) αποδεικνύει στην Κύπρο, όπως και σε άλλες χώρες στην Ευρώπη, τους βαθύτερους σκοπούς της στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, πέρα από τις ψευδαισθήσεις που μπορεί να δημιουργούνται στο άκουσμά της και μόνο.

Πρόκειται για κατηγοριοποίηση των εκπαιδευτικών με περιγραφικούς όρους, αλλά και με απλή αριθμητική αξιολόγηση. Που δεν κοινοποιείται στα σχολεία αλλά αποστέλλεται με το ταχυδρομείο στον καθένα ξεχωριστά (sic). Για να προστατευτεί το σύστημα από ενδεχόμενες αυθαίρετες στάσεις των επιθεωρητών υπάρχει πάντα το πλαφόν. Η ποσόστωση στη βαθμολογική διαβάθμιση. Έτσι υποχρεωτικά κάποιοι θα είναι πάντα κακοί, μέτριοι ή λιγότερο καλοί από κάποιους άλλους. Μόνο έτσι το σύστημα πετυχαίνει τους πραγματικούς στόχους της αξιολόγησης. Μιας αξιολόγησης για τις ανάγκες της οποίας συχνά οι εκπαιδευτικοί καλούνται να «στήσουν» την τάξη ενόψει της επίσκεψης του επιθεωρητή! Μιας διαρκούς αξιολόγησης που φορτώνει με μόνιμο άγχος και όχι σπάνια με φόβο τους εκπαιδευτικούς. Μιας αξιολόγησης, που εκτός από τα παραπάνω, δεν έχει «προσφέρει» το παραμικρό από όλα αυτά που ευαγγελίζονται οι απολογητές της.

Μιας αξιολόγησης που στα τόσα χρόνια ύπαρξής της δάσκαλοι εικαστικών, θεατρικής αγωγής και, σε πολλές περιπτώσεις, γυμναστικής δεν υπάρχουν! Όλα αυτά τα αναλαμβάνει ο δάσκαλος της τάξης, όχι στις εξωδιδακτικές ώρες. αλλά σαν εξειδικευμένο διδακτικό αντικείμενο. Και αξιολογείται γι΄ αυτά. Μια αξιολόγηση που τόσα χρόνια μετά, δεν έχει φροντίσει να καλύψει τις ελλείψεις, τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε υποδομές. Την αξιολόγηση που είναι κοινός τόπος ότι «εξοικονομεί» λεφτά από την Ειδική Εκπαίδευση, στερώντας το αγαθό της Παιδείας από τα παιδιά με αναπηρίες.

Μιας αξιολόγησης που μετά από 42 χρόνια κρίνεται ανεπαρκής από τους θιασώτες της και προωθείται η επί το χείρον αναπροσαρμογή της στις νέες αντιδραστικότερες απαιτήσεις ΕΕ και ΟΟΣΑ.

Ήδη ο υπουργός από τον Αύγουστο ξεκίνησε να «διαπράγματεύεται μια νέα καλή αξιολόγηση». Σαν τα αυτοκολλητάκια που βάζουμε στους μαθητές, άρχισε να μοιράζει μόρια, επιδόματα και θέσεις ανέλιξης σε εκπαιδευτικούς που αναλαμβάνουν εξωδιδακτικά αντικείμενα! Χαρακτηριστικό είναι το απόσπασμα που ακολουθεί:

«Ο προσανατολισμός της κυβέρνησης είναι να ενσωματώσει τις «απαλλαγές» σε ένα νέο Σύστημα Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Εκπαιδευτικών. Γενική φιλοσοφία της Κυβέρνησης και του ΥΠΠ είναι οι εξωδιδακτικές δραστηριότητες να αντικατασταθούν από ένα μελετημένο και αντικειμενικό σύστημα «μοριοδότησης», στο πλαίσιο ενός γενικού συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού, το οποίο μπορεί να συνδυάζεται με τη δημιουργία πρόσθετων θέσεων προαγωγών (π.χ. Εκπαιδευτικού Α΄), που θα επιφέρουν ωφελήματα σε όρους απολαβών, χωρίς να συνοδεύονται από μείωση του διδακτικού χρόνου. Πρόσθετα προς τη δημιουργία θέσεων ανέλιξης, μπορεί σε κάποιες περιπτώσεις να θεσπισθούν και ορισμένα ειδικά επιδόματα έναντι συγκεκριμένων πρόσθετων καθηκόντων που πιθανόν να αναλαμβάνουν εκπαιδευτικοί. Εν ολίγοις, μπορούμε να θέσουμε ως όραμα και ως στόχο ένα σύγχρονο σύστημα αξιολόγησης –ο διάλογος για το οποίο μπορεί να ξεκινήσει το ταχύτερο δυνατό– το οποίο θα εισαγάγει κριτήρια αριστείας (αντί της σημερινής απαλλαγής από διδακτικό έργο), προσφέροντας και πρόσθετες δυνατότητες ανέλιξης στους εκπαιδευτικούς».

Φοβερό το όραμα για έναν εκπαιδευτικό. Να προβιβαστεί σε εκπαιδευτκό Α΄!

«Μα υποτίθεται τούτα ούλλα δε γίνονται γιατί σπαταλούμε πολλά λεφτά και χρειάζεται «εξορθολογισμός»; Αλλά... Θέλουν να μας δώσουν επιδόματα (δηλαδή λεφτά) για να κάμνουμε πράγματα εκτός διδακτικού χρόνου, τα οποία οι πιο πολλοί οικειοθελώς αναλάμβαναν να κάμουν και πριν, ΧΩΡΙΣ επιδόματα. Γιατί ωφελούσαν το σχολείο και τους μαθητές τους.

ΔΕΝ ζητούμε επιδόματα! Ζητούμε το ΧΡΟΝΟ, το ΧΩΡΟ, τα ΜΕΣΑ και τα ΕΡΓΑΛΕΙΑ για να μπορούμε να κάμνουμε τη δουλειά μας.» (απορεί και απαιτεί λογικά η συνάδελφος Μαρίνα Λ. μέσα από λογαριασμό της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης).

Αυτές είναι οι ευκαιριακές λύσεις και τα τυράκια που πετάει το υπουργείο Παιδείας Κύπρου στους εκπαιδευτικούς για να σωπάσουν και να «αποδεχτούν» την «νέα» αξιολόγηση-πειθάρχηση-κατηγοριοποίηση. Από όλα τα παραπάνω γίνεται φανερό όμως ότι κανένα σύστημα αξιολόγησης και κανένας διάλογος μεταξύ κυβέρνησης και συνδικαλιστών δεν μπορεί να προσφέρει ένα υγιές, δημιουργικό, ανοιχτό σχολείο για ό-

λους. Κανένας αξιολογητής δε θα γεμίσει τις αίθουσες με εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων, ψυχολόγους και βοηθητικό προσωπικό. Κανένα σύστημα αξιολόγησης στον καπιταλισμό δε θα αποδείξει τη δυσλειτουργικότητα των πολυπληθών τμημάτων. Όσες μεθόδους και να εφεύρουν δε θα φτιάξουν τις κτηριακές εγκαταστάσεις, δε θα αυξήσουν το μισθό του δασκάλου ανάλογα με τις αυξήσεις στους φόρους που πληρώνει, δε θα ανοίξουν τα σχολεία για όλους τους πρόσφυγες, τους μετανάστες και τους οικονομικά αδύναμους.

Ο «εθνικός διάλογος», μια ευκαιρία αποπροσανατολισμού, με κίνδυνο τους συμβιβασμούς σε βάρους της δημόσιας παιδείας

Από την αρχή αυτού του αγώνα όλοι μιλούν για διάλογο. Εμπλεκόμενοι και μη. Στα «αντιτετράδια» έχουμε υποστηρίξει πολλές φορές, και τα τελευταία χρόνια που ο Σύριζα αγαπάει «να συνδιαλέγεται με τα σωματεία», πως ο διάλογος κάθε κυβέρνησης με τους συνδικαλιστικούς φορείς, κυρίως πάνω σε μέτρα που βασίζονται σε οικονομικούς ισολογισμούς, αποτελεί φενάκη. Έχουμε επανειλημμένα υποστηρίξει ότι διάλογος ανάμεσα στον λύκο και το πρόβατο δεν υπάρχει.

Οι θέσεις των δύο πλευρών ήταν και είναι γνωστές. Από την μια το αίτημα για αύξηση των δαπανών και από την άλλη ο «εξορθολογισμός» της μείωσής τους. Από την μια το αίτημα για μείωση των μαθητών στο τμήμα και από την άλλη η πολιτική του στιβάγματος και της υποβάθμισης της εκπαίδευσης. Από την μια η ανάγκη για παιδαγωγική ελευθερία και από την άλλη η πειθάρχηση και ο φόβος. Αυτά δεν μπορούν να διαλέγονται. Μπορούν μόνο να αντιπαλεύουν και η επικράτηση του ενός ή του άλλου θα κρίνεται πάντα από τους συσχετισμούς αυτής της πάλης.

Ο διάλογος που έχουν ξεκινήσει στην προκειμένη περίπτωση οι συνδικαλιστικές εκπαιδευτικές οργανώσεις και απαιτούν οι αρχές του τόπου, δημιουργεί τις αυταπάτες ότι θα προσφέρει λύση. Όσο αυτή καλλιεργείται, ανοίγει ένας φαύλος κύκλος που δίνει βήμα στον καθένα να κάνει προτάσεις... Δυστυχώς κάθε προσπάθεια διαλόγου ως μόνο αποτέλεσμα έχει να χαθούν πολλά κεκτημένα και να κλείσουν οι πόρτες για να κατοχυρωθούν νέα, που θα αναβαθμίσουν το δημόσιο σχολείο, το ρόλο του εκπαιδευτικού και την αξία της δωρεάν εκπαίδευσης.. Ήδη κάποια ψήγματα οπισθοχώρησης των εκπαιδευτικών οργανώσεων, αγανακτούν την Κυπριακή εκπαιδευτική κοινότητα.

Μόνος πραγματικός διάλογος με την κυβέρνηση ο ανυποχώρητος αγώνας. Αυτός που ήδη μετράει μικρές και ουσιαστικές νίκες

Ο μόνος δρόμος να κερδηθούν όλα τα παραπάνω είναι ο συνεχής αγώνας, η επαγρύπνηση και η οργάνωση των εκπαιδευτικών σε συλλογικότητες που θα αντιστέκονται σε μέτρα "υποσιτισμού" της παιδείας. Δεν είναι τυχαίο που οι κυρίαρχοι του τόπου αντιδρούν στη λέξη συνδικαλισμός. Γιατί γνωρίζουν ότι είναι ο μοναδικός αντίπαλος στα αντιλαϊκά σχέδιά τους.

Είναι γνωστό, και αν δεν είναι θα πρέπει να γίνει, πως τίποτε από όσα θεωρούνται δικαιώματα των εργαζομένων στο χώρο της Εκπαίδευσης δεν τους παραχωρήθηκε χαριστικά, αλλά κερδήθηκε με δουλειά και συλλογικούς αγώνες. Και αυτοί οι αγώνες είναι που υποχρέωσαν το υπουργείο να μην περάσει τίποτα από αυτά που είχε εξαγγείλει στις 2 Ιουλίου. Στις συναντήσεις που γίνονται με τις συνδικαλιστικές ηγεσίες και το υπ. Παιδείας για θεσμικό διάλογο, όπως αποκαλείται, στη ΜΕΠΕΥ (Μικτή Επιτροπή Προσωπικού Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας), οι εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών ακόμα αντιστέκονται σθεναρά. Ο δρόμος της υπεράσπισης του δημόσιου σχολείου όπως φαίνεται είναι μακρύς ακόμα.

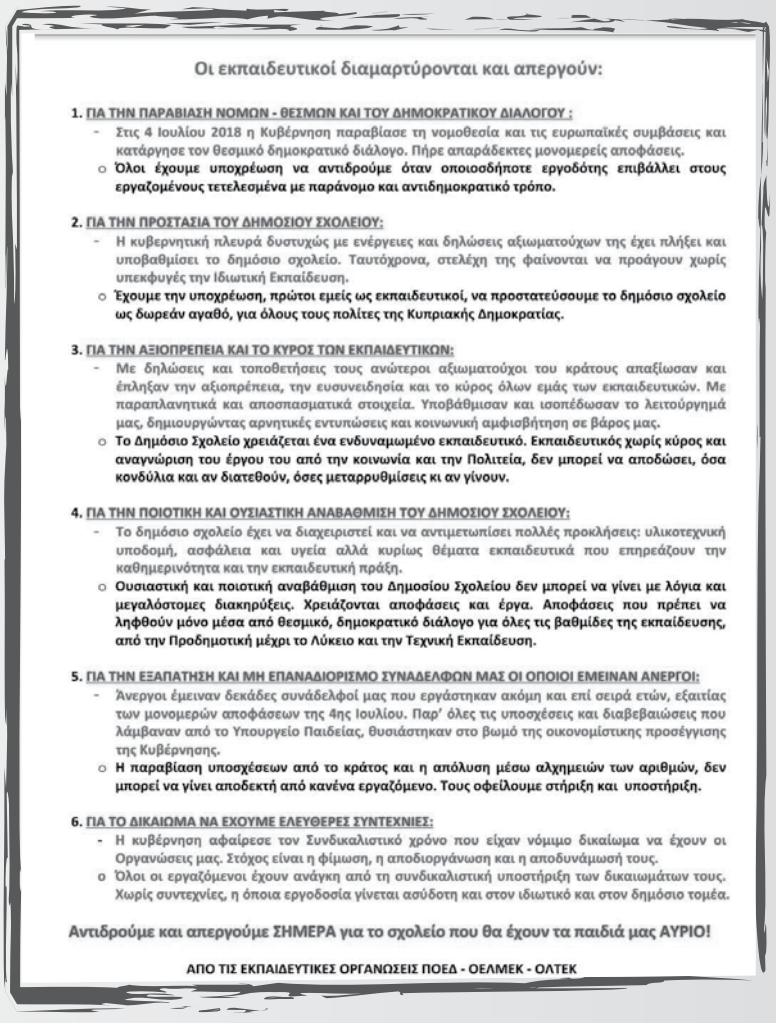

Οι εκπαιδευτικοί διαμαρτύρονται και απεργούν:

1. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΝΟΜΩΝ - ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ :
   - Στις 4 Ιουλίου 2018 η Κυβέρνηση παραβίασε τη νομοθεσία και τις ευρωπαϊκές συμβάσεις και κατάργησε τον θεσμικό δημοκρατικό διάλογο. Πήρε απαράδεκτες μονομερείς αποφάσεις.
   - **Όλοι έχουμε υποχρέωση να αντιδρούμε όταν οποιοσδήποτε εργοδότης επιβάλλει στους εργαζομένους τετελεσμένα με παράνομο και αντιδημοκρατικό τρόπο.**

2. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:
   - Η κυβερνητική πλευρά δυστυχώς με ενέργειες και δηλώσεις αξιωματούχων της έχει πλήξει και υποβαθμίσει το δημόσιο σχολείο. Ταυτόχρονα, στελέχη της φαίνονται να προάγουν χωρίς υπεκφυγές την Ιδιωτική Εκπαίδευση.
   - **Έχουμε την υποχρέωση, πρώτοι εμείς ως εκπαιδευτικοί, να προστατεύσουμε το δημόσιο σχολείο ως δωρεάν αγαθό, για όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.**

3. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ:
   - Με δηλώσεις και τοποθετήσεις τους ανώτεροι αξιωματούχοι του κράτους απαξίωσαν και έπληξαν την αξιοπρέπεια, την ευσυνειδησία και το κύρος όλων εμάς των εκπαιδευτικών. Με παραπλανητικά και αποσπασματικά στοιχεία. Υποβάθμισαν και ισοπέδωσαν το λειτούργημά μας, δημιουργώντας αρνητικές εντυπώσεις και κοινωνική αμφισβήτηση σε βάρος μας.
   - **Το Δημόσιο Σχολείο χρειάζεται ένα ενδυναμωμένο εκπαιδευτικό. Εκπαιδευτικός χωρίς κύρος και αναγνώριση του έργου του από την κοινωνία και την Πολιτεία, δεν μπορεί να αποδώσει, όσα κονδύλια και αν διατεθούν, όσες μεταρρυθμίσεις κι αν γίνουν.**

4. ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ:
   - Το δημόσιο σχολείο έχει να διαχειριστεί και να αντιμετωπίσει πολλές προκλήσεις: υλικοτεχνική υποδομή, ασφάλεια και υγεία αλλά κυρίως θέματα εκπαιδευτικά που επηρεάζουν την καθημερινότητα και την εκπαιδευτική πράξη.
   - **Ουσιαστική και ποιοτική αναβάθμιση του Δημοσίου Σχολείου δεν μπορεί να γίνει με λόγια και μεγαλόστομες διακηρύξεις. Χρειάζονται αποφάσεις και έργα. Αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν μόνο μέσα από θεσμικό, δημοκρατικό διάλογο για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, από την Προδημοτική μέχρι το Λύκειο και την Τεχνική Εκπαίδευση.**

5. ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΠΑΤΗΣΗ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΑΝΑΔΙΟΡΙΣΜΟ ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΝ ΜΑΣ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΕΜΕΙΝΑΝ ΑΝΕΡΓΟΙ:
   - Άνεργοι έμειναν δεκάδες συνάδελφοί μας που εργάστηκαν ακόμη και επί σειρά ετών, εξαιτίας των μονομερών αποφάσεων της 4ης Ιουλίου. Παρ' όλες τις υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις που λάμβαναν από το Υπουργείο Παιδείας, θυσιάστηκαν στο βωμό της οικονομίστικης προσέγγισης της Κυβέρνησης.
   - **Η παραβίαση υποσχέσεων από το κράτος και η απόλυση μέσω αλχημειών των αριθμών, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από κανένα εργαζόμενο. Τους οφείλουμε στήριξη και υποστήριξη.**

6. ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΣΥΝΤΕΧΝΙΕΣ:
   - Η κυβέρνηση αφαίρεσε τον Συνδικαλιστικό χρόνο που είχαν νόμιμο δικαίωμα να έχουν οι Οργανώσεις μας. Στόχος είναι η φίμωση, η αποδιοργάνωση και η αποδυνάμωσή τους.
   - Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν ανάγκη από τη συνδικαλιστική υποστήριξη των δικαιωμάτων τους. Χωρίς συντεχνίες, η όποια εργοδοσία γίνεται ασύδοτη και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα.

Αντιδρούμε και απεργούμε ΣΗΜΕΡΑ για το σχολείο που θα έχουν τα παιδιά μας ΑΥΡΙΟ!

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΟΕΔ - ΟΕΛΜΕΚ - ΟΛΤΕΚ

Όλον αυτό τον καιρό, και πρέπει να το τονίζουμε αυτό, οι εκπαιδευτικοί καταβάλλουν μια προσπάθεια κυρίως απόδειξης του ρόλου τους απέναντι σε έναν διαρκή εξευτελισμό, με κατήγορους την κυβέρνηση και τους λακέδες της. Αυτός ο ψυχολογικός πόλεμος ακόμα κρατεί καλά, αλλά οι εκπαιδευτικοί δε φαίνεται να τσακίζουν. Οι κατάμεστες συνελεύσεις, η υπερψήφιση της απεργίας με συντριπτικά ποσοστά (94,9%) και η τεράστια συμμετοχή στις κινητοποιήσεις πρέπει να βρουν συνέχεια στο επόμενο αγωνιστικό βήμα. Οι γονείς αντιλαμβάνονται τι γίνεται και στέκονται, όλο και περισσότερο, στο πλευρό τους, μαζί τους και οι μαθητές που μέσα από τις Επαρχιακές Συντονιστικές Επιτροπές Μαθητών (ΕΣΕΜ) τους στηρίζουν με ανακοινώσεις και συμμετοχή στις κινητοποιήσεις.

Τα αιτήματα των Κυπρίων είναι συγκεκριμένα. Κανένα από τα μέτρα «εξορθολογισμού» που προσπαθεί να περάσει η κυβέρνηση Αναστασιάδη δεν πρέπει να αγγίξει το κυπριακό σχολείο. Καμία οπισθοχώρηση στα αιτήματα για τη στήριξη του δημόσιου σχολείου! Η λύση είναι μία: **Καθολική απόσυρση των αντιλαϊκών μέτρων της κυβέρνησης.**

Ο εμπαιγμός των δασκάλων και της κυπριακής κοινωνίας, φαίνεται να παίρνει τέλος. Δάσκαλοι και καθηγητές έχουν σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, δυναμώνοντας όλο και πιο πολύ. Και όσο δυναμώνουν οι γειτονές μας, τόσο παίρνουμε θάρρος και μεις. Στεκόμαστε στο πλευρό τους, στη δύσκολη αυτή μάχη, στέλνοντας το μήνυμα της διαρκούς δράσης και του ανυπότακτου αγώνα.

(Ευχαριστούμε για την πολύτιμη βοήθεια και τη διαρκή ενημέρωση τις Κύπριες δασκάλες Αντωνία Χατζηστυλλή, Θεοδώρα Κωνσταντούλα και Μαρίνα Λουκά) εντός τρόπου

eğitim ve bilim emekçileri sendikası
EĞİTİM SEN
23 OCAK 1995

ΤΟΥΡΚΙΑ

ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ 15ης ΙΟΥΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μετά την απόπειρα του πραξικοπήματος, ιδιαίτερα στο χώρο της εκπαίδευσης, η διοίκηση ξεκίνησε μια επιχείρηση εκκαθάρισης στην κοινότητα του Gulen. Σχολεία, πανεπιστήμια, φοιτητικές εστίες έκλεισαν. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι που δεν είχαν καμία σχέση με την απόπειρα πραξικοπήματος στοχοποιήθηκαν, με το κλείσιμο εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που η κυβέρνηση θεωρούσε ως απειλή.

Η Εκπαίδευση είναι ο τομέας που υπέστη τη μεγαλύτερη εκκαθάριση μετά την 15η Ιουλίου. Αμέσως μετά την ανακήρυξη της χώρας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, πραγματοποιήθηκαν μαζικές απολύσεις στο Δημόσιο, ιδιαίτερα στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας. Έκλεισαν **2.274** εκπαιδευτικά ιδρύματα που συμπεριλαμβάνουν 1.065 ιδιωτικά σχολεία, 361 άλλα ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα και 848 ιδιωτικές φοιτητικές εστίες.

Μετά το κλείσιμο των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που λειτουργούσαν με άδεια της Γενικής Δ/νσης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, οι άδειες ασκήσεως επαγγέλματος των υπαλλήλων (νηπιαγωγείων, δημοτικών, γυμνασίων, λυκείων και φοιτητικών εστιών) ανακλήθησαν και μπορούν να τις μεταφέρουν σε άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα. Ο αριθμός των ατόμων που επηρεάστηκαν από αυτή την εξέλιξη είναι 22.474. Επίσης, 15 Πανεπιστήμια έκλεισαν, ζητήθηκε η παραίτηση από 1577 Πρυτάνεις, μεταξύ των οποίων 1176 ήταν από Δημόσια Πανεπιστήμια και 401 από ιδιωτικά.

Μέσα στο πλαίσιο της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που συνεχίζει για δύο χρόνια, ψηφίστηκαν μέχρι τώρα 36 Νομοθετικά Διαάγματα. Μέχρι αυτή τη στιγμή, συνολικά **135.144** δημόσιοι υπάλληλοι έχουν παράνομα απολυθεί, χωρίς να τους δίνεται το δικαίωμα να προσφύγουν νομικά για να υπερασπιστούν τον εαυτό τό τους. Οι **41.705 (το 30.86%)** υπάλληλοι από αυτούς που απολύθηκαν από το Δημόσιο προέρχονταν από το χώρο της εκπαίδευσης. 34.393 ήταν εργαζόμενοι του Υπουργείου Παιδείας και 7.131 ήταν εργαζόμενοι σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (5.904 ακαδημαϊκοί και 1.408 διοικητικό προσωπικό).

Αν δούμε την αριθμητική και αναλογική κατανομή των απολύσεων εμφανίζεται μια ενδιαφέρουσα εικόνα. Ο αριθμός των στρατιωτών που απολύθηκαν ως εγκληματίες στην απόπειρα πραξικοπήματος είναι 15.584 και ο αριθμός των αστυνομικών είναι 32.093. Η ετυμηγορία της κυβέρνησης, λοιπόν, στην απόπειρα πραξικοπήματος είναι ότι σε αυτήν συμμετείχαν περισσότεροι υπάλληλοι από το χώρο της εκπαίδευσης απ' ότι οπλισμένοι στρατιώτες και αστυνομικές δυνάμεις. Σύμφωνα με την απόφαση, οι εκπαιδευτικοί και οι ακαδημαϊκοί είναι οι πραγματικοί εγκληματίες της χώρας!

Με τα δεδομένα που υπάρχουν τον Ιούλιο του 2018, η απόφαση για απολύσεις αφορά συνολικά 135.144 άτομα και στη συνέχεια υπάρχει απόφαση για αποκατάσταση και επιστροφή στην εργασία 5.281 ατόμων. Στην εκπαίδευση, 93.439 (69.14%) άτομα απολύθηκαν και η απόφαση για επιστροφή στην εργασία τους, που αναίρεσε την προηγούμενη απόφαση απόλυσης, αφορά 3.981 άτομα. Με βάση την επιτροπή που διαχειρίζεται την κατάσταση έκτακτης ανάγκης στη χώρα, ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων που επέστρεψαν στα καθήκοντά τους είναι μόλις 1.300. Μετά την παρέλευση διετίας απο την κατάσταση έκτακτης ανάγκης που έχει κηρυχθεί στη χώρα, ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων που αντιμετωπίζουν τη διαδικασία απόλυσης είναι 129.863.

Από τους υπαλλήλους στο χώρο της δημόσιας εκπαίδευσης που απολύθηκαν με Νομοθετικά Διατάγματα, οι 1.600 (3.84%) είναι μέλη της Egitim Sen: 1.221 εκπαιδευτικοί, 358 ακαδημαϊκοί και 21 διοικητικοί υπάλληλοι παν/μίων. Παρόλο που η κυβέρνηση έχει κάνει πολλά που καταδικάζουν τη ζωή των υπαλλήλων στην εκπαίδευση στην αβεβαιότητα και την ανασφάλεια με το πρόσχημα της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, το εκπαιδευτικό μας συνδικάτο συνεχίζει να στέκεται στο πλευρό των απολυμένων συναδέλφων μας, οικονομικά και ψυχολογικά.

Στο χώρο της εκπαίδευσης, τα 40.105 άτομα των απολυμένων εκτός από τους απολυμένους που είναι μέλη της Egitim Sen, ανήκουν σε άλλα συνδικάτα ή δεν ανήκουν καθόλου σε κάποια συνδικαλιστική οργάνωση. Είναι προφανές ότι όλες οι αποφάσεις απολύσεων, ανεξάρτητα από το αν κάποιος ήταν ή δεν ήταν μέλος μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, όταν δεν βασίζονται σε νομικά απτές αποδείξεις, ή αποφάσεις δικαστηρίων και διοικητικές έρευνες υποκείμενες στην νομοθεσία, είναι στην ουσία παράνομες.

Οι εκπαιδευτικοί που απολύθηκαν αυτήν την περίοδο έρχονται αντιμέτωποι με σοβαρά προβλήματα και 53 άτομα, μεταξύ των οποίων εκπαιδευτικοί και ακαδημαϊκοί αυτοκτόνησαν αδυνατώντας να επιβιώσουν. Τα διαβατήρια αυτών που απολύονται όπως και αυτά των συγγενών τους Α'βαθμού κατάσχονται, τους απαγορεύεται η έξοδος από τη χώρα, γεγονός που δημιουργεί πολλά σοβαρά προβλήματα ιδιαίτερα για τους φοιτητές που σπουδάζουν στο εξωτερικό.

Είναι έκδηλο ότι τα τελευταία δύο χρόνια δεν υπάρχει τίποτα που να συνάδει με τον νόμο, τη δικαιοσύνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις διεθνείς νομικές αρχές. Το κυνήγι μαγισσών που ξεκίνησε την επόμενη της απόπειρας του πραξικοπήματος, σύντομα μετατράπηκε σε μαζικές εξοντώσεις.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΑΓΝΟΕΙ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΑΤΤΕΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΜΕ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΕΞΟΡΙΕΣ/ΕΚΤΟΠΙΣΕΙΣ

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Υπουργείου Παιδείας μόνο μέσα στο 2017 ο αριθμός των ερευνών και ανακρίσεων που έγιναν στο Υπουργείο ανέρχεται στις 17.113.

Λίγες μέρες μετά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2017/18, εκδόθηκε από το Υπουργείο Παιδείας μια απόφαση εκτοπισμού/εξορίας που αφορούσε ένα μεγάλο αριθμό εργαζομένων που ήταν μέλη της Egitim Sen, τα οποία είχαν τεθεί σε διαθεσιμότητα λόγω της συμμετοχής τους σε συνδικαλιστικές δράσεις. **1.190 μέλη μας εξορίστηκαν παράνομα.**

Ως Egitim Sen, παρά τις πρωτοβουλίες που πήραμε, μπορέσαμε να σταματήσουμε μόνο τις αποφάσεις για την εκτόπιση 327 μελών μας που ήταν σε διαθεσιμότητα. Με τη διαδικασία εξορίας/εκτόπισης επηρεάζονται όχι μόνο οι εκπαιδευτικοί αλλά και οι μαθητές, καθώς το δικαίωμα στη εκπαίδευση των μαθητών αυτών διακόπτεται άμεσα από το Υπουργείο Παιδείας.

Μετά την 15η Ιουλίου ο νόμος κατακρεουργείται στην Τουρκία με τις αυθαίρετες αποφάσεις της κυβέρνησης. Η άσκηση βασικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και ελευθεριων ποινικοποιούνται και μπαίνουν στο κάδρο του εγκλήματος. Γίνονται στόχοι της τιμωρίας που εξαπολύεται και τίθεται άμεσα σε εφαρμογή.

Οι δημόσιοι λειτουργοί έχουν το δικαίωμα των συλλογικών διαπραγματεύσεων, σε εναρμόνιση με τις αποφάσεις των συνδικαλιστικών τους φορέων. Αυτό διακηρύσσεται σε διεθνείς οργανισμούς, στους οργανισμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στο Σύνταγμα και στις αποφάσεις Δικαστηρίων. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί και οι εργαζόμενοι στην εκπαίδευση στην Τουρκία έρχονται αντιμέτωποι με κατηγορίες, αποβολές και εκτοπίσεις από τους χώρους εργασίας, ως τιμωρία για την άσκηση των δημοκρατικών τους δικαιωμάτων, όπως αυτά προστατεύονται και εγγυώνται από την εθνική και τη διεθνή νομοθεσία. Οι δικαστικές αποφάσεις αγνοούνται.

Η διακήρυξη της κατάστασης έκτακτης ανάγκης είναι πραγματική παραχάραξη του Νόμου. Πολλές φορές έχουν αποφανθεί τα δικαστήρια σχετικά με το αν οι συνδικαλιστικές δραστηριότητες μπορούν να γίνουν αντικείμενο διοικητικής και δικαστικής έρευνας για ποινικά θέματα.

Μέχρι τώρα το Υπουργείο Παιδείας έχει προβεί σε πολυάριθμες παράνομες πράξεις ιδιαίτερα σε ότι έχει σχέση με θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, όπως και την άσκηση βασικών συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και έχει λάβει αποφάσεις που αγνοούν βασικές αρχές του νόμου.

Το Υπουργείο συνεχίζει να καταφεύγει σε πρακτικές καταστολής και διακρίσεων κατά της Egitim Sen παρά το γεγονός ότι η εκδίκαση της απαγόρευσης αυτών των παράνομων δράσεων του Υπουργείου παραπέμπονται από το ένα δικαστήριο στο επόμενο. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας φαίνεται να βρίσκεται πάνω από τους θεμελιώδεις κανόνες της νομοθεσίας, σε σημείο που να αγνοεί και τις αποφάσεις του δικού του νομικού συμβουλίου. Προσπαθεί να εκφοβίσει και να αποθαρρύνει την Egitim Sen και τα μέλη της, καθώς η Egitim Sen είναι από τους πιο θερμούς υπερασπιστές της κοσμικής (μη θρησκευτικής) εκπαίδευσης και επιστήμης στην Τουρκία.

Οι πιέσεις και οι απειλές, οι απολύσεις και οι απελάσεις αυξάνονται σημαντικά εναντίον μελών της Egitim Sen, εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων. Σε αυτή την περίοδο που όποιος είναι αντίθετος με τις πολιτικές της κυβέρνησης γίνεται στόχος, η Egitim Sen έχει και αυτή το μερίδιό της στο κυνήγι μαγισσών που συντελείται στη χώρα. Πειθαρχικά συμβούλια, αποφάσεις εξορίας και απέλασης πολιτικοποιημένων υπαλλήλων της διοίκησης που είναι στην ιδεολογική γραμμή του κόμματος του ΑΚΡ, συνεπώς δεν αποτελούν έκπληξη για μας. αντιτρίβιο

(απόσπασμα από μεγαλύτερο κείμενο που στάλθηκε από την τουρκική Ομοσπονδία στην ΟΛΜΕ, η οποία και το μετέφρασε)

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

*γράφει η Χριστίνα Κωστούλα**

Οι σχολικοί αποκλεισμοί δημιουργούν μαθητές/κρατούμενους και δασκάλους/δεσμοφύλακες

Η κρίση του καπιταλισμού επιφέρει όλο και περισσότερα κοινωνικά προβλήματα, που εκδηλώνονται καθημερινά στις σχολικές τάξεις της Μεγάλης Βρετανίας. Οι διευθυντές-μάνατζερς έχουν τσεκουρώσει παντού το προσωπικό υποστήριξης και τους βοηθούς διδασκαλίας και κάνουν χρήση δρακόντειων μέτρων «διαχείρισης συμπεριφοράς» των μαθητών.

Το εκπαιδευτικό σύστημα σε αυτή την «προηγμένη» χώρα έχει αποτύχει παταγωδώς. Η αυξανόμενη ιδιωτικοποίηση έχει διευρύνει το χάσμα μεταξύ προνομιούχων και φτωχότερων μαθητών, καθώς οι περικοπές πλήττουν σοβαρότερα τα πιο ευάλωτα στρώματα. Σε 4 εκατομμύρια ανέρχονται τα παιδιά που ζουν σε συνθήκες φτώχειας (https://www.jrf.org.uk/report/uk-poverty-2017), αλλά η κρίση αυτή αγγίζει και όλα τα υπόλοιπα παιδιά της εργατικής τάξης.

Πρόσφατα, μια ομάδα μαθητών από το νότιο Λονδίνο, διαμαρτυρήθηκε μέσω πόστερ που έφτιαξαν και ανάρτησαν στο μετρό και τα οποία μετονομάζουν στάσεις χρησιμοποιώντας λέξεις όπως «Κράτηση», «Απομόνωση», «Αποκλεισμός» και «Φυλάκιση», για να δείξουν τη σχέση μεταξύ σχολικών ποινών και εγκληματικότητας.

Είναι γεγονός ότι **κάθε μέρα 40 μαθητές αποβάλλονται και αποκλείονται μόνιμα από το σχολείο στην Αγγλία, ενώ μόνο το 1% αυτών των αποκλεισμένων μαθητών παίρνει απολυτήριο.**

Όπως μας πληροφορεί η Guardian: *«στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από το υπουργείο Παιδείας έδειξαν ότι 11.400 μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης βρίσκονται σε προσωρινές αναστολές, ενώ την περίοδο 2013-14 έλαβαν χώρα 240 μόνιμοι αποκλεισμοί ενηλίκων για σωματική επίθεση, σε σύγκριση με 9.000 προσωρινές και 210 μόνιμες αναστολές το προηγούμενο έτος».*

Τα πράγματα έχουν επιδεινωθεί από τότε: **40.000 παιδιά κάτω των 7 ετών αποκλείστηκαν από το σχολείο στην Αγγλία το 2015/16. Αυτή είναι η πολιτική των σχολείων πλέον, να αποβάλλουν βρέφη απο το δημοτικό.**

Ο Kevin Courtney, γενικός γραμματέας της Εθνικής Ένωσης Εκπαίδευσης, καταγγέλλει το πως η εμπειρία του σχολείου επικεντρώνεται ολοένα και περισσότερο στην προετοιμασία για εξετάσεις, με όλο και περισσότερους μαθητές να αποκλείονται από την εκπαίδευση, με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε προβλήματα συμπεριφοράς.

Οι περικοπές στους προϋπολογισμούς των σχολείων και των τοπικών δήμων έχουν οδηγήσει σε μείωση όλων των υπηρεσιών διδακτικής υποστήριξης. Ορισμένα σχολεία χρειάστηκε να μειώσουν δραστικά τον αριθμό των βοηθών διδασκόντων που ασχολούνται με ευάλωτα παιδιά. (Sally Weale και Pamela Duncan, Guardian, 20 Ιουλίου 2017).

Η κυβέρνηση διαρκώς μειώνει τους πόρους για τα παιδιά της εργατικής τάξης, ενώ συνεχίζει να προωθεί το πρόγραμμα κατασκευής σχολικών ακαδημιών - με άλλα λόγια, εστιάζει στη δημιουργία σχολείων «ελίτ». Μια μελέτη του Κέντρου Οικονομικών Επιδόσεων, με έδρα τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών του Λονδίνου, κατέληξε στο εξής συμπέρασμα: *«Οι σχολικές ακαδημίες στην Αγγλία δείχνουν υψηλότερα ποσοστά μόνιμου αποκλεισμού των μαθητών από ό, τι άλλα συγκρίσιμα δημόσια σχολεία».*

Έτσι, καθώς η εκπαίδευση που παρέχεται από το κράτος λιγοστεύει, όλο και περισσότερα παιδιά της εργατικής τάξης χάνουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση και στην ευκαιρία συμμετοχής στην αγορά εργασίας.

Υπάρχει μια αδιαμφισβήτητη σχέση μεταξύ της έλλειψης εκπαίδευσης και της εγκληματικότητας. Καθώς συνεχίζεται η ιδιωτικοποίηση της Βρετανικής εκπαίδευσης (κατά μέσο όρο, δημιουργούνται χίλιες ακαδημίες κάθε χρόνο), το εθνικό ποσοστό εγκληματικότητας έχει εκτοξευθεί, **με 100.000 περισσότερα εγκλήματα να αναφέρονται κάθε μήνα του 2018 σε σύγκριση με το 2014.** Μόνο στο Λονδίνο, τα ποσοστά δολοφονίας αυξήθηκαν κατά 47% από το 2013, ενώ διαρκώς έρχονται στο φως της δημοσιότητας ιστορίες σχετικά με συμμορίες των πόλεων που εξαπλώνονται και αρχίζουν να περιλαμβάνουν **ακόμη και κορίτσια ηλικίας 11 ετών** που συνελήφθησαν για ναρκωτικά.

Είναι επείγον να αναστρέψουμε τα ολέθρια αποτελέσματα της ιδιωτικοποίησης που ετοιμάζουν και για τα ελληνικά σχολεία, ειδάλλως η αξιοπρεπής εκπαίδευση θα γίνει προνόμιο μόνο για λίγους.

Τα ιδιωτικά συμφέροντα πίσω απο τις ακαδημίες προωθούν τη διάκριση των μαθητών σε ομάδες που βασίζονται στην ικανότητα. Οι μαθητές που κατατάσσονται σε κατώτερες ομάδες σημειώνουν λιγότερη πρόοδο, αποθαρρύνονται και αναπτύσσουν αντιδραστικές στάσεις απέναντι στο σχολείο. Οι σχολικές ακαδημίες ασχολούνται με ανταγωνιστικούς πίνακες κατάταξης και «πρωταθλήματος» και γυρίζουν την πλάτη τους στους μειονεκτούντες μαθητές για να ευνοήσουν εκείνους που έρχονται από τις μεσαίες τάξεις. **Αντί να αλλάξουν τα σχολεία, αλλάζουν τους μαθητές. Τα παιδιά που ενδέχεται να μην έχουν καλά αποτελέσματα στις εξετάσεις είναι ανεπιθύμητα!**

Οι ακαδημίες επιλέγουν με βάσει την ικανότητα να αποδίδεις καλά σε εξετάσεις, με αποτέλεσμα να απορρίπτουν μαθητές από λιγότερο εύπορες οικογένειες. Τη στιγμή κατά την οποία επιτράπηκε στα σχολεία να καθορίζουν δικά τους κριτήρια αποδοχής, η ψαλίδα ανάμεσα σε φτωχά παιδιά και παιδιά απο πιο ευνοημένες οικογένειες μεγάλωσε. Το μέλλον διαγράφεται σκοτεινό για την πλειοψηφία των αποκλεισμένων παιδιών που θα είναι άνεργα ή θα περιοριστούν σε ανειδίκευτες θέσεις εργασίας.

Οι μαθητές που κατατάσσονται σε ομάδες χαμηλής απόδοσης έχουν φυσικά και προβληματική στάση απέναντι στην πειθαρχία και αυτό γιατί η πειθαρχία είναι κάτι που τους επιβάλλεται, έτσι ώστε το σχολείο να εξασφαλίζει ένα ελιτίστικο προφίλ. Πρόκειται για μια πειθαρχία που ισούται με την καταπίεση και την υποταγή σε μια αυθαίρετη και κακοπροαίρετη παιδαγωγική εξουσία που αντιμετωπίζει τους μαθητές ως πρόβλημα και εμπόδιο στην γρήγορη επίτευξη κέρδους.

Υπάρχει, στην σημερινή Βρετανία, παντελής έλλειψη υποδομής που να ενθαρρύνει το ενδιαφέρον των μαθητών απο φτωχές οικογένειες για την αριστεία μέσω της αυτοπειθαρχίας. Το καπιταλιστικό σχολείο δεν προετοιμάζει τους μαθητές να αναλάβουν ευθύνη προς την κοινωνία, αλλά απλά τους προετοιμάζει να υποταχθούν στην ανεργία, την κακή εργοδοσία και τον εκφοβισμό από τις αρχές, ως απαραίτητο γεγονός της ζωής.

Ο σκοπός της εκπαίδευσης είναι να εξοπλίσει τους ενήλικες με τις δεξιότητες και τις γνώσεις που χρειάζονται για να συνεισφέρουν στην κοινωνία και να αξιοποιήσουν πλήρως το δημιουργικό τους δυναμικό. Σκοπός ειναι η κοινωνική χρησιμότητα και η αυτο-εκπλήρωση. Αλλά στη σημερινή Βρετανία, αντί η εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση να θεωρείται ως μια κοινωνική και συνάμα ατομική αναγκαιότητα που απαιτείται για την πλήρη άνθηση της κοινωνίας στο σύνολό της, καθώς και των ατόμων μέσα της, η εκπαίδευση αντιμετωπίζεται ως ένα εμπόρευμα το οποίο πωλείται ως προϊόν μόνο για τους καλούς πελάτες.

Εάν δεν εκδιωχθούν όλα τα ιδιωτικά συμφερόντα από την εκπαίδευση, κι αν δεν σταματήσουν να υφίστανται σχολικές ακαδημίες/μπίζνες, τα προγράμματα σπουδών και οι μέθοδοι διδασκαλίας θα αποκλείουν όλο και περισσότερα παιδιά απο εργατικά στρώματα.

Η Βρετανική εκπαίδευση δεν είναι σήμερα παρά μια μηχανή προπαγάνδας με προορισμό την υποδούλωση. Η πάλη μας έγκειται στο να την μετατρέψουμε σε διαβατήριο ελευθερίας για όλους τους μαθητές και να μην επιτρέψουμε ποτέ στους εαυτούς μας ως δάσκαλοι να γίνουμε δεσμοφύλακες του μέλλοντος τους.

https://inews.co.uk/opinion/education-not-exclusion-why-we-put-up-posters-on-the-tube-showing-an-underground-line-to-prison/

** Η Χριστίνα Κωστούλα είναι διδάκτωρ Παιδαγωγικής Παραστατικών Τεχνών, επισκέπτρια λέκτορας του τμήματος χορού του Πανεπιστημίου της Μάλτας, ανεξάρτητη ερευνήτρια και μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος Μεγάλης Βρετανίας Μαρξιστικό-Λενινιστικό (CPGB - ML)*

Μνημονικοί τόποι της Αντίστασης στη Νίκαια

γράφει η Κυριακή Παπαθανασοπούλου

Το κείμενο εξετάζει τις υλικές μνημονικές διεργασίες, με τις οποίες η Νίκαια επιλέγει να κατασκευάζει τη μνήμη της Εθνικής Αντίστασης. Στο πλαίσιο αυτής της μεθοδολογικής αρχής, τα μνημεία και οι μνημονικοί τόποι δεν αντιμετωπίζονται ως απλά καλλιτεχνικά δημιουργήματα που κοσμούν έναν υπαίθριο χώρο, αλλά ως ζώσες αφηγηματικές πρακτικές που τροφοδοτούν τη συλλογική μνήμη και αναδεικνύουν το σύνολο των αναμνήσεων, που έχει επιλέξει να μοιράζεται μια κοινωνία. Η εθνική αφήγηση που επιχειρείται μέσα από τα δημόσια γλυπτά σε κάθε πόλη δεν είναι ουδέτερη, ούτε τυχαία, αλλά μεταβάλλεται και επανέρχεται μέσα από εσκεμμένες επαναφηγήσεις και επανερμηνείες με δίαυλο την πολιτική σκοπιμότητα. Οι τόποι μνήμης της Αντίστασης αποτελούν ένα πεδίο μελέτης των σχέσεων που συγκροτούν την έννοια της τοπικότητας. Η μνήμη και ο χώρος αλληλεπιδρούν στη διαχείριση του παρελθόντος, στην κατασκευή του παρόντος και στη νοηματοδότηση του μέλλοντος. Αρχικά, θα αναφερθώ συνοπτικά στο ιστορικό πλαίσιο των δύο σημαντικών ιστορικών γεγονότων, της Μάχης και του Μπλόκου της Κοκκινιάς, που αποτελούν και τα ιστορικά συμβάντα στα οποία αναφέρεται η δημόσια γλυπτική της πόλης. Στη συνέχεια, θα παρουσιάσω τα μνημεία της Αντίστασης, ως δημόσια γλυπτική. Τα πολλαπλά ερωτήματα που τίθενται αφορούν, στον ιστορικό χρόνο, στο πολιτικό πλαίσιο κατά το οποίο αποφασίστηκε η ανέγερση των μνημείων της Αντίστασης, στους επίσημους κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς που παράγγειλαν την ανέγερσή τους, ώστε να εντοπιστεί η αλληλοκατασκευή της μνήμης και της λήθης και ο διάλογος ανάμεσα στη σιωπή και την υπόμνηση που διακρίνει κάθε κατασκευή μνήμης. Έπειτα, θα αναδειχτεί τόσο η πολιτική διαχείριση των μνημείων, όσο και η αυτόνομη ζωή τους. Τέλος, θα διατυπωθούν ορισμένες συμπερασματικές σκέψεις σε σχέση με την πολιτική διαχείριση και τη διεκδίκηση της μνήμης. Η εργασία στηρίχθηκε σε πρωτογενές υλικό, ύστερα από επιτόπια έρευνα στους μνημονικούς τόπους, στο Δημαρχείο της Νίκαιας, και σε συνεντεύξεις με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, πρώην μέλη της Αντίστασης, αλλά και κατοίκους της περιοχής με προσωπικό ενδιαφέρον για την τοπική ιστορία, καθώς και στον τοπικό τύπο της εποχής και σε σχετική βιβλιογραφία.

Ιστορικό πλαίσιο και δημόσια γλυπτική της Εθνικής Αντίστασης στη Νίκαια

Τα ιστορικά γεγονότα που επιλέγονται να ενθυμούνται και στα οποία αναφέρονται τα δημόσια γλυπτά και οι τόποι μνήμης της περιοχής, είναι η μάχη της Κοκκινιάς και το Μπλόκο. Η Κοκκινιά ήταν επικεφαλής στον Εθνικοαπελευθερωτικό Αγώνα, με την πιο ισχυρή αντιστασιακή οργάνωση από τις 4 πόλεις του ΕΑΜ στον Πειραιά. Την αποκαλούσαν «Μικρή Μόσχα», «Παρτιζάνα Κοκκινιά και «Ανταρτομάνα». Αποτελούσε το έκτο Ανεξάρτητο Σύνταγμα του ΕΛΑΣ με 4 Τάγματα και 9 Λόχους, ενώ ο πληθυσμός της ήταν στο σύνολό του οργανωμένος στο ΕΑΜ, ΕΛΑΣ και στην ΕΠΟΝ. Διέθετε το μοναδικό παράνομο τυπογραφείο σε όλο τον Πειραιά.

Η μάχη της Κοκκινιάς ξεκίνησε στις 6 Μαρτίου του 1944 και διήρκησε τρείς μέρες. Οι πιο σφοδρές μάχες με τα περισσότερα θύματα συνέβησαν στις 7 Μαρτίου. Στις 17 Αυγούστου του 1944 οι Γερμανοί, με τους Ταγματασφαλίτες και άλλους ντόπιους δωσίλογους, επιχείρησαν το μπλόκο της Κοκκινιάς. Πρόκειται για την αθρόα εκτέλεση του πληθυσμού της περιοχής, λόγω της αντιστασιακής του δράσης, με απώτερο σκοπό την αποσόβηση της κομμουνιστικής απειλής. Ο τόπος εκτέλεσης ήταν δίπλα στην πλατεία της Οσίας Ξένης, στη μάντρα ενός παλιού ταπητουργείου.

Το Ηρώο της πόλης στους Πεσόντες του Μπλόκου

Η ιστορία της ανέγερσης του Ηρώου της πόλης της Κοκκινιάς που είναι αφιερωμένο στους Πεσόντες του Μπλόκου ξεκίνησε το 1945, μόλις έναν χρόνο μετά το Μπλόκο. Στο πρωτοσέλιδο της εφημερίδας *Τοπικά Νέα,* στο φύλλο της 26ης Αυγούστου του 1945, παρατίθεται ο λόγος που εκφώνησε ο Δήμαρχος της πόλης Ι. Μελάς στο πρώτο μνημόσυνο που έγινε για τα θύματα της κατοχής μετά την απελευθέρωση από τους Γερμανούς, γίνεται αναφορά για την ανέγερση ενός μνημείου για τους Πεσόντες του Μπλόκου, ενώ υπάρχουν αναφορές και παρομοιώσεις των εκτελεσθέντων με τους ήρωες από την αρχαία Ελλάδα και συγκεκριμένα με τη μάχη των Θερμοπυ-

λών και τη σημασία της συλλογικής ηρωικής θυσίας και του ένδοξου θανάτου για τη σωτηρία της πατρίδας.

Συνεχίζοντας την έρευνα στον τοπικό τύπο της εποχής, πέντε χρόνια μετά, στην εφημερίδα *Νέα Ιδέα*, στις 9 Απριλίου του 1950 στο πρωτοσέλιδο υπάρχει άρθρο με τίτλο «Η Νίκαια πρέπει να αποκτήσει αμέσως το μαρμάρινον προσκύνημα της Νίκης. Η σταυροφορία της Ν. Ιδέας δια την ανέγερση Ηρώου της πόλεως». Οι διαφωνίες που διατυπώνονταν αφορούν το χώρο στον οποίο θα τοποθετούνταν το μνημείο. Στο άρθρο ο Δήμαρχος τονίζει ότι το Ηρώο θα συνδεθεί όχι μόνο με την τοπική μνήμη των πεσόντων, αλλά και με την εθνική μνήμη, μιας και ο δημόσιος χώρος που θα ανεγερθεί θα χρησιμοποιείται και για τις εθνικές εκδηλώσεις των επετειακών εορτασμών και τις σχολικές παρελάσεις. Η πρόταση του Δημάρχου, σύμφωνα με το άρθρο της εφημερίδας, ήταν να επιλεχθεί ως καταλληλότερος χώρος η πλατεία Δαβάκη έναντι της πλατείας της Οσίας Ξένης. Επίσης, η πλατεία Δαβάκη αποτελεί την κεντρική πλατεία καθώς εισέρχεται κάποιος στην πόλη από την Αθήνα και στη δημόσια γλυπτική συνηθίζεται τα ηρώα των πόλεων να τοποθετούνται στην είσοδο της πόλης.

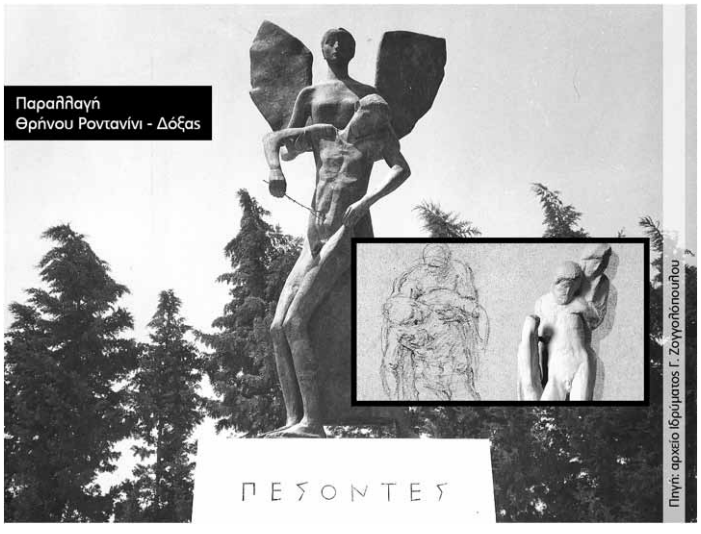

Παραλλαγή Θρήνου Ροντανίνι - Δόξας

Πηγή: αρχείο Ιδρύματος Γ. Ζογγολόπουλου

Σε άλλο άρθρο της ίδιας εφημερίδας με τίτλο «Ο τύμβος των πεσόντων πρέπει να στηθεί εις την είσοδο της Νίκαιας»[1] ο Βουλευτής Πειραιά-και πρώην Δήμαρχος της Νίκαιας Ι. Μελάς τονίζει ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην καλλιτεχνική μορφή του Ηρώου, το οποίο θα πρέπει να είναι απλό, λιτό και χωρίς περιττές επιγραφές. Συγκεκριμένα, τονίζει ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει «επιδεικτική σώρευσις λεπτομερειών». Στοιχείο το οποίο ερμηνεύεται ως υπόδειξη για την απουσία των ονομάτων των εκτελεσθέντων ή αναφορών στη δράση του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, μιας και η εμπειρία του εμφυλίου ήταν πρόσφατη.

Ένα χρόνο μετά, το 1951 η Δημοτική Αρχή της Νίκαιας, επί δημαρχίας Δημ. Καρακουλουξή, προκήρυξε πανελλήνιο διαγωνισμό για το Ηρώο της πόλης. Από την επιτροπή προκρίθηκε η μακέτα του γλύπτη Γιώργου Ζογγολόπουλου, που παρίστανε ένα νέο να πέφτει κρατώντας κλαδί ελιάς, ενώ τον συγκρατεί η Δόξα. Το 1955 με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και του τότε Δημάρχου της Νίκαιας Ν. Τουντουλίδη αποφασίστηκε η ανάθεση του έργου στον γλύπτη Γ. Ζογγολόπουλο. Το κόστος του ορειχάλκινου μνημείου ανερχόταν στις 192.000 δρχ και τα έξοδα θα τα καλύπτονταν από το Δήμο.

Η σύνθεση απεικονίζει πληγωμένο νέο, σύμβολο των πεσόντων, που τον κρατάει φτερωτή αρχαιοπρεπώς ντυμένη γυναικεία μορφή, αλληγορικής προσωποποίησης της Ελλάδας ή της Ελευθερίας και παραλλαγή του τύπου Θρήνου Ροντανίνι του Μιχαηλάγγελου. Οι δύο μορφές, με τα ψιλόλιγνα σώματα, έχουν αποδοθεί αφαιρετικά, μακριά από τους τύπους των ψυχρών ακαδημαϊκών ρεαλιστικών ηρώων, τύπους που συνηθίζονταν στα μνημεία της προπολεμικής και μεταπολεμικής Ελλάδας. Επίσης, πρόκειται ίσως για το μόνο Μνημείο της περιόδου του ΄50, όπου ο καλλιτέχνης προσπάθησε να δώσει σαφή αντιστασιακό χαρακτήρα. Η εικονογραφία του ηρώου παραπέμπει στην Αποκαθήλωση και σε αλληγορικές μορφές του Παρθένη. Στο μνημείο υπάρχει μόνο η επιγραφή «Πεσόντες». Τα αποκαλυπτήρια έγιναν από το Δήμαρχο της Νίκαιας Τουντουλίδη στις 19 Αυγούστου του 1956, στην τελετή μνήμης για τους πεσόντες του Μπλόκου που οργανώνονται περιοδικά κάθε χρόνο. Σύμφωνα με τον τοπικό τύπο η κοινωνία αποδέχτηκε με αίσθημα ικανοποίησης την ανέγερση του μνημείου.

Σχετικά με την ερμηνεία του Ηρώου της πόλης για τους Πεσόντες του Μπλόκου και τη σύνδεση της τοπικής με την εθνική μνήμη, η ανάλυση γίνεται μέσα από το πολιτικό και ιστορικό πρίσμα της εποχής. Όπως ήδη αναφέρθηκε οι συζητήσεις γύρω από το ζήτημα της ανέγερσης του πρώτου μνημείου για τους εκτελεσθέντες ήταν αρκετά πρώιμες. Η αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης δεν έχει γίνει, τη δεκαετία του ΄50 δεξιές κυβερνήσεις βρίσκονταν στην εξουσία, η Αριστερά έχει πληγεί μετά τη Συμφωνία της Βάρκιζας και κυρίως μετά την πρόσφατη τραυματική εμπειρία του Εμφυλίου και οι διώξεις των αριστερών συνεχίζονταν, συνεπώς δεν θα μπορούσε να ανεγερθεί ένα μνημείο στη Νίκαια αποκλειστικά για την Αντίσταση, που θα θύμιζε μόνο τη δράση του ΕΑΜ και κατ΄ επέκταση του ΚΚΕ. Επίσης, η Νίκαια χαρακτηριζόταν από τον Αριστερό-Κομμουνιστικό πολιτικό προσανατολισμό της ως πρώην προσφυγική και εργατική συνοικία του Πειραιά. Η σύνδεση με την εθνική μνήμη και τα εχέγγυα που αυτή προσφέρει ήταν απαραίτητα.

Όσον αφορά την τελική τοποθεσία που ανεγέρθηκε το μνημείο η ανάλυση γίνεται με βάση όχι μόνο τη δημόσια χρήση του χώρου, αλλά την κοινωνική του. Τα γλυπτά μνημεία και οι τόποι μνήμης αποτελούν τα νέα υλικά τεκμήρια του λόγου που αρθρώνεται για το παρελθόν και διαμορφώνουν μια αντίληψη για το δημόσιο χώρο. Η σημασία του δημόσιου χώρου είναι καθοριστική, όχι μόνο για το τελικό αισθητικό αποτέλεσμα και τους χωροταξικούς παράγοντες, αλλά κυρίως για τη συμβολική σημασία, ως κοινωνικού χώρου στον οποίο αναπτύσσεται η διαλεκτική σχέση του ιδεολογικού περιεχομένου του μνημείου με το κοινό. Μπορεί τελικά να επιλέχτηκε η πλατεία της Οσίας Ξένης και το Ηρώο να είναι ενταγμένο στον ιστορικό χώρο της πόλης, όμως οι αρχικές προθέσεις ήταν η επιλογή ενός πιο ουδέτερου δημόσιου χώρο. Εν τέλει επιλέχτηκε η πλατεία της Οσίας Ξένης αφενός ως μνημονικός τόπος, αφετέρου όμως και ως καταλληλότερου χώρου για την ανέγερση του Δημαρχιακού Μεγάρου. Παρά ταύτα, σύμφωνα με τη προφορική μαρτυρία του προϊσταμένου της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου, την περίοδο της Χούντας το μέγαρο δόθηκε από το Δήμαρχο Δ. Πλυντζανόπουλο στο Μητροπολίτη για την ανέγερση της Μητρόπολης, που παραμένει μέχρι και σήμερα. Συνεπώς, στο δημόσιο χώρο που αποτελεί και τον κοινωνικό χώρο μεταξύ σημαίνοντος και σημαινόμενου παρεισφρέει και ο εκκλησιαστικός θεσμός, που είναι άμεσα συνδεδεμένος με το έθνος.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι στο βάθρο αναγράφεται μόνο η λέξη «Πεσόντες». Η μνήμη των νεκρών του Μπλόκου σκόπιμα δεν εξατομικεύεται για να συνδεθεί με όλους τους νεκρούς της κατοχής και κατ΄ επέκταση να είναι πιο εύκολη και η σύνδεσή της με την εθνική μνήμη, αφήνοντας στη λήθη τις συγκρούσεις του εμφυλίου. Ενδεικτικό στοιχείο αποτελεί και η συνε-

1. Νέα Ιδέα, *Ο τύμβος των πεσόντων πρέπει να στηθεί εις την είσοδο της Νίκαιας,* Αρ.Φ 10, 9-4-1950.

χής αναφορά στο λόγο του δημάρχου, ότι ο αγώνας των κατοίκων της Νίκαιας ήταν εθνικός, αποσιωπώντας κεκαλυμμένα τη δράση του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ.

Τα μνημεία, άλλωστε, αποτελούν τα εθνικά σύμβολα και επιδιώκουν μια συναισθηματική προσέγγιση της ιστορικής πραγματικότητας με την οποία επιτυγχάνεται η ομοιογενοποίηση του κοινωνικού συνόλου με τους τιμημένους, καθώς και η ταύτιση του παρελθόντος με το παρόν και η δημιουργία ενός ιστορικού προτύπου και ιδανικού. Το Ηρώο για τους πεσόντες λειτουργεί ως μια συμβολική αναπαράσταση της συλλογικής θυσίας, ανάλογου περιεχομένου με τη θυσία στις Θερμοπύλες και τον ηρωικό θάνατο για την απελευθέρωση της Ελλάδας το 1821, ώστε να την εντάξουμε στο εθνικό αφήγημα και να διαμορφωθεί η συλλογική μνήμη. Συνεπώς, παρατηρείται μια τάση αφομοίωσης και ομαλοποίησης της τοπικής ιδιαιτερότητας. Το ιδεολογικό περιεχόμενο του Ηρώου ως αποκλειστικού σύμβολου των νεκρών του Μπλόκου εξασθενεί και η τοπική μνήμη ενσωματώνεται στη δημόσια. Παράλληλα, εντάσσοντας τους νεκρούς Κοκκινιώτες στο πάνθεο των εθνικών αγωνιστών, επιτυγχάνεται σε συμβολικό επίπεδο και η πλήρης αφομοίωση μιας προσφυγικής συνοικίας στον εθνικό κορμό.

Η Μάντρα των εκτελέσεων όπως ήταν την επόμενη ημέρα

Η Μάντρα του Μπλόκου ως τόπος μνήμης

Την περίοδο διακυβέρνησης από την Ένωση Κέντρου και τον Γ. Παπανδρέου, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της ριζοσπαστικοποίησης της κοινωνίας του 1960, η δημοτική αρχή της Νίκαιας συνέχισε την τοποθέτηση μνημείων με μεγαλύτερη έμφαση και πιο ξεκάθαρο περιεχόμενο στο ιστορικό γεγονός που αναφέρονται. Σε τοπικά περιοδικά του 1963-1964 υπάρχουν αναφορές για το αίτημα των κατοίκων της περιοχής να μετατραπεί η μάντρα του μπλόκου σε μουσείο ή μαυσωλείο. Η ενέργεια, αυτή υλοποιήθηκε μετά από 20 χρόνια, με την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης.

Μπορεί, λόγω της γενικότερης πολιτικής κατάστασης που επικρατούσε, το αίτημα της απαλλοτρίωσης της μάντρας να ήταν πολύ πρώιμο να πραγματοποιηθεί για τη δεκαετία του ΄60. Εντούτοις, ο Δήμαρχος της Νίκαιας Δημ. Καρακουλουξής, ύστερα από έντονες παραγγελίες των συγγενών των θυμάτων, σύμφωνα με προφορικές μαρτυρίες, στη δεύτερη θητεία του 1964-1967, τοποθέτησε με έξοδα του Δήμου μια εντοιχισμένη πλάκα στην είσοδο της μάντρας που έγινε το μπλόκο. Στην πλάκα ήταν χαραγμένη η φράση *«Εδώ, στις 17 Αυγούστου 1944, οι Γερμανοί κατακτητές εκτέλεσαν Έλληνες πατριώτες»*. Ήταν το πρώτο μνημείο που αναγραφόταν ξεκάθαρα το ιστορικό γεγονός του Μπλόκου και ενίσχυε την τοπική μνήμη έναντι της εθνικής. Το σημαντικότερο, όμως είναι ότι αποσιωπάται ο δωσιλογισμός και η εμφύλια σύγκρουση. Ο εχθρός είναι ένας, ο εθνικός, «οι Γερμανοί».

Η μαρμάρινη πλάκα δεν παρέμεινε για αρκετό διάστημα στη μάντρα, γιατί η Χούντα την αντικατέστησε με μια άλλη, της οποίας η επιγραφή άλλαζε τα γεγονότα, για να δείξει τη δική της οπτική, κατασκευάζοντας μια άλλη μνήμη. Σε αυτήν αναγραφόταν το μήνυμα *«Προδόται και μασκοφόροι Κομμουνισταί Εαμιται-Ελασίται παρέδωσαν εις τους βαρβάρους κατακτητάς την 17η Αυγούστου 1944 αγνούς πατριώτας αγωνιστάς της εθνικής αντιστάσεως τέκνα ηρωικά της Νίκαιας, οι οποίοι και εκτελέστηκαν στον τόπο τούτο»*. Ο διορισμένος δήμαρχος από τους Συνταγματάρχες, Δ. Πλυντζανόπουλος, ανιψιός του ταγματασφαλίτη Ι. Πλυντζανόπουλου που συμμετείχε στην εκτέλεση του Μπλόκου, τοποθέτησε την πλάκα που παρέμεινε σε όλη τη διάρκεια της Χούντας. Η πρακτική αυτή συνάδει με την πολιτική που ακολουθούσε η δικτατορία προσπαθώντας να δώσει μια άλλη ερμηνεία του θέματος της αντίστασης, εντάσσοντας και τα πρώην μέλη των Ταγμάτων Ασφαλείας στο χώρο των αντιστασιακών, καθώς και στο νέο νομικό προσδιορισμό του εχθρού στον οποίο περιλαμβανόταν πια σαφέστατα το ΕΑΜ[2].

Στα χρόνια που ακολουθούν μετά την μεταπολίτευση και τη νομιμοποίηση του ΚΚΕ από την κυβέρνηση Καραμανλή, αρχίζει να διατυπώνεται πιο συστηματικά το αίτημα για την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης στην ελληνική κοινωνία. Έτσι, από τους κατοίκους της Νίκαιας, σε άρθρο τοπικού περιοδικού το 1976 με τίτλο *«Το μοναδικό σημάδι της θυσίας των πατριωτών, η μάντρα πρέπει να αξιοποιηθεί»*, διατυπώνεται το αίτημα της αναμόρφωσης του χώρου της μάντρας σε μνημονικό τόπο της Αντίστασης.

Τη δεκαετία του 1980, μέσα στο γενικότερο κλίμα της «αλλαγής» που υπόσχεται, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, με ένα πολιτικό προφίλ που του επέτρεπε να εμφανίζεται ως ο κύριος συνεχιστής και εκφραστής της δημοκρατικής πλειοψηφίας του ΕΑΜ και ταυτόχρονα να αποστασιοποιείται από τα δύο άκρα, της Δεξιάς και του ΚΚΕ[3], προβαίνει στην αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης. Κάτω από αυτό το πολιτικό κλίμα ανοίγει και ο δρόμος για την απαλλοτρίωση και τα έργα ανάπλασης της μάντρας του μπλόκου.

Το κτίριο της μάντρας που έγινε το μπλόκο της Κοκκινιάς στις 17 Αυγούστου του 1944 λειτουργούσε ως ταπητουργείο της «Οριένταλ Καρπέτ», μιας Αγγλικής εταιρείας που κατασκεύαζε χαλιά από το 1929. Την περίοδο της κατοχής το ταπητουργείο σταμάτησε να λειτουργεί και το κτήριο νοικιάστηκε από τους αδερφούς Παγιασλή.

Σύμφωνα με την προφορική μαρτυρία του πρώην Δημάρχου της Νίκαιας μετά τη μεταπολίτευση, Στέλιου Λογοθέτη (1978-1990), ο χώρος απαλλοτριώθηκε με απόφαση του τότε Υπουργού Χωροταξίας Αντώνη Τρίτση, σε συνεργασία με το Δήμο της Νίκαιας. Δημοπρατήθηκε στις 10-8-1984 αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την αναμόρφωση του χώρου τα έργα ανάπλασης ανήλθαν στα 30.000.0000 δρχ. Το έργο της αναμόρφωσης ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 1986 και τα εγκαίνια έγιναν από το Δήμαρχο Στέλιο Λογοθέτη την ημέρα του μνημόσυνου για το μπλόκο. Στην είσοδο της μάντρας τοποθετήθηκε νέα εντοιχισμένη πλάκα, στην οποία αναγραφόταν με την ίδια επιγραφή ***«Εδώ στις 17 Αυγούστου 1944, οι Γερμανοί κατακτητές εκτέλεσαν Έλληνες πατριώτες».*** Απουσιάζουν βέβαια τα ονόματα των εκτελεσθέντων, ή κάποια αναφορά στους δωσίλογους. Επιλέγεται να αποσιωπηθούν σκόπιμα οι εμφύλιες διαμάχες. Ο χώρος της μάντρας λειτουργούσε ως ιερός τόπος μνήμης, ανοιχτός προς τους επισκέπτες, χρησιμοποιούνταν επίσης για τις εκδηλώσεις μνήμης του Μπλόκου που οργάνωνε ο Δήμος σε συνεργασία με το Παράρτημα της Εθνικής Αντίστασης της Νίκαιας.

Είκοσι χρόνια μετά, το 2004, με πρωτοβουλία της επιστημονικής ομάδας της Δημοτικής Αρχής του Στέλιου Μπενετάτου, αποφάσισαν να αναμορφώσουν το χώρο της

2. Βαγγέλης Τζούκας, «η αναγνώριση της Εθνικής Αντιστάσεως 1982», στο «Η Ελλάδα της δεκαετίας του 1980, κοινωνικό, πολιτικό, πολιτισμικό λεξικό», επιμ Β.Βαμβακάς-Π. Παναγιωτόπουλος, Αθήνα, το πέρασμα, 2010.

3. Βαγγέλης Τζούκας, ό.π.

μάντρας και να τον μετατρέψουν σε χώρο μνήμης και πολιτισμού. Σύμφωνα με την πληροφορήτριά μου που εργαζόταν στο επιστημονικό επιτελείο του Δήμου, αλλά και του αρχιτέκτονα-σκηνογράφου Εδουάρδου Γεωργίου που ανέλαβε αφιλοκερδώς την ανακαίνιση του χώρου, δεν πάρθηκε ποτέ απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, διότι η πρωτοβουλία του επιστημονικού επιτελείου σκόνταφτε στις πολιτικές αντιπαλότητες και στις αντιδράσεις του συλλόγου των εργαζομένων. Όλα τα έξοδα καλύφθηκαν από δωρεές, με την υποστήριξη ανθρώπων του Δήμου, της ΠΕΑΕΑ Κοκκινιάς και του Σωματείου Θυμάτων Γερμανικής Κατοχής «Φοίνιξ», ενώ οι εργασίες έγιναν από τους τεχνικούς υπαλλήλους του δήμου στα πλαίσια του θεσμοθετημένου ωραρίου τους. Η αντίδραση που συνάντησε η πρωτοβουλία για την αναμόρφωση της μάντρας είναι ένδειξη της πολιτικής διαμάχης για την διεκδίκηση της μνήμης λόγω πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Ο αναμορφωμένος χώρος της μάντρας σύμφωνα με την πρόταση λειτουργεί ως χώρος μνήμης και πολιτισμού σε τρία διαφορετικά επίπεδα. Αρχικά, λειτουργεί ως χώρος μόρφωσης, εξυπηρετώντας εκπαιδευτικές λειτουργίες με εκπαιδευτικά προγράμματα, ως χώρος πληροφορίας για τους νέους επισκέπτες, ώστε να πληροφορηθούν την τοπική ιστορία και, τέλος, ως χώρος τιμής για τους μάρτυρες του μπλόκου και γενικότερα τους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης.

Οι υλικές μνημοτεχνικές διεργασίες και τα μέσα που διαθέτει ο χώρος στοχεύουν στο να ευαισθητοποιήσουν όλες τις αισθήσεις και να ενεργοποιήσουν την αισθητηριακή μνήμη των επισκεπτών. Έχουν τοποθετηθεί πίνακες με συνοπτικό ιστορικό κείμενο με τα γεγονότα της εποχής, χάρτες, σκίτσα, αντικείμενα, καθώς και φωτογραφίες των θυμάτων. *«Η χρήση της φωτογραφίας είναι στοιχείο εξατομίκευσης και με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται ο εμβαπτισμός της ατομικότητας στη συλλογική προσφορά. Η κάθε μεμονωμένη περίπτωση καθαίρεται, εξαγνίζεται και ανάγεται σε πρότυπο θυσίας, αντιστασιακής, πατριωτικής συμπεριφοράς»*[4]. Στο χώρο, επίσης υπάρχει ένα σύντομο οπτικοακουστικό υλικό 10΄ που παρουσιάζει το κοινωνικό, οικονομικό, και ιστορικό πλαίσιο της εποχής μέσα στο οποίο έδρασε ο αντιστασιακός αγώνας της Κοκκινιάς. Επιπρόσθετα, για λόγους έρευνας, υπάρχει ένα υποτυπώδες κέντρο τεκμηρίωσης και μια βιβλιοθήκη. Τέλος, για την επιτυχία του κατάλληλου υποβλητικού περιβάλλοντος υπάρχει ειδικός φωτισμός και μουσική υπόκρουση.

Στον προαύλιο χώρο της μάντρας έχουν τοποθετηθεί οι προτομές του Άρη Βελουχιώτη και του Στ. Σαράφη. Τα αγάλματα ήταν δωρεά του καλλιτέχνη Μιχάλη Κάσση στο Δήμο της Νίκαιας και μετά την ανακαίνιση του χώρου της μάντρας μεταφέρθηκαν στον προαύλιο χώρο.

Ας μην ξεχνάμε ότι τότε συμπληρώνονταν τα 60 χρόνια από το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και διεξαγόταν ο δεύτερος μαραθώνιος μνήμης, με την οργάνωση πολλών ευρωπαϊκών συνεδρίων (με θέματα, όπως οι πόλεμοι της Ιστορίας, μνήμη και λήθη και η εμπειρία του Ολοκαυτώματος).

Συμπεράσματα

Η επιτόπια έρευνα μάς οδήγησε στο συμπέρασμα ότι η Νίκαια παρουσιάζει μια πληθώρα μνημονικών τόπων και μνημείων που αναφέρονται στην Εθνική Αντίσταση. Οι περισσότερες πλάκες τιμής και μνήμης που έχουν τοποθετηθεί στις συμβολές των οδών έχουν κοινή επιγραφή ότι τα θύματα εκτελέστηκαν από τους Γερμανούς και σε πολύ λιγότερες αναφέρονται οι ντόπιοι συνεργάτες τους. Επίσης, στην περιοχή δεν υπάρχει κανένα μνημείο για τον Εμφύλιο, είναι όλα για την Αντίσταση. Έτσι κατασκευάζεται η μνήμη της Αντίστασης και αποκρύπτεται με έντεχνο τρόπο οποιαδήποτε αναφορά σε εμφύλιες συγκρούσεις που συνέβησαν στην Κοκκινιά. Συνεκτικό στοιχείο που επιλέγεται να προβάλλεται για την κατασκευή της συλλογικής μνήμης είναι ο αγώνας της Αντίστασης κατά των Γερμανών.

Το πρώτο δημόσιο γλυπτό είναι το Ηρώο της πόλης που συνδέθηκε με τους τοπικούς αγωνιστές, δηλαδή τα θύματα του μπλόκου. Άλλωστε η Νίκαια, ως αμιγώς προσφυγικός συνοικισμός, ιδρύθηκε το 1923 και δεν έχει τοπικούς αγωνιστές που να συνδέονται με τους εθνικούς ήρωες της Επανάσταση. Εντούτοις, ως πόλη με έντονη αντιστασιακή δράση, διεκδικεί τους δικούς της αγωνιστές που είναι συνδεδεμένοι με το θάνατο και την αντίσταση κατά των Γερμανών κατακτητών.

Οι Κοκκινιώτες παρουσιάζονται ως μια αδιαίρετη κοινότητα που αντιστεκόταν από κοινού στους Γερμανούς και στους λίγους γνωστούς δωσίλογους. Οι εμφύλιες συγκρούσεις μεταξύ των κατοίκων περνούν στη λήθη. Έτσι με την ανέγερση ενός Ηρώου της πόλης στους πεσόντες του Μπλόκου, μόλις 15 χρόνια μετά την καθιέρωσή της ως ανεξάρτητου Δήμου (1934), επιλέγεται η κατασκευή μιας συνεκτικής τοπικής ταυτότητας χωρίς τα μίση του εμφυλίου και η πόλη διεκδικεί συμβολικά και η ίδια την ιστορική και χωροταξική της αυτονομία στον πολεοδομικό χάρτη Αθηνών-Πειραιώς. Οι κάτοικοί της με προσφυγική καταγωγή υπέδειξαν έντονη αντιστασιακή δράση και αφομοιώθηκαν πλήρως στην ελληνική κοινωνία, χαρίζοντας στην πόλη τους εθνική αυθυπαρξία, εκτός από ένα νοσταλγικό, αλλά και πολύπαθο προσφυγικό παρελθόν.

Επίσης, η έντονη δραστηριοποίηση για την ανέγερση μνημείων με τη μορφή προτομών και πλακών τιμής και μνήμης, καθώς και η απαλλοτρίωση του χώρου της μάντρας και η αναμόρφωσή του σε μνημονικό τόπο έγιναν μετά την αναγνώριση τής Εθνικής αντίστασης από το ΠΑΣΟΚ. Η αντιστασιακή τοπική μνήμη στη Νίκαια, μετά την αναγνώριση της ΕΑΜικής Αντίστασης από το επίσημο Ελληνικό κράτος, κατασκευάζεται πιο αυτόνομα και αναφέρεται στα ιστορικά γεγονότα της μάχης της Κοκκινιάς και του μπλόκου.

Το σύνολο των μνημείων που αναφέρονται στο Μπλόκο είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από εκείνα της μάχης. Εξάλλου, οι μάχες με τους Γερμανούς έγιναν σε πολλές πόλεις, όμως μπλόκα έχουν να επιδείξουν λιγοστές. Το μπλόκο της Κοκκινιάς είναι ένα από τα πιο γνωστά ιστορικά γεγονότα της περιόδου. Γι΄ αυτό επιλέγεται περισσότερο ως στοιχείο διαμόρφωσης της αντιστασιακής μνήμης.

Η πόλη της Νίκαιας, με την πληθώρα των μνημονικών τόπων και τη συνεχή ανέγερση νέων, διεκδικεί την αναγνώρισή της ως πόλη της Εθνικής Αντίστασης, ανάλογης μνείας με το Βίτσι. Μέσω της κατασκευής της αντιστασιακής μνήμης διεκδικεί και το αίτημά της για τη δημιουργία ενός επίσημου Μουσείου Εθνικής Αντίστασης.

Η πολιτική διαχείριση της μνήμης διαπιστώνεται από την πληθώρα δημόσιων γλυπτών, τόπων μνήμης και επετειακών τελετών που οργανώνουν οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες διεκδικούν με κάθε τρόπο την μνήμη εξυπηρετώντας ενίοτε πολιτικές σκοπιμότητες.

Η Κυριακή Παπαθανασοπούλου είναι υποψήφια διδάκτορας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Το συγκεκριμένο κείμενο αποτελεί απόσπασμα από μεταπτυχιακή εργασία του 2005.

4. Βλ. Συραγώ Τσιάρα, ό.π, σ

Και να, τι έχω τώρα να σας πω

Σημείωμα για το φόνο του Ζακ Κωστόπουλου

γράφει ο Λευτέρης Παπαδανάσης

Πέρασαν πια αρκετές μέρες από τη μέρα που προστέθηκε ένα ακόμη όνομα στον κατάλογο των σκοτωμένων μας, αυτό της Ζάκυ / του Ζακ. Δεν είμαι από κείνους που είπαν «τι σημασία έχει ποιος ήταν; θα μπορούσε να έχει οποιοδήποτε όνομα», κι αυτό γιατί οι άνθρωποι με τα «οποιαδήποτε ονόματα» έχουν σκοτωθεί και συνεχίζουν να σκοτώνονται χωρίς εμείς να το μάθουμε ποτέ. Προστέθηκε, λοιπόν, ένα ακόμη πρόσωπο στα στένσιλ που χτυπιούνται στους τοίχους των πόλεών μας, κάνοντάς τους όπως των εκκλησιών με τις εικόνες των αγίων και των μαρτύρων. Έχει σημασία να ξέρουμε τα πρόσωπα, να ξέρουμε τα ονόματα, για να μιλούν και για κείνα –τα περισσότερα– που δεν γνωρίζουμε.

Αυτή είναι η πρώτη, ίσως η βασική παρατήρηση ετούτου του σημειώματος, ότι η εκτέλεση του Ζακ Κωστόπουλου είναι ένα σημείο που μαζί με άλλα φτιάχνουν μια μακρά καμπύλη. Η μαύρη, κατάμαυρη, αυτή καμπύλη μάς φανερώνεται τόσο συστηματική, που είναι αδύνατο –παρά μόνο με γερή δόση υποκρισίας, βλακείας ή παλιανθρωπιάς– να μείνει κανείς στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τού κάθε σημείου της.

Αυτή είναι η δεύτερη παρατήρηση: η συζήτηση για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του φόνου του Κωστόπουλου εκπορεύεται ή εξυπηρετεί την αποσπασματική οπτική των πραγμάτων, εκείνη που τελικά θολώνει το τοπίο, αποκρύβοντας αίτια και καθήκοντα.

Καθώς οι μέρες περνούν, γίνεται όλο και πιο φανερό το πόσο σφαλερή ήταν η εικόνα που αρχικά είχε κατασκευαστεί για τις κρίσιμες στιγμές πριν και κατά το λιντσάρισμα, αλλά και μετά το θάνατο του Κωστόπουλου. Ακόμη κι έτσι, οι κυρίαρχες μηχανές συνεχίζουν τη σπέκουλα πάνω στη μία ή την άλλη κίνηση. Το κέρδος της συγκάλυψης είναι μικρό μπροστά στο κέρδος της αγκύρωσης της συζήτησης στα βαλτόνερα των «συγκεκριμένων περιστατικών». Σε τελική ανάλυση, τα «συγκεκριμένα περιστατικά» της εκτέλεσης του Κωστόπουλου δεν μας δίνουν παρά μια αφηρημένη εικόνα, ενώ η φρίκη γίνεται τόσο πιο συγκεκριμένη όσο εντάσσεται σε μια αναγκαία συζήτηση.

Αυτή η συζήτηση έχει να κάνει με το χαρακτήρα της «αυτοάμυνας», λέξη στην οποία όλο το σκατό του έθνους (στα ΜΜΕ, στα ιντερνετικά φόρουμ, στα καφενεία) έχει κολλήσει από την πρώτη στιγμή που ο φόνος έγινε γνωστός, χάρη στο βίντεο που βγήκε στη φόρα. Όσο περνά ο καιρός, τόσο αποκαλύπτεται η αρχική (συνειδητή) διαστρέβλωση των γεγονότων, αποκαλύπτεται πως ο μοναδικός αμυνόμενος στα μοιραία εκείνα λεπτά είναι ο νεκρός πια Κωστόπουλος. Τελευταίο χτύπημα στη φλυαρία περί «αυτοάμυνας» αποτελούν τα δημοσιεύματα για την απουσία δακτυλικών αποτυπωμάτων του Κωστόπουλου στο περιβόητο μαχαίρι που έλεγαν ότι κρατούσε. Ακόμη όμως κι όταν το λεπίδι του λογικού ελέγχου κόβει τη βάση της υπόθεσης της «αυτοάμυνας», αυτή ξαναφυτρώνει διπλή και τρίδιπλη, πράγμα το οποίο συνήθως συμβαίνει σε καταστάσεις ιδεοληπτικού πανικού.

Αυτή είναι η τρίτη παρατήρηση. Οι πολλοί αυτουργοί της άμεσης δίκης, καταδίκης και εκτέλεσης του Κωστόπουλου, αν και δεν βρισκόταν οι ίδιοι σε κάποια κατάσταση «άμυνας», υπηρέτησαν μια άλλη «αυτοάμυνα», που τους ξεπερνά ως άτομα. Η λύσσα με την οποία χτυπούσαν ξανά και ξανά τον Κωστόπουλο, ακόμη και άψυχο πια, δεν είναι συμμετρική της ατομικής (υποτιθέμενης) απειλής από πλευράς του Κωστόπουλου, μα αντιστοιχεί στην πεποίθηση ότι αποτελούν το υγιές κομμάτι της κοινωνίας και το υπερασπίζονται απέναντι «ΣΤΟΥΣ» Ζακ (και όχι απλά «στον κάθε Ζακ»), που πρέπει να εξαερωθούν. Οι εκτελεστές του Ζακ «αμυνόταν», σε τελική ανάλυση, όχι επειδή κάπως κινδύνευαν εκείνη τη στιγμή, μα για λογαριασμό όλων όσων δεν θα μπορούσαν να δουν την εκτέλεση του Κωστόπουλου παρά μόνο ως «αυτοάμυνα».

Τέταρτη παρατήρηση. Ο κίνδυνος της αποσπασματικότητας υπάρχει και στις εξηγήσεις της δικής μας πλευράς: ο Ζακ ως Ζάκυ, ο Ζακ ως εξαρτημένος, ο Ζακ ως οροθετικός. Κάθε μία από τις αφηρημένες αυτές εικόνες μεταθέτει το εξηγητικό βάρος στις ιδιότητες του θύματος, αντί να επικεντρώνεται στη συγκρότηση της μηχανής του θανάτου. Ο Ζακ δεν εκτελέστηκε για καμία από τις ιδιότητές του (όπως και ο Μιχάλης Καλτεζάς, ο Νίκος Σακελλίων, ο Σαχζάτ Λουκμάν, ο Αλέξανδρος Γρηγορόπουλος και τόσοι άλλοι), αλλά γιατί εκείνοι που τον σκότωσαν θεώρησαν ότι μπορούσαν να το κάνουν. Η συγκεκριμένη εκτίμηση των πραγμάτων δεν αφήνει περιθώρια για άλλες ερμηνείες. Έχουμε μπροστά μας τους πεζικάριους του Κράτους Έκτακτης Ανάγκης. Το ότι η προσχώρηση ομάδων ανθρώπων σ' αυτό το μαύρο πεζικό (ή τις μονάδες επιμελητείας και εφεδρείας του) δεν είναι αυτή τη στιγμή ολότελα συνειδητή, δεν αλλάζει τίποτα. Εάν γίνει ολότελα συνειδητή, τότε θα μιλάμε πια σε άλλο επίπεδο...

Πέμπτη, και τελευταία, παρατήρηση. Αν ο ιμπρεσιονισμός μπορεί να υπηρετήσει μια καλλιτεχνική, μια ποιητική ματιά στη φρίκη των ημερών, είναι εντελώς ανίκανος να μας προσανατολίσει πολιτικά (μάλλον το αντίθετο). Τόνοι ψηφιακής (και πραγματικής) μελάνης χύθηκαν για να σχολιάσουν το ζήτημα των ναρκωτικών, της λειτουργίας συγκεκριμένων κοσμηματοπωλείων και της αγοράς χρυσού, του ρόλου των ΜΜΕ, του ιδιαίτερου χαρακτήρα των «νοικοκυραίων». Σ' αυτά τα σχόλια μπορεί φυσικά να βρει κανείς πολλές μικρές ή μεγάλες αλήθειες, μα όχι την αλήθεια για το φόνο του Κωστόπουλου. Καμία απ' αυτές τις μικρές ή μεγάλες αλήθειες δεν λέει κάτι για τη συγκρότηση του Κράτους Έκτακτης Ανάγκης, για την επιλογή του κανακέματος του Φασισμού, για την «αυτοάμυνα» των αφεντικών όχι σε κατάσταση Κρίσης, μα Επίθεσης, για τις πολιτικές –δεξιές ή «αριστερές»– που εξυπηρετούν όλα αυτά.

Τελικά, ο φόνος του Ζακ, της Ζάκυ, Κωστόπουλου δεν ήταν ο φόνος ενός «ληστή», ενός gay ακτιβιστή, ενός τζάνκι, ενός οροθετικού, κάποιου «από εμάς». Ο φόνος του Κωστόπουλου ήταν το φυσικό γέννημα του ζευγαρώματος του «πατρίς, θρησκεία, οικογένεια» με το «τάξη και ασφάλεια», κομμάτι λοιπόν της βαρβαρότητας που συνειδητά συγκροτείται εδώ και χρόνια, μέρα με την μέρα, στην κρατική μηχανή, στην πολιτική, στους χώρους δουλειάς, στα σχολεία, στις γειτονιές.

Ποιοι, ποιες θα σταθούν απέναντί της;

Απόψεις

«Πάμε να πάρουμε καθαρό αέρα»

γράφει ο Γιάννης Μελιόπουλος

Έψαχνε εναγωνίως ο Γ. να βρει σκιερό μέρος για να αποφύγει, όσο μπορούσε, το δυνατό ήλιο που χτυπούσε το πρόσωπό του. Λιγάκι δύσκολο βέβαια καθώς ήλιος και ζέστη ήταν πρώιμα φρούτα. Πρώιμα ήταν και νεογέννητα, μόλις αχνοπρασίνιζαν πολλά από αυτά, τα φύλλα πάνω στα δέντρα που εδώ και λίγες μέρες ξύπναγαν από τη χειμερινή τους σιέστα.

Κανείς δε θα μιλούσε σήμερα για πρώτες μέρες της άνοιξης, όπως φανέρωναν λογής ημερολόγια και αποδείξεις κάθε είδους, αλλά για πρώιμο, όμορφο καλοκαιράκι. Τέτοιο, ασυνήθιστο, βιαστικό που βρίσκει καθένα μας απροετοίμαστο σωματικά και ψυχικά, μαθημένο ακόμη στα κρύα και τις παγερές ημέρες και νύχτες του χειμώνα.

Βολεύτηκε όπως-όπως κάτω από ένα όχι και τόσο θαλερό δέντρο, μαζί με άλλους που τον αναγνώριζαν και τον γνώριζαν, ψάχνοντας όπως και κείνος προσωρινό καταφύγιο. Τα δέντρα έξω από τον καγκελόφραχτο περίβολο του επιβλητικού κτιρίου, λιγοστά και μια κοψιά, λες και μια αόρατη λεπίδα τα έκοψε στο ίδιο ακριβώς μπόι. Πού και πού ξεχώριζε ένα που πήγαινε, λιγάκι, να ξεφύγει από τον κανόνα. Ήταν πολλοί κι οι μαζεμένοι, στριμωγμένοι κάτω από τη φιλόξενη καταφυγή τους, οι ασυνήθιστοι στην κάψα του ανοιξιάτικου, παιχνιδιάρη ήλιου. Ένας ήλιος που μια κρυβόταν πίσω από αναιμικά, ξασπρισμένα σύννεφα μια φανερωνόταν περήφανος, Ηλιάτορας κανονικός και «καγκελοπαιχνιδάτορας»! Έκανε τούτη τη σκέψη ο Γ. κι ένιωσε βλάσφημος που κακομεταχειριζόταν τον ποιητή. Κοιτούσε όμως ένα γύρο κι έβλεπε τα κάγκελα του μεγάλου και ψηλού κιγκλιδώματος πότε να φωτίζονται όμορφα και να στιλβώνουν και έπειτα, όταν ο παιχνιδιάρης έπαιζε κρυφτό με τα σύννεφα, να θαμπώνουν και να σκοτεινιάζουν, όμορφα και πάλι.

Ήταν πολλοί οι συγκεντρωμένοι, πολύχρωμο πλήθος, κι αναρωτήθηκε, όσο πιο φωναχτά μπορούσε στο θόρυβο του πανηγυριού τους, αν κάποιος άλλος εκτός απ΄ αυτόν έκανε την ίδια σκέψη. Φευγαλέα όμως! Άλλωστε ούτε ο τόπος, ούτε κι ο χρόνος ήταν ιδανικοί για μακρές στο χρόνο σκέψεις· το αντίθετο, όλα μιλούσαν και φώναζαν για δράση.

Με τους λίγους που αντάλλαξε κουβέντα ο Γ., είτε έξω από το δέντρο καταφύγιο είτε κάτω από αυτό, λίγα πράγματα είχαν πει. Λόγια κοφτά, καλημέρες, χαμόγελα, σφίξιμο των χεριών, μια δυο κουβέντες για το σήμερα και τα γεγονότα. Έτσι βέβαια ταίριαζε στην περίσταση. Άλλοι τον ήξεραν καλά, τον γνώριζαν τόσα χρόνια στο μετερίζι, τους γνώριζε καλά κι αυτός. Με κάποιους δε γνωρίζονταν προσωπικά, όμως τους είχε πάρει το μάτι του και το σουλούπι και η μορφή τους του ήταν οικεία. Κάποιοι πάλι, νεότεροι στην ομήγυρη ή και την ηλικία, του ήταν παντελώς άγνωστοι, τους έβλεπε είτε πρώτη φορά είτε για δεύτερη ή τρίτη. Πόσους πια να ξέρει κανείς μέσα στο βουερό πλήθος; Όλοι όμως τον αναγνώριζαν, παλιοί ή νέοι καθώς τον είχαν δει πολλές φορές να κρατά στιβαρά, πάντα από την αριστερή πλευρά του δρόμου το χοντρό ξύλο που στήριζε το πανό! Ήταν η αγαπημένη του θέση και κανείς δε γνώριζε γιατί αυτός ο σωματώδης άντρας δεν άλλαζε ποτέ μα ποτέ θέση στην πορεία, μα είχε επιλέξει εκείνη και μόνο εκείνη.

Ο Γ. ήταν και σ΄ άλλους πολύ γνωστός κι απ΄ τη δουλειά, και όλοι έλεγαν πως «υπηρετούσε» χρόνια πολλά ανάβοντας φωτιές. Ήταν εμπρηστής, αλλά οι φωτιές που άναβε δεν έμοιαζαν με τις άλλες. Τις φούντωνε μες στα μυαλά και τις καρδιές νεαρών μυαλών. Θύμιζε στα πάντα του αυτή τη φράση, σπίρτο αυτός για να ανάψει η θεϊκή τούτη φωτιά, φρόντιζε να μην το ξεχνά ποτέ του ο ίδιος, φρόντιζε να το πραγματοποιεί καθημερινά κι ακούραστα χρόνια τώρα. Φρόντιζε και τους άλλους να μην το ξεχνούν, γιατί οι άνθρωποι δεν είναι όλοι φτιαγμένοι από την ίδια πάστα, μοιάζουν με τα δάχτυλα των χεριών μας, δε μοιάζουν μεταξύ τους.

Το πολύβουο και πολύχρωμο σμάρι σπρώχνονταν πέρα δώθε υψώνοντας στον ουρανό, ανάμεσα από τα γύρω κτίρια βουητό, σπονδή αρχαίας ιεροτελεστίας. Σημαίες κρατημένες σφιχτά στα χέρια, κάποιες ανάμεσα σε μασχάλες για μεγαλύτερη ελευθερία κίνησης χεριών, συνόδευαν το ελαφρύ, δροσιστικό αεράκι που έτυχε να φυσά αυτή τη μέρα. Κυμάτιζαν και χτυπούσαν δω και παφλάζοντας κι ήταν ωραία να τις βλέπει κανείς να ανεμίζουνε κι ας χτύπαγαν καμιά φορά σε ανυποψίαστους ώμους και κεφάλια. Άλλωστε δεν έδειχναν να ξαφνιάζονται ή να ενοχλούνται.

Ξάφνου, κι ενώ τα μάτια του Γ. περιπλανιόνταν γρήγορα, όπως και το μυαλό κι οι σκέψεις, κι ο λόγος των διπλανών του ήταν για τις τελευταίες εξελίξεις στο φλέγον ζήτημα, τον είδε με την άκρη του ματιού του να κάθεται ήσυχα, σχεδόν ανύπαρκτα στο απέναντι τσιμεντένιο πεζούλι, ακουμπώντας την πλάτη στα κιγκλιδώματα του δικού του κτιρίου, γερμένος ελαφρά μπροστά.

Τον αναγνώρισε αμέσως το Ν., κι ας είχε περάσει καιρός από τότε που είχαν συναντηθεί, τι καιρός, χρόνια αρκετά. Είχε περάσει τα πενήντα. Τα έ-

δειχνε τα χρόνια πιο πολύ απ΄ τα γκριζαρισμένα του μαλλιά, όχι από κάτι άλλο. Κορμοστασιά και σουλούπι, εξ όσων μπορούσε να διακρίνει, έστω και λιγάκι πειραγμένα από τον Πανδαμάτορα, παρ΄ όλα αυτά σε αρκετά καλή κατάσταση, όπως περίπου τον θυμόταν. Ντυμένος όπως πιο παλιά, σωστά για τα μέτρα τα δικά του, ωραία σταθμισμένα, μοντέρνα, αλλά όχι υπερβολικά. Κοιτούσε ένα γύρω τα ανθρωπίσια ρυάκια που μαζεύονταν απειλώντας να γίνουν σιγά σιγά ορμητικό ποτάμι. Μα δεν μπορούσες να καταλάβεις αν κοίταγε ψάχνοντας κάτι ή κάποιον συγκεκριμένα. Το βλέμμα του περπατούσε δεξιά αριστερά, πάνω κάτω, χωρίς να αντικρίζει συγκεκριμένα κάτι. Μα ήταν φανερό πως έβαζε στη ζυγαριά της μνήμης πρόσωπα και φυσιογνωμίες. Ένα αδιόρατο, στους πολλούς, νεύμα κάθε φορά που σταμάταγε το μάτι για λίγο σε κάποιο πρόσωπο –κι ήταν πολλά που κυκλοφορούσαν– αλλά και μια μικρή κίνηση του χεριού που ίσα ίσα υψώνονταν χαιρετώντας.

Έλειπε καιρούς από τις συγκεντρώσεις, τη χαρά όσων έβαζαν εμπρός το δίκιο από το άδικο. Είχε ξαφνικά χαθεί όπως και τόσοι ακόμη μη μπορώντας να αντέξουν τη σκόνη και τη σκουριά που σωριάζονταν πάνω σε ζωές κι οράματα. Οι άλλοι αναρωτήθηκαν πολλές φορές που να είχε άραγε χαθεί ο Ν. Έριχναν πολλές φορές κατηγόριες σε κείνους που είχαν «εγκαταλείψει», είχαν απογοητευτεί και ιδιωτεύσει όπως αυτός. Εύκολα λόγια, σκεφτόταν ο Γ., θυμικό, χωρίς να πολυσκέφτονται αιτίες, ούτε να κάθονται να συζητήσουν σοβαρά. Κάποια στιγμή έπαψαν και να αναρωτιούνται. Συνήθισαν να ζουν με την απουσία τόσων κι άλλων τόσων, όπως ο Ν. Ο ήλιος όμως ο σημερινός, το πανηγύρι της ζωής έδειχνε αλλιώς τα πράγματα, τα φώτιζε πιο καθαρά. Μέσα στο πολύβουο πλήθος ήταν ο Ν. κι ένας θεός ξέρει πόσοι και πόσες ακόμη σαν αυτόν.

Σηκώθηκε από το σκιερό του καταφύγιο, πέρασε στη φωτεινή άσφαλτο, διέσχισε κάθετα το δρόμο, ίσα απέναντι στο σημείο που αναγνώρισε την κοψιά του παλιού του φίλου. Υπήρχε λίγος ακόμη χρόνος ωσότου να αρχίσουν να πορεύονται στους δρόμους του αγώνα και των οραμάτων.

– Ν., του είπε! Ν., τι κάνεις;

Δυο μάτια, όπως ακριβώς τα θυμόταν από παλιά, κινήθηκαν και συνάντησαν τα δικά του. Του φάνηκε αιώνας του Γ., μα τα χείλια του Ν. κινήθηκαν σε απόκριση χαμογελώντας. Ο Ν. σηκώθηκε όρθιος προσφέροντας το χέρι σε μια σφιχτή και θερμή χειραψία, φανερά χαρούμενος που κάποιος από τα παλιά τον θυμήθηκε και του μίλησε. Δυο κουβέντες αντάλλαξαν για τις παλιές καλές εποχές, κι ο Γ. φρόντισε εκείνη τη στιγμή να μη σκαλίσει πληγές, να μην πληγώσει άθελα. Υπήρχε χρόνος, κάποια άλλη στιγμή, να τα βάλουν κάτω και να τα συζητήσουν. Όχι, τώρα! Αυτό που προείχε τώρα ήταν η συνάντηση, η επιστροφή!

– Ν. είναι πολύ ωραίο που σε συναντώ ξανά εδώ! Κι είναι σήμερα τόσο ωραίος ο καιρός! Καλοκαιράκι ο καιρός, καλοκαιράκι κι οι καρδιές μας με τόσο κόσμο, ορθό!

– Θα προτιμούσα να μην έμοιαζε καλοκαίρι, απάντησε κοφτά ο Ν. Τόσα και τόσα καλοκαίρια της ζωής μου τα΄ χω περάσει στην άκρη, κι η θλίψη ανάμιχτη με θυμό βγήκαν στον αέρα!

Απ΄ τα μεγάφωνα αναγγελλόταν το ξεκίνημα του ποταμιού του όρθιου ανθρώπου. Ήδη αρχίζαν τα πρώτα βήματα, ήδη ακούγονταν τα πρώτα συνθήματα. Σειρές ανθρώπων, με το κεφάλι ψηλά στο δυνατό, παιχνιδιάρη Ήλιο άρχιζαν να βαδίζουν αργά αλλά αποφασιστικά μπροστά, έχοντας αλυσοδεμένα τα χέρια σ΄ ένα περίεργο κι όμορφο συνάμα χορό! Δεν υπήρχαν άλλα περιθώρια.

– Πάμε Ν. Πάμε να μαζέψουμε ήλιο από το δικό μας καλοκαίρι! Πάμε για καθαρό αέρα!

Στον Τάσο Κατιντσάρο

Τι γράφει αλήθεια ένα διαβατήριο ζωής;
Αυτό που θα διαβάσουν οι επόμενοι
και οι χωροφύλακες θα ρίξουν στην πυρά
μήπως μολύνει τις τάξεις των αγγέλων;
Σε κείνες τις παρελάσεις στρατιωτών που αυτομόλησαν
ήσουν παρών
και αγαπούσες τις μεγάλες αφηγήσεις που σαν σταλαγματιές
τρυπώνουν στις ρωγμές των βράχων.
Στα πέτρινα χρόνια έσφιγγες τα δόντια
–στο διάβολο η ασφάλεια της σιγουριάς–
και αρνήθηκες να πιεις τα λικέρ
που μοίραζαν απλόχερα παπάδες και τραπεζίτες.
Μια αγρύπνια, δυο αγρύπνιες, που θα σε πάει ξημερώματα, έλεγες
γι΄ αυτό τράβαγες την πρώτη γραμμή της πορείας
όπως η αλυσίδα τον κουβά απ΄ το πηγάδι.
Λίγο παρακάτω, το διαβατήριο που λέγαμε, έγραφε
πως τα χρόνια δεν τα μετράμε, αλλά τα ζούμε
ζούμε γιατί παλεύουμε
παλεύουμε όπως ανασαίνουμε
και ο λογισμός τού απέναντι να γίνεται δικός σου.
Νάτανε η δίκοπη γενιά που σου σμίλεψε το πρόσωπο
η καταγωγή, το δίκιο των φτωχών; Ποιος ξέρει.
Όπως και νάχει, ως το τέλος που συνάντησες ανίκητο εχθρό
μιλούσες για το δίκιο των απόκληρων
που ακόμα δεν βρήκαν το δίκιο τους
και μες στη σιωπή και την ερημία του πλήθους
σ΄ ακούσαμε όλοι εμείς να φωνάζεις:
Προχωράτε, προχωράτε,
την αυγή να βρούμε πολεμώντας.

Θ.Τ., *1/10/2018*

Απόψεις

Το πρόγραμμα της ΝΔ για την Ασφάλιση οδηγεί σε παραπέρα ιδιωτικοποίηση και δραματική μείωση των συντάξεων

γράφει ο Γεώργιος Σόφης

Με μία αποκαλυπτική τοποθέτηση ο Κυριάκος Μητσοτάκης στη ΔΕΘ προσδιόρισε τις προθέσεις της ΝΔ για τις αλλαγές στο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό σύστημα. Η ομιλία του ήταν τόσο αποκαλυπτική, που θα μπορούσε να δημιουργήσει ακόμα και ερωτηματικά για τον απροσμέτρητο κυνισμό των θέσεών του. Με σαφήνεια δήλωσε ότι θεωρεί, παρά τις μεγάλες περικοπές που έγιναν στις συντάξεις τα τελευταία χρόνια, πως είναι αναγκαίες και νέες περικοπές για να γίνει το σύστημα βιώσιμο! Και ότι θα μεταφέρει ένα μεγάλο τμήμα της κοινωνικής ασφάλισης στον ιδιωτικό τομέα, (κάτι που επιδιώκει τουλάχιστον η ΝΔ απ΄ τη δεκαετία του '90, όταν ο πατέρας του σημερινού αρχηγού της ΝΔ έκανε τις πρώτες μεγάλες περικοπές και τις μεγάλες αυξήσεις στις εισφορές των εργαζομένων).

Στελέχη της ΝΔ, επιχειρώντας να υποστηρίξουν τις θέσεις της παράταξής τους, πέρα από εκείνον που έφτασε στο σημείο να εγκωμιάσει το ασφαλιστικό σύστημα του Χιλιανού δικτάτορα Πινοσέτ(!), δήλωσαν ωμά ότι οι λεγόμενες Κεϋνσιανές απόψεις για το ασφαλιστικό είναι οριστικά παρελθόν και ότι η χρηματοδότηση του συστήματος είναι ουσιαστικά αποκλειστική ευθύνη του εργαζόμενου, δηλαδή αφαιρείται κάθε στοιχείο κοινωνικού χαρακτήρα στην ασφάλιση. Βέβαια, την επόμενη μέρα απ΄ την ομιλία του, ο Μητσοτάκης, στη συνέντευξη Τύπου, επιχείρησε να απαλύνει έστω για λίγο τις αρχικές του δηλώσεις, χωρίς επιτυχία, αφού δεν μπορεί να συγκεραστούν οι προκλητικές νεοφιλελεύθερες απόψεις με την κοινωνική ασφάλιση.

Ας δούμε όμως τον πυρήνα των θέσεων της ΝΔ για το ασφαλιστικό:

Πρώτον, η ΝΔ επιδιώκει να εξαλείψει κάθε στοιχείο κοινωνικής αλληλεγγύης απ΄ το ασφαλιστικό σύστημα. Η βασική διαφοροποίηση ανάμεσα στο λεγόμενο αναδιανεμητικό (αλληλεγγύης) και κεφαλαιοποιητικό σύστημα ασφάλισης βρίσκεται στο εξής: Το αναδιανεμητικό σύστημα έχει ορισμένα χαρακτηριστικά διαγενεακής και εσωτερικής αλληλεγγύης εργαζομένων (από τα αποθεματικά που δημιουργούν οι συνολικές εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία πληρώνονται οι ασφαλιστικές παροχές, υγείας κλπ, και οι συντάξεις αυτών που ολοκληρώνουν τον εργασιακό τους βίο, είτε γιατί έχουν συμπληρώσει τα απαιτούμενα χρόνια, είτε γιατί άλλοι λόγοι, π.χ. λόγοι υγείας, τους οδηγούν σε πρόωρη συνταξιοδότηση), αλλά και αναδιανομής για τους πιο αδύνατους, με την αντίστοιχη ευθύνη του κράτους.

Στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα η σύνταξη καθορίζεται αποκλειστικά απ΄ τις εισφορές του ασφαλισμένου, από το αν και πόσο μπορεί να πληρώσει ατομικά ο κάθε εργαζόμενος στη διάρκεια της εργασιακής του ζωής. Έτσι, αν κάποιος βρεθεί στην ανεργία εξαιτίας όχι δικής του ευθύνης, είτε για λόγους υγείας, στην πραγματικότητα θα βρεθεί στο έλεος της εξαθλίωσης και της περιθωριοποίησης. Οι θέσεις της ΝΔ αντιμετωπίζουν αυτούς που δεν καταφέρνουν για όλους αυτούς τους λόγους να ολοκληρώσουν τα χρόνια δουλειάς σαν βαρίδια, που πρέπει να πεταχτούν έξω απ΄ το ασφαλιστικό σύστημα.

Δεύτερον, σε ό,τι αφορά τη χρηματοδότηση, προτείνει την ύπαρξη ενός τριπλού συστήματος, τους λεγόμενους τρεις πυλώνες, δηλαδή μια υποχρεωτική "αναδιανεμητική" ασφάλιση για ένα ελάχιστο εισόδημα αλληλεγγύης, ο δεύτερος πυλώνας θα είναι επίσης υποχρεωτικός με βάση το κεφαλαιοποιητικό σύστημα (είτε μέσα από το δημόσιο, είτε από ιδιωτικό φορέα) και ο τρίτος πυλώνας θα είναι προαιρετικός, αποκλειστικά μέσα απ΄ τις ιδιωτικές εταιρείες ασφάλισης.

Με το σύστημα αυτό γίνεται φανερό ότι η παρέμβαση του ιδιωτικού τομέα στην ασφάλιση γίνεται αποφασιστική.

Το κύριο χαρακτηριστικό της πρότασης είναι ότι η χρηματοδότηση της ασφάλισης γίνεται πλέον σχεδόν αποκλειστική ευθύνη του εργαζόμενου, που θα υποχρεώνεται να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες του μέσα από παραφουσκωμένες εισφορές τόσο στο κράτος, όσο και κυρίως στις ιδιωτικές εταιρείες που θα λυμαίνονται τους εργαζόμενους. Έτσι αν κάποιος θα έχει τη δυνατότητα να πληρώνει μεγάλες εισφορές, που θα καθορίζουν κάθε φορά αυθαίρετα οι ασφαλιστικές εταιρείες, μπορεί να ελπίζει σε κάποια ικανοποιητική σύνταξη. Για όλους τους άλλους που επιβιώνουν με μισθούς πείνας, το μέλλον θα είναι απόλυτα σκοτεινό. Βέβαια ο Μητσοτάκης αυτό το θεωρεί κοινωνική δικαιοσύνη, αφού όπως δηλώνει «δεν είναι δυνατό να πληρώνουν άλλοι γι΄ αυτούς που βγαίνουν στη σύνταξη με όρους φτώχειας», λες και κάποιοι επιλέγουν να ζουν μέσα στη φτώχεια και την εξαθλίωση!

Σ΄ όλα αυτά να προσθέσουμε τους αυξημένους κινδύνους που προέρχονται από την ιδιωτική ασφάλιση.

Να υπενθυμίσουμε ότι γνωστές και πολυάριθμες εταιρείες, με μεγάλο μάλιστα άνοιγμα, χρεοκόπησαν στο παρελθόν, με αποτέλεσμα εκατομμύρια ασφαλισμένοι να χάσουν ό,τι οικονομίες είχαν καταθέσει στα περίφημα ελκυστικά προγράμματα των εταιρειών και μαζί μ΄ αυτές και κάθε δυνατότητα σύνταξης και ασφαλιστικής παροχής.

Οι προτάσεις Μητσοτάκη αποτελούν την πιο ακραία έκφραση αντιασφαλιστικής και αντικοινωνικής πολιτικής. Είναι απόλυτα προσαρμοσμένες στο αμερικάνικο μοντέλο ασφάλισης, που είναι απόλυτα ιδιωτικοποιημένο, βαθιά ταξικό και οδηγεί στην εξαθλίωση χιλιάδων και χιλιάδων συνταξιούχων.

Το προχώρημα των προτάσεων Μητσοτάκη στις σημερινές ακραίες ιδέες στηρίζεται στο γεγονός ότι με διαδοχικούς νόμους τα τελευταία τουλάχιστον τριάντα χρόνια αποδομείται ο κοινωνικός χαρακτήρας της ασφάλισης στη χώρα.

Στην κατεύθυνση αυτή άλλωστε κινείται και έχει ανοίξει το δρόμο και ο διαβόητος νόμος Κατρούγκαλου, ένα ασφαλιστικό έκτρωμα, η εφαρμογή του οποίου έχει φέρει, ήδη, βαθύτερο σφαγιασμό όλων των συντάξεων

Κυβερνητικά μυθεύματα και η αλήθεια

Ένα από τα επίδικα της εποχής είναι το θέμα των συντάξεων. Είναι γνωστό ότι είναι ψηφισμένη η περικοπή τους [μέχρι και 18%] για όσες έχουν δοθεί πριν την εφαρμογή του νόμου Κατρούγκαλου, σαν μέρος απ΄ τα δυσβάσταχτα μέτρα που περιέχονται στη συμφωνία κυβέρνησης–τρόικας, πριν τη λήξη του τρίτου μνημονίου, και αφορά στα επόμενα χρόνια, τουλάχιστον μέχρι το 2040.

Το κυβερνητικό επιτελείο με όλους τους προπαγανδιστικούς του μηχανισμούς επιχειρεί να εμφανιστεί με φιλολαϊκό πρόσωπο, ότι δήθεν αγωνίζεται σκληρά για να μην προχωρήσει στην περικοπή τους. Απ΄ την άλλη μεριά η αντιπολίτευση, και πρώτα απ΄ όλα η ΝΔ, βρίσκεται σε δύσκολη θέση, αφού μια τέτοια εξέλιξη θα ενισχύσει το ΣΥΡΙΖΑ, ενώ η ίδια είναι αρκετά εκτεθειμένη από δηλώσεις κεντρικών της στελεχών, που είχαν εκφράσει την αντίθεσή τους σε μια τέτοια εξέλιξη.

Όμως αυτό που πρέπει να εξηγήσουμε αφορά την πραγματικότητα γύρω απ΄ την εξέλιξη του συνταξιοδοτικού – ασφαλιστικού συστήματος στη χώρα. Τα μέτρα που έχει αποφασίσει η κυβέρνηση και που απαιτούσαν οι λεγόμενοι θεσμοί, διακρίνονται σε δύο κατηγορίες. Η μία αφορά τα μέτρα δημοσιονομικού χαρακτήρα και αφορούν στις περικοπές για την εκπλήρωση των δανειακών της υποχρεώσεων και η άλλη αφορά στις λεγόμενες μεταρρυθμίσεις, δηλαδή μέτρα στρατηγικού χαρακτήρα, που αφορούν στις καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις που απαιτεί τόσο ο ξένος παράγοντας, όσο και η ντόπια μεγαλοαστική τάξη (είναι χαρακτηριστικές οι δηλώσεις του ΣΕΒ για το θέμα των συντάξεων, του βασικού μισθού και των συλλογικών συμβάσεων). Οι περικοπές στις συντάξεις είναι μία στρατηγικού τύπου επιλογή, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν έχει και άμεσο οικονομικό αποτέλεσμα. Το συνταξιοδοτικό σύστημα οδηγήθηκε, μέσα από τη λεπλασία των αποθεματικών των ταμείων, να έχει σαν κύρια βάση το χαρακτήρα της «αλληλεγγύης γενεών», δηλαδή από τις εισφορές όσων εργάζονται πληρώνεται η σύνταξη αυτών που αποχωρούν απ΄ την εργασία.

Η σύνταξη σήμερα, μετά τους αντιασφαλιστικούς μνημονιακούς νόμους και ειδικά μετά το νόμο Κατρούγκαλου, διαμορφώνεται από δύο τμήματα. Από το τμήμα μιας πενιχρότατης «εθνικής σύνταξης»-πείνας και από το τμήμα της ανταποδοτικής, ο υπολογισμός της οποίας εξαρτάται άμεσα από τις αποδοχές του εργαζόμενου στη διάρκεια της εργασιακής ζωής του επί των οποίων καταβάλλει εισφορές, από τα χρόνια ασφάλισης κλπ.

Το σημερινό ύψος των μισθών των εργαζομένων είναι δεινό, με αποτέλεσμα και τη μεγάλη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Ταυτόχρονα, η πρωτοφανής ανεργία και η μαύρη και ανασφάλιστη εργασία προκαλούν την απόλυτη απορρύθμιση του ασφαλιστικού συστήματος. Όλα αυτά οδηγούν τόσο σε μια διαρκή μείωση των σημερινών, αλλά προεξοφλούν ακόμα πιο άθλιες μελλοντικές συντάξεις. **Έτσι η περικοπή των συντάξεων δεν είναι ένα πρόσκαιρο μέτρο, αλλά μια στρατηγική επιλογή του συστήματος.**

Κάτω απ΄ αυτές τις συνθήκες, ακόμα και αν την επόμενη περίοδο οι δανειστές επιχειρήσουν να ενισχύσουν την κυβέρνηση αναστέλλοντας για ορισμένο χρόνο την εφαρμογή των περικοπών, είναι βέβαιο ότι είτε η παρούσα κυβέρνηση, είτε αυτή που θα προκύψει απ΄ τις εκλογές, θα προσπαθήσει να εφαρμόσει τις μειώσεις.

Η περικοπή των συντάξεων και των κοινωνικών ασφαλιστικών παροχών δεν αφορά μόνο τους συνταξιούχους, αφορά ταυτόχρονα τους εργαζόμενους και τους ανέργους και μόνο έτσι μπορεί να αντιμετωπιστεί απ΄ το συνδικαλιστικό κίνημα. Μόνο ένα ενιαίο μέτωπο εργαζομένων, ανέργων, συνταξιούχων μπορεί να βάλει φρένο στις περικοπές, ανοίγοντας ταυτόχρονα την προοπτική της ανάσχεσης της καπιταλιστικής βαρβαρότητας

Απόψεις

Η κρίση του αστικού σχολείου και οι ταξικοί φραγμοί

γράφει ο Θανάσης Τσιριγώτης

Αυτό το σχολείο δεν το θέλει κανείς! Αυτή η παρατήρηση εδράζεται στο γεγονός των αλλεπάλληλων μεταρρυθμίσεων που επιχειρεί το σύστημα, από την αποστροφή των μαθητών στη σχολική ζωή και διαδικασία, από τους αγώνες των εκπαιδευτικών. Η εικόνα μοιάζει μ΄ ένα τοπίο όπου διευθύνοντες και διευθυνόμενοι θέλουν ν΄ αποδράσουν. Όμως οι κατευθύνσεις τους είναι διαφορετικές.

Το κυρίαρχο πολιτικό σύστημα θέλει να «ξεφορτωθεί» έναν κατ΄ εξοχήν δημόσιο χώρο όπως είναι η δημόσια εκπαίδευση και να θεμελιώσει ένα μικρότερο, πιο ευέλικτο και πιο πειθαρχημένο σχολείο, όπως επιτάσσουν τα δόγματα του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού. Ο τελευταίος σε πλανητική κλίμακα αισθάνεται πλέον ισχυρός και χωρίς φερέγγυο αντίπαλο δέος.

Ο μαθητικός πληθυσμός, από την άλλη, με ποικίλους τρόπους (καταλήψεις, αποχές), εκφράζει τη δυσφορία του, αφού το σχολείο ούτε οδηγεί σε ασφαλή εργασία, αλλά ούτε κοινωνικοποιεί με τρόπο που να είναι συμβατός στις σύγχρονες εφηβικές αξίες.

Και τρίτον, ο κόσμος των επαγγελματιών δασκάλων-καθηγητών βλέπει και βιώνει μία προϊούσα και φθοροποιό υπαλληλοποίηση, η οποία οδηγεί στην υποταγή και την «πνευματική ξηρασία».

Η άρνηση του σημερινού σχολείου συντελείται μέσα σ΄ ένα ρευστό, αντιφατικό και λαβυρινθώδες περιβάλλον και γι΄ αυτόν ακριβώς το λόγο δεν έχουμε από καμία από τις τρεις αναφερθείσες περιπτώσεις έναν ενιαίο και συνεκτικό λόγο, έναν συμπυκνωμένο «οδικό χάρτη» αλλαγών. Πιο «ιδεολογικός» είναι ο λόγος της κυρίαρχης πολιτικής, γιατί η -προς το παρόν- παντοδύναμη αγορά θέτει όρους και κανόνες, όπως είναι η πρώιμη εξειδίκευση, η σύνδεση σχολείου/οικονομίας, οι μορφές ιδιωτικοποίησης, κλπ.

Γεγονός όμως παραμένει ότι η απαξίωση του δημόσιου σχολείου, όπως και της υγείας, πρόνοιας, καθαριότητας κ.λπ., παίρνει διαστάσεις χιονοστιβάδας. Μπορεί η χώρα μας να παρακολουθεί με υστέρηση τις αλλαγές που βλέπουμε στον «αναπτυγμένο» καπιταλιστικό κόσμο, αλλά το εκπαιδευτικό-μαθητικό κίνημα δεν έχει κανέναν λόγο να συντάσσεται με τον αστικό κόσμο.

Ιστορική αναδρομή

Το τέλος του β΄ παγκοσμίου πολέμου βρήκε τις δυτικές καπιταλιστικές χώρες σε τροχιά ανοικοδόμησης, με μοχλό το κράτος και τις δημόσιες επενδύσεις. Το σχολείο φυσιολογικά ακολούθησε αυτήν την πορεία. Η άρχουσα τάξη ήθελε μια μεγάλη δεξαμενή και αυτό ήταν μονόδρομος. Στη χώρα το παραπάνω εκφράστηκε με τη μεταρρύθμιση Γ. Παπανδρέου - Παπαϊωάννου (1964), όσο κι αν το γλωσσικό ζήτημα αφενός (καθαρεύουσα/δημοτική) και ο χυδαίος αντικομμουνισμός αφετέρου (εγκύκλιος 1010/1964), ήταν τροχοπέδες και ανασχετικοί παράγοντες σε μία δημοκρατικότερη εκπαίδευση.

Όμως, από τις αρχές της δεκαετίας του 1960 το εκτατικό μοντέλο στη Δύση, που είναι έκφραση ενός πολιτικού κεϋνσιανισμού (μεγαλύτερο κράτος/επιδιαιτησία) λαχανιάζει. Ένα κύμα ριζοσπαστικής αμφισβήτησης γεννιέται στους χώρους της νεολαίας, αλλά και στην κοινωνία ευρύτερα. Εκπαίδευση, ζητήματα ισότητας των δύο φύλων, έγχρωμοι, σεξουαλικότητα, κριτική στα καταναλωτικά πρότυπα, δικαίωμα ψήφου, πόλεμος, διαπερνούν συνολικά το δυτικό κόσμο με κορύφωση τα γεγονότα του 1968 (Γαλλία, Ιταλία, ΗΠΑ, Γερμανία).

Η πετρελαϊκή κρίση του 1978 και ο πόλεμος στην Ινδοκίνα δίνουν χαριστικές βολές στη διθυραμβική πορεία του καπιταλισμού.

Στην ανατολική Ευρώπη, η μετασχηματισμένη και παλινορθωτική ΕΣΣΔ «γκριζάρει» το τοπίο· απομένει η Κίνα με την Πολιτιστική Επανάσταση να περισώσει το σοσιαλιστικό όραμα.

Στο χώρο της εκπαίδευσης, τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, αμφισβητούνται τα μοντέλα διδασκαλίας που έχουν ως βάση τον φορντισμό-τεϊλορισμό, δηλαδή τη γραμμική αλυσίδα παραγωγής δανεισμένη από την οικονομία. Ο τεχνοκρατισμός, η ποσοτικοποίηση, η αλόγιστη αύξηση της παραγωγής, η παραγωγικότητα, η αξιολόγηση των εργαζομένων και των φοιτητών/μαθητών, όλα τίθενται «εν αμφιβόλω». Πρόκειται για μία διαμαρτυρία που φτάνει ως την τέχνη (πχ The Wall, Pink Floyd) αλλά δεν υπερβαίνει τα όρια του συστήματος, γιατί δεν έχει οργανωμένο αντισχέδιο ούτε οργανωμένο υποκείμενο.

Όμως, η άνοδος του Ρηγκανοθατσερισμού (Ρήγκαν σε ΗΠΑ, Θάτσερ σε Αγγλία), όχι μόνο ανακόπτει την πρόσκαιρη κοινωνική πλημμυρίδα, αλλά σηματοδοτεί και τις περαιτέρω εξελίξεις.

Η δεκαετία 1980-1990 σημαδεύεται από τον επιθανάτιο ρόγχο της ΕΣΣΔ, που ακούει στ΄ όνομα της γκορμπατσοφικής περεστρόικα, και τελειώνει με τον εκκωφαντικό θόρυβο της πτώσης του τείχους στο Βερολίνο. Έχει ανοίξει διάπλατα ο δρόμος για την επέλαση του νεοφιλελευθερισμού, η οποία παρασέρνει στο διάβα της και τις δομές του εποικοδομήματος, όπως είναι η εκπαίδευση.

Μετά το 1990 και ως τις μέρες μας η συγκαιρική έκφραση του καπιταλισμού, ο νεοφιλελευθερισμός (αγορά, λιγότερο κράτος, απορρύθμιση), έρχεται με σημαίες το δίπολο: **Αναδιαρθρώσεις, Παγκοσμιοποίηση.**

Πρόκειται για την υφαρπαγή όλων των εργατολαϊκών κατακτήσεων του 20ου αιώνα και για τη μεταμφίεση του ιμπεριαλισμού σ΄ ένα πιο εύπεπτο κι αφομοιώσιμο αφήγημα (παγκοσμιοποίηση).

Τρεις δεκαετίες αργότερα, με διαμελισμούς κρατών (Γιουγκοσλαβία, Ιράκ, Λιβύη), «βελούδινες» επαναστάσεις άλλοτε επιτυχημένες άλλοτε όχι, φαίνεται πλέον καθαρά πόσο δίκιο είχαν «όσοι κράτησαν την ψυχραιμία τους» κι επέμεναν να λένε τα πράγματα με τ΄ όνομά τους. Το λύκο-λύκο και τον ιμπεριαλισμό-ιμπεριαλισμό.

Είναι αλήθεια ότι η χώρα μας παρακολουθεί με μία ορισμένη χρονοκαθυστέρηση τα παραπάνω, πρώτον, γιατί έχει χαμηλή οικονομική ανάπτυξη κι εξάρτηση, δεύτερον, γιατί η εκπαίδευση «χρωματίστηκε» από μία «μορφωσιολατρεία» στο βαθμό που το πτυχίο οδηγούσε στην εργασία και τρίτον από μεγάλους εκπαιδευτικούς αγώνες οι οποίοι ανάσχεσαν τη συντηρητική καταιγίδα (πχ το θέμα της αξιολόγησης).

Δύο αναγκαίες παρενθέσεις

α) Η απασχολειοποίηση

Η περίπτωση του Ιβάν Ίλιτς

Ο Ιβάν Ίλιτς γεννήθηκε στη Βιέννη και σπούδασε θεολογία και φιλοσοφία στο Γρηγοριανό πανεπιστήμιο της Ρώμης. Οι προτάσεις του Ίλιτς για το «μη σχολείο», δηλαδή για την κατάργηση των υπαρχουσών σχολικών δομών, θα μπορούσαμε να πούμε ότι έλκουν την καταγωγή τους από τον

Ζ.Ζ.Ρουσσώ. Ο Ίλιτς θεωρεί ότι το υπάρχον σχολείο μπορεί και πρέπει να αντικατασταθεί από «δίκτυα χωρών» όπως λέσχες, πολιτιστικούς συλλόγους, συνεταιριστικές ομάδες, εκκλησίες, γειτονιές, κλπ. Εκεί οι άνθρωποι των κοινών ενδιαφερόντων θα μεταφέρουν ισότιμα την εμπειρία τους «οριζόντια» στους άλλους, ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο, θρήσκευμα.

Στην πραγματικότητα, ο Ίλιτς θεωρεί ότι οι κοινωνικοί θεσμοί, όπως είναι το σχολείο, δεν καθιερώθηκαν σαν ιστορική και κοινωνική αναγκαιότητα, αλλά ότι είναι άνωθεν και έξωθεν καταπιεστικά πεδία και ότι η απάντηση μπορεί να προέλθει από ένα δυναμικό βολονταρισμό (θεληματισμό).

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι προτάσεις του Ίλιτς απέκτησαν τόση δημοφιλία στους χώρους και τις οργανώσεις του αναρχισμού.

Οι θέσεις του Ι.Ίλιτς για την απασχολειοποίηση, παρά τη φαινομενική υπερπροοδευτικότητά τους αποτελούν τη βάση για ένα αριστοκρατικό σχολείο, όπου οι ανώτερες τάξεις θα ξοδεύουν και θα σπουδάζουν τα παιδιά τους, ενώ οι φτωχοί θα ξαναγυρίσουν στον μεσαίωνα και τη μαθητεία. Ο Ίλιτς αποδέχεται το καπιταλιστικό σύστημα και το αστικό σχολείο και σε καμία περίπτωση οι θεωρητικές επεξεργασίες του δεν υπερβαίνουν τα σύνορα του καπιταλισμού.

Το σχολείο δεν υπάρχει γενικά και αόριστα, αλλά αποτελεί μαζί με τους άλλους θεσμούς συνεκτική ουσία του συστήματος.

Ο Ίλιτς δεν αναγνωρίζει τη «πάλη των τάξεων» και την πολιτική δύναμη των κινημάτων. Περιστρέφεται γύρω από μία ουτοπική, αδιέξοδη και τελικά συντηρητική ιδέα για την αποσχολειοποίηση. Άλλωστε το σύστημα εφάρμοσε αρκετά projects (πχ περιβαλλοντική αγωγή) πάνω σ' αυτές τις σκέψεις. Ακόμα και αν σήμερα ορισμένοι εμπνέονται από τη θεωρία του «μη σχολείου», οι ιδέες του Ίλιτς είναι πολιτικά οποισθοδρομικές.

β) Η κριτική παιδαγωγική

Πρόκειται αναμφίβολα για μια ελκυστική πρόταση, με μεγάλη δημοφιλία στους κύκλους της εκπαιδευτικής αριστεράς, Μια παιδαγωγική σχολή και ένα σχολείο το οποίο διαμορφώνει μαθητές/τριες σκεπτόμενους, κριτικά, διαλεκτικά(;), ολόπλευρα.

Η κριτική παιδαγωγική δημιουργείται με κοινωνικούς και όχι εγκεφαλικούς όρους ήδη από τη δεκαετία του '60, βρίσκει απήχηση σε όλα κινήματα τα οποία δυναμώνουν με τα ξεσπάσματα της νεολαίας στο τέλος αυτής της δεκαετίας και εμφανίζεται ως αντίπαλο δέος στο αστικό σχολείο της απομνημόνευσης (παπαγαλία), της πειθάρχησης και των φορντικών μοντέλων στην παραγωγή (αλυσίδα, ομοιομορφοποίηση, στρατιωτικοί όροι, ποινές, κλπ).

Η κριτική παιδαγωγική φαντάζει ως το ακραίο και ασφαλές σύνορο της αριστεράς στο νεοφιλελευθερισμό που καλπάζει και στην πρότασή του για ένα «σχολείο της αγοράς». Δεν είναι όμως διόλου έτσι. Διότι, η πρόταση της κριτικής παιδαγωγικής είναι καταρχήν «οριζόντια». Η κατεύθυνση της «κριτικής σκέψης» αφορά φτωχούς και πλούσιους, Εκάλη και Δραπετσώνα, με εξίσωση στις σχολικές δομές των ταξικών ανισοτήτων.

Μπορεί μία γενική, καθολική πρόταση στο σχολείο να ενώσει μια διαιρεμένη σε τάξεις κοινωνία; Αδύνατον. Επιπλέον, η κριτική σκέψη αφορούσε στη μέθοδο διδασκαλίας και όχι στους στόχους του αναλυτικού προγράμματος. Με άλλους όρους θα λέγαμε ότι μιλάει για τη μορφή και όχι για το περιεχόμενο, την ουσία.

Επίσης, φαίνεται να προσφέρει στο μαθητικό πληθυσμό μια πρόταση «ανοιχτών οριζόντων» και βαθύτερης ανάλυσης, μόνο που στην ουσία απευθύνεται στο σύστημα διακυβέρνησης. Το οποίο «ειρήσθω εν παρόδω» έχει μεγάλες αφομοιωτικές δυνατότητες, όπως απέδειξε με τα projects και τα συμπαρομαρτούντα μαθήματα (ελεύθερη ώρα, περιβάλλον, κυκλοφοριακό, σεξουαλική αγωγή στο σχολείο κ.λπ.).

Επίσης, κι ας το λάβουν σοβαρά υπόψιν οι εισαγωγείς της πρότασης, η θεωρία του «πώς να μαθαίνω» είναι ήδη στο πλάνο υλοποίησής της από το παλιό και νέο ΥΠΕΠΘ. Η κραυγή παιδαγωγικής απελπισίας και μικροαστικής έπαρσης (εμείς το κάνουμε καλύτερα) δεν πείθει κανένα νεοφιλελεύθερο.

Η κριτική παιδαγωγική θέλει να σταθεί στο ενδιάμεσο ανάχωμα. Όπως το σχολείο του Ο'Νηλ, δε θα 'χει καμία τύχη.

Οι ταξικοί φραγμοί

Πού πρέπει να εστιάσουμε την κριτική μας σε ό,τι αφορά στο αστικό σχολείο; Ποιο πρέπει να είναι το οδηγητικό νήμα μας;

✓ Είναι μήπως η αποδοχή του, όπως κάνουν κάθε λογής φιλελεύθεροι;

✓ Είναι μήπως ο ατελείωτος οικονομίστικος κουβάς αιτημάτων προς την κυβέρνηση, όπως κάνει το ΚΚΕ/ΠΑΜΕ, κλπ;

✓ Είναι η «κριτική στο περιεχόμενο της γνώσης» όπως κάνουν οι νεοαριστεροί και η αμφισβήτηση;

Τίποτε από τα παραπάνω. Ούτε υποταγή, ούτε οικονομισμός, ούτε απογείωση από την πραγματικότητα. **Αν το εκπαιδευτικό, αριστερό κίνημα θέλει να ενωθεί με τη μεγάλη μάζα των φτωχών, των εργατών και των απόκληρων αυτής της χώρας πρέπει πρώτιστα να μιλάει για τους ΤΑΞΙΚΟΥΣ ΦΡΑΓΜΟΥΣ στη ΜΟΡΦΩΣΗ**. Δηλαδή, για όλα τα εργαλεία, τους τρόπους, τους όρους, τις μεθοδεύσεις που χρησιμοποιεί η κυρίαρχη τάξη ενάντια στον κοινωνικό παρανομαστή, ενάντια στο λαό και τα παιδιά του.

Μα το αστικό σχολείο δεν μορφώνει, θα αντιτείνουν οι σούπερ πολέμιοί του. Αυτό είναι σωστό. Αλλά το χειρότερο δημόσιο αστικό σχολείο είναι πολύ καλύτερο από το «μη σχολείο», δηλαδή από τη θεσμοποίηση της αμορφωσιάς. Όσοι λένε πως το κύριο ζήτημα είναι το περιεχόμενο της γνώσης, στην πραγματικότητα αποδέχονται την αστική εφαρμογή των σχολικών δομών κι επιζητούν βελτιώσεις. Μεταφέρουν τον αγώνα στο εποικοδόμημα του εποικοδομήματος, μοιάζουν με την Μαρία Αντουανέτα και το παντεσπάνι της.

Δεν υπήρξε ούτε πρόκειται να υπάρξει ζωντανό και μαζικό κίνημα που να έχει σημαία του να διδάσκονται στο σχολείο οι σοφιστές κι οι Ίωνες φιλόσοφοι, να 'ρθουν σε πρωτεύουσα θέση ανώτερα ή κατώτερα μαθηματικά. Αυτό είναι ζήτημα επιστημονικών ομίλων, ημερίδων, συναθροίσεων, «δεξαμενών σκέψης». Αλλά δεν μπορούμε να φανταστούμε (μ' εξαίρεση το ζήτημα της δημοτικής γλώσσας) κανένα μαζικό κίνημα το οποίο να κατέβηκε στους δρόμους με αίτημα την αλλαγή του τρόπου διδασκαλίας της πληροφορικής.

Επομένως, ξαναγυρίζουμε στο βασικό μας ερώτημα: **Πού εστιάζει την προσοχή της η πραγματική αριστερά, ώστε να ενώσει, να ευαισθητοποιήσει και να θέσει σε κίνηση ένα μεγάλο τμήμα κόσμου;** Ποια είναι η γέφυρα που θα την ενώσει με την κοινωνία; (αποφεύγουμε τη λέξη «γονείς» που χρησιμοποιεί κατά κόρον και εσφαλμένα το ΚΚΕ, γιατί η εκπαίδευση αφορά στην κοινωνία, όπως οι συγκοινωνίες δεν αφορούν μόνο στους επιβάτες...).

Ποια είναι η κινούσα αφετηρία της εκπαιδευτικής αριστεράς α**ν όχι η ταξική της σκοπιά,** η κοινωνική της βάση, οι εργάτες, οι αγρότες και η εργαζόμενη πλειοψηφία; Αν διολισθήσουμε στα εναγώνια ερωτήματα της νέας αριστεράς και της παιδαγωγικής κριτικής για το περιεχόμενο της γνώσης **και μόνον,** θα χάσουμε τα ταξικά γυαλιά μας (όπως θα 'λεγε και ο Β.Μπίρμαν), θα ξεπέσουμε στον ακαδημαϊσμό και την αερολογία.

Ως Εκπαιδευτικός Όμιλος ουδέποτε υποτιμήσαμε τη μάχη των γραμμάτων. Ίσαίσα μάλιστα. Είμαστε αυτοί που σε δύσκολες εποχές, αλλά και τώρα, δώσαμε και δίνουμε τη μάχη στα αλώνια της κυρίαρχης πολιτικής, εφ' όλης της ύλης, χωρίς κομπιάσματα και κομπασμούς. Αλλά στο κύριο, το πρωτεύον, το βασικό ερώτημα μένουμε αγκυρομένοι στο κεφάλαιο **ΤΑΞΙΚΟΙ ΦΡΑΓΜΟΙ**. Το 'χουμε πει κι αλλιώς. **Με τα μάτια στραμμένα στους φτωχούς.**

ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ ΚΑΙ Η ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ **ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ**

Φάκελος Υγεία

γράφει η Σταματίνα Σαρίκα

Στην Ελλάδα, η Φαρμακευτική περίθαλψη προσφέρεται κατά κύριο λόγο μέσω των Ταμείων Κοινωνικής Ασφάλισης. Υπήρχε μία πληθώρα ταμείων μέχρι το 2012, που λειτουργούσαν με διαφορετικές νομοθεσίες και προσέφεραν διαφορετικές παροχές στους ασφαλισμένους τους. Γι΄ αυτό μιλούσαμε για «απλά» και «ευγενή» ταμεία (ΔΕΚΟ, Τραπεζών κλπ.)

Από το 2017 και στα πλαίσια της αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης, δόθηκε η δυνατότητα πρόσβασης στις δημόσιες δομές Υγείας, σε όλους τους μη ασφαλισμένους Έλληνες πολίτες, και τους νόμιμα διαμένοντες αλλοδαπούς, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ΑΜΚΑ ή κάρτα υγειονομικής περίθαλψης αλλοδαπού (Κ.Υ.Π.Α.) Εννοείται ότι αυτοί έχουν και δικαίωμα φαρμακευτικής περίθαλψης όπως και οι ασφαλισμένοι.

Το μεγαλύτερο αλλά και το πρώτο ασφαλιστικό ταμείο που ιδρύθηκε στην Ελλάδα ήταν το ΙΚΑ (Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Το ΙΚΑ ιδρύθηκε το 1934, μετά από μεγάλους εργατικούς αγώνες και εξεγέρσεις (όπως εκείνη του Λαυρίου). Ήταν πραγματικά μια μεγάλη κατάκτηση της εργατικής τάξης. Το 1961 ιδρύθηκε και ο ΟΓΑ.

Μέχρι που φτάσαμε στα χρόνια του μνημονίου, και το 2011 ιδρύθηκε ο ΕΟΠΥΥ (Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας). Άρχισε να λειτουργεί 1-1-2012. Σε αυτόν εντάχθηκαν σταδιακά όλα σχεδόν τα ασφαλιστικά ταμεία, μέχρι τον Ιούνιο του 2012. Εκτός, μένουν ακόμα το ταμείο της Εθνικής τράπεζας, της Τράπεζας της Ελλάδος και της ΕΥΔΑΠ.

Φυσικά η Φαρμακευτική περίθαλψη ποτέ δεν ήταν δωρεάν. Τα ασφαλιστικά Ταμεία συντηρούνται και λειτουργούν ανέκαθεν με τις εισφορές των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των εργοδοτών και την επιχορήγηση του κράτους. Και αυτή η κρατική επιχορήγηση μπήκε στο στόχαστρο κυβερνήσεων και ...θεσμών, για να .... «σωθεί» η ελληνική οικονομία.

Κύκλος Ζωής του Φαρμάκου

1. Φαρμακευτική έρευνα

Η έρευνα για καινούργια φάρμακα γίνεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες, τα πανεπιστήμια, τα επιστημονικά ινστιτούτα, τα πανεπιστημιακά νοσοκομεία. Είναι μια μακροχρόνια διαδικασία, που συνήθως διαρκεί περί τα 10 έτη.

Το φάρμακο είναι απαραίτητο για τη διατήρηση αλλά και την αποκατάσταση της καλής υγείας των ανθρώπων. Είναι δηλαδή ένα απαραίτητο αγαθό, που μια πολιτεία που θέλει να έχει θετικό κοινωνικό πρόσημο θα έπρεπε να προσφέρει (δωρεάν ει δυνατόν), στους πολίτες της. Την παροχή αυτή την ονομάζουμε Φαρμακευτική περίθαλψη.

Ιστορικά Στοιχεία και Ετυμολογία

Η λέξη φάρμακο προέρχεται από την αρχαία Ελλάδα. Οι «φαρμακοί» ή «καθάρματα», ήταν άτομα, συνήθως εγκληματίες, οι οποίοι, σε περίπτωση που συνέβαινε κάποια συμφορά ή επιδημία σε μία πόλη περιφέρονταν στους δρόμους για να προσελκύσουν το κακό επάνω τους. Στη συνέχεια θυσιάζονταν ή εκδιώκονταν από την πόλη με την ελπίδα να πάρουν το κακό μαζί τους και έτσι η πόλη να «θεραπευθεί» και να «καθαρθεί». Επίσης, κατά την προϊπποκρατική περίοδο, πριν δηλ. τον 5ο αιώνα οπότε έζησε ο Ιπποκράτης, υπήρχαν οι «φαρμακείς» ή «φαρμακίδες» που ήταν γυναίκες που ασχολούντο με την συλλογή βοτάνων.

Ο Αριστοτέλης θεωρείται μεγάλος βοτανολόγος και έγραψε βιβλίο με τίτλο «Περί Φυτών». Μαθητής του Αριστοτέλη, μεγάλος αρχαίος έλληνας βοτανολόγος και πατέρας της Βοτανικής ήταν ο Θεόφραστος (372-288 π.Χ.). Έγραψε δυο σπουδαία έργα: «Περί Φυτών Ιστορίαι» και «Περί Φυτών Αιτίαι».

Τον πρώτο αιώνα (40-90 μ.Χ.) ζει ο Διοσκουρίδης ο Πεδάνιος, ή Αναζαρβεύς (γεννήθηκε στα Ανάζαρβα της Κιλικίας), ο οποίος θεωρείται θεμελιωτής της φαρμακευτικής και του φαρμακείου όπως το εννοούμε σήμερα. Στη μελέτη του «Περί ύλης Ιατρική», κατατάσσει τα φυτά κατά θεραπευτικές κατηγορίες για πάνω από 50 ανθρώπινες ασθένειες.

Πρωτοπόρος γιατρός της αρχαιότητας, είναι και ο Γαληνός, ο οποίος γεννήθηκε το 131 μ.Χ. στην Πέργαμο. Σπούδασε στη Σμύρνη, στην Κόρινθο και στην Αλεξάνδρεια. Μελέτησε τον Αριστοτέλη και το Θεόφραστο, με στόχο να συμπληρώσει τις γνώσεις του Ιπποκράτη. Θεωρεί τα φάρμακα

ένα πολύ σπουδαίο θεραπευτικό βοήθημα και εμπλουτίζει την φαρμακευτική φαρέτρα με σύνθετα φάρμακα. Μέχρι και σήμερα ονομάζουμε «Γαληνικά σκευάσματα» αυτά που παρασκευάζονται στο εργαστήριο του φαρμακείου.

Ο επίσημος ορισμός του φαρμάκου, όπως ορίστηκε με τον νόμο 1965/1991:

➢ **Φάρμακο**

«Φάρμακο είναι ουσία ή συνδυασμός ουσιών ή σύνθεση που φέρεται να έχει ιδιότητες θεραπευτικές ή προληπτικές για ασθένειες ανθρώπων ή ζώων, ως επίσης ουσία ή σύνθεση που μπορεί να χορηγηθεί σε άνθρωπο ή ζώο για να συμβάλει σε ιατρική διάγνωση ή να βελτιώσει ή να τροποποιήσει ή να αποκαταστήσει ή να υποκαταστήσει οργανική λειτουργία στον άνθρωπο ή τα ζώα.»

Τα φάρμακα μπορεί να είναι φυσικές ουσίες, φυτικές, ζωικές, ή ανόργανες, ή να είναι προϊόν επιστημονικής έρευνας, δηλ. εργαστηριακό προϊόν. Κάθε φαρμακευτική ουσία έχει τις επίσημα αναγνωρισμένες φαρμακολογικές θεραπευτικές δράσεις, έχει όμως και άλλες παράλληλες και πιθανόν επικίνδυνες τις λεγόμενες ανεπιθύμητες ενέργειες ή παρενέργειες. Γι΄ αυτό και απαιτείται μεγάλη προσοχή στη χορήγησή τους.

➢ **Πρωτότυπο φάρμακο**

Η φαρμακευτική ουσία που μετά από πολυετή έρευνα έρχεται στην κατανάλωση, αρχικά κυκλοφορεί ως πρωτότυπο φάρμακο ή ιδιοσκεύασμα, με πατέντα που προστατεύεται για κάποια χρόνια και δεν μπορεί κανείς να το αντιγράψει.

➢ **Γενόσημο φάρμακο**

Γενόσημο είναι ένα φάρμακο με την ίδια ποιοτική και ποσοτική σύνθεση σε δραστικές ουσίες και την ίδια φαρμακοτεχνική μορφή (δισκία, σιρόπια, υπόθετα κλπ.) με το πρωτότυπο, του οποίου η βιοϊσοδυναμία με το φάρμακο αναφοράς έχει αποδειχθεί βάσει καταλλήλων μελετών βιοδιαθεσιμότητας. Τα γενόσημα παράγονται και κυκλοφορούν μετά τη λήξη προστασίας της πατέντας του πρωτότυπου φαρμάκου (είναι δηλ. τα αντίγραφα του πρωτοτύπου και τα κυκλοφορούσαν πάντα).

➢ **Δραστική ουσία**

Δραστική ουσία είναι το ενεργό συστατικό που προσδίδει στο φάρμακο τη φαρμακολογική του δράση.

➢ **Έκδοχα**

Έκδοχα είναι ανενεργές ουσίες, που προσδίδουν στο τελικό προϊόν δευτερεύουσες ιδιότητες (καλύτερη απορρόφηση από τον οργανισμό, καλύτερη γεύση, καλύτερη διαλυτότητα κλπ.).

2. Έγκριση

Τη νόμιμη και ασφαλή κυκλοφορία όλων των φαρμάκων στη Ελλάδα, εγκρίνει, ελέγχει, τροποποιεί, ανανεώνει ή ανακαλεί, ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων, (ο ΕΟΦ) ο οποίος και εγγυάται και την ελεγμένη ποιότητα των γενοσήμων φαρμάκων. Παράλληλα λειτουργεί το Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ) το οποίο κατά κύριο λόγο καλύπτει τις ανάγκες της ελληνικής αγοράς με φάρμακα που δεν κυκλοφορούν στην Ελλάδα. Επίσης υπάρχει ο ΕΜΑ (European Medicines Agency), ο ευρωπαϊκός ΕΟΦ δηλαδή, ο οποίος εγκρίνει, ελέγχει ή ανακαλεί τα φάρμακα που κυκλοφορούν σε όλη την ΕΕ.

3. Μαζική Παραγωγή

Η μαζική παραγωγή των φαρμάκων γίνεται από τις Πολυεθνικές, κυρίως όσον αφορά τα πρωτότυπα, αλλά και τις Ελληνικές Φαρμακοβιομηχανίες.

4. Αλυσίδα Διακίνησης

a. **Φαρμακευτικές εταιρείες.** Εισαγωγή από τις μεγάλες Φαρμακευτικές εταιρείες του εξωτερικού (με πρώτες εισαγωγικές χώρες τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ελβετία), ή παραγωγή του φαρμάκου από τις εγχώριες Φαρμακευτικές εταιρείες. b **Φαρμακαποθήκες** είτε ιδιωτικές ή συνεταιριστικές (χονδρεμπόριο). c. **Φαρμακεία.** Ιδιωτικά όπου γίνεται η λιανική πώληση, η εκτέλεση των συνταγών των ταμείων και η εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων και των άλλων καταναλωτών του φαρμακευτικού προϊόντος. d. Επίσης σήμερα λειτουργούν και 30 φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ, από όπου χορηγούνται δωρεάν φάρμακα υψηλού κόστους (χημειοθεραπευτικά και άλλα). e. Το φάρμακο το συνταγογραφεί ο ειδικός γιατρός στον κάθε ασθενή, ανάλογα με τις ανάγκες της πάθησής του, είτε αυτός είναι ιδιώτης, ασφαλιστικού ταμείου, είτε γιατρός νοσοκομείου. f. **Διαφήμιση** Τα τελευταία χρόνια, στα πλαίσια της προώθησης των πωλήσεων, και αφού το φάρμακο θεωρείται ένα «απλό εμπορικό προϊόν», αυξάνεται συνεχώς η διαφήμιση φαρμάκων (των ΜΗΣΥΦΑ, δηλ. των μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων), αλλά και κάποιων συμπληρωμάτων διατροφής. Και αυτό, τόσο στην τηλεόραση όσο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με πληροφορίες ελεγχόμενης επιστημονικής ακρίβειας.

5. Αξιολόγηση Χρήσης- Επανέλεγχος

Ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων, παρακολουθεί την ασφαλή χρήση των φαρμάκων και τροποποιεί τους όρους, ανανεώνει ή ανακαλεί, την κυκλοφορία τους. Εδώ λαμβάνονται υπ όψιν οι καταγραφές παρενεργειών και άλλων προβλημάτων που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της χρήσης τους. Επίσης ο ΕΟΦ οφείλει να εξασφαλίζει την επάρκεια της ελληνικής φαρμακευτικής αγοράς, σε όλα τα φάρμακα που πρέπει να κυκλοφορούν στην ελληνική επικράτεια.

Κοινωνικές εξελίξεις στην Ελλάδα κατά τα χρόνια του μνημονίου

Κατά τα χρόνια του μνημονίου, από το 2010 και μετά, είχαμε ραγδαία επιδείνωση σε όλους τους κοινωνικούς δείκτες:

Υψηλά ποσοστά ανεργίας

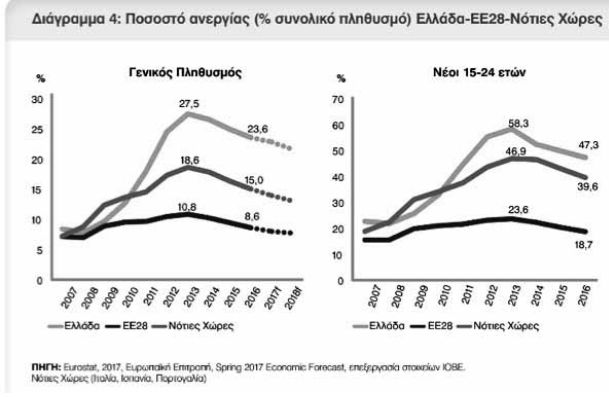

1. **Υψηλά ποσοστά ανεργίας** με υψηλότερα το 2013. Στο γενικό πληθυσμό 27,5% και στους νέους 15-24 ετών 58,3%. Ενώ στις χώρες του νότου ήταν 18,6% και 46,9%, και στις χώρες της ΕΕ των 28 10,8% και 23,6% αντιστοίχως.

2. **Υψηλό ποσοστό μακροχρόνια ανέργων.** (Με πάνω από 12 μήνες έξω από την αγορά εργασίας). Το 72% του συνόλου των ανέργων το 2016.

3. **Μεγάλη μείωση μισθών και συντάξεων,** με ακόμη χαμηλότερους μισθούς για τους νέους έως 25 ετών.

4. **Νέες εργασιακές σχέσεις,** όπου νέοι, ενώ προσλαμβάνονται για μερική απασχόληση, δουλεύουν ανεξέλεγκτες ώρες με κυριολεκτικά μισθούς πείνας και συνεχή το φόβο της απόλυσης. Επίσης ανθεί η ανασφάλιστη εργασία.

5. **Μαζική μετανάστευση νέων επιστημόνων στο εξωτερικό. Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας,** αλλά και οι πολύ χαμηλοί μισθοί, οδήγησαν σε μαζική φυγή των νέων στο εξωτερικό. Να σημειώσουμε ότι οι νέοι αυτοί επιστήμονες εκπαιδεύτηκαν, σε πολύ υψηλό επίπεδο, στα ελληνικά πανεπιστήμια με χρήματα του ελληνικού λαού, και τώρα γίνονται ανάρπαστοι από της χώρες της Ευρώπης, της Αμερικής, της Αυστραλίας και της Ασίας, και δουλεύουν προς όφελος των χωρών αυτών.

6. **Υψηλό ποσοστό του πληθυσμού στα όρια της φτώχειας. Η μεγάλη μείωση των εισοδημάτων** και η ανεργία οδήγησε ένα υψηλό ποσοστό του πληθυσμού στα **όρια της φτώχειας** (36% το 2014). Αυτό το ποσοστό περιορίστηκε ελαφρώς το 2016.

Διάγραμμα 6: Κίνδυνος φτώχειας (% συνολικό πληθυσμό) Ελλάδα-ΕΕ28-Νότιες Χώρες

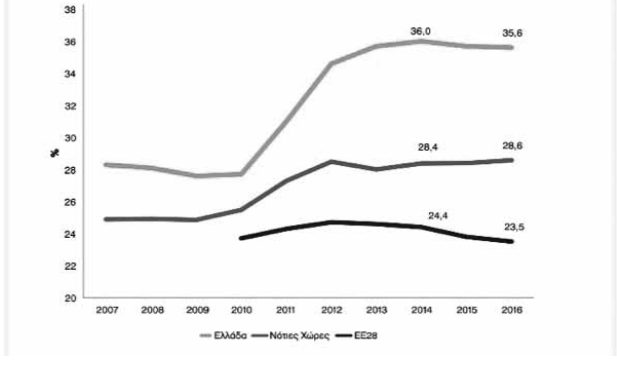

7. **Αρνητική φυσική μεταβολή του πληθυσμού.** Γήρανση του πληθυσμού. Το 1960 είχαμε 157.000 γεννήσεις και 61.000 θανάτους και μέχρι το 1990 είχαμε σταθερά περισσότερες γεννήσεις από θανάτους ανά έτος. Από το 2000 και μετά η σχέση αυτή αλλάζει. Το 2016 έχουμε 93.000 γεννήσεις και 119.000 θανάτους. Με το σταθερά αρνητικό αυτό πρόσημο, αναμένεται μείωση κατά -20,4% στον πληθυσμό το 2050.

Παράλληλα αυξάνεται το ποσοστό των ατόμων άνω των 65 ετών, που είναι τα άτομα που χρειάζονται περισσότερο την ιατρική φροντίδα και την φαρμακευτική αγωγή.

Αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης.

8. **Αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης.** Με την βελτίωση των συνθηκών ζωής και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, την εφαρμογή καινοτόμων θεραπειών, την ανάπτυξη της τεχνολογίας και τη χρήση νέων πιο

Διάγραμμα 8: Εξέλιξη προσδόκιμου επιβίωσης (έτη) Ελλάδα-ΟΟΣΑ

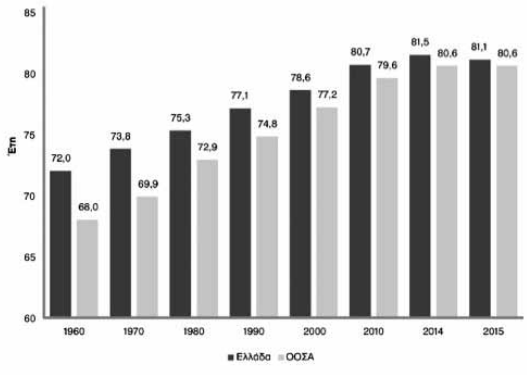

ΠΗΓΗ: OECD, Health Statistics 2017

αποτελεσματικών φαρμάκων, οδηγηθήκαμε στην Ελλάδα σε μία αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης κατά 9,1 έτη από το 1960 έως το 2015. Ποσοστό μεγαλύτερο από το Μ.Ο. των χωρών του ΟΟΣΑ. Έτσι το 2015 το προσδόκιμο επιβίωσης στην Ελλάδα ήταν 81,1 έτη έναντι του 82,6 στις χώρες του νότου.

Είναι εύλογο ότι όλα τα παραπάνω οδηγούν σε επιδείνω-

Διάγραμμα 9: Προσδόκιμο επιβίωσης (έτη) Ελλάδα-ΕΕ22-Νότιες Χώρες (2015)

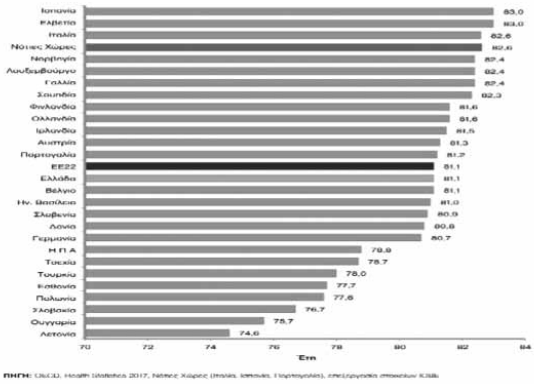

ΠΗΓΗ: OECD, Health Statistics 2017, Νότιες Χώρες (Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία), επεξεργασία στοιχείων ΚΕΘΕΑ

ση της κατάστασης των ασφαλιστικών ταμείων, τόσο λόγω τη μείωσης των καταβαλλόμενων εισφορών, όσο και λόγω της αύξησης των ανθρώπων που έχουν ανάγκη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Οι δαπάνες για τη Φαρμακευτική Περίθαλψη

Η οικονομική πολιτική που εφαρμόστηκε από όλες τις κυβερνήσεις από το 2010 και μετά, ονομάστηκε «πολιτική δημοσιονομικής προσαρμογής». Η πολιτική αυτή, όπως πολύ καλά το νοιώσαμε όλοι μας, έπληξε βάναυσα όλους τους τομείς της οικονομίας. Τομέας που δέχθηκε από τις πιο σφοδρές υποβαθμίσεις και αλλαγές ήταν ο τομέας του φαρμάκου. Είναι γεγονός ότι στον τομέα αυτόν έπρεπε να γίνουν σοβαρές αλλαγές: εκσυγχρονισμός στον τρόπο συνταγογράφησης, έλεγχος των κυκλωμάτων και περιορισμός της ανεξέλεγκτης πολυφαρμακίας.

Έγιναν αλλαγές. Προς όφελος τίνος έγιναν αυτές ?

Εδώ να διευκρινίσουμε ότι με τον όρο Φαρμακευτική δαπάνη εννοούμε τη συνολική εξωνοσοκομειακή δαπάνη για φαρμακευτικά και άλλα υγειονομικά αναλώσιμα. Τόσο τη

δημόσια όσο και την ιδιωτική στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η συμμετοχή των ασφαλισμένων στα φάρμακα.

Συνολικές δαπάνες γ για τη Φαρμακευτική Περίθαλψη

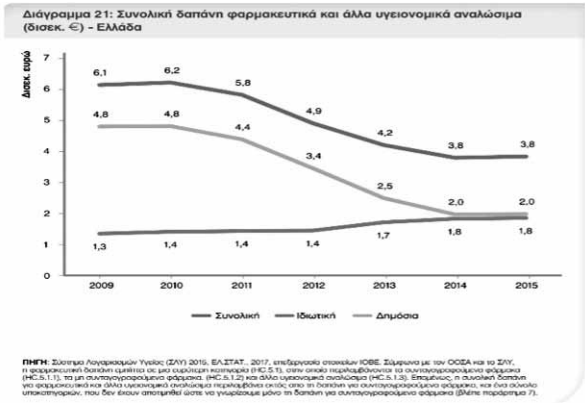

Το 2009 η συνολική Φαρμακευτική δαπάνη έφτασε τα 6,1 δις €. Το 2015 η δαπάνη αυτή έφθασε στα 3,8 δις € (μείωση κατά -37,6% σε σχέση με το 2009). Αντίστοιχα, η δημόσια δαπάνη από 4,8δις € το 2009, διαμορφώθηκε στα 2 δις € το 2015, (δηλ. είχε μια μεγαλύτερη μείωση κατά -58,7%). Η δε ιδιωτική δαπάνη από 1,3 δις € το 2009 έφθασε στα 1,8 δις € το 2015, σημειώνοντας άνοδο.

Δημόσια κατά Κεφαλή δαπάνη για τη Φαρμακευτική Περίθαλψη

Παρουσιάζεται επομένως, μία σαφής μετατόπιση από τη

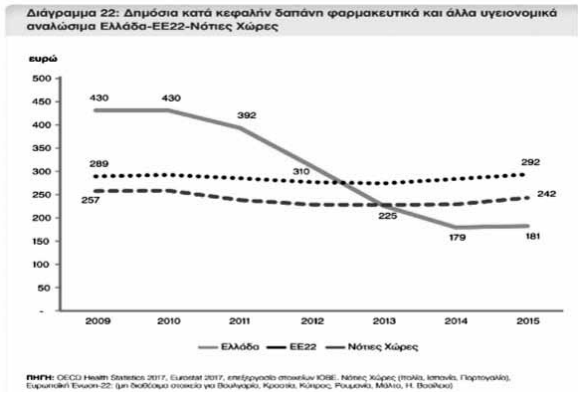

δημόσια στην ιδιωτική δαπάνη. Στο διάστημα 2012-2017 έχουμε μια περαιτέρω μείωση στη δημόσια δαπάνη κατά -32%, ενώ κατά το ίδιο διάστημα, υπάρχει μια αύξηση στην συμμετοχή των ασφαλισμένων στα φάρμακα κατά 50%. Και αυτό παρά τις συνεχείς μειώσεις στις τιμές των φαρμάκων.

Μέτρα για μείωση της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης

Κατά την τελευταία περίοδο έχουν παρθεί μέτρα με στόχο τη μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης. Τα μέτρα όμως στόχευαν κυρίως στη μείωση της δημόσιας δαπάνης και υπέρ της ιδιωτικής.

1. **Συγχώνευση ασφαλιστικών ταμείων,** δημιουργία ΕΟΠΥΥ. 2. **Αλλαγές στα ποσοστά συμμετοχής των ασφαλισμένων** στα φάρμακα ανάλογα με τη θεραπευτική κατηγορία. 3. **Διαχωρισμός των φαρμάκων σε θετική λίστα** (φάρμακα που αποζημιώνονται από τα ασφαλιστικά ταμεία), και σε αρνητική λίστα (φάρμακα που δεν αποζημιώνονται, τα λεγόμενα ΜΗΣΥΦΑ). 4. **Συνεχείς μειώσεις των τιμών των συνταγογραφούμενων φαρμάκων,** τόσο των πρωτοτύπων, όσο και κατά κύριο λόγο των γενοσήμων.

Πώς τιμολογούνται τα φάρμακα:

1. Τα φάρμακα που ευρίσκονται σε καθεστώς προστασίας της πατέντας, παίρνουν ως τιμή το μέσο όρο των τριών χαμηλότερων τιμών στις χώρες της ΕΕ. Δηλ. πρέπει οπωσδήποτε να έχουν κυκλοφορήσει σε τρείς χώρες της ΕΕ.

2. Τα γενόσημα, παίρνουν αρχικά ως τιμή το 50% της αρχικής τιμής του πρωτότυπου, χωρίς όμως όλα τα γενόσημα να έχουν μεταξύ τους την ίδια τιμή.

Έτσι είναι φανερό ότι τα φάρμακα στην Ελλάδα έχουν από τις χαμηλότερες τιμές μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Κατά την περίοδο 2009-2016, οι τιμές των φαρμάκων υποχώρησαν κατά -12,4% και μέχρι σήμερα ακόμη περισσότερο.

5. Αύξηση στις τιμές των ΜΗΣΥΦΑ. Παράλληλα υπάρχει μια μεγάλη αύξηση στις τιμές των ΜΗΣΥΦΑ, καταρρίπτοντας έτσι τον μύθο ότι η απελευθέρωση των ΜΗΣΗΦΑ από τα φαρμακεία θα οδηγήσει σε μειώσεις τιμών.

6. Επιβολή rebate στα φαρμακεία, δηλ. υποχρεωτική έκπτωση σε βάρος του φαρμακείου και σε όφελος του ασφ. Ταμείου, και επιβολή αντιστοίχως claw back στις φαρμακευτικές εταιρίες. Το claw back είναι το ποσό υπέρβασης των πωλήσεων που οι φαρμακευτικές έχουν προσυμφωνήσει με την κυβέρνηση. Η διαφορά αυτή πρέπει να επιστραφεί στα ταμεία του κράτους.

7. Εφαρμογή της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Ο γιατρός έχει πρόσβαση στο ιατρικό προφίλ του ασθενούς και συνταγογραφεί τα φάρμακα που θεωρεί κατάλληλα γι αυτόν. Η συνταγογράφηση γίνεται πλέον με την δραστική ουσία, ώστε να μην επιλέγει ο γιατρός το ιδιοσκεύασμα συγκεκριμένης εταιρίας, αν και πολλές φορές σημειώνει ή και κλειδώνει στη συνταγή το ιδιοσκεύασμα της προτίμησής του.

8. Ενίσχυση της κυκλοφορίας των γενοσήμων φαρμάκων τα οποία έχουν σημαντικά χαμηλότερη τιμή από το πρωτότυπο. Στην κατεύθυνση αυτή είναι και τα κίνητρα που ψηφίστηκαν τον Ιούνιο, ώστε να προτιμά ο ασφαλισμένος, γενόσημο φάρμακο. Επίσης προβλέπεται χαράτσι για το φαρμακείο που δίνει πρωτότυπο αντί γενοσήμου, 8% επί της Λ.Τ., ασχέτως του ότι η επιλογή δεν ανήκει στο φαρμακείο. Διότι κατά την εκτέλεση της συνταγής, ο ασθενής μπορεί να επιλέξει το πρωτότυπο ή το γενόσημο που επιθυμεί.

9. Εφαρμογή της ασφαλιστικής τιμής ή τιμής αναφοράς του κάθε ιδιοσκευάσματος. Αυτό σημαίνει ότι το κάθε ιδιοσκεύασμα εκτός από την Χ.Τ., Ν.Τ., και Λ. τιμή παίρνει και μία Ασφαλιστική τιμή, η οποία συνήθως είναι πολύ μικρότερη της λιανικής τιμής και βάσει αυτής υπολογίζεται τόσο η αποζημίωση του ταμείου όσο και η συμμετοχή του ασθενούς. Σε περίπτωση όμως που ο ασθενής επιλέξει να πάρει φάρμακο με υψηλότερη τιμή της ασφαλιστικής, τότε,

εκτός από τη συμμετοχή του, επιβαρύνεται και με τη διαφορά που προκύπτει. Επίσης ο ασθενής επιβαρύνεται και με ένα ευρώ ανά συνταγή. Με όλους αυτούς τους υπολογισμούς προκύπτει μια κατά 50% αύξηση στη συμμετοχή των ασθενών στα φάρμακα.

Αποτέλεσμα αυτού είναι πολλοί ασφαλισμένοι να αδυνατούν να πληρώσουν τη συμμετοχή για τα φάρμακά τους και να διακόπτουν τη θεραπεία τους. Πόσο μάλλον οι ανασφάλιστοι, οι άνεργοι, οι αλλοδαποί. Εδώ πρέπει να επισημάνουμε το μεγάλο κοινωνικό έργο που προσέφεραν οι δομές αλληλεγγύης, και ιδιαίτερα τα Κοινωνικά Φαρμακεία που λειτούργησαν στους Δήμους.

Φαρμακευτική Αγορά - Σκάνδαλα

• Αναπτυγμένη εγχώρια Φαρμακοβιομηχανία

Στην Ελλάδα, ο κλάδος εγχώριας παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων είναι από τους πιο ανεπτυγμένους. Κατέχει την 9η θέση μεταξύ 24 κλάδων μεταποίησης για το 2016, και παρουσιάζει αύξηση 1% σε σχέση με το 2015. Ο κλάδος αυτός απασχολεί 15.500 άτομα εκ των οποίων το 64% πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, ποσοστό πολύ υψηλό σε σχέση με άλλους κλάδους παραγωγής, αλλά και άλλες χώρες.

• Κλάδος με σημαντικές Εξαγωγές

Ο κλάδος του φαρμάκου είναι ένας κλάδος με πολύ σημαντικές εξαγωγές. Τα φάρμακα είναι το δεύτερο εξαγώγιμο προϊόν μετά τα πετρελαιοειδή στην Ελλάδα. Κατά το πρώτο 6μηνο του 2017 σημειώθηκε μια αύξηση των εξαγωγών φαρμακευτικών ειδών κατά 5,7% και μείωση των εισαγωγών κατά -3,6%. Ο κλάδος φαρμάκου δέχεται εισαγωγές από 61 χώρες με πρώτες τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Ελβετία. Εξάγει δε σε 141 χώρες με πρώτες τη Γερμανία, το Ην. Βασίλειο και την Κύπρο. Αλλά και στον κλάδο αυτό, κατά τα χρόνια της κρίσης, υπήρξαν εξαγορές ανθηρών ελληνικών φαρμακοβιομηχανιών από ξένα κεφάλαια.

Είναι γνωστό ότι η Φαρμακοβιομηχανία διεθνώς είναι ένας κλάδος πολύ ισχυρός και πολύ κερδοφόρος, που έχει στα χέρια της ένα πολύ ευαίσθητο προϊόν. Και αυτό ακριβώς την κάνει τόσο ισχυρή. Η φαρμακευτική αγορά, παρόλο ότι ασχολείται με ένα προϊόν πού αφορά την Υγεία των ανθρώπων, λειτουργεί όπως ακριβώς και η αγορά κάθε άλλου εμπορικού προϊόντος, με επίκεντρο το καπιταλιστικό οικονομικό κέρδος και όχι τον άνθρωπο.

Στη Φαρμακευτική αγορά κυριαρχούν οι πολυεθνικές βιομηχανίες. Το 2017 οι 20 μεγαλύτερες πολυεθνικές κατείχαν το 53% του κύκλου εργασιών στην παραγωγή και εμπορία του φαρμάκου διεθνώς. Από αυτές οι 5 πρώτες, μεταξύ των οποίων και η Novartis, κατείχαν το 23,2%. Είναι κατανοητό ότι και ο μεταξύ τους πόλεμος για την κερδοφορία, αλλά και η διαμάχη μεταξύ φαρμακευτικών ομίλων διαφορετικών χωρών (π.χ. Η.Π.Α-Γερμανία) είναι αιτία για σκάνδαλα, μίζες, διαφθορά. Στην Ελλάδα από τις 110 συνολικά φαρμακευτικές εταιρείες οι 55 είναι θυγατρικές πολυεθνικών.

Διαπλοκή με τα θεσμικά όργανα Εξουσίας: Οι πολυεθνικές ασκούν πιέσεις σε ανώτατο θεσμικό επίπεδο (Ευρωπαϊκή επιτροπή και Ευρωκοινοβούλιο, κυβερνήσεις χωρών κλπ.), για την προστασία των συμφερόντων τους. Οι πιέσεις αυτές, οι οποίες συνήθως βεβαίως γίνονται με το «αζημίωτο», συνιστούν σκάνδαλο, όπως και αυτό της Novartis. Και δεν είναι τυχαίο ότι προανακριτικές επιτροπές και ελεγκτικοί μηχανισμοί, για τη διαλεύκανση αυτών των σκανδάλων, έχουν πάντα την ίδια κατάληξη. Να μη καταλήγουν πουθενά με διάφορες δήθεν αιτιολογίες. Όπως επίσης δεν είναι τυχαίο ότι με αυτές τις πιέσεις στην εξουσία, καταφέρνουν και περνούν όποιο μέτρο τις συμφέρει.

• Η έρευνα στην υπηρεσία των συμφερόντων των πολυεθνικών

Η ιατρική και φαρμακευτική έρευνα που κάνει η Φαρμακοβιομηχανία, μόνη της ή σε συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικά ινστιτούτα, γίνεται κατά κύριο λόγο με κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αποτελέσματα όμως τα οικειοποιείται κυρίως η ίδια. Όπως η επιβολή νέων πολύ ακριβότερων φαρμάκων, με παράλληλη απαξίωση κλασσικών εξίσου αποτελεσματικών και πολύ φθηνότερων φαρμάκων, η απόκρυψη ή διάδοση θεραπευτικών μεθόδων με κριτήριο καθαρά το οικονομικό κέρδος. Αυτά συμβαίνουν και αφορούν δυνητικά όλες τις φαρμακοβιομηχανίες, ακόμα και αν δεν γίνονται γνωστά ή δεν παίρνουν μεγάλες διαστάσεις, όπως αυτό της Novartis.

• Διαφθορά –Κερδοσκοπία

Σκάνδαλο μεγάλων διαστάσεων, όπως φαίνεται, είναι και αυτό σκάνδαλο με την κλοπή και εμπορία των φαρμάκων υψηλού κόστους, που εντοπίστηκε σχετικά πρόσφατα σε κρατικά νοσοκομεία και εμπλέκει γιατρούς, φαρμακοποιούς, νοσηλευτές. Είναι γεγονός, όπως είπαμε, ότι οι τιμές των φαρμάκων στην Ελλάδα είναι πολύ χαμηλότερες απ΄ ότι στις άλλες χώρες της Ευρώπης και το γεγονός αυτό ανοίγει το δρόμο για «νόμιμες» και παράνομες εξαγωγές φαρμακευτικών σκευασμάτων, με όργιο κερδοσκοπίας από τους εμπλεκόμενους.

• Προκλητές μόνιμες ελλείψεις σημαντικών φαρμάκων

Σκάνδαλο διαρκείας και συνεχώς αυξανόμενο είναι οι επί της ουσίας, μόνιμες ελλείψεις σημαντικών φαρμάκων από την αγορά, όπως π.χ. ινσουλίνες, εμβόλια, ενέσιμα αντιπηκτικά κ.ά. Οι ελλείψεις αυτές οφείλονται στο ότι πολλές, ή μάλλον οι περισσότερες ιδιωτικές φαρμακαποθήκες, μόνες ή και σε συνεργασία με τις αντίστοιχες εταιρείες, με «νόμιμο» τρόπο, επανεξάγουν τα φάρμακα αυτά σε φαρμακαποθήκες του εξωτερικού, κυρίως της Ευρώπης, εκμεταλλευόμενες, την πολύ χαμηλότερη τιμή τους στη χώρα μας. Και έτσι οι έλληνες ασθενείς κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς το απαραίτητο για τη ζωή τους φάρμακο. Την επάρκεια της ελληνικής αγοράς σε όλα τα φάρμακα οφείλει να εγγυάται και να εξασφαλίζει ο ΕΟΦ. Με αυτό όμως το σκάνδαλο δεν ακούμε να ασχολείται σοβαρά κανείς.

Με λίγα λόγια, το πραγματικό σκάνδαλο είναι ο καπιταλιστικός τρόπος αντιμετώπισης του πολύ σημαντικού αγαθού της Υγείας των ανθρώπων, σε όλες τις μορφές (Φάρμακα και εμπορία τους, ιδιωτικοποίηση της νοσοκομειακής περίθαλψης και της κοινωνικής ασφάλισης, κλπ).

Φαρμακεία

Είναι αλήθεια ότι στη χώρα μας ο αριθμός των φαρμακείων ήταν και είναι υψηλός. Το 2016 λειτουργούσαν 10.386 φαρμακεία, εκ των οποίων το 36% στην Αττική. Οι αιτίες γι αυτό μπορούν να αναζητηθούν στα εξής:

1. Στη γεωγραφική ιδιομορφία της χώρας, πολλά νησιά με δύσκολη πρόσβαση και δύσκολες συγκοινωνίες
2. Στο ότι το φαρμακείο της γειτονιάς λειτουργεί και σαν κέντρο πρώτης ιατρικής συμβουλής, με την ιδιαίτερη σχέση του φαρμακοποιού με τους ανθρώπους της γειτονιάς και πελάτες του (που δίνει πρώτες βοήθειες, δανείζει φάρμακα, παίρνει την πίεση κλπ).
3. Στο ότι προ κρίσης, ήταν ένα επάγγελμα από το οποίο οικονομικά μπορούσε κάποιος να ζήσει αξιοπρεπώς, παρά τις ανέκαθεν μεγάλες καθυστερήσεις στις πληρωμές των φαρμακείων από τα ασφαλιστικά ταμεία και το δημόσιο.

Φυσικά πάντα υπήρχαν και κάποια μεγάλα φαρμακεία που λειτουργούσαν με άλλους όρους.

Τα τελευταία χρόνια της κρίσης, και με πρόσχημα την κρίση, όλες οι μέχρι σήμερα μνημονιακές κυβερνήσεις, με τις εντολές του ΔΝΤ και της εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ, προσπαθούν με νύχια και με δόντια να αλλάξουν αυτό το μοντέλο του φαρμακείου της γειτονιάς. Στόχος τους από τα 10.300 φαρμακεία να μείνουν μόνο 3.000. Με την αλλαγή της νομοθεσίας και την είσοδο στον κλάδο ξένων προς το φάρμακο κεφαλαίων (έλληνες και ξένοι επιχειρηματίες, αλυσίδες φαρμακείων, φαρμακευτικές εταιρίες και ποιος ξέρει τι άλλο...) και τη δυνατότητα πολλών αδειών φαρμακείου στο όνομα ενός φαρμακοποιού, το φαρμακείο της γειτονιάς έχει πληγεί καίρια. Έχει πληγεί τόσο η επιβίωσή του όσο και η ηθική του. Το ποσοστό κέρδους έχει μειωθεί σημαντικά. Έχει επιβληθεί **rebate**, δηλ. υποχρεωτική έκπτωση προς όφελος του ασφαλιστικού Ταμείου. Το φάρμακο αντιμετωπίζεται σαν ένα κοινό εμπορικό προϊόν, επιτρέπεται η πώληση των ΜΗΣΗΦΑ στο σούπερ μάρκετ και το περίπτερο και φεύγει από τα χέρια του επιστήμονα φαρμακοποιού. Από πολυκαταστήματα επίσης επιτρέπεται και η πώληση συμπληρωμάτων διατροφής και φαρμακευτικών καλλυντικών.

Το φαρμακείο θέλουν να το μετατρέψουν σε πολυκατάστημα απρόσωπο, με απάνθρωπο διευρυμένο ωράριο. (Υπάρχουν φαρμακεία που δουλεύουν καθημερινά και συνεχώς από τις 8πμ. μέχρι τις 11μμ). Με αυτού του τύπου τη λειτουργία, τα μεγάλα ψάρια που έχουν ξεφυτρώσει παντού, επιδιώκεται να κλείσουν τα μικρά φαρμακεία της γειτονιάς, του ενός ή των δύο εργαζομένων. Και το καταφέρνουν. Πολλά μικρά φαρμακεία έχουν κλείσει. Υπάρχουν και φαρμακεία που στην πραγματικότητα έχουν αγοραστεί από επιχειρηματίες άσχετους με το φάρμακο, και ο φαρμακοποιός έγινε υπάλληλος στο δικό του φαρμακείο, υπό τις οδηγίες και την ηθική του επιχειρηματία και φυσικά υπό την απειλή της απόλυσης εάν δεν συμμορφώνεται προς τας υποδείξεις.

Επίσης έχουν ανοίξει πολλά ηλεκτρονικά καταστήματα (e-shop) και πωλούν συμπληρώματα διατροφής, παραφάρμακα και καλλυντικά σε τιμές κάτω της χονδρικής τιμής. Ο ανταγωνισμός είναι πολύ σκληρός και άδικος γι΄ αυτούς τους φαρμακοποιούς που θέλησαν και προσπάθησαν μια ζωή να υπηρετήσουν τον ασθενή, τον ασφαλισμένο και να εφαρμόσουν τις γνώσεις και την πείρα τους.

Οι φαρμακοποιοί με φαρμακείο, σαν κλάδος, είναι συνδικαλισμένοι στους κατά τόπους φαρμακευτικούς συλλόγους, και τον ΠΦΣ, όλοι ΝΠΔΔ, και μάχονται μέσα από αυτούς. Στους ίδιους συλλόγους, ανήκουν τόσο οι μεγαλοφαρμακοποιοί όσο και οι φαρμακοποιοί της γειτονιάς, με πολύ διαφορετικά συμφέροντα και αντιλήψεις, όπως είναι φυσικό. Στο παρελθόν, και ιδιαίτερα στην αρχή της κρίσης, έγιναν σημαντικοί αγώνες, και ξεπήδησαν μέσα από αυτούς αγωνιστικές παρατάξεις, που ακόμα σήμερα και συνεχώς αγωνίζονται για την επιβίωση του κλάδου και του φαρμακείου της γειτονιάς και για το συμφέρον του ασθενή.

Συμπεράσματα - Προτάσεις

Το μέλλον, στον τομέα του φαρμάκου, είναι φανερό ότι δεν διαγράφεται αισιόδοξο, όσο ακολουθείται η ίδια πολιτική, που δεν έχει στο επίκεντρο τον άνθρωπο, αλλά το ατομικό οικονομικό κέρδος.

Η «ανάπτυξη» που ευαγγελίζονται δεν προϋποθέτει και δεν εξασφαλίζει την καλύτερη πρόσβαση στις παροχές υγείας για τον απλό πολίτη, εργαζόμενο, συνταξιούχο. Το αντίθετο μάλιστα.

Όμως, στα σημαντικά επιτεύγματα της επιστήμης, στα καινούργια πιο αποτελεσματικά φάρμακα και θεραπείες, πρέπει ΟΛΟΙ οι άνθρωποι, ανεξάρτητα από οικονομική, εργασιακή ή ασφαλιστική κατάσταση, να έχουν απρόσκοπτη πρόσβαση.

Γιατί Υγεία δεν είναι μόνο η απουσία ασθένειας ή αναπηρίας. Είναι η πλήρης σωματική, ψυχική και κοινωνική ευεξία του ανθρώπου(Π.Ο.Υ.). Αυτήν την Υγεία πρέπει να διεκδικήσουμε όλοι μαζί. Και ίσως τότε θα μπορούμε να αισιοδοξούμε.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

- **Υγεία: Ευεξία του σώματος, του πνεύματος και της ψυχής του ανθρώπου. Θεά της ελληνικής μυθολογίας, κόρη του Ασκληπιού, μαζί με τον οποίο ελατρεύετο.** ***(Λεξικό Ελευθερουδάκη)***
- **Υγεία είναι η κατάσταση της πλήρους φυσικής, πνευματικής και κοινωνικής ευεξίας, καθώς και (το ελάχιστο) η απουσία νόσου ή μόλυνσης.** ***(Αγγλικό λεξικό ιατρικών όρων Livingstones).***
- **Η ψυχική υγεία χαρακτηρίζεται από τη δημιουργική εκτόνωση του άγχους του ανθρώπου και τη συναισθηματική γαλήνη και ικανοποίηση (αρμονία με το περιβάλλον).**
- **Περίθαλψη: είναι το σύνολο των ενεργειών (θεραπευτικές ενέργειες), που ασκούνται στον ασθενή ώστε, κατά το δυνατόν, να επανέλθει στην κατάσταση της υγείας.**

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ «ΥΓΕΙΑΣ – ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ»

Μέχρι την εφαρμογή του Νόμου για το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ), το σύστημα περίθαλψης της χώρας είχε χαρακτήρα ιδιωτικό – φιλανθρωπικό και δεν υπήρχε Δίκτυο Υπηρεσιών, αν και πάντοτε υπήρχε Υπουργείο Υγείας με διάφορες επωνυμίες. Η πρωτοβάθμια περίθαλψη σαν κρατική δομή δεν υπήρχε. Τα νοσοκομεία ήταν ιδιοκτησία διαφόρων ιδρυμάτων, κληροδοτημάτων, κλπ και σπανίως των Δήμων και ορισμένων ασφαλιστικών ταμείων, κυρίως του ΙΚΑ. Μέτοχοι της περιουσίας των νοσοκομείων ήταν η Εκκλησία της Ελλάδας, εφοπλιστές, το ΠΡΟ-ΠΟ, η Αντικαρκινική Εταιρεία (σε στενή σχέση με ΗΠΑ – Αντικαρκινικός Έρανος «Δώστε και Σώστε»), ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Έρανος ΕΕΣ) κ.α.

Η ανάγκη ύπαρξης υπηρεσιών περίθαλψης εμφανίζεται με την ανάπτυξη του Καπιταλισμού, με σημαντικές διαφορές και καθυστερήσεις από χώρα σε χώρα (π.χ. σε εξαρτημένες χώρες, αποικίες), σαν ανάγκη «συντήρησης» και «επισκευής» της παραγωγικής ικανότητας των εργαζόμενων, ανάλογα με τις ανάγκες, αλλά και σαν αποτέλεσμα των διεκδικήσεων των εργαζόμενων.

Το 1883 ο Μπίσμαρκ θέσπισε τον Νόμο για την Ασφάλιση σε περίπτωση αρρώστιας στη Γερμανία. Στην Αγγλία το 1911 ψηφίστηκε από την κυβέρνηση του Λόυντ Τζωρτζ ο Νόμος για την Εθνική Υγειονομική Ασφάλιση και Υγειονομική Περίθαλψη στους εργάτες (αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες).

Πριν από τον 20ο αιώνα οι πιο πολλοί θάνατοι οφείλονταν σε πέντε μολυσματικές αρρώστιες: στον τύφο, στην οστρακιά, στη χολέρα, στη φυματίωση και στην ευλογιά. Αν όμως εξαιρέσουμε το εμβόλιο για την ευλογιά, το σύστημα περίθαλψης και η ιατρική μέχρι το 1935 δεν είχαν κανένα τρόπο για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά αυτές τις αρρώστιες.

«Η βελτίωση της Υγείας άρχισε τον 18ο αιώνα και κατ΄ αρχήν φαίνεται ότι οφείλεται σε μια βελτίωση των συνθηκών ζωής. 100 περίπου χρόνια αργότερα, η επίδραση των συνθηκών αυτών ενισχύθηκε από τα υγειονομικά μέτρα». (Τόμας Μακ Κέουν, Καθηγητής Κοινωνικής Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Μπέρμινγχαμ).

Στην Ελλάδα οι πρώτες νύξεις και βολιδοσκοπήσεις για τη συγκρότηση ενός Εθνικού Συστήματος Υγείας, παίρνοντας προφανώς σαν πρότυπο το Εθνικό Σύστημα Υγείας της Αγγλίας (NHS), εμφανίστηκαν στη δεκαετία του 1960, με ανώνυμες επιφυλλίδες στην εφημερίδα ΒΗΜΑ, στην περίοδο διακυβέρνησης της Ένωσης Κέντρου, του Γεωργίου Παπανδρέου. Η ροή των επιφυλλίδων διακόπηκε χωρίς να ολοκληρωθεί η πρόταση. Παρέμβαση μεγάλων συμφερόντων στο χώρο της περίθαλψης και εγκατάλειψη του σχεδίου; Είναι πολύ πιθανό.

Ο Νόμος 1397 περί ΕΣΥ, με συντάκτη τον Παρασκευά Αυγερινό, δημοσιεύτηκε το 1983 στην πρώτη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Στο μεταξύ το «πρότυπο» σύστημα της Αγγλίας, κατά τις εκτιμήσεις Άγγλων αρθρογράφων, είχε ήδη αποτύχει.

Ο Νόμος είχε μια φιλολαϊκή εισαγωγή, η οποία έγινε δεκτή με ενθουσιασμό από την πλειοψηφία των υγειονομικών και τα λαϊκά στρώματα.

Αναμφισβήτητα η ανάληψη από το Κράτος της ευθύνης για την υγεία και περίθαλψη των πολιτών, ήταν θετικό μέτρο. Με τη μέθοδο της εφαρμοσμένης ψυχολογίας θεωρήθηκε αυτονόητο ότι οι επιμέρους ρυθμίσεις θα ήταν στο ίδιο πνεύμα με την εισαγωγή. Ο Νόμος προέβλεπε σημαντικές διοικητικές αλλαγές (κρατικά νοσοκομεία), τον περίφημο θεσμό του γιατρού πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης με σχέση εργασίας μονιμότητας, τη συμμετοχή των εργαζομένων στη διοίκηση (θέμα για μεγάλη συζήτηση), οι οποίοι διακρίνονται σε γιατρούς και «λοιπούς», πολλές ασάφειες και κενά και πολλά σημεία, τα οποία θα ρυθμίζονταν με προεδρικά δι-

Υγεία και περίθαλψη είναι διαφορετικές έννοιες, οι οποίες όμως συχνά χρησιμοποιούνται χωρίς διάκριση, συνήθως όταν πρόκειται για πολιτικούς όρους (π.χ. Υπουργείο Υγείας, Πολιτική Υγείας, Εθνικό Σύστημα Υγείας), διεκδικήσεις (π.χ. Καλύτερη Υγεία στο Λαό, Λεφτά για την Υγεία και όχι για το ΝΑΤΟ) ή πολιτικές διαπιστώσεις – αναλύσεις (π.χ. το Σύστημα Υγείας νοσεί).

- Η Ψυχολογία της Υγείας ενδιαφέρεται και μελετά το ρόλο των ψυχοκοινωνικών παραγόντων στην εμφάνιση της αρρώστιας και στην εξέλιξή της. Ασχολείται με την πρόληψη, τη διατήρηση της Υγείας και τη φροντίδα ατόμων που πάσχουν από κάποιο νόσημα, καθώς και τη στήριξη των οικογενειών τους, με ακραία παραδείγματα την ψυχολογική υποστήριξη των καρκινοπαθών και τη στήριξη των οικογενειών που έχασαν αγαπημένο πρόσωπο, και κυρίως παιδιά.

Απευθύνεται σε όλους όσοι έχουν επαφή με τον ασθενή, δηλαδή τους επαγγελματίες Υγείας και το περιβάλλον του ασθενούς.

- Η Βιοηθική είναι η ηθική της Βιολογίας και της Ιατρικής. Από την εποχή του Ιπποκράτη η ηθική της Ιατρικής και περίθαλψης εν γένει, στηρίζεται σε απλούς κανόνες ανθρωπιάς (Ωφελέειν, ου βλάπτειν), μεγαλοψυχία, ευσπλαχνία, αφοσίωση, αφιλοκέρδεια (όρκος του Ιπποκράτη).

Η επιστημονική επανάσταση του 20ου αιώνα (εφεύρεση φαρμάκων, χρήση ιοντίζουσας ακτινοβολίας για ιατρικούς σκοπούς, ανακάλυψη του κώδικα του DNA και δυνατότητα παρέμβασης σε αυτόν) και οι ναζιστικές εγκληματικές «ιατρικές εφαρμογές», προκάλεσαν σοβαρό προβληματισμό στους γιατρούς, τους βιολόγους και τους πολιτικούς. Η λέξη «ηθική» (ethics) στην άσκηση των ιατρικών εφαρμογών και η «δεοντολογία» αναβίωσαν με την προσπάθεια να καταρτιστεί κώδικας (κανόνες) συμπεριφοράς, ώστε εκτός απ' τους ευγενικούς σκοπούς της επέκτασης της γνώσης και της μετάδοσής της, να προκύπτει και η σωστή χρήση των επιτευγμάτων της έρευνας, δηλ. το καθήκον της πρόληψης των παρενεργειών τους.

Με τις εισαγωγικές αυτές πληροφορίες είναι καθαρό ότι η υγεία και η αρρώστια έχουν μεγάλη σχέση με τη συνολική ζωή του ατόμου, πράγμα που ήταν και είναι πλατιά κατανοητό, τόσο από την κοινωνική πείρα των ανθρώπων (λέμε «του βγάλανε τον καρκίνο», «έσκασε από τις στεναχώριες»), όσο και από διανοούμενους και καλλιτέχνες που συχνά δεν είχαν καμιά σχέση με την ιατρική, είχαν όμως κριτική ματιά και κοινωνική ευαισθησία [Van Gogh, Kete Kolvitz, Ντωμιέ, Ντίκενς, Τσέχοφ, Γκόρκι, Κρόνιν (Τ' αστέρια κοιτάζουν τη γη), Τζακ Λόντον (Οι άνθρωποι της αβύσσου), Τζόναθαν Κόου (Τι ωραίο πλιάτσικο! με πολύ εύστοχη περιγραφή της περιόδου θάτσερ), Βάρναλης (Οι Μοιραίοι), για να αναφερθούμε μόνο στα γνωστά εμβληματικά έργα).

Μπρεχτ: *Είσαι ικανός να γιατρέψεις;*
Όταν ερχόμαστε σε σένα
Τα κουρέλια μας είναι ξεσκισμένα
Και συ ακροάζεσαι όλο το γυμνό μας κορμί.
Όσο για την αιτία της αρρώστιας μας
Μια ματιά στα κουρέλια μας θα
Σου πει περισσότερα. Είν' η ίδια αιτία αυτή που λιώνει
Τα κορμιά μας και τα ρούχα μας.

Και τέλος, ο Fr. Engels (ηλικίας τότε 24 χρονών), στο έργο του «Η κατάσταση της εργατικής τάξης στην Αγγλία», περιγράφει τις συνθήκες κατοικίας, διατροφής και εργασίας της εργατικής τάξης με το μοναδικό του τρόπο, καθώς και το είδος των ανθρώπινων σχέσεων και τη στάση ζωής που αναπτύσσεται στον άνθρωπο κάτω από αυτές τις συνθήκες. Εκεί αποδεικνύεται καθαρά, ακόμα και αν ο αναγνώστης δε λάβει υπόψη του τα πολιτικά συμπεράσματα τού συγγραφέα, ότι η Υγεία, εξαρτάται απόλυτα από τις συνθήκες ζωής.

Στις συνθήκες οικονομικής κρίσης, αλλά ακόμα και χωρίς αυτήν, φαινόμενα σαν εκείνα που περιγράφει ο Engels δεν είναι σπάνια και αφορούν μεγάλες μάζες του πληθυσμού, 133 χρόνια μετά τη συγγραφή του βιβλίου.

ατάγματα και άλλα νομοθετήματα.

Σήμερα το νομικό πλαίσιο είναι πολύπλοκο.

Αυτό που προκύπτει είναι **η *αλλοίωση και υποχώρηση* του δημόσιου χαρακτήρα της περίθαλψης,** του οποίου κύριος «πυλώνας» ήταν η κρατική επιχορήγηση.

Τα έσοδα των κρατικών νοσοκομείων προέρχονται: **1**. Από τα ασφαλιστικά ταμεία των ασθενών. **2**. Από ιδιωτικές ασφάλειες ασθενών. **3**. Από μετρητά που καταβάλλονται από ασθενείς και από τη συμμετοχή των ασφαλισμένων στο νοσήλειο, τις εξετάσεις και τις ιατρικές πράξεις. **4**. Από τα ΕΣΠΑ, από τα οποία πληρώνονται κατηγορίες μη μονίμων υπαλλήλων και καλύπτονται διάφορες ανάγκες εξοπλισμού. **5.** Από χορηγίες, οι οποίες ενθαρρύνονται (επανέρχεται ο «Εθνικός Ευεργέτης»). Η αποδοχή χορηγίας πρέπει να εγκριθεί από την Υγειονομική Διεύθυνση της Περιφέρειας που ανήκει το νοσοκομείο (ΥΠΕ). Οι όροι των χορηγιών και των ποικίλων ευεργεσιών – δωρεών δεν είναι και πολύ καθαροί ή μέχρι να ξεκαθαριστούν περνάει μεγάλο χρονικό διάστημα. Διάσημες δωρεές είναι: Ογκολογικό Τμήμα για Παιδιά «Η Ελπίδα» - Νοσοκομείο «Αγ. Σοφία» από την κ. Μ. Βαρδινογιάννη, Τμήμα Ημερήσιας Νοσηλείας Καρκινοπαθών «Ν. Κούρκουλος» - Νοσοκομείο «Αγ. Σάββας», από την κ. Λάτση, β επιταχυντής και προσομοιωτής για την ακτινοθεραπεία – Νοσοκομείο Αγ. Σάββας από ανώνυμο δωρητή, διαμόρφωση του ισογείου και των εξωτερικών ιατρείων του Νοσοκομείου «Αλεξάνδρα» από το ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος».

Στην ομιλία του στη ΔΕΘ (8/9/2018) ο πρωθυπουργός ευχαρίστησε θερμά το ίδρυμα «Ωνάση» και το ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος» για την απόφασή τους να χρηματοδοτήσουν νέες μεγάλες μονάδες στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη. **6.** Η κρατική επιχορήγηση των νοσοκομείων προβλέπεται από τον προϋπολογισμό κάθε νοσοκομείου. Π.χ. ο ετήσιος προϋπολογισμός ενός μέσου νοσοκομείου είναι από 3 έως 5 εκατομμύρια ευρώ, συν διάφορα κονδύλια από άλλα υπουργεία (π.χ. Υπ. Ανάπτυξης). Τα αποθεματικά των νοσοκομείων, εάν υπάρχουν, δεν μπορούν να αξιοποιηθούν, γιατί υπάρχει όριο λόγω των Μνημονίων.

Η προσπάθεια μείωσης της κρατικής επιχορήγησης ξεκίνησε από την Κυβέρνηση Σημίτη, με την τοποθέτηση επικεφαλής των διοικήσεων των νοσοκομείων των διαχειριστών (Managers), οι οποίοι είχαν σαν αποστολή να μετατρέψουν τα νοσοκομεία σε αυτοχρηματοδοτούμενα. Εισήχθησαν διάφοροι «θεσμοί» βάσει των οποίων τα νοσοκομεία θα έβγαζαν κέρδη με ιδιωτικό – οικονομικά κρι-

τήρια. Ο πιο γνωστός θεσμός είναι η λειτουργία απογευματινών ιατρείων βάσει, και πάλι, του αγγλικού προτύπου.

Στις συνθήκες διαρκούς και βαθιάς κρίσης του Καπιταλισμού, η καταστροφή μέρους των παραγωγικών μέσων και δυνάμεων, προκειμένου να διασφαλίζεται το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος, με κυνικό τρόπο αφορά και στο ανθρώπινο δυναμικό, στους εργαζόμενους. Δεν ενδιαφέρει η καλή κατάσταση του ανθρώπινου δυναμικού και κατά μάζες αφήνεται να καταστραφεί ό,τι είναι άχρηστο (αναλώσιμοι), ή πρέπει να συντηρείται ίσα - ίσα για να είναι διαθέσιμο όταν χρειαστεί. Μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας περιθωριοποιούνται.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης παρατηρήθηκε στις ΗΠΑ και διεθνώς επανεμφάνιση ξεχασμένων μολυσματικών νόσων (ηπατίτιδα Α σε μεγάλη έκταση και με βαριά νόσηση, νόσος των λεγεωναρίων, σεξουαλικώς μεταδιδόμενα νοσήματα, ηπατίτιδα C), σαν αποτέλεσμα της μεγάλης επιδείνωσης των συνθηκών διαβίωσης σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού.

Τα μέτρα του «Προγράμματος Διάσωσης» παραβιάζουν το δικαίωμα στην εργασία, το δικαίωμα στην υγεία, το δικαίωμα στην παιδεία, το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση, το δικαίωμα στη στέγαση. Για την Ελλάδα καταγράφεται εξάπλωση της φυματίωσης, κρούσματα ελονοσίας, αύξηση κρουσμάτων AIDS, ραγδαία αύξηση προβλημάτων ψυχικής υγείας, αύξηση των αυτοκτονιών, που σε μεγάλο βαθμό αποδίδονται στην ψυχολογική πίεση λόγω της κρίσης. (Προκαταρκτική έκθεση της επιτροπής αλήθειας του δημοσίου χρέους, 2015). Δεν υπάρχουν ακόμη ολοκληρωμένα στοιχεία για τη μείωση του μέσου όρου ζωής στην Ελλάδα, ο οποίος φαίνεται να έχει επίσης επηρεαστεί.

Το ποσοστό του πληθυσμού που κινδυνεύει να ζήσει ή ζει ήδη σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ήταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση 24,4% και στην Ελλάδα 36%. Η Ελλάδα πρώτη και στην ανεργία ανάμεσα στις χώρες της Ε.Ε., με βάση τα στοιχεία της Eurostat.

Στο πλαίσιο αυτό οι υπηρεσίες περίθαλψης υποβαθμίστηκαν, οι συνθήκες ζωής και εργασίας των εργαζομένων επιδεινώθηκαν και οι υποδομές απαξιώθηκαν και αφέθηκαν να ρημάξουν.

Η ταξικότητα της «χρήσης υπηρεσιών υγείας», όπως καθιερώνεται ο όρος, είναι κραυγαλέα. Εμφανίστηκαν φαινόμενα εξαθλίωσης, κυρίως στην ψυχιατρική περίθαλψη και στους χρονίως πάσχοντες.

➨ Μερικές επιπτώσεις στο Σύστημα Περίθαλψης:

- Νοσοκομεία και νοσοκομειακά τμήματα έκλεισαν, με πρόσχημα το «νοικοκύρεμα», και το προσωπικό μετακινήθηκε. Στη διαδικασία αυτή δημιουργήθηκαν διάφορες ανορθολογικές καταστάσεις, το κυριότερο όμως είναι η μείωση των κρεβατιών νοσηλείας.
- Υπηρεσίες των νοσοκομείων εκχωρήθηκαν σε ιδιωτικές εταιρείες (η καθαριότητα σε «δουλεμπόρους», η σίτιση, τα πλυντήρια, η φύλαξη, οι αποθήκες – logistics και έπεται συνέχεια με τη μηχανοργάνωση κ.α)
- Παρατηρήθηκε επικίνδυνη έλλειψη υλικών ακόμα και πρώτης ανάγκης καθώς και φαρμάκων, λόγω του ότι οι προμηθευτές μη έχοντας πληρωθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, σταμάτησαν να δίνουν προμήθειες, αφού εννοείται είχαν υπερκοστολογήσει τα εμπορεύματά τους για να βγάλουν τη ζημιά της καθυστέρησης της πληρωμής.

➨ Στο προσωπικό:

- Οι σχέσεις εργασίας έχουν διολισθήσει στο μεγαλύτερο μέρος σε συμβάσεις αορίστου χρόνου ή διαφόρων χρονικών διαστημάτων και όρων. Μονιμότητα διατηρούν οι «παλιοί», όσοι δεν έχουν συνταξιοδοτηθεί ακόμα, με μεταβολές σοβαρές σε βάρος τους στις κρατήσεις και με αναμενόμενη σύνταξη μικρότερη από το μισό από όσο προ Μνημονίων.
- Οι μισθοί μειώθηκαν τουλάχιστον κατά 25%.
- Προέκυψε τραγική μείωση του προσωπικού λόγω μαζικής συνταξιοδότησης και αναστολής των προσλήψεων για δέκα χρόνια. Σπάνια τηρήθηκε και ο κανόνας «δέκα φεύγουν – ένας προσλαμβάνεται», ο οποίος βελτιώθηκε σε πέντε προς ένα. Στην πρωθυπουργική ομιλία στη ΔΕΘ αναφέρθηκε ότι σήμερα κατορθώθηκε «ισοζύγιο», δηλαδή όσοι φεύγουν τόσοι προσλαμβάνονται. Όμως όσοι εκπλήρωναν τις προϋποθέσεις ήδη συνταξιοδοτήθηκαν μαζικά τα προηγούμενα χρόνια. Σήμερα παραμένουν όσοι δεν μπορούν να φύγουν (άρα φεύγουν ελάχιστοι), το όριο συνταξιοδότησης για τους γιατρούς ανέβηκε προαιρετικά στα 67 χρόνια (άρα μένουν όσο περισσότερο μπορούν λόγω των χαμηλών συντάξεων) και βέβαια δεν πληρώθηκαν οι θέσεις όσων έφυγαν μαζικά τα τελευταία χρόνια.

Είναι αξιοπρόσεκτη η ικανότητα της κυβέρνησης στις αλχημείες στοιχείων και στην εμφάνιση της «μισής αλήθειας».

Επιπλέον όσοι συνταξιοδοτήθηκαν ήταν μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, ενώ στη θέση τους προσλαμβάνονται συμβασιούχοι με όμηνες συμβάσεις, οι οποίες δεν ανανεώνονται πέραν των 24 μηνών συνολικά με απόφαση του ελεγκτικού συμβουλίου. Έτσι το Δεκέμβριο του ΄18 αναμένονται απολύσεις 1.500 συμβασιούχων ιατρών και είναι δικαιολογημένος ο πανικός που ήδη επικρατεί στα νοσοκομεία. Ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που προκύπτει απ΄ την εναλλαγή συμβασιούχων στην ίδια θέση είναι η διακοπή στη συνέχεια της δουλειάς του Τμήματος και η μεταβολή του προφίλ κάθε τμήματος. Ο συμβασιούχος αλλάζοντας συνεχώς χώρο εργασίας μέσα σε πολύ άσχημες συνθήκες υλοποιεί τις φωτισμένες επιταγές περί ευελιξίας στον εργάσιμο βίο. Εννοείται ότι λόγω των δεσμεύσεων των μνημονίων, οι οποίες ισχύουν στο ακέραιο μετά την «επάνοδο στην κανονικότητα», μόνιμοι διορισμοί δεν επιτρέπονται.

Ο αποδέκτης των μεταβολών είναι *ο ασθενής.* Τα νοσοκομεία κυριολεκτικά λειτουργούν από το φιλότιμο έως αυτοθυσία του προσωπικού.

Ποιος επωφελείται; Σε μεγάλη κλίμακα ο Καπιταλισμός μέσω των εργαλείων του (Μνημόνια, Αξιολογήσεις). Σε κλίμακα ορατή σε ασθενείς, ασφαλισμένους και εργαζόμενους στον Τομέα της «Υγείας», επωφελείται ο ιδιωτικός τομέας. Η ενίσχυση είναι: α. Πραγματική λόγω των ελλείψεων του δημόσιου τομέα, β. Χειραγωγούμενη για λόγους κερδοσκοπίας (στατιστική του ΣΕΒ αναφέρει κατάχρηση αξονικών τομογραφιών και καισαρικών τομών).

Οι μεγάλες επιχειρήσεις του χώρου αυξάνουν κάθετα τα κέρδη τους, ιδρύουν θυγατρικές επιχειρήσεις σε χώρες του εξωτερικού (π.χ. Βαλκάνια).

Το «Υγεία» εξαγοράστηκε από τη Μαρφίν και περιλαμβάνει επίσης τα «Μητέρα» και «Λητώ». Η επιχείρηση έχει κλινικές στην Κύπρο, Ρουμανία, Αλβανία («Υγεία Τιράνων»). Επίσης αγόρασε το 50% του Ομίλου Safak της Τουρκίας. Ενδεικτικά στον ισολογισμό 2009 (στην κορύφωση της κρίσης) που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο αναφέρονται κέρδη 107,5% ή 49,8 εκατομμύρια ευρώ. Το «Ιατρικό Κέντρο» έχει 1.200 κλίνες, 2.800 γιατρούς, 3.000 εργαζόμενους στους άλλους κλάδους. Το «Διαβαλκανικό Ιατρικό Κέντρο» του στη Θεσσαλονίκη θεωρείται η πιο σύγχρονη νοσηλευτι-

κή μονάδα στην Ευρώπη. Έχει ιδρύσει 3 κέντρα στη Ρουμανία (Βουκουρέστι, Πλοέστι). Το 2017 στο συνέδριο για τον ιατρικό τουρισμό στην Κροατία, κέρδισε το βραβείο «Ελλάδα: Αναδυόμενος προορισμός ιατρικού τουρισμού».

Παραθέτομε ενδεικτικές τιμές εξοπλισμού στην ιατρική απεικόνιση: αξονικός τομογράφος (C/T): 300.000 €, αξονικοί τομογράφοι νέων τεχνολογιών: 900.000€, μαγνητικός τομογράφος (MRI) 2 – 3 εκατομμύρια €, ποζιτρονιακή τομογραφία (PET): 1,4 – 1,7 εκ. €, Υβριδικά Συστήματα (Συμβατική και λειτουργική απεικόνιση), που εξασφαλίζουν εντυπωσιακή ακρίβεια στην εικόνα και λειτουργικές – μεταβολικές πληροφορίες άρα πολλαπλασιασμό της δυνατότητας διάγνωσης: PET -C/T: 1,4 -1,9 εκ. €, PET – MRI: 5 – 6 εκ. €.

Διαγνωστικά φάρμακα στην απεικόνιση της Πυρηνικής Ιατρικής:

PET: 700 € / η δόση, θεραπευτικά φάρμακα 2.500 – 10.000 € / δόση (χρειάζονται 4 δόσεις σε τακτά διαστήματα).

Τα ασφαλιστικά ταμεία σύντομα θα αδυνατούν να εγκρίνουν τέτοια ποσά. Η αγορά και ανανέωση τέτοιου εξοπλισμού δεν είναι εφικτή από τα κρατικά νοσοκομεία. Οι ασθενείς οδηγούνται στον ιδιωτικό τομέα. Τα μεγάλα ιδιωτικά κέντρα κάνουν συμβάσεις με τα ταμεία (πακέτα) ή ο ασθενής πληρώνει και διεκδικεί τα χρήματα από το ασφαλιστικό ταμείο του.

Η χρηματοδότηση των κρατικών νοσοκομείων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μειώθηκε το 2018 κατά 363 εκ, €. Προηγήθηκε μείωση κατά 22% το 2016.

Συμπέρασμα: σκληροί ταξικοί φραγμοί στην πρόσβαση στην πρόοδο της επιστήμης παρά την τυπική (και συνταγματική) ισότητα των πολιτών. Παλιότερα οι ασθενείς ρωτούσαν *«Πόσο θα ζήσω;»*. Τώρα ρωτάνε *«Πόσο στοιχίζει;»*

ΟΙ ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Το κυρίαρχο φαινόμενο είναι η περικοπή δαπανών (Μνημόνια, Μεταμνημόνια, Αξιολογήσεις, κλπ) υπό τον απατηλό τίτλο «Κατάκτηση του ευρωπαϊκού κεκτημένου». Στις περισσότερες χώρες όμως της ΕΕ τα κρατικά νοσοκομεία λειτουργούν με κριτήρια ιδιωτικού τομέα, δηλαδή μείωση κόστους/αύξηση κέρδους. Το Υπουργείο καλείται στο πλαίσιο αυτό να υλοποιήσει πολιτική υγείας – περίθαλψης μεταξύ των άλλων.

Καλές προθέσεις, που δεν αμφισβητούνται από πρόσωπα σε όλη τη διοικητική κλίμακα, οφείλονται μάλλον σε συγχύσεις και αυταπάτες για την αποτελεσματικότητα μια ρεφορμιστικής διαχείρισης (δεν θα μπορούσε να είναι αλλιώς). Υπάρχουν άνθρωποι έντιμοι, με εμπειρία και επιστημονικές γνώσεις, εργατικοί θα λέγαμε, και ικανοί να βρίσκουν λύσεις *στο πλαίσιο του συστήματος* (και πάντοτε υπήρξαν στον κρατικό μηχανισμό άνθρωποι που ασκούν τίμια τη δουλειά τους). Το ζήτημα είναι ότι αυτές οι λύσεις δεν είναι πιθανό να έχουν συνέχεια υπό μορφή προγραμμάτων, λόγω της επισφαλούς οικονομικής κατάστασης, οπότε καταλήγουν σε μπαλώματα, με την απαραίτητη κυβερνητική κοροϊδία – φύκια για μεταξωτές κορδέλες, ή ακυρώνονται για διάφορους λόγους.

Η «χρηστή και αποτελεσματική Διοίκηση» καταλήγει στο να μη διοικούν κλέφτες (το αυτονόητο γίνεται στόχος), καθώς και να εφαρμόζεται η υπάρχουσα νομοθεσία, ιδίως σε θέματα που δεν απαιτούνται χρήματα, π.χ. δικαιώματα των ασθενών και άλλες ασαφείς έννοιες.

Το Υπουργείο ισχυρίζεται ότι «παλεύει» δύο στόχους: 1. Την αντιμετώπιση φαινομένων εξαθλίωσης, κυρίως με τη θέσπιση παροχής περίθαλψης και φαρμάκων (με συμμετοχή) στους ανασφάλιστους και μετανάστες. 2. Την ανακύκλωση δομών και επαγγελματιών υγείας, καθώς και διοικητικού προσωπικού, για να δημιουργούνται νέες υπηρεσίες, πράγμα που σε μεγάλη κλίμακα προβλέπεται με την ίδρυση του Δικτύου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Ο Υπουργός δηλώνει: *«Προσπαθούμε να βάλουμε φρένο στην κατάρρευση του Συστήματος»*, (το οποίο απειλείται με κατάρρευση λόγω εξυπηρέτησης της μνημονιακής πολιτικής της Κυβέρνησης).

Η διακήρυξη αυτής της πολιτικής φέρεται σαν αντίποδας της ακραίας νεοφιλελεύθερης αντίληψης των κυβερνήσεων ΝΔ-ΠΑΣΟΚ, η οποία θα κατέληγε σε συνδιαχείρηση του Κρατικού Τομέα Περίθαλψης, υποβαθμισμένου και χρεωμένου, με ιδιώτες (ασφαλιστικές εταιρείες, κ.α). Το σενάριο θα εκχωρούσε κοψοχρονιά σε ιδιωτικούς φορείς τα λεγόμενα «φιλέτα», κερδοφόρα δηλαδή τμήματα των νοσοκομείων, των οποίων τον εξοπλισμό πλήρωσε ο ελληνικός λαός. Για δε την τεχνογνωσία και τις δεξιότητες του προσωπικού, ανυπολόγιστης αξίας, οι νέοι ιδιοκτήτες δεν θα είχαν επιβαρυνθεί ούτε κατά μία δραχμή. Εννοείται ότι δεν χωράει εφησυχασμός ότι τέτοια σενάρια δεν αποτελούν εναλλακτικές λύσεις, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη την τύχη πρωτοπόρων και δημιουργικών φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, οι οποίοι έκλεισαν, υποβαθμίστηκαν, αχρηστεύτηκαν, καθώς και τα μεγαλεπίβολα σχέδια για συνδιαχείριση, ιδιωτικοποιήσεις στις ΔΕΚΟ.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

(ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΓΕΙΑΣ)

Η πρώτη εφαρμογή δομών πρωτοβάθμιας περίθαλψης έγινε το 1969 με τον Ν. 68 / 69 του Υπουργού Υγείας της Χούντας

Πάτρα, με το γνωστό θεσμό των αγροτικών ιατρείων. Το 1980 ψηφίστηκε νέος νόμος, Ν. Σπ. Δοξιάδη, τότε υπουργού Υγείας της Ν.Δ. Το ΠΑΣΟΚ επίσης ίδρυσε πολλά Κέντρα Υγείας.

Μέχρι σήμερα τα Κέντρα Υγείας διακρίνονται σε αστικά που υπάγονται στα νοσοκομεία και περιφερειακά. Δεν συγκροτούν ενιαίο Δίκτυο. Το κυριότερο πρόβλημα είναι η έλλειψη έως ανυπαρξία προσωπικού. Κτιριακές υποδομές και εξοπλισμός συχνά έχουν αφεθεί στην τύχη τους. Η πρωτοβάθμια περίθαλψη στην πράξη ασκείται από ιδιώτες ιατρούς. Η έλλειψη κονδυλίων με την κρίση οδήγησε επίσης στην εμφάνιση «δομών αλληλεγγύης» (κοινωνικά ιατρεία, κοινωνικά φαρμακεία, κλπ).

Ο Νόμος για την Ίδρυση Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας φιλοδοξεί να καλύψει το σημαντικό αυτό θέμα, που περισσότερο από κάθε άλλη συνιστώσα του Συστήματος Περίθαλψης έχει να κάνει με την προστασία της υγείας του πληθυσμού και την Πρόληψη. Κομβικό σημείο του νόμου είναι ο θεσμός του οικογενειακού γιατρού κατά το σουηδικό πρότυπο. Είναι κοινά ομολογημένο όμως ότι το σουηδικό κοινωνικό μοντέλο, που επί δεκαετίες πρόβαλε ως παράδεισο η διεθνής σοσιαλδημοκρατία, χρεωκόπησε. Οι αντιλαϊκές αναδιαρθρώσεις ανατρέπουν με ραγδαίους ρυθμούς τα δικαιώματα των εργαζομένων. Η Σουηδία σήμερα είναι πρώτη στις ιδιωτικοποιήσεις στον τομέα Υγεία – Περίθαλψη και η συμμετοχή στη δαπάνη των εργαζομένων γίνεται συνεχώς μεγαλύτερη.

Ο Νόμος προβλέπεται να εφαρμοστεί σε 50 Δήμους, έχει 42 άρθρα και αναφέρεται επίσης σε μονάδες ιδιωτικού τομέα, σε ιδιωτικές μονάδες ημερήσιας νοσηλείας, σε ιατρεία διακοπής καπνίσματος, σε κινητές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας, σε κέντρα ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού και θαλασσοθεραπείας και άλλα σχετικά θέματα. Η περιοχή που καλύπτει το πρώην Κέντρο Υγείας ονομάζεται Τομέας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) και καλύπτει και τον τομέα ψυχικής υγείας. Η ΠΦΥ θα λειτουργεί σε 24ωρη βάση, επτά ημέρες την εβδομάδα και θα καλύπτει 12 κατηγορίες πρωτοβάθμιας φροντίδας. Στο Δίκτυο εντάσσονται δομές του Κράτους, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, «κοινωνικοί φορείς» όπως ΜΚΟ, κοινωνικά ιατρεία και φαρμακεία και φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Ο νόμος έχει δεχθεί αυστηρή κριτική ως προς την αποτελεσματικότητά του, ιδίως στον τομέα της πρόληψης. Η εφαρμογή των μέτρων προχωρεί πολύ αργά, λόγω και της μη ανταπόκρισης γιατρών στις προκηρύξεις προσλήψεων. Σαν αιτίες αναφέρονται η μαζική ιατρική μετανάστευση νέων και ειδικευμένων γιατρών (υπολογίζονται σε 20.000 άτομα), οι χαμηλοί μισθοί και οι συμβάσεις εργασίας.

ΤΟ «ΤΑΞΙΚΟ ΠΡΟΣΗΜΟ»

Η ΚΥΡΙΑΡΧΗ ΤΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Η διεθνής τάση σε Η.Π.Α. και Ε.Ε. είναι να κυριαρχεί σαν κριτήριο για την εφαρμογή μέτρων για την Υγεία και Περίθαλψη η σχέση κόστος/όφελος (cost effectiveness). Δηλαδή, το αποτέλεσμα αξίζει τη δαπάνη; Η εφαρμογή της αρχής αυτής στους ασθενείς οδηγεί στην εγκατάλειψη των ανθρώπων που δεν περιμένουμε να θεραπευτούν.

Η ανεπάρκεια του συστήματος Περίθαλψης σε ιδιαίτερες, έκτακτες καταστάσεις είναι κραυγαλέα. Στην πυρκαγιά της 23ης Ιουλίου φάνηκαν οι επιπτώσεις του ότι η ανατολική Αττική δεν καλύπτεται από νοσοκομείο. Εμφανίστηκαν σοβαρές ελλείψεις του Κέντρου Υγείας που κάλυψε τους πυρόπληκτους, όπως ελλείψεις πληρωμάτων και ακινητοποιημένα οχήματα του ΕΚΑΒ λόγω μη συντήρησης με αποτέλεσμα οι τραυματίες να περιμένουν επί ώρες.

- Από 6,9% του ΑΕΠ για την Υγεία με την κρίση φθάσαμε στο 5%. Η Ελλάδα βρίσκεται στις κατώτερες θέσεις των χωρών της Ε.Ε.
- Παρατηρήθηκε αύξηση των ιδιωτικών δαπανών για την Υγεία από 2,9% σε 3,2%.
- Στα επόμενα 25 χρόνια οι ιδιωτικές δαπάνες υπολογίζεται ότι θα φθάσουν στο 9% του ΑΕΠ.
- Αυξήθηκαν (από 4% σε 6%) οι κρατήσεις για την Περίθαλψη στις επικουρικές συντάξεις και επιβαρύνθηκαν τα ασφαλιστικά ταμεία. Οι φτωχοί πληρώνουν για τους φτωχότερους.
- Υπάρχει έλλειψη 6.000 γιατρών. 1.464 γιατροί δουλεύουν επί συμβάσει και με μπλοκάκι παροχής υπηρεσιών. Οι γιατροί είναι περισσότεροι από το νοσηλευτικό προσωπικό (στοιχεία Ομοσπονδίας Ενώσεων Νοσοκομειακών Γιατρών Ελλάδας).
- Ο Οικογενειακός γιατρός του Νόμου για την ΠΦΥ με βάση το κόστος/όφελος πρέπει να λειτουργήσει σαν γιατρός – «κόφτης» (ή Gatekeeper, πορτιέρης), ώστε οι δαπάνες ανά ασθενή να μην υπερβαίνουν τον προϋπολογισμό.
- Προβλέπεται ανακύκλωση του χρόνου εργασίας, ώστε να προκύπτει κέρδος από τη μη πρόσληψη προσωπικού.
- Τα ποσοστά του ΑΕΠ στην ΕΕ και στην Ελλάδα για την Υγεία το 2017 ήταν: ΕΕ 7,2% του ΑΕΠ, Ελλάδα, 4,7% έναντι του 7,1% που αναλογεί βάσει συγκρίσεων παραμέτρων του ΑΕΠ των χωρών της ΕΕ.
- Τα ποσοστά του ΑΕΠ στην ΕΕ και στην Ελλάδα για την Άμυνα το 2017 ήταν: ΕΕ 1,3% του ΑΕΠ, Ελλάδα 2,7% (το υψηλότερο στην ΕΕ).

Τελειώνοντας και κάνοντας «το αλγεβρικό άθροισμα», **το πρόσημο είναι ταξικό,** όπως δηλώνουν τα κυβερνητικά στελέχη κι ο Υπουργός Οικονομικών, όχι όμως υπέρ των εργαζομένων. Εξάλλου, δεν διευκρίνισε ποτέ «η πρώτη φορά αριστερή κυβέρνηση» υπέρ ποιας τάξης είναι το πρόσημο.

Η «Εντατική Μονάδα»

ΠΗΓΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Στοιχεία Υπουργείου Υγείας*
- *Προϋπολογισμός του Κράτους*
- *Αρθρογραφία για την Υγεία στις εφημερίδες: ΒΗΜΑ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, ΑΥΓΗ*
- *Αρθρογραφία για την Υγεία στο διαδίκτυο, Πάνος Χριστοδούλου: «Για την Πρωτοβάθμια Περίθαλψη»*
- *Ιστοσελίδες «ΥΓΕΙΑ», «ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ»*
- *Ιστοσελίδα ΟΕΝΓΕ, ΠΟΕΔΗΝ, ΟΣΝΙΕ*
- *Νομοσχέδιο «Για το «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας»*
- *Νομοσχέδιο «Για την οργάνωση του χρόνου εργασίας των νοσοκομειακών γιατρών»*
- *Νόμος 2004 «Για τα δικαιώματα των ασθενών»*
- *Fr. Engels «Η κατάσταση της εργατικής τάξης στην Αγγλία», εκδ. Μπάυρον, Αθήνα, 1975*
- *Robert Jay Lifton: The Nazi Doctors, εκδ. Basic Books, Νέα Υόρκη, 1986*
- *Tony Pinchuck, Richard Clark: «Η ιατρική –όχι μόνο- για ΑΡΧΑΡΙΟΥΣ», εκδ. Επιλογή, Θεσσαλονίκη, 1988*
- *Jean Bernard: «Η βιοηθική», εκδόσεις Dominos*
- *Δανάη Παπαδάτου, Φώτιος Αναγνωστόπουλος: «Η Ψυχολογία στο χώρο της Υγείας», Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα - 1995*
- *Γράμματα απ΄ την Εντατική Μονάδα, Εφημερίδα Λαϊκός Δρόμος, 2009 – 2010*
- *Νόμος 1397 / περί ΕΣΥ, 1983*
- *Προκαταρκτική έκθεση Επιτροπής Αλήθειας του Δημοσίου Χρέους, 2015*

antitetradio

Πρακτικά θέματα ψέματα

Πράξη 1η «Εκκενώστε το Μάτι»

Αποκαλόκαιρο και απολογισμός. Με αφορμή την τραγωδία στο Μάτι της Αττικής, που σε μια νύχτα έγινε το Μάτι του κόσμου, παρουσιάζουν ενδιαφέρον και συμβάλουν στη διερεύνηση του θέματος τα πρακτικά της συνεδρίασης (23-7-2018) που λέγεται ότι έγινε τις κρίσιμες ώρες (8.30-9.00μμ) για τη διαχείριση της φωτιάς, λίγο πριν αυτή καταστρέψει τα πάντα. Πυρίπνους ο λόγος του Δημάρχου Ραφήνας- Πικερμίου Ευάγγελου Μπουρνούς για το θέμα αυτό, κατήγγειλε, μιλώντας στο τηλεοπτικό κανάλι ΑΝΤ1, πως όταν πήγε να καταθέσει στην ανακρίτρια για το συμβάν τού παρουσιάστηκε πλαστό πρακτικό από συνεδρίαση συντονιστικού οργάνου, στο οποίο σημειώνεται ότι του δόθηκε προφορική εντολή εκκένωσης της περιοχής. Επιπλέον ο Ε. Μπουρνούς κατονομάζει την περιφερειακή σύμβουλο Ιωάννα Τσούπρα, αναπληρώτρια για θέματα πολιτικής προστασίας και αρμόδια κατά την επιχείρηση κατάσβεσης της φωτιάς, ως υπαίτια για την πλαστογράφηση. Ο Μπουρνούς αναφέρει μεταξύ άλλων ότι η Ι.Τσούπρα έκανε πλαστό πρακτικό, αφού ο ίδιος ουδέποτε έλαβε μέρος στη συνεδρίαση του συντονιστικού, ούτε έλαβε προφορική εντολή εκκένωσης της περιοχής. Ο δήμαρχος υποστηρίζει ότι συγκλήθηκε το συντονιστικό όργανο πολιτικής προστασίας στην Παλλήνη και πήγαν κάποια μέλη αλλά τελικά δεν έγινε γιατί απουσίαζε η πυροσβεστική. Όμως η κ. Ι. Τσούπρα τόλμησε και συνέταξε πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ότι έδωσε προφορική εντολή για εκκένωση της περιοχής.

Στα παραπάνω η Περιφέρεια απαντά ότι το πρακτικό της έκτακτης συνεδρίασης (23-7-2018) δεν δύναται να πλαστογραφηθεί, καθώς τα πρακτικά ενός συλλογικού οργάνου συντάσσονται και επικυρώνονται δεόντως και αποστέλλονται στους συμμετέχοντες σε αυτό όπως και έγινε. Εξάλλου υποστηρίχθηκε ότι το έγγραφο δεν αναφέρεται σε απόφαση εκκένωσης.

Στην efsyn.gr (31-7-2018) ο συντάκτης σχολιάζει ότι *«συνεχίζεται το γαϊτανάκι ευθυνών για τις φονικές πυρκαγιές της περασμένης Δευτέρας. Ο Ε. Μπουρνούς κατηγόρησε περιφερειακή σύμβουλο ότι πλαστογράφησε κείμενο πρακτικών και εκείνη τον διαψεύδει. Όμως και οι δυο επικαλούνται τους ίδιους μάρτυρες.»*

Τελικά φαίνεται ότι οι πολιτικοί είναι σκληροί και πυρίμαχοι, κατάλληλοι να αντέχουν στις υψηλές θερμοκρασίες. Από το τραγικό αποτέλεσμα αναδείχθηκε η σημασία σχεδίου οργάνωσης (αν υπήρχε) για την αντιμετώπιση μιας φωτιάς που έκαψε ακόμα και τη θάλασσα. Τα εύλογα ερωτήματα που προκύπτουν για την αναζήτηση των ευθυνών είναι: 1) Ποιοι φορείς και πότε συνεδρίασαν 2) Συμμετείχαν όλοι οι εμπλεκόμενοι αρμόδιοι σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία; 3)Ποιες απόψεις ακούστηκαν και αν καταγράφηκαν στα πρακτικά και 4) Ποιες εντολές δόθηκαν για την κατάσβεση της φωτιάς και αν εκτελέστηκαν.

Η αναζήτηση των λεχθέντων στα πρακτικά της συνεδρίασης δυνητικά ρίχνει φως στην υπόθεση. Που είναι αυτά τα πρακτικά; Τα πρακτικά, η επίσημη και λεπτομερής έκθεση των όσων ειπώθηκαν σε συνεδρίαση οργανωμένου σώματος είναι ένα από τα πειστήρια μιας δημοκρατικής κοινωνίας, καθώς ο συμμετέχων εκφράζει υπεύθυνα τις θέσεις του και λογοδοτεί γι αυτές στην Κοινωνία, τη Δικαιοσύνη και την Ιστορία. Ωστόσο, η ένταση στις σχέσεις μεταξύ των φορέων την ώρα των ευθυνών όπως και η διαφορετική εκτίμηση-παρουσίαση του θέματος από το Δήμο και την Περιφέρεια υποψιάζει (;) για Πρακτικά που ρίχνουν λάδι στη φωτιά **χωρίς να φωτίζουν το θέμα.** Αναμένουμε το τελικό πόρισμα και την απόδοση των ευθυνών μακράν του «πολέμου» Συνολάκη vs Γκέοργκ Γκόλνταμερ...

Προς το παρόν βρέθηκε ένας υπεύθυνος και πλήρωσε πρόστιμο για τη

φωτιά που «άναψε» με την ανάρτησή του. Είναι ο πυροσβέστης Νίκος Ρουκούδης που έδωσε τη μάχη στο μέτωπο της φωτιάς, αλλά ελέγχθηκε από την υπηρεσία του για την αυθόρμητη και συγκλονιστική ανάρτηση, χωρίς την άδεια της υπηρεσίας, όπως προβλέπεται από τη διαδικασία. *(Alfavita, 21-9-2018, Τιμωρήθηκε με πρόστιμο ο πυροσβέστης που είχε συγκλονίσει με την ανάρτησή του για το Μάτι).* Είναι το μάθημα της Διοίκησης προς τους υπαλλήλους. Σβήσε τη φωτιά και τα λάθη μου και σκάσε. (Από έλλειψη οξυγόνου;)

Πράξη 2η
«Τα κεφάλια σας στις Πρέσπες»

Πάει καιρός, αλλά όχι τόσος καιρός ώστε να ξεχαστεί αυτό που έκπληκτοι παρακολουθούσαμε στη συνεδρίαση της Ολομέλειας της **Βουλής των Ελλήνων (15-6-2018)** όταν ο βουλευτής της Χρυσής Αυγής Κωνσταντίνος Μπαρμπαρούσης έκανε το περίφημο κάλεσμα. Προέτρεψε τον ελληνικό στρατό να συλλάβει τον Πρωθυπουργό, τον Υπουργό Άμυνας και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να αναλάβει την διακυβέρνηση της χώρας. Για γέλια ή για κλάματα, δεν ξέρω, αλλά ο προεδρεύων της Βουλής Γεώργιος Λαμπρούλης τον προειδοποίησε να ανακαλέσει, διαφορετικά θα διαγραφούν τα λεχθέντα του από τα πρακτικά. Στην αίθουσα προκλήθηκε μεγάλη ένταση. Την κατάσταση έσωσε η παρέμβαση-πρόταση του υπουργού παιδείας Κώστα Γαβρόγλου. Ο υπουργός υποστήριξε να μη σβηστούν από τα πρακτικά οι απόψεις του Κωνσταντίνου Μπαρμπαρούση, καθώς αυτές αποτελούν τεκμήρια μνήμης για τους ιστορικούς του μέλλοντος.

Πράγματι έχει ιστορική αξία, οι λόγοι των συνεδριάσεων που ακούγονται στο κοινοβούλιο να καταγράφονται με ακρίβεια, χωρίς λογοκρισία και περικοπές. Αντίθετα, τα καλογραμμένα και «καθαρά» πρακτικά δυσχεραίνουν την ιστορική έρευνα και διευκολύνουν τη λήθη για την κατανόηση εκφράσεων όπως «τα κεφάλια σας στις Πρέσπες» και την αναβίωση του φασισμού. Λέγεται ότι ο Χρυσαυγίτης βουλευτής Κωνσταντίνος Μπαρμπαρούσης, μετά τη σύλληψή του, σε στιγμές αυτοσυνειδησίας, μονολογούσε «Μπλέξαμε». Πράγματι, με τα αυθεντικά πρακτικά της Βουλής η περίπτωσή του ήταν μπλέξιμο με την Ιστορία.

Πράξη 3η
«Σωματείο άπρακτο»

Η Γ. μικρό χρονικό διάστημα μετά το διορισμό της θέλησε να ασχοληθεί με τα κοινά της εκπαίδευσης. Στο ανοιχτό ΔΣ του σωματείου βρέθηκε ως ακροάτρια να παρακολουθεί με ενδιαφέρον τις τοποθετήσεις των μελών, στα θέματα ημερήσιας διάταξης, και όχι μόνο. Κατά διαστήματα πεταγόταν ο Φ. και σχεδόν φώναζε αφού δεν τον άκουγαν, ότι οι θέσεις και οι απόψεις όλων των μελών και των παρατάξεων έπρεπε να καταγράφονται στα πρακτικά. Η συνέχεια έδειξε ότι ακουγόταν γραφικός με την επιμονή του αυτή, να κρατάει κάποιος πρακτικά για τα λεχθέντα στη συνεδρίαση. Η Γ. έμεινε με την απορία γιατί το αγωνιστικό σωματείο δεν συμφωνούσε στο θέμα της καταγραφής των διαφόρων απόψεων για τα πρακτικά, κάτι που θα φρέσκαρε τη μνήμη παλιών και νέων μελών για τη συνέπεια των θέσεων της κάθε παράταξης. Εξάλλου πως μπορεί να γράφεται η Ιστορία του συνδικαλιστικού κινήματος με «σωματεία άπρακτα»;

Πράξη 4η
«Αναπληρώνοντας το χαμένο χρόνο»

Ένα πρωινό με τη δροσιά, σχεδόν στο ξεκίνημα της σχολικής χρονιάς οι δάσκαλοι βρέθηκαν μπροστά σε σχολείο κλειστό με λουκέτο και αλυσίδα. Αιφνιδιάστηκαν. Το κρεμασμένο πρόχειρα πανό έγραφε «Κατάληψη». Τα πράγματα ζορίσανε με τους πιτσιρικάδες στα κάγκελα αλλά και με σοβαρά αιτήματα αυτή τη φορά. Η μέρα της διαμαρτυρίας πέρασε. Το σχολικό συμβούλιο έγινε στην ώρα του για την αναπλήρωση των χαμένων ωρών από την κατάληψη και με άλλα θέματα εύρυθμης λειτουργίας του σχολείου. Κλήθηκαν άπαντες οι συμμετέχοντες στη σχολική κοινότητα. Όλα νομότυπα και κατά τα προβλεπόμενα. Όλοι έλαβαν θέσεις στο χώρο, αλλά λίγοι είχαν απόψεις για τα αιτήματα και τον τρόπο σκέψης των μαθητών. Είναι ίδιον του καλού δημοσίου υπαλλήλου να μη μιλάει, νομίζοντας πως έτσι κάνει τη δουλειά του σωστά... Σεμνά και ταπεινά. Αλλά και όσοι είχαν άποψη που τιμούσε το ρόλο του Γονέα ή του Δασκάλου απογοητεύτηκαν όταν ενημερώθηκαν για να υπογράψουν τα πρακτικά. Τα πρακτικά είχαν ελλείψεις, πολλές σε σημαντικά για το σχολείο θέματα. Έλειπε ετούτο, έλειπε εκείνο, διαπίστωσαν. Να λείπει και το βύσσινο από τέτοιες συνεδριάσεις, πρόσθεσε με χιούμορ ο Γονέας. Διευθυντές, πρακτικογράφοι και πανίσχυρες άλαλες πλειοψηφίες, όλοι μια γροθιά, έχουν το μαχαίρι και το πεπόνι. Έχουν γνώση οι φύλακες του Νόμου. Οι υπάλληλοι της Δημόσιας Διοίκησης για να μη μπλέξουν και να έχουν ήσυχο το κεφάλι τους (τη συνείδησή τους;) παραδίδουν καθαρογραμμένα πρακτικά προς υπογραφή. Κατάλευκα πρακτικά, αγγελικά, καθαρά, νοικοκυρεμένα με ωραίες καλλιγραφίες δίχως προβλήματα. Πράξεις με αριθμό, ημερομηνία, υπογραφές και σφραγίδες, όλα κομπλέ χωρίς τα παρελκόμενα. Η Δημόσια Διοίκηση εκπαιδευμένη σωστά στο ρόλο της είναι προσεκτική με τη γνώση και τη βεβαιότητα ότι scripta manent.

Πράξη 5η
«Η κασέτα ήταν μασημένη»

Ο Π. ήταν υποψήφιος για στέλεχος διοίκησης με όλα τα απαραίτητα προσόντα. Στα αντικειμενικά (τυπικά) μόρια ήταν μεταξύ των πρώτων. Διδακτορικά και δε συμμαζεύεται. Όλα κομπλέ. Αλλά ήρθε η ώρα της πραγματικής κρίσης. Στη συνέντευξη ερωτήσεις επί ερωτήσεων περί ανέμων και υδάτων. Ο υποψήφιος απαντούσε τυπικά και διαβασμένος για την περίπτωση. Βγήκαν τα αποτελέσματα και πήρε 5. Οι «εκλεκτοί» ήρθαν πρώτοι, όσο για τους υπόλοιπους επιβεβαιώθηκε από την ανάποδη το Βιβλικό: «Και έσονται οι πρώτοι έσχατοι». Ο Π. έκανε ένσταση και ζήτησε τα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά. Δεν τα πήρε γιατί η κασέτα ήταν μασημένη. Το συμβούλιο θα του έδινε αντίγραφο «αποσπασμάτων» των Πρακτικών. Επιλεκτική αξιολόγηση; Ποιος ξέρει; Εξάλλου όσοι θεώρησαν ότι αδικήθηκαν μπορούν να προσφύγουν στη Δικαιοσύνη...

Πειραιώς και Θράκης

Πειραιώς και Θράκης, συναντηθήκανε οι Ταυριώτες μαθητές. Το ραντεβού είχε δοθεί από την προηγούμενη στο σχολείο με προορισμό αθλητικό κέντρο της περιοχής. Ήταν απόγιομα 15 Σεπτέμβρη του 2018. Καθ` οδόν συζητούσαν για τα παλιά, αλλά και για τη νέα σχολική χρονιά. Αφού πέρασαν την Πειραιώς κοντοστάθηκαν απέναντι στο καφενείο, για να ελέγξουν τα απαραίτητα στην τσάντα τους πράγματα. Είχαν αγώνα. Η παρουσία των δυο ηλικιωμένων που έπιναν τον καφέ τους δεν τους ενόχλησε και συνέχισαν την κουβέντα. Καινούριος μαθητής στην περιοχή αλλά και στην παρέα, ο Βασίλης, τους άκουγε ευχάριστα και ταυτόχρονα απολάμβανε τα δικά του μουσικά ακούσματα που δεν μπορούσε να τα μοιραστεί με πολλούς. Παρασυρμένος απ` τη δύναμη της μουσικής, ακούστηκε να λέει δυνατά ΄΄Σιγά μην κλάψω, σιγά μη φοβηθώ΄΄. Τι λες; γύρισε και τον κοίταξε παράξενα ο Αντώνης, συμμαθητής του στη Β Λυκείου, που εκείνη τη στιγμή περίμενε άλλη απάντηση σ` αυτό που τον είχε ρωτήσει. Του φάνηκε περίεργο. Τι ακούς; τον ξαναρώτησε. Φύσσα, του απάντησε ο Βασίλης. Παύλο Φύσσα.

- Α! καλός, καλός, αλλά άτυχος. Τον πήρε η μαχαιριά την κακιά ώρα.

- Τι λες, πετάχτηκε ο Βασίλης. Δεν ξέρεις τίποτα. Ήταν καθαρή δολοφονία. Του την είχαν στημένη από καιρό για τις ιδέες και τη μουσική του. Αγωνιστής και παλληκάρι, συνέχισε να λέει ο Βασίλης για τον γνωστό ράπερ ΄΄Killah P΄΄, που είχε ΄΄φορτώσει΄΄ για τα καλά και δεν έλεγε να το ΄΄κουνήσει΄΄ από το καφενείο. Στην κουβέντα, μπήκε ο Σωτήρης αφού έβλεπε ότι η στάση στο καφενείο προβλεπόταν μακρά και απευθυνόμενος στον Κώστα που έδειχνε αμέτοχος παίζοντας με το κινητό του, τον σκούντηξε.

- Πες ρε, για το γειτονά σου, είναι αλήθεια; Ο Κώστας που όλη την ώρα έμενε άφωνος αναγκάστηκε να ψιθυρίσει.

- Αλήθεια είναι. Ο δολοφόνος του Παύλου Φύσσα είναι στο σπίτι του, απέναντί μας σχεδόν μένει. Τον φυλάνε δέκα, σαν Πρόεδρο Δημοκρατίας. Τι φοβούνται;

Ο Βασίλης που είχε διαβάσει στις εφημερίδες για την αποφυλάκιση του δολοφόνου δεν φανταζόταν πως η καινούρια γειτονιά του θα είχε μια τέτοια προσωπικότητα. Ο έφηβος μαθητής, προερχόμενος από δημοκρατική οικογένεια της Καλλιθέας, με ρίζες στην Εθνική Αντίσταση, άκουγε συχνά τον παππού του να μιλάει για τη δράση της ΕΠΟΝ και του ΕΑΜ στον Ταύρο. Με την απορία ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του, ρώτησε: ΄΄Ο δολοφόνος του Παύλου ζει εδώ στον Ταύρο; Οι ηλικιωμένοι που κάθονταν στο καφενείο και άκουγαν τα παιδιά μπήκαν στην κουβέντα. Ο ένας εκ των δυο, ο Αντρέας, παλιός Επονίτης του απάντησε: ΄΄Δυστυχώς ο δολοφόνος του Φύσσα μένει στον Ταύρο και στο σπίτι του. Ντροπή!΄΄ Οι έφηβοι που δεν είχαν προσέξει τους ηλικιωμένους γύρισαν ξαφνικά προς το μέρος τους, στο γωνιακό τραπέζι του καφενέ σα να περίμεναν τη συνέχεια. Ο Αντρέας με θλίψη και οργή τους μίλησε για το γεγονός που γνώριζε καλά. Οι υπεύθυνοι της δολοφονίας είπε, φυσικοί και ηθικοί αυτουργοί είναι εδώ μα και αλλού και ζουν ατιμώρητοι όταν η δικαιοσύνη αργεί.

- Αργεί, είναι αργή επανέλαβαν τα παιδιά, σα να συμφωνούσαν.

- Εγώ πάντως δεν ανακατεύομαι, πετάχτηκε ο Γιώργος και καλά θα κάνουμε να κοιτάμε τη δουλειά μας γιατί θα χάσουμε τον αγώνα. Είπε και σήκωσε το σάκο με τ` αθλητικά. Φοβάσαι; Τον πείραξε ο μικροκαμωμένος Στέλιος. Ναι, ρε φοβάμαι και κοιτάω τα μαθήματά μου, του απάντησε.

Ο αγώνας για μένα, μόλις άρχισε, ακούστηκε να λέει ο Βασίλης, το άθλημα ας περιμένει. Τα παιδιά χαιρέτησαν τους ηλικιωμένους στο καφενείο και έφυγαν. Καθώς απομακρύνονταν οι νεολαίοι έμοιαζαν φουρτουνιασμένη θάλασσα στην Πειραιώς. Οι δυο ηλικιωμένοι γαλήνιοι συνέχισαν την κουβέντα που άνοιξαν οι μαθητές και με τη σειρά της άνοιξε τον ασκό του Αιόλου για την ατελείωτη Δίκη της Χρυσής Αυγής. Ο έτερος ηλικιωμένος, παλιός αριστερός ο Τάκης, διάβαζε το αφιέρωμα της ΄΄Αυγής΄΄(15-9-2018) για τα πέντε χρόνια από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα. Δίπλα στον καφέ, ο πιτσιρικάς με την τραγιάσκα και το χωνί στο χέρι διαλαλούσε: ΄΄Καμιά ανοχή στον φασισμό. Διαρκής αγώνας ενάντια στην ακροδεξιά απειλή΄΄. Με το πρωτοσέλιδο της ΄΄Αυγής΄΄ και την κουβέντα των μαθητών άναψε και η συζήτηση ανάμεσα στους δυο φίλους για παλιά και αναπάντητα(;) ερωτήματα.

1. Πως και γιατί φτιάχτηκε η Χρυσή Αυγή;
2. Ποιοι προώθησαν και οδήγησαν τελικά τη Χρυσή Αυγή στη Βουλή;
3. Ποιοι κερδίζουν πολιτικά από τη συντήρηση και την ανοχή του φασισμού;
4. Πέντε χρόνια από τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα δεν είναι πολλά για να παραμένει τυφλή και μουγκή η Δικαιοσύνη;

Ο Αντρέας κοιτάζοντας το πρωτοσέλιδο της ΄΄Αυγής΄΄ και το αφιέρωμα είπε. Καλά ρε Τάκη, όλο αφιερώματα κάνετε. Πολύ λάδι κι από τηγανίτα τίποτα. Μέχρι και τα παιδιά το πήραν είδηση. Με την Αριστερά στην Κυβέρνηση και δεν μπορέσατε να βρείτε μια αίθουσα της προκοπής για να γίνει μια δίκαιη Δίκη; Ή μήπως η φύλαξη- φρούρηση του δολοφόνου στο σπίτι του στη γειτονιά των μαθητών και του σχολείου έχει παιδαγωγικό σκοπό;

Ο Τάκης αμήχανα σκέφθηκε τον Τζον Λοκ, τον Μοντεσκιέ και τη διάκριση των εξουσιών. Η Δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη, του είπε, αλλά ο Αντρέας απόρησε αν αυτή ήταν μια φιλελεύθερη ή μαρξιστική απάντηση. Βεβαίως το σφυροδρέπανο είχε κατέβει εδώ και πολλά χρόνια από την ΄΄Αυγή΄΄ και ο ΣΥΡΙΖΑ δεν ήταν ΄΄η αριστερή παρένθεση΄΄ όπως έλπιζε η επάρατη Δεξιά. Όλα είχαν αλλάξει. Ο ορίζοντας θολός. Ριζοσπαστική Αριστερά, Ισραήλ και ΗΠΑ, χέρι- χέρι για πρώτη φορά και τόσο καλά...

Κατά τα λοιπά η ΄΄Αυγή΄΄ διαμαρτύρεται για το φασισμό, η Χρυσή Αυγή διαμαρτύρεται δημοκρατικά μέσα στο Κοινοβούλιο με το βουλευτή της να ζητάει την επέμβαση του Στρατού και η Δικαιοσύνη να αργεί με κλειστά τα μάτια...

Μόλις τέλειωσε ο αγώνας οι Ταυριώτες μαθητές με τα σακίδια στους ώμους διέσχιζαν την οδό Πειραιώς. Το σκορ ήταν απογοητευτικό. Στο δρόμο αναζητώντας την αιτία της ήττας αποφάσισαν: Οι μεγάλοι αγώνες είναι μπροστά μας.

"Σιγά μη κλάψουμε
σιγά μη φοβηθούμε !"

βιβλιο **κριτική**

Παρέμβαση
της **Ευγενίας Καβαλλάρη**
για το βιβλίο

*"Οχι, δεν είμαι εχθρός του λαού"**

Μάριος Μαρκοβίτης

εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Το βιβλίο θα μπορούσε –λόγω και της λογοτεχνικής του γραφής– να είναι ένα θαυμάσιο ιστορικό μυθιστόρημα. Όμως δεν πρόκειται για κάτι τέτοιο, αν και για τις νεώτερες γενιές, πολλά πράγματα του παρελθόντος φαντάζουν ως τέτοια.

Και όμως πρόκειται για ένα ιστορικό βιβλίο, που περιγράφει με ντοκουμέντα τη ζωή και το τραγικό τέλος του Μάρκου Μαρκοβίτη, του Ναουσαίου αγωνιστή και κομμουνιστή μέχρι τέλους.

Πρόκειται για μία ζωή ένδοξη και δραματική, που αποτελεί ταυτόχρονα τοιχογραφία καθοριστικών καταστάσεων στις 2 χώρες. Το βιβλίο επομένως συνδυάζει το βιογραφικό στοιχείο με το ιστορικό. Με εμφανή τα χαρακτηριστικά και τις αρετές του κάθε είδους. Πληροφορίες, σκηνές και εικόνες από την πολυτάραχη ζωή του Μάρκου ξεδιπλώνονται με μια γλώσσα υψηλών λογοτεχνικών προδιαγραφών. Έξαλλου το βιογραφικό είδος εντάσσεται και στη σφαίρα της λογοτεχνίας και από την άλλη η μεθοδολογία οργάνωσης και τεκμηρίωσης όλου του πληροφοριακού υλικού ακολουθεί τους κανόνες της ιστορικής επιστήμης, χωρίς βέβαια να λείπουν και οι διάσπαρτοι σχολιασμοί του συγγραφέα. Έτσι η αφήγηση στηρίζεται στο αρχειακό υλικό του ίδιου του ήρωα, σε μαρτυρίες, σε ψηφιοποιημένα αρχεία, εντυπωσιακά ντοκουμέντα από ρωσικά κρατικά αρχεία, πλούσια βιβλιογραφία, αλλά και χρωματίζεται από φωτογραφίες.

Τα γεγονότα και κυρίως η ζωή του, δεν προσφέρονται για αντικομμουνισμο- αντισοβιετισμό- αντισταλινισμό. Δυστυχώς όμως από τις διάφορες παρουσιάσεις σε περιοχές της χώρας μας αυτό κυριάρχησε από πολλούς ομιλητές.

Είναι πολύ δύσκολο σήμερα, μετά τη διάλυση της ΕΣΣΔ, κάποιοι να σταθούν όρθιοι και να πάνε κόντρα στο ρεύμα. Ποιο εύκολο είναι να ρίξουν στο πυρ το εξώτερο την μοναδική αυτή εμπειρία της σοσιαλιστικής οικοδόμησης. Μία πορεία με θετικό πρόσημο, με πρωτόγνωρες κατακτήσεις για την ανθρωπότητα, με ηρωισμούς, θυσίες, αλλά και αδυναμίες και τραγικά λάθη.

Η με ντοκουμέντα παρουσίαση της ζωής του κομμουνιστή Μάρκου Μαρκοβίτη δίνει ψηφίδες της κοινωνικοπολιτικής ζωής στη χώρα μας, στην περιοχή μας, τον μεσοπόλεμο. Τότε που το αστικό κράτος προσπαθούσε (όπως και τώρα) να τσακίσει κάθε φωνή αντίστασης. Τότε που –και σε συνθήκες «κοινοβουλευτικής δημοκρατίας»– έκλειναν τους κομμουνιστές στις φυλακές και τους έστελναν στις εξορίες. Τότε που χρησιμοποιούσαν κάθε μέσο για να τσακίσουν το λαϊκό κίνημα.

Ο Μάρκος «πρόδωσε» την τάξη του, άφησε τα όσα «προνόμια» προερχόταν απ΄ αυτήν και μπήκε μπροστά στον αγώνα για να «ανθρωπεύσει ο άνθρωπος», στρατεύτηκε με τους πολλούς, τους φτωχούς και καταφρονεμένους. Η ζωή του ως κομμουνιστή, επαναστάτη, η εναλλαγή τόπων, μεθόδων και τομέων δράσης (εργατικό κίνημα, φοιτητικό, οργανωτικό) προκαλεί κατάπληξη και δείχνει τις ιδιαίτερες ικανότητές του.

Πόσοι άραγε το κάνουν αυτό σήμερα; Και ιδιαίτερα όσοι ανιστόρητα προσπαθούν και μέσω του βιβλίου αυτού να στραφούν κατά της ανάγκης για να μπει τέλος στην καπιταλιστική ζούγκλα, για όσους χλευάζουν μια τέτοια στάση ζωής και εμφανίζουν όσους την ακολουθούν ως «ονειροπόλους» και «ουτοπιστές ιεραπόστολους», εμφανίζοντας μάλιστα το κομμουνιστικό κίνημα, που συμπληρώνει 100 χρόνια ζωής στον τόπο μας ως «τον Κρόνο που τρώει τα παιδιά του».

1. Η αγωνιστική του στάση στο στρατό που τον οδηγεί στον Πειθαρχικό Ουλαμό Καλπακίου, η περήφανη στάση του στο στρατοδικείο, η καταδίκη του σε θάνατο και το κύμα διεθνούς συμπαράστασηςν θα μπορούσαν άνετα να χρησιμοποιηθούν ως σενάριο για ταινία. Δείγμα όχι μόνο της υπάρχουσας κατάστασης, αλλά και της στάσης των πρώτων εκείνων κομμουνιστών που αλύγιστοι στάθηκαν απέναντι στον αδηφάγο εκείνο στρατοκρατικό μηχανισμό.

2. Ακολουθεί τον Απρίλη του 1931 η θεαματική απόδραση από τις φυλακές Συγγρού, όπου είχε μεταφερθεί, σε ένα από τα πιο εκπληκτικά και πολυσυζητημένα γεγονότα της εποχής. Εφτά κρατούμενοι κομμουνιστές, οι Ανδρόνικος Χαϊτάς, Κώστας Ευτυχιάδης, Μάρκος Μαρκοβίτης, Βασίλης Ασίκης, Δημήτρης Παπαρήγας, Λευτέρης Αποστόλου, Ορφέας Οικονομίδης, Περικλής Καρακόγιας, με τη βοήθεια του δεκανέα Γρηγόρη Γρηγοριάδη, καταφέρνουν να το σκάσουν και διαφεύγουν στην ΕΣΣΔ.

3. Ξεχωριστό κομμάτι του βιβλίου είναι οι αναφορές για μια σειρά στελέχη του ΚΚΕ που βρέθηκαν στην ΕΣΣΔ για σπουδές στις κομματικές σχολές. Δίνονται βιογραφικά στοιχεία, ενώ υπάρχει και αναφορά για πλευρές της δράσης της ίδιας της Κομμουνιστικής Διεθνούς. Ένα ζήτημα που για πολλούς είναι παντελώς άγνωστο, ενώ για άλλους συκοφαντημένο. Στη Μόσχα αρχικά, γίνεται μέλος του ΠΚΚ (μπ.), υιοθετώντας το όνομα Ατσάλις Κονσταντίν Βασίλιεβιτς, το μικρό όντας μια ελληνική παραφθορά του ονόματος του Στάλιν. Παντρεύεται την πρώτη του γυναίκα, την Ιρίνα, με την οποία αποκτά τη Στέλλα, και φοιτά για δυο χρόνια στο ελληνικό τμήμα του KUNMZ. Στην περίοδο αυτή μαθαίνει πολύ καλά τη ρωσική, παίρνοντας συστάσεις που τον χαρακτηρί-

ζουν ως έναν από τους καλύτερους σπουδαστές, και εργάζεται ως μεταφραστής, μεταξύ άλλων στα 1934-35 στη Διεθνή Λενινιστική Σχολή. Ακολουθεί μια μετάθεση στην Κρίμσκαγια, διοικητική έδρα της αυτόνομης ελληνικής περιοχής στην Κριμαία, όπου θα αφοσιωθεί στην κομματική δουλειά στο ελληνικό εκδοτικό Κομυνιστίς (η γραφή είναι με την εκδοχή της δημοτικής που είχε καθιερωθεί στις ελληνικές περιοχές), συνεισφέροντας μεταφράσεις στη δουλειά του εκδοτικού.

4. Το κομμάτι του βιβλίου που προκαλεί όπως αποδείχθηκε και από τις προηγούμενες παρουσιάσεις συζητήσεις είναι το κεφάλαιο 8, όπου ο συγγραφέας ιστορεί με λεπτομέρειες τα γεγονότα από τη σύλληψη του Μάρκου Μαρκοβίτη, στις 3 Ιανουαρίου 1938 ως την εκτέλεσή του. Ο Μάρκος, που στο μεταξύ έχει συνάψει ένα νέο γάμο με μια νεαρή φοιτήτρια, την Άλλα, μεταφέρεται στη φυλακή της Μόσχας Μπουτίρκα, όπου θα υποβληθεί σε μακρές ανακρίσεις, ως την τελική πράξη της καταδίκης σε θάνατο και της εκτέλεσης. Επίσης στο κεφάλαιο αυτό διαβάζουμε και τις 2 επιστολές που έστειλε στον Στάλιν.

Στο επόμενο κεφάλαιο, ο συγγραφέας δίνει εκτενείς πληροφορίες για την τύχη άλλων Ελλήνων κομμουνιστών, υλικά για τους οποίους περιλαμβάνονται στο φάκελο του Μάρκου.

Και το κύριο μέρος του βιβλίου ολοκληρώνεται με ένα χρονικό της έρευνας του συγγραφέα, που από την πλήρη άγνοια δεκαετιών για την τύχη του Μάρκου, θα οδηγήσει στην εξακρίβωση της αλήθειας.

Ας μου επιτραπούν λοιπόν ορισμένα γενικότερα σχόλια που έρχονται και σε αντίθεση με εκτιμήσεις και αναφορές του συγγραφέα για την εποχή του «μεγάλου Τρόμου» κ.α.

Η εξεταζόμενη περίοδος πρέπει να εξεταστεί ιστορικά και όχι δαιμονικά. Ας γίνουμε πιο συγκεριμένοι.

Α. Έχουν περάσει 20 χρόνια από τη Μεγάλη Οκτωβριανή Επανάσταση. Η ταξική πάλη στο εσωτερικό της χώρας όπως αποδείχτηκε δεν έχει κοπάσει και ενώ επίσημα οι τάξεις έχουν καταργηθεί η τάξη των εκμεταλλευτών δεν έχει πάψει με κάθε τρόπο την επιδίωξη να «ξαναέλθει στα πράγματα». Στο εξωτερικό έχουμε τον φασισμόναζισμό, ας μην ξεχνάμε ότι η συμφωνία Γερμανίας - Ιαπωνίας-Ιταλίας είχε την ονομασία «αντικομιντέρν», ενώ και τα άλλα αστικά κράτη- η περίφημη καπιταλιστική περικύκλωση- δεν είχαν πάψει να κάνουν ό,τι περνούσε από το χέρι τους για να συντριβεί το πρώτο εργατικό κράτος στον κόσμο.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξεταστούν είτε οι περίφημες «Δίκες της Μόσχας», είτε η ένταση των περίφημων «διώξεων τα χρόνια 1937-1938. Να υπογραμμίσαμε εδώ ότι οι διώξεις στην ΕΣΣΔ την περίοδο 1937-1938, πέραν των εξωπραγματικών διαστάσεων που έχουν λάβει από τις «απεικονίσεις» τους από τους –κατ' επάγγελμα ή όχι, συνειδητά ή όχι, αδιάφορο– παραχαράκτες της ιστορίας, συσκοτίζουν ένα άλλο βασικό θέμα στην οικοδόμηση του σοσιαλισμού. Έτσι, λοιπόν, και αναγκαιότητα για επίθεση στα στοιχεία που προωθούν τον καπιταλισμό χρειάζεται, αλλά και ο αντίπαλος, τελειοποιώντας τα μέσα του, θα βάζει μέσα στο αντίπαλο στρατόπεδο ανθρώπους του ή θα αξιοποιεί όσους, με διάφορους τρόπους, κατά κάποιο τρόπο λυγίζουν ή μπορούν να αξιοποιηθούν. Ιδιαίτερη αναφορά μπορεί να γίνει στις διάφορες κομματικές αντιπολιτεύσεις (π.χ Τροτσκιστικό ρεύμα). Να σημειώσουμε εδώ ότι οι λεγόμενες εκκαθαρίσεις αναπτύχθηκαν και στον κομματικό – κρατικό μηχανισμό, ενώ σε συνθήκες γενικευμένης καχυποψίας εναντίον κάθε λογής θεωρούμενων αντίπαλων του καθεστώτος και υπονομευτών της παραγωγικής διαδικασίας οι θύτες συχνά έπαιρναν τη θέση των θυμάτων. Για παράδειγμα μια σειρά στελέχη κομμάτων που βρέθηκαν στην ΕΣΣΔ (ιδιαίτερα εθνικές ομάδες π.χ γερμανοί) στην πορεία και με το φόβο των κατασκοπευτικών δικτύων (και αποδείχτηκε ότι υπήρχαν τέτοια, π.χ δράση της δικατορίας του Μεταξά μέσω της εκεί πρεσβείας στους ελληνικής καταγωγής κατοίκους της Κριμαίας, Πόντου), μέρος τους διαγράφτηκε, εκτοπίστηκε ή και εκτελέστηκε. Τα παραπάνω στηρίχτηκαν στο άρθρο 58 του ποινικού κώδικα του 1927 που προσέφερε τη νομική βάση για το κατηγορητήριο των περίφημων «Δικών της Μόσχας». Να σημειώσουμε ότι οι δίκες αυτές ήταν ανοιχτές και σε ξένους ανταποκριτές με πλήρη δημοσιότητα.

Β. Όσον αφορά στην αποκατάσταση του Μάρκου. Αυτή ήρθε και από υπάρχον ποινικό σύστημα της ΕΣΣΔ στα 1957, αλλά και από την Κ.Ε του ΚΚΕ.

«Η 10η Ολομέλεια της Κ.Ε. του ΚΚΕ, παίρνοντας υπόψη τα στοιχεία που υπάρχουν για τους παρακάτω συντρόφους-θύματα της προσωπολατρίας και μέλη και στελέχη του ΚΚΕ:

1. Κλειδωνάρη Απόστολο, 2. Μαρκοβίτη Μάρκο, 3. Χαϊτά Ανδρόνικο, 4. Ευτυχιάδη Κώστα, 5. Πηλιώτη Διονύσιο, 6. Ντούβα Γεώργιο (Βορεινό), 7. Τσαγκαράκη Γιάννη (Τόμωφ), 8. Γιαννοκούτση Γιάννη, 9. Δημάκο Νικόλαο (Γρηγόριεφ), 10. Δουλούδη Βασίλη (Ταμπακώφ), 11. Χριστοδουλίδη Χριστόδουλο (Αλέξη), 12. Κολοζώφ Γεώργιο (Λεωνίδα), 13. Χαραμή Στάθη (Ασάνωφ)

Αποφασίζει:

1) Αποκαθιστά ηθικά και κομματικά τους συντρόφους αυτούς που πέθαναν, σαν μέλη και στελέχη του ΚΚΕ.

2) Η απόφαση αυτή ν' ανακοινωθεί εσωκομματικά και να μη δημοσιευτεί στον κομματικό Τύπο. Το Π.Γ. να πάρει μέτρα ώστε στον κατάλληλο χρόνο και τρόπο (επέτειοι, ιστορικές αναμνήσεις και άλλες δημοσιεύσεις) ν' αποκαταστήσει δημόσια τη μνήμη των παραπάνω συντρόφων.

3) Η Κ.Ε. εξουσιοδοτεί το Π.Γ. ν' ανακοινώσει κατάλληλα την απόφασή της στην οικογένεια, αν έχει, του κάθε συντρόφου και ταυτόχρονα να εξετάσει την περίπτωση ηθικής και υλικής βοήθειάς της.

Γενάρης 1967».

(Πηγή: Αρχείο της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, «Η 10η Ολομέλεια της Κ.Ε. του ΚΚΕ», Εκδόσεις της Κ.Ε. του ΚΚΕ, 1971, σελ. 702»

Όσον αφορά την παρατήρηση γιατί δεν ειδοποιήθηκε η οικογένεια για την απόφαση, θα πρέπει να παρθούν υπόψη οι συνθήκες (δικτατορία, παρανομία του ΚΚΕ). Ενώ για το πότε δημοσιεύτηκε η απόφαση στα επίσημα κείμενα να τονίσουμε ότι δεν υπήρχε κανένας δόλος, απλά έτσι γίνεται η δημοσίευση στα «Επίσημα Κείμενα» –μετά δηλαδή από χρονικό διάστημα– για όλες τις αποφάσεις.

Η αξία του βιβλίου του Μάριου Μαρκοβίτη έγκειται στο ότι ανέσυρε από την αχλύ του χρόνου και της λήθης την ηρωική μορφή του Μάρκου, όχι μόνο παρακινούμενος από το συναισθηματισμό των συγγενικών δεσμών αλλά και από την υποχρέωση της δημοκρατικής και προοδευτικής του συνείδησης, ίσως και της βαθιάς αίσθησης του καθήκοντος απέναντι στην ιστορία.

Επίσης η αξία του βιβλίου έγκειται και στο ότι δίνει λεπτομερείς πληροφορίες για ιστορικά γεγονότα και πρόσωπα και δίνει την ευκαιρία να αποσαφηνιστούν και να αξιολογηθούν πλευρές της εκατόχρονης πορείας του κομμουνιστικού κινήματος και σαφώς δεν προσφέρεται για αντικομμουνισμό – αντισοβιετισμό.

Συντομογραφίες...

γράφει ο Νικηφόρος Ζερβός

Erga omnes* ο ένας.
Pacta servanta sunt**, ο άλλος.
Alea jacta est, ο τρίτος.***
Μήπως έκανε λάθος ο Γαβρόγλου που κατάργησε τα Λατινικά από το Λύκειο;
Να παραφράσουμε τον Παλαμά: «Να το ρουσφέτι, να η λατινικούρα τ' άρματά τους. Με όλα τούτα μας χάλασαν».
Ή τώρα που ο Τσίπρας ασχολείται με τους συνταξιούχους να πούμε: Ave Caesar, morituri te salutant; (Χαίρε Καίσαρα, οι μελλοθάνατοι σε χαιρετούν)
**** έναντι όλων***
***** οι συμφωνίες τηρούνται***
****** ο κύβος ερρίφθη***

Συχνές συγγνώμες για ένα λάθος, κάνουν το λάθος χειρότερο από τη συγγνώμη (Σαίξπηρ-Βασιλιάς Ιωάννης). Γιατί θ' ακούσουμε πολλές φορές τη λέξη «συγγνώμη» και απείρως περισσότερες τη φράση «για το καλό μας». Αλλά τι καλό είναι αυτό που γίνεται για εμάς χωρίς εμάς;

Αριστερά η καρδιά και το πορτοφόλι δεξιά. (Στους παλιούς γνωστούς που τρύπωσαν στο κράτος. Έχουμε ονόματα και διευθύνσεις...)

Εκεί που το αεροπλάνο πέφτει, ακούγεται από τα μεγάφωνα ότι απαγορεύεται το κάπνισμα! Το σκεφτήκαμε με αφορμή κάτι νομοσχέδια-παρωνυχίδες, που σαν την παπαρούνα προσπαθούν να κρύψουν κοτζάμ ελέφαντα.

Σε κάθε άνθρωπο με σάρκα και οστά, αντιστοιχεί ένας άνθρωπος από χαρτί, δηλαδή γραφειοκράτης. Αφιερωμένο στο κράτος της Μόριας. Εκεί που έχουμε ιδιωτική κυβέρνηση και δημόσιο χρήμα.

Πιστεύεις στον Αη Βασίλη; Ρώτησαν τον Συριζαίο, ύστερα από την έξοδο από τα μνημόνια. Ατάραχος αυτός απάντησε. — Όταν ήμουν νέος όχι, τώρα που ενηλικιώθηκα, ναι.

Α! τα fake news, η τηλεόραση, οι δημοσιογραφικές πηγές... θυμηθήκαμε το εξής:
— Άκουσα ότι πέθανες. Είναι αλήθεια; Ρωτάει κάποιος
— Αφού με βλέπεις ζωντανό, τι αλήθεια να είναι;
— Ναι, αλλά τα δελτία ειδήσεων άλλα λένε.
(Αφιερωμένο στους εύπιστους και τους τηλεορασόπληκτους, που θ' ακούσουν πολλά λόγω προεκλογικής κούρσας. Αρκεί να μην τα πιστεύουν κιόλας).

Οι θεσμοί διαφθείρουν τους ανθρώπους ή οι άνθρωποι τους θεσμούς; Ο ευρών τη σωστή απάντηση δικαιούται μια σειρά αντιτετραδίων.

«Η γυναίκα στην παραγωγή και όχι μόνο στην αναπαραγωγή». Παλιό, ξεχασμένο, προοδευτικό σύνθημα.

Τι είναι ο αντιδραστικός; Ένας υπνοβάτης που πάει προς τα πίσω. Μερικοί φόρεσαν ήδη το μανδύα του προοδευτικού, μπερδεύοντας το είναι με το φαίνεσθαι.

Και μ' αφορμή τους μακεδονιστές, τους Βουκεφάλες και τους ελληνοφρενικούς, η σελίδα των αντιτετραδίων προτείνει να ανεγερθεί το πρώο του άγνωστου Μακεδονομάχου.

Σταύρωσον, σταύρωσον, ανέκραξαν οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι του συστήματος για την αναπληρώτρια-μάνα-δασκάλα που έφυγε από τη Γαύδο. Αλλά θα ήθελαν οι χρυσοκάνθαροι να ανταλλάξουν θέση, αξιώματα και περιουσία με τη δασκάλα; Αντίδοση της ουσίας, το έλεγαν στην αρχαία Αθήνα.

Τώρα που ο Νικηφόρος Κωνσταντίνου, θεολόγος στην ειδικότητα, έγινε πρόεδρος στο ΔΣ της ΟΛΜΕ, θα του συνιστούσαμε να διαβάσει τα πατερικά κείμενα σε ό,τι αφορά το συνάνθρωπο, τον άλλο, τον ξένο. Διότι δεξιός μπορείς νάσαι, αλλά άμα δηλώνεις χριστιανός, και μάλιστα κατ' επάγγελμα, οφείλεις να πρωτοστατείς στον «φιλανθρωπισμό». Καλά, εμείς είμαστε με τους ανθρώπους του κόσμου, εσύ Νικηφόρε είσαι τουλάχιστον με τον κόσμο του ανθρώπου;

Τώρα που ψάχνουμε παλιούς γνωστούς: Αλήθεια τι κάνει ο θέμης Κοτσυφάκης; Του λείπει η Κορνάρου 2 και Ερμού ή προσαρμόστηκε στην καινούρια του καρέκλα, στο ΥΠΠΕΘ; Α, ρε θέμη, πούσουν νιότη πού 'δειχνες πως θάφτανες στο ΥΠΠΕΘ!

Ας θυμηθούμε το Γάλλο Γκυ Μολέ στο Μεσοπόλεμο: «Μας είπαν ότι η κυβέρνησή μας απέτυχε. Είναι αυτός λόγος για να παραιτηθούμε;»

Η Παπακώστα ήρθε, η Χριστοφιλοπούλου ηχεί σαν άδειος τενεκές. Εκείνη η Α. Διαμαντοπούλου τι κάνει, πού γυρνάει, τι σκέφτεται; Αδημονώ αδέλφια, πολύ αδημονώ για τη φέρελπι πρώην υπουργό μας.

Μουρλάθηκαν οι άνθρωποι στις ΗΠΑ. Τώρα επιτίθενται κατά σχολών, σχολείων ακόμα και νηπιαγωγείων. Ήταν στραβό το κλίμα, ήρθε και ο Τραμπ...

Ώστε ο Κιμ Γιονγκ Ουν της Βόρειας Κορέας από αιμοσταγής τύραννος μεταβλήθηκε σε υπεύθυνο αρχηγό κράτους! Τι μαθαίνει ο άνθρωπος όταν παρακολουθεί τα δημοσιογραφικά «μαλάκια». Τι μαθαίνει από τα ασπόνδυλα μικρόφωνα!

Διαμαρτύρονται οι αρχαιολόγοι γιατί οι αρχαιολογικοί χώροι μεταβιβάζονται στο λεγόμενο υπερΤαμείο Ακινήτων. Δίκαια, δικαιότατα. Να παραχωρηθούν στους ιδιώτες η ιστορία, τα μνημεία, οι τάφοι, τ' ασημικά της μάνας μας. Διότι έτσι θάναι ο καπιταλισμός πλήρης και η αξιοπρέπειά μας εντελώς ξεφτιλισμένη. Πώς το πε ο ΣΥΡΙΖΑ; Υπερασπίζουμε το δημόσιο χώρο;

«Εγώ δεν έχω πολιτικές απόψεις», λέει ο άσκεφτος νέος. –«Πολύ καλά», απαντά ο δάσκαλός του, «πάρε τις δικές μου». Με αφορμή τις ανοησίες για την πολιτικοποίηση, την κομματικοποίηση και την απολιτική που «σπάζει ταμεία». Ξερός θα 'μενε ο Αριστοτέλης που υποστηρίζει πως ο άνθρωπος είναι «ζώον πολιτικόν».

Τελικά δεν είναι άσχημη η προσέγγιση Τσίπρα-Τσακαλώτου για το ότι οι συνταξιούχοι θα πεθάνουν κάποτε, οπότε θα σωθεί το ασφαλιστικό. Φιλοσοφημένο, οντολογικό, ρεαλιστικό. Οι άνθρωποι και τα νούμερα, που θάλεγαν και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ή δύο τετραγωνικά μέτρα μας αναλογούν. Έξοχα! Αν μας έλεγαν ότι στα νεκροταφεία δεν υπάρχει πληθωρισμός, θα συμπλήρωναν την πραγματεία τους.

Άρχισε η νέα εκπαιδευτική χρονιά! Νά 'χουμε λοιπόν κατά νού πως **Σεβόμαστε τη γνώση Αγαπάμε τα παιδιά Ανήκουμε στο συνδικάτο Φροντίζουμε τους αγώνες** Δηλαδή είμαστε, φαινόμαστε και φερόμαστε **ως ΔΑΣΚΑΛΟΙ.**